คู่มือการดำเนินการทางวินัย

สำหรับข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านวินัย

รวบรวมโดย กองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ฉบับปรับปรุง ๒๕๕๙

คำนำ

ตามที่ กองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รวบรวมกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยข้าราชการตำรวจ โดยจัดทำเป็นหนังสือคู่มือการดำเนินการทางวินัยออกพิมพ์เผยแพร่ และมีการปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๐ - พ.ศ.๒๕๕๗ เรื่อยมานั้น ปรากฏว่าในช่วงที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ ในหลายมาตรา และมีข้อสั่งการของผู้บังคับบัญชาอันเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายประการ

กองวินัยจึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัย ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๙ ขึ้น โดยมีความมุ่งหมายให้ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านวินัย ผู้ทำหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน ตลอดจนข้าราชการตำรวจโดยทั่วไป ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ และศึกษาพัฒนาความรู้ต่อไป

กองวินัย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มิถุนายน ๒๕๕๙

ตำรวจ

พิมพ์ครั้งที่ ๕ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
ปรับปรุง มิถุนายน ๒๕๕๙

กองทุนสวัสดิการกองวินัย อาคาร ๕ ชั้น ๑๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนพระรามที่ ๑ แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๑ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ

พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ , ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๔ ๒

๒ การสืบสวนข้อเท็จจริง

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ๔๗

การสืบสวนก่อน กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ และสาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไป ๗๑

การขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริง, การสอบสวน, การตรวจสอบข้อเท็จจริง ๗๕

ห้ามตั้งผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเป็นกรรมการ ๗๙

การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมา ๘๐

การรอฟังผลคดีอาญาประกอบการพิจารณาลงโทษ ๘๑

แนวทางการพิจารณาเบื้องต้น ๘๕

กำชับผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ๘๗

แนวทางปฏิบัติกรณีบัตรสนเท่ห์ ร้องเรียน ๘๘

แผนผังขั้นตอนการสืบสวนข้อเท็จจริง ๙๑

๓ กรณีไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวน

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.๒๕๔๗ ๙๓

๔ การสอบสวนทางวินัย

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ๙๖

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๒๓

กำชับการแจ้งข้อกล่าวหา ๑๒๙

ห้ามตั้งผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเป็นกรรมการ ๑๓๒

การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมา ๑๓๓

คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน ๑๓๔

แนวทางการดำเนินการตามมาตรา ๙๔ ๑๓๖
(สอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ)

ตั้งกรรมการสอบสวนก่อนการลาออกมีผล ๑๓๘
(ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการลาออกฯ พ.ศ.๒๕๕๐)

แผนผังขั้นตอนการสอบสวนทางวินัย ๑๔๑

ตั้งกรรมการสอบสวนกรณีทำผิดวินัยร้ายแรงร่วมกัน (ไม่ต้องแยกสำนวน) ๑๔๒

๕ การพักราชการและออกจากราชการไว้ก่อน

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๔๔

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ๑๕๖

แนวทางปฏิบัติกรณีต้องหาคดีอาญาแล้วหลบหนี ๑๕๗

๖ ระยะเวลาพิจารณาสั่งการทางวินัย และการกลับคืนสู่ฐานะเดิม

ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๕๙

แบบฟอร์มคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิม ๑๖๒

๗ อำนาจการลงโทษ

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษ ภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๖๖

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร.กำหนด ๑๖๘

๘ วิธีการออกคำสั่งลงโทษ

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๗๔

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษ ตามคำสั่งเดิมรับโทษที่เพิ่มขึ้นหรือกลับสู่ฐานะเดิม พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๘๘

ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ ๑๙๐

๙ ระดับโทษและบางกรณีที่มีการสั่งเป็นการเฉพาะ

ระดับโทษ ตร., หลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษฯ และแนวทางการลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง	๑๙๔
ระดับโทษวินัยร้ายแรง ก.ตร.	๒๑๘
หลักเกณฑ์การพิจารณากรณีประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	๒๓๒
ระดับโทษกรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ, หมายจับ, ตำหนิรูปพรรณ	๒๓๙
ระดับโทษกรณีเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม ในการจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนน	๒๔๒
แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา	๒๕๐
แนวทางดำเนินการกรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๒๕๓
แนวทางพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ	๒๕๔
การจับกุมคดีละเมิดลิขสิทธิ์	๒๕๗
การเข้าสนามม้า	๒๕๘
การละทิ้งหน้าที่เวรรักษาสถานที่ราชการ	๒๖๐
บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุข (คำสั่ง ตร.ที่ ๒๓๔/๒๕๕๘)	๒๖๑
การป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์	๒๗๘
การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา (คำสั่ง ตร.ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖)	๓๐๒
การให้ข่าว แถลงข่าว สัมภาษณ์สื่อมวลชน	๓๓๖
กรณีปรากฏข่าวทางสื่อมวลชน เป็นที่สนใจของประชาชนโดยมี ข้าราชการตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้อง	๓๔๑
การเรียกเก็บเงินค่าตู้จุดตรวจ (ตู้แดง)	๓๔๔
ขาดหรือละเลยไม่เข้าร่วมแผนต่าง ๆ	๓๔๕
การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจและหน่วยงานต่าง ๆ	๓๔๖
การตัดต้นไม้, การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง อาคารสิ่งก่อสร้าง	๓๔๘

การวางตัวเป็นกลางของข้าราชการตำรวจ และห้ามชุมนุมเพื่อล้มล้างการปกครอง ๓๔๙

การกวดขันดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาที่ต้องสงสัยอาจเป็นโรค หรืออาการทางระบบจิตประสาท ๓๕๔

ได้รับจัดสรรหรือโอนงบฯแล้วไม่สามารถดำเนินการ ได้ตามระเบียบเป็นเหตุให้งบฯพับไป ๓๕๕

ห้ามปล่อยเงินกู้นอกระบบหรือเข้าไปเกี่ยวข้องคุ้มครอง ทวงหนี้ให้แก่ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ ๓๕๖

ไม่ประกาศเชิญชวนการประกวดราคาให้กว้างขวาง เปิดเผยแพร่หลายตามระเบียบการพัสดุ ๓๕๗

๑๐ การลดหย่อนผ่อนโทษ

หลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและการลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง ๓๖๐

การบันทึกผลงานและคุณความดี ๓๖๒

๑๑ การว่ากล่าวตักเตือน

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งว่ากล่าวตักเตือน ๓๗๐

แบบฟอร์มบันทึกว่ากล่าวตักเตือน ๓๗๑

๑๒ การอุทธรณ์

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗ ๓๗๓

ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขอขยายระยะเวลา การพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗ ๓๘๓

สรุปหลักการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมแผนผังขั้นตอนการอุทธรณ์ ๓๘๕

๑๓ การร้องทุกข์

สรุปหลักการร้องทุกข์พร้อมแผนผังขั้นตอนการร้องทุกข์ ๓๙๑

๑๔ การถอดยศ

ระเบียบ ตร.ว่าด้วยการถอดยศ พ.ศ.๒๕๔๗ ๔๐๕

๑๕ เงินของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

พ.ร.บ.เงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ ๔๐๘

พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือนฯ พ.ศ.๒๕๓๕, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๓๕, ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๓๙ , ฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๔๙ ๔๑๐

การจ่ายเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ไม่ยอมรับทราบคำสั่งให้ออกจากราชการ ๔๑๙

การจ่ายเงินเดือนระหว่างควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาล ๔๒๐

ระเบียบการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยคำสั่งลงโทษทางวินัยฯแล้วได้รับการพิจารณายกเลิกฯ ๔๒๑

การจ่ายเงินเดือนกรณีศาลปกครองวินิจฉัยว่าคำสั่งลงโทษ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้เพิกถอนคำสั่ง ๔๒๓

ถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยกรณีถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยร้ายแรง จะพิจารณาเงินเดือนได้เมื่อคดีหรือกรณีวินัย รวมทั้งการร้องทุกข์อุทธรณ์ ถึงที่สุดแล้ว ๔๒๕

กระทรวงการคลังขอความร่วมมือระบุในคำสั่งให้ออกจากราชการให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการพิจารณาบำเหน็จบำนาญ ๔๓๑

การจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้ผู้ถูกสั่งพักราชการเต็มจำนวน ๔๓๒

การคืนเงินเดือนที่ถูกตัดเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษใหม่ ๔๓๔
(กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมรับโทษเพิ่มขึ้นหรือกลับสู่ฐานะเดิม พ.ศ.๒๕๔๗)

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวเนื่องกับทางวินัยหรือ สิทธิประโยชน์หลังถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ และตัวอย่างหนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกพักราชการ ๔๓๖

พ.ร.ฎ.เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ ๔๔๑

การขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล กรณีกระทำผิดวินัยร้ายแรง, ต้องหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ๔๔๓

การขอรับบำเหน็จบำนาญกรณีกระทำผิดวินัยร้ายแรง, ต้องหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา โดยกรณียังไม่ถึงที่สุด ๔๕๑

การขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณี ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๔๕๙

๑๖ การรายงานและการมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย

ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการ ของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ ๔๖๒
(การรายงานและกรณีถึงที่สุดของการดำเนินการทางวินัย)

การมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัยฯ (คำสั่ง ตร.ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘) ๔๖๔

๑๗ กรณีเกี่ยวกับ ป.ป.ช.

แนวทางการดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับ ป.ป.ช. ๔๗๒

แนวทางปฏิบัติการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่าง ตร. และ ป.ป.ช. ๔๗๘

ระเบียบ ตร. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินคดีความผิด ตามกฎหมายว่าด้วย ป.ป.ช. พ.ศ.๒๕๔๖ ๔๘๑

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ป.ป.ช. พ.ศ.๒๕๔๒, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๔ ๔๘๕

พ.ร.บ.มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๑ ๕๔๑

ประกาศ ป.ป.ช. ตำแหน่งที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๕๖๐

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ๕๖๒

การรอฟังผลการชี้มูลความผิดของ ป.ป.ช. ในการพิจารณาสั่งการทางวินัย ๕๖๔
(คำสั่ง ตร.๔๓๖/๒๕๔๘ ข้อ ๑๓)

ป.ป.ช.ซักซ้อมความเข้าใจเรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างไต่สวน ไม่ควรนำไปเป็นเหตุผลในทางที่เป็นโทษแก่เจ้าหน้าที่ ๕๖๖

๑๘ ประจำหรือสำรองราชการ

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำ ตร.ฯ หรือสำรองราชการ พ.ศ.๒๕๔๘ ๕๖๘

มติ ก.ตร. การสั่งประจำส่วนราชการกรณีถูกออกจากราชการและต่อมา ได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ๕๗๑

๑๙ การสั่งให้ออกจากราชการ

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการกรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล พ.ศ.๒๕๔๗ และ ๕๗๔

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ ๕๗๖

การตั้งคณะกรรมการสอบสวนฐานประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ฯ กรณีวางตัวไม่เป็นกลางทางการเมือง ๕๗๘

การพิจารณาสั่งให้ออกหย่อนความสามารถฯ หรือ ประพฤติตนไม่เหมาะสมฯ ตามที่ปรากฏในระดับโทษ ก.ตร. และ ตร. ๕๘๐

ระเบียบ ตร. การออกจากราชการกรณีเจ็บป่วย, กรณีสมัครไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของทางราชการ ๕๘๒

๒๐ การควบคุม เสริมสร้างความประพฤติและวินัย

มาตรการควบคุม เสริมสร้างความประพฤติและวินัย ๕๘๗
(คำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗, ๑๓๓๒/๒๕๔๐)

กำชับการปฏิบัติตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ และโทษของผู้บังคับบัญชาใกล้ชิด ๕๙๓

การสร้างจิตสำนึกด้วยการจัดประชุมอบรมและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน ๕๙๗

กฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๓ / แนวทางการรายงานตามกฎ ก.ตร.ฯ ๖๐๕

ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ / การดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ๖๒๓

๒๑ ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย

บทที่ ๑ การสอบสวนกรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการอื่น ๖๓๑

บทที่ ๒ วิธีปฏิบัติเมื่อข้าราชการตำรวจกระทำผิดอาญา ๖๓๒

บทที่ ๓ การรายงานเมื่อข้าราชการตำรวจต้องคดี ๖๓๔

บทที่ ๔ การใช้แบบพิมพ์และการเรียงลำดับเอกสารในสำนวน ๖๓๕

ระเบียบ ก.คลัง ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการฯที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘ ๖๔๐

แนวทางการประสานงานอัยการแก้ต่างคดีอาญา (คำสั่ง ตร.ที่ ๓๘๒/๒๕๕๕) ๖๔๔

การรายงานตนต้องคดีอาญา ให้รายงานเลขประจำตัว ๑๓ หลัก ของผู้รายงานตน ๖๕๕

---

๒๒ การล้างมลทิน

พ.ร.บ.ล้างมลทินฯ พ.ศ.๒๕๕๐ ๖๕๗

๑

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ

พระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗"

มาตรา ๒[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๑

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๖) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗

(๗) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๑ ตอนที่ ๑๘ก ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

(๘) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๗๙

(๙) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๐

(๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๓

(๑๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๕

(๑๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๙๗

(๑๓) พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐

(๑๔) พระราชบัญญัติยศตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕

(๑๕) พระราชบัญญัติยศตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

(๑๖) พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)

(๑๗) พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓

บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ข้าราชการตำรวจ" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา

"กองบัญชาการ" หมายความรวมถึง ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบกองบัญชาการด้วย

"กองบังคับการ" หมายความรวมถึง ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบกองบังคับการด้วย

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

(๒) ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๓) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

(๔) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้นสำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะและตกอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม (๓) (๔) หรือ (๕) จะตราพระราชกฤษฎีกาโอนอำนาจหน้าที่ตาม (๓) (๔) หรือ (๕) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญาดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพ้นจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา ๗[๒] ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ ปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความ

---

[๒] มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๑/๒๕๕๗

ปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย งบประมาณ และอาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรภาคเอกชนนั้น

มาตรา ๘[๓] ข้าราชการตำรวจอาจให้แบ่งเป็นข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศด้วยก็ได้ โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใดหรือปฏิบัติหน้าที่ใด จะเป็นข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดประเภทตำแหน่ง วิธีการกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การบรรจุ การแต่งตั้ง การบังคับบัญชา วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การโยกย้ายระหว่างข้าราชการตำรวจประเภทมียศและข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศ รวมทั้งการปรับยศและปรับเงินเดือนเมื่อมีการโยกย้ายดังกล่าวตลอดจนการอื่นตามที่จำเป็น

การกำหนดอัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง การรับและการจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศสำหรับตำแหน่งแต่ละประเภทให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามลักษณะของประเภทตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ไม่มีผลกระทบฐานะของข้าราชการตำรวจที่มียศอยู่แล้ว ในวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๙ วัน เวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ก.ต.ช. จะกำหนดให้ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ตามวัน เวลา ที่แตกต่างจากที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้

[๓] มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๔/๒๕๕๗

ลักษณะ ๒
การจัดระเบียบราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) กองบัญชาการ

การแบ่งส่วนราชการตาม (๑) เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการตาม (๒) ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่น ให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑[๔] สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และลำดับความสำคัญของแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรี และ ก.ต.ช. กำหนด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจในสำนักงานตำรวจแห่งชาติรองจากนายกรัฐมนตรี

(๓) เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) วางระเบียบหรือทำคำสั่งเฉพาะเรื่องไว้ให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๒ ให้มีจเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดหรือมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ในกองบัญชาการหนึ่ง ให้มีผู้บัญชาการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และจะให้มีรองผู้บัญชาการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บัญชาการตามที่ผู้บัญชาการมอบหมายด้วยก็ได้

---

[๔] มาตรา ๑๑ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่า กองบัญชาการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังเช่นผู้บัญชาการด้วย

มาตรา ๑๔ ผู้บัญชาการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบัญชาการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบัญชาการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) เป็นผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในราชการทั่วไปของกองบัญชาการ

(๔) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกสี่เดือน หรือตามระยะเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดกำหนดให้การดำเนินการใดเป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ผู้บัญชาการมีอำนาจเช่นว่านั้นในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๑๕ ในกองบังคับการหนึ่ง ให้มีผู้บังคับการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองบังคับการนั้น และจะให้มีรองผู้บังคับการเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการรองจากผู้บังคับการตามที่ผู้บังคับการมอบหมายด้วยก็ได้

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากองบังคับการด้วยโดยอนุโลม รวมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดังเช่นผู้บังคับการด้วย

ผู้บังคับการมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) บริหารราชการของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจที่สังกัดกองบัญชาการอื่นและปฏิบัติราชการประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการ หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย ในการนี้ ให้มีอำนาจสั่งการใด ๆ เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือกันในการปฏิบัติหน้าที่ หรือยับยั้งการกระทำใดๆ ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกองบัญชาการ มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

ลักษณะ ๓
คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.ช.” มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ และกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ปฏิบัติตามนโยบาย ระเบียบแบบแผน มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมาย

มาตรา ๑๗[๕] ให้ ก.ต.ช. ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคน ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ประธานกรรมการ โดยคำแนะนำของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีขึ้นไปไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๘[๖] นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ ให้ ก.ต.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ออกระเบียบ ประกาศ หรือมีมติในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารราชการตำรวจและวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามแบบแผนและนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

---

[๕] มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๖] มาตรา ๑๘ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๘/๒๕๕๗

(๒) เสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสอง

(๓) พิจารณาดำเนินการคัดเลือกข้าราชการตำรวจเพื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเสนอ

(๔) กำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการกระจายอำนาจระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับตำรวจภูธรจังหวัด และราชการส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ ก.ต.ช. เห็นว่ามีความจำเป็นและเหมาะสม

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ต.ช. มอบหมาย

(๖) ตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบาย การบริหารราชการตำรวจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ในการนี้ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจของกรุงเทพมหานคร จังหวัดและสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในเขตพื้นที่ดังกล่าว แล้วรายงาน ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

องค์ประกอบ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.ช.

ระเบียบหรือประกาศตาม (๑) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗ (๒) ต้องมีความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในด้านกฎหมาย การงบประมาณ การพัฒนาองค์กร การวางแผน หรือการบริหารและจัดการ

มาตรา ๒๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นที่ปรึกษาของข้าราชการการเมืองหรือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๒๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับสรรหาใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐

(๕) ก.ต.ช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีการกระทำ หรือมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน ในกรณีนี้จะไม่ดำเนินการให้มีการสรรหาก็ได้

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ การประชุมของ ก.ต.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.ต.ช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งจะมอบหมายบุคคลใดให้มาประชุมแทนไม่ได้

ให้ ก.ต.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ต.ช. คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๘ (๕) และของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๘ (๖)

ลักษณะ ๔
ยศตำรวจและชั้นข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๒๔ ยศตำรวจมีตามลำดับดังต่อไปนี้

พลตำรวจเอก

พลตำรวจโท

พลตำรวจตรี

พันตำรวจเอก

พันตำรวจโท

พันตำรวจตรี

ร้อยตำรวจเอก

ร้อยตำรวจโท

ร้อยตำรวจตรี

ดาบตำรวจ

จ่าสิบตำรวจ

สิบตำรวจเอก

สิบตำรวจโท

สิบตำรวจตรี

ว่าที่ยศใดให้ถือเสมือนมียศนั้น ถ้าผู้ซึ่งมียศตำรวจเป็นหญิง ให้เติมคำว่า “หญิง” ท้ายยศตำรวจนั้นด้วย

มาตรา ๒๕ ชั้นข้าราชการตำรวจมีดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ ผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป

(๒) ชั้นประทวน ได้แก่ ผู้มียศสิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก จ่าสิบตำรวจและดาบตำรวจ

(๓) ชั้นพลตำรวจ ได้แก่ พลตำรวจสำรอง

พลตำรวจสำรอง คือ ผู้ที่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ โดยได้รับการคัดเลือกหรือสอบแข่งขันเข้ารับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๒๖ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ตร. และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นกรณีพิเศษ อาจกระทำได้โดยประกาศพระบรมราชโองการ

ในระหว่างที่ยังไม่มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรจะแต่งตั้งว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นการชั่วคราวก็ได้ โดยให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

(๑) ตั้งแต่ว่าที่ยศพลตำรวจตรีขึ้นไป ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

(๒) ตั้งแต่ว่าที่ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าว่าที่ยศพันตำรวจเอก ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

มาตรา ๒๗ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บังคับบัญชาระดับผู้บัญชาการขึ้นไปซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๒๘ การถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้ทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๙ การให้ออกจากว่าที่ยศตำรวจชั้นสัญญาบัตรหรือการถอดหรือการออกจากยศตำรวจชั้นประทวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๗ แล้วแต่กรณีสั่งได้ตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะ ๕
คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ตร.”ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(๓) เลขาธิการ ก.พ. จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการข้าราชการตำรวจโดยตำแหน่ง

(๔) กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคน

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๑ ให้ ก.ตร. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจและจัดระบบราชการตำรวจ รวมตลอดทั้งการอบรมและพัฒนาข้าราชการตำรวจ ในการนี้หาก ก.ต.ช. ได้กำหนดระเบียบแบบแผนและนโยบายไว้เป็นการทั่วไป การกำหนดในเรื่องดังกล่าวของ ก.ตร. ต้องสอดคล้องกับระเบียบแบบแผนและนโยบายของ ก.ต.ช. และให้ ก.ตร. แจ้งการดำเนินการนั้นให้ ก.ต.ช. ทราบด้วย

(๒) ออกกฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือมีมติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำกับดูแล ตรวจสอบ และแนะนำ เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานเกี่ยวกับการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ และการปฏิบัติการอื่นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการตำรวจให้เหมาะสม

(๕) กำหนดชั้นยศที่ควรบรรจุแต่งตั้งและอัตราเงินเดือนที่ควรได้รับสำหรับวุฒิปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่าง ๆ

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) พิจารณาอนุมัติแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตำรวจ

(๘) ในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีมติสั่งการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติการให้ถูกต้องเหมาะสม ถ้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่ปฏิบัติการตามมติดังกล่าวให้รายงานต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและสั่งการต่อไป

(๙) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ ก.ตร. มอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

กฎ ก.ตร. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๒[๘] เพื่อรักษาความเที่ยงธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจให้ ก.ตร.ออกกฎ ก.ตร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจไว้ให้ชัดเจนแน่นอน กฎ ก.ตร. ดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓๓[๙]

มาตรา ๓๔[๑๐]

มาตรา ๓๕[๑๑]

มาตรา ๓๖[๑๒]

มาตรา ๓๗[๑๓]

มาตรา ๓๘[๑๔]

มาตรา ๓๙[๑๕]

มาตรา ๔๐[๑๖]

มาตรา ๔๑[๑๗]

มาตรา ๔๒ การประชุม ก.ตร. ต้องมีกรรมการข้าราชการตำรวจมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการข้าราชการตำรวจทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการข้าราชการตำรวจที่มาประชุมเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้เรียกประชุม แต่ในกรณีที่กรรมการข้าราชการตำรวจไม่น้อยกว่าหกคนร้องขอให้เรียกประชุม ให้ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจเรียกประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับร้องขอ

---

[๘] มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๔/๒๕๕๘

[๙] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๐] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๑] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๒] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๓] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๔] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๕] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๖] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๑๗] มาตรา ๓๓ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗

ให้ ก.ตร. มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ตร. และของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๓๑ (๙)

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ ก.ตร. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.ตร. แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิกรรมการข้าราชการตำรวจคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ

ลักษณะ ๖
ระเบียบข้าราชการตำรวจ

หมวด ๑
ตำแหน่งและการกำหนดตำแหน่ง

มาตรา ๔๔[๑๘] ตำแหน่งข้าราชการตำรวจมีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๓) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) ผู้บัญชาการ

(๕) รองผู้บัญชาการ

(๖) ผู้บังคับการ

(๗) รองผู้บังคับการ

(๘) ผู้กำกับการ

(๙) รองผู้กำกับการ

(๑๐) สารวัตร

(๑๑) รองสารวัตร

(๑๒) ผู้บังคับหมู่

(๑๓) รองผู้บังคับหมู่

[๑๘] มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙

ก.ตร. จะกำหนดให้มีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น โดยจะให้มีชื่อตำแหน่งใดเทียบกับตำแหน่งตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยให้กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๔๕[๑๙] ในส่วนราชการต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จำนวนเท่าใด และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างใด และจะให้มียศหรือไม่ และถ้าให้มียศจะให้มียศใด รวมตลอดถึงการตัดโอนตำแหน่งจากส่วนราชการหนึ่งไปเพิ่มให้อีกส่วนราชการหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน รวมทั้งความมีประสิทธิภาพและการประหยัด

การกำหนดจำนวนตำแหน่งข้าราชการตำรวจตั้งแต่ตำแหน่งผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนราชการต่าง ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.ช. ก่อน

มาตรา ๔๖[๒๐] ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๙) (๑๐) และ (๑๑) ที่มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนและอยู่ในสายงานสอบสวน ได้รับเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามระเบียบที่ ก.ตร. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ในการกำหนดจำนวนเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมได้อย่างมีเกียรติโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนที่รัฐจ่ายให้แก่ข้าราชการฝ่ายอื่นที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมประกอบด้วย

มาตรา ๔๗[๒๑]

หมวด ๒
การบรรจุ การแต่งตั้งและการเลื่อนขั้นเงินเดือน

มาตรา ๔๘ ผู้ที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

[๑๙] มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๙

[๒๐] มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๙

[๒๑] มาตรา ๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๙

(๔) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง

(๖) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๔๙ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้บังคับบัญชาตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๕๐ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ ชั้นประทวน และชั้นสัญญาบัตร ให้บรรจุจากบุคคลผู้ได้รับคัดเลือกหรือสอบแข่งขันได้

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกหรือการสอบแข่งขันให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกหรือสอบแข่งขัน

มาตรา ๕๑[๒๒] การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก

(๒) ตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโทหรือพลตำรวจเอก

(๓) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท

(๔) ตำแหน่งผู้บัญชาการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีหรือพลตำรวจโท

(๕) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี

(๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) หรือพลตำรวจตรี

(๗) ตำแหน่งรองผู้บังคับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกหรือพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ)

(๘) ตำแหน่งผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก

[๒๒] มาตรา ๕๑ (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙

(๙) ตำแหน่งรองผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท

(๑๐) ตำแหน่งสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท

(๑๑) ตำแหน่งรองสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก

(๑๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศสิบตำรวจตรีขึ้นไปแต่ไม่สูงกว่าดาบตำรวจ

(๑๓) ตำแหน่งรองผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าด้วยก็ได้

มาตรา ๕๒ ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ (๑๒) หรือ (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและมียศตามมาตรา ๕๑ (๑๑) ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ (๑๓) อาจได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและมียศตามมาตรา ๕๑ (๑๒) ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๕๓[๒๓] การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแล้วเสนอ ก.ต.ช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจเสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๕๔[๒๔] การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๕ (๗) ลงมาในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง ส่วนในกองบัญชาการที่มิได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

---

[๒๓] มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘

[๒๔] มาตรา ๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘

ในกรณีที่เป็นการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งจากส่วนราชการหนึ่งไปอีกส่วนราชการหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกัน แล้วให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการที่ประสงค์จะแต่งตั้งเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

มาตรา ๕๕[๒๕]

มาตรา ๕๖[๒๖] ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าการใช้อำนาจในการแต่งตั้งของผู้บัญชาการไม่เป็นธรรม หรือมีกรณีไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๕๗ หรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ข้าราชการตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๔ (๗) ลงมาพ้นจากพื้นที่หรือหน้าที่ หรือเห็นว่าหากดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือมีเหตุพิเศษตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๗) ลงมา ได้ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๕๗[๒๗] การคัดเลือก การทำความตกลงกัน การให้ความเห็นชอบ และการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๕๓ (๒) มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความอาวุโส ประวัติการรับราชการ ผลการปฏิบัติงาน ความประพฤติ และความรู้ความสามารถประกอบกัน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๕๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๘ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีคุณวุฒิสูงขึ้น และมีสิทธิได้รับเงินเดือนสูงขึ้นตามที่ ก.ตร. กำหนด ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๔ เป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

มาตรา ๕๙ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจหรือการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งใด ผู้ได้รับการบรรจุหรือได้รับการแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ ก.ตร. กำหนดตามมาตรา ๔๕ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.ตร. อาจอนุมัติให้บรรจุหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจที่ไม่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ก็ได้

การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจไปดำรงตำแหน่งอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.ตร. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิมเป็นพิเศษเฉพาะรายได้

มาตรา ๖๐ ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๕๐ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการทดลอง การประเมินผลการทดลอง การรายงานผลการทดลอง และ

---

[๒๕] มาตรา ๕๕ ยกเลิกโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๘/๒๕๕๗

[๒๖] มาตรา ๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๔/๒๕๕๘

[๒๗] มาตรา ๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๘/๒๕๕๗

การยกเว้นไม่ต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมทั้งการสั่งให้ออกจากราชการอันเนื่องมาจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ให้ถือว่าผู้นั้นเคยเป็นข้าราชการตำรวจ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๖๑ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการใด หรือสำรองราชการในส่วนราชการใด โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมและโดยจะให้ขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมหรือไม่ก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๑) นายกรัฐมนตรีสำหรับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสำหรับข้าราชการตำรวจทุกตำแหน่ง

(๓) ผู้บัญชาการสำหรับข้าราชการตำรวจในกองบัญชาการหรือในส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

มาตรา ๖๒ การโอนข้าราชการตำรวจไปรับราชการในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นจะกระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและส่วนราชการหรือหน่วยงานต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ขอรับโอนทำความตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มาตรา ๖๓ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๔๙ เป็นผู้สั่งบรรจุในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การโอนข้าราชการซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตำรวจหรือการโอนพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ ยกเว้นข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ให้กระทำได้เมื่อเจ้าตัวสมัครใจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการจะรับโอนผู้นั้น โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม ในการนี้ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้ ในการดำเนินการรับโอน การกำหนดตำแหน่ง ชั้นยศและอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ตร.

(๒) การกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ

(ก) ข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใดๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันออกจากราชการไปปฏิบัติงานดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ข) ข้าราชการตำรวจซึ่งออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการที่จะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(ค) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตำรวจหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งออกจากราชการหรือออกจากงานไปแล้ว แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมือง ข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตำรวจ และเมื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรรับบุคคลนั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตำรวจในการนี้ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการตำรวจจะได้รับ ทั้งนี้การดำเนินการให้กลับเข้ารับราชการ การกำหนดตำแหน่งชั้นยศ และอัตราเงินเดือน และการนับเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๖๔ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจระดับ ส.๘ ระดับ ส.๗ และระดับ ส.๖ เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. แล้ว

การสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับ ส.๕ ลงมาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ให้คำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถ และความอุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการตำรวจตามรายงานของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกินสองขั้น ต้องได้รับอนุมัติจาก ก.ตร. เป็นพิเศษเฉพาะราย

มาตรา ๖๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก.ตร. จะพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๖๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะทัศนคติ คุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๓

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มอื่น

มาตรา ๖๗[๒๘] อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จะได้รับเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มร้อยละเท่ากันทุกอัตรา และไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากรัฐสภาเพื่อการนั้นแล้ว การปรับให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าว หากทำให้อัตราหนึ่งอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาทและมิให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เข้าอันดับและขั้น ระดับและชั้น ระดับและขั้นหรือชั้นและขั้นแล้วแต่กรณี ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด และให้มีผลเป็นการแก้ไขขั้นหรือชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่กำหนดไว้ในกฎหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๘[๒๙] ให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ได้รับเงินเดือนขั้นสูงสุดของระดับ ส.๙

(๒) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๘

(๓) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๗

(๔) ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๖

(๕) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕

---

[๒๘] มาตรา ๖๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔

[๒๙] มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘

(๖) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔

(๗) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓

(๘) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๒

(๙) ข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๑

(๑๐) ข้าราชการตำรวจยศดาบตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓

(๑๑) ข้าราชตำรวจยศจ่าสิบตำรวจอัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจ (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒

(๑๒) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ สิบตำรวจเอก สิบตำรวจโท และสิบตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๑

(๑๓) ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจสำรอง ให้ได้รับเงินเดือนระดับ พ.๑

ให้ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับนั้น ๆ ในกรณีที่จะให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของระดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้าราชการตำรวจตาม (๒) ถึง (๑๓) อาจได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้นดังกล่าวและการรับเงินประจำตำแหน่งไว้ด้วย

มาตรา ๖๘/๑[๓๐] ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อเป็นการเยียวยาให้ข้าราชการตำรวจได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งที่เหมาะสมและเป็นธรรม ก.ตร. อาจกำหนดให้ข้าราชการตำรวจได้รับการเยียวยาโดยให้ได้รับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามที่เห็นสมควรเป็นกรณีๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖๙ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗๐ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน เงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๗๑ ข้าราชการตำรวจอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

[๓๐] มาตรา ๖๘/๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๘

หมวด ๔
การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๗๒[๓๑] ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งตั้งแต่จเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

ในกรณีที่ไม่มีการแต่งตั้งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดรักษาราชการแทนและมีผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งนั้น ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และมีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งดังกล่าว ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเป็นผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้น ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยหลายคน ให้ผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือผู้ช่วย หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ก็ให้ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้มีอาวุโสตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ในส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น เป็นผู้รักษาราชการแทน

เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) เป็นการย้อนหลัง การปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อำนาจในตำแหน่งเดิมที่ได้กระทำไปก่อนมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๗๓ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ และการดำเนินการด้านอื่นที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดในกิจการของแต่ละกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการของแต่ละกองบัญชาการนั้น เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

---

[๓๑] มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๗

ในการปฏิบัติราชการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการจะมอบหมายให้รองผู้บัญชาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง และให้มีอำนาจแนะนำและแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการหรือการระงับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่ง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะระงับการใช้อำนาจของผู้บัญชาการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวและใช้อำนาจนั้นด้วยตนเองก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๗๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติอำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือ ผู้ช่วย หรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานถัดลงไปตามลำดับหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในส่วนราชการหรือในหน่วยงานนั้นปฏิบัติราชการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นหนังสือ และให้ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่แนะนำกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และในกรณีที่เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการในเรื่องใดโดยไม่สมควร ให้มีอำนาจแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจนั้นได้

เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจไว้เป็นกรณีๆ ไป

มาตรา ๗๕ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามมาตรา ๗๒ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนมีอำนาจและหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทน

การสั่งให้รักษาราชการแทนให้มีผลนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่และให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองหรือตำแหน่งผู้ช่วยพ้นจากความเป็นผู้รักษาราชการแทนนับแต่เวลาที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เป็นการกระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปแล้วในระหว่างเป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้อำนาจหรือหน้าที่ใดเป็นของปลัดกระทรวง การใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือเป็นอำนาจและหน้าที่ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมวด ๕
วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๗๗ ข้าราชการตำรวจต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และจรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. และต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

กฎ ก.ตร. ตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๘ การกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ได้แก่ การไม่รักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี จรรยาบรรณของตำรวจ และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

(๒) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๓) ต้องรักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ ผู้น้อย

(๔) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

(๕) ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้ติดต่อราชการ หรือในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย โดยห้ามมิให้ ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการหรือในการปฏิบัติราชการ เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(๙) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๑๐) ต้องไม่กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ

(๑๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๑๒) ต้องไม่ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร

(๑๓) ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

(๑๔) ต้องไม่กระทำด้วยประการใดๆ ในลักษณะที่เป็นการบังคับผู้บังคับบัญชาเป็นทางให้เสียระเบียบแบบแผนวินัยตำรวจ

(๑๕) ต้องไม่กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการหรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ

(๑๖) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๑๗) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๑๘) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๗๙ การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่การกระทำดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๔) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำหรือละเว้นการกระทำใด ๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๗) กระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๐ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และการป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรจะกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันทีตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๖

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้และตามหมวด ๖ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๘๑ เมื่อมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัยและปราบปรามข้าราชการตำรวจผู้ก่อการกำเริบ หรือเพื่อบังคับข้าราชการตำรวจผู้ละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ของตน ผู้บังคับบัญชาอาจใช้อาวุธหรือกำลังบังคับได้ และถ้าได้กระทำโดยสุจริตตามสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ช่วยเหลือไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา

เมื่อมีเหตุดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาจะต้องรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติโดยเร็ว

มาตรา ๘๒ โทษทางวินัยมี ๗ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ทัณฑกรรม

(๓) กักยาม

(๔) กักขัง

(๕) ตัดเงินเดือน

(๖) ปลดออก

(๗) ไล่ออก

การลงโทษภาคทัณฑ์ ได้แก่ การลงโทษแก่ผู้กระทำผิดอันควรต้องรับโทษสถานหนึ่งสถานใดแต่มีเหตุอันควรปรานีจึงเพียงแค่แสดงความผิดผู้นั้นให้ปรากฏไว้

การลงโทษทัณฑกรรม ได้แก่ การให้ทำงานโยธา การให้อยู่เวรยาม นอกจากหน้าที่ประจำ หรือการให้ทำงานสาธารณะประโยชน์ซึ่งต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

การลงโทษกักยาม ได้แก่ การกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่สมควรตามที่จะกำหนด

การลงโทษกักขัง ได้แก่ การขังในที่จัดไว้เพื่อควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือหลายคนรวมกันตามที่จะได้มีคำสั่ง

การลงโทษกักยามหรือกักขังจะใช้งานโยธาหรืองานอื่นของทางราชการด้วยก็ได้แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงต่อหนึ่งวัน

มาตรา ๘๓ การลงโทษข้าราชการตำรวจให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดมาตราใด

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๖
การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๘๔ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่

ในการสืบสวนข้อเท็จจริงให้แจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนด ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้สั่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๖ แล้วแต่กรณีทันที

มาตรา ๘๕ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชานำสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘๔ มาพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙

มาตรา ๘๖ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ แล้วแต่กรณี ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้สั่งยุติเรื่อง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตำแหน่งต่างกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๑ และผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสั่งการตามผลการสอบสวนโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

มาตรา ๘๗ หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาเกี่ยวกับการสืบสวน และการสอบสวนที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่าง ถูกสืบสวนหรือสอบสวน แล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้

มาตรา ๘๘ เมื่อมีเหตุจำเป็นจะต้องกักตัวข้าราชการตำรวจซึ่งถูกกล่าวหาไว้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน เช่น จะหลบหนี หรือจะไปทำร้าย หรือข่มขู่ผู้เสียหายหรือพยาน ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจกักตัว ข้าราชการตำรวจนั้นระหว่างดำเนินการสอบสวนได้เท่าที่จำเป็นแก่การสอบสวน แต่ต้องไม่เกินอำนาจลงโทษกักขังของผู้สั่งกักตัวและต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งถูกลงโทษกักยามหรือกักขังให้หักจำนวนวันที่ถูกกักตัวออกจากระยะเวลากักยามหรือกักขังด้วย และในกรณีที่ถูกลงโทษทัณฑกรรม ให้ถือว่าการถูกกักตัวเป็นการรับโทษสำหรับความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๘๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษทัณฑกรรม

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้กระทำผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๙๐ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

การพิจารณาสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองเสนอ โดยคณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรองหัวหน้าหน่วยงานนั้นทุกคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ผู้ถูกลงโทษปลดออกตามมาตรานี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๙๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการลงโทษเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้นลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนหรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้ถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรมก็ให้มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี โดยการสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกินอำนาจของตนตามมาตรา ๘๙ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตนก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ถ้าเห็นว่าการจะสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษนั้นกรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อให้พิจารณาดำเนินการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ สั่งยุติเรื่อง หรือสั่งงดโทษข้าราชการตำรวจ ผู้ใดไปแล้วแต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

หรือเมื่อได้รับรายงานที่ผู้บังคับบัญชาตามวรรคสองเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ไว้แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๐

เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมด้วย พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิมรับโทษที่เพิ่มขึ้นหรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๙๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.ตร. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ ให้ ก.ตร. มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็นโดยจะสอบสวนเองหรือตั้งอนุกรรมการหรือให้คณะกรรมการสอบสวน สอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่แทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไป เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ให้นำมาตรา ๙๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๓ ให้ผู้สืบสวน กรรมการสืบสวน และกรรมการสอบสวน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๙๔ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกสอบสวนในกรณีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีที่ถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว แม้ต่อมาข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้วก็ให้ทำการสอบสวนต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันออกจากราชการ

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม หรือกักขัง ก็ให้งดโทษนั้นเสีย

มาตรา ๙๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการ

สอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้วหากภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๘๔ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุใดๆ ที่มิใช่เป็นการลงโทษ ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตำรวจตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการและผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎ ก.ตร.

มาตรา ๙๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีที่อาจถูกสืบสวนหรือสอบสวนว่ามีการกระทำผิดวินัยแต่ได้ออกจากราชการก่อนดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวน หากภายหลังได้กลับเข้ารับราชการใหม่ภายในห้าปี ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ดำเนินการสั่งให้มีการสืบสวนหรือสอบสวนต่อไป

หมวด ๗
การออกจากราชการ

มาตรา ๙๗ ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๙๙

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๓

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

การออกจากราชการของข้าราชการตำรวจเฉพาะผู้ที่ต้องรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๙๘ ผู้ใดได้รับบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตำรวจ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรา ๔๕ ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๙๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการลาออกจากราชการให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

มาตรา ๑๐๐ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ

(๒) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๔๘ (๑) (๔) (๕) หรือขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

(๔) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ และผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่าผู้กำกับการขึ้นไปเห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า สมควรให้ออกจากราชการ ก็ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเสนอเรื่องต่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เพื่อพิจารณาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๘๖ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ได้สอบสวนไว้แล้วผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นมาพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๐๒ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือ ไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๐๓ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกหากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

มาตรา ๑๐๔ ในการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป หากเป็นกรณีการออกจากราชการตามมาตรา ๙๗ ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

การพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตำรวจ ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่า ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

หมวด ๘
การอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน ให้อุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ แต่ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็น ผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อ ก.ตร.

(๒) กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.ตร.

การอุทธรณ์ตาม (๑) และ (๒) ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ตาม (๑) และ (๒) ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๑๐๕/๑ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งในเรื่องใด ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ก.ตร. หรือ ก.ต.ช. แล้วแต่กรณี ในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควร

หมวด ๙
การร้องทุกข์

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชาต่อตน ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้แก้ไขได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๘ ให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์ เหตุแห่งการร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

หมวด ๑๐
เครื่องแบบตำรวจ

มาตรา ๑๐๗ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบตำรวจ รวมทั้งการแต่งว่าจะสมควรอย่างไร เมื่อไร และโดยเงื่อนไขประการใดนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจโดยไม่มีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือน ถึงห้าปี

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๐๙ ข้าราชการตำรวจผู้ใดแต่งเครื่องแบบตำรวจในขณะกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจและกระทำการใดๆ อันทำให้ราชการตำรวจถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ราชการตำรวจ หรือทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นตำรวจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำภายในเขตซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศภาวะฉุกเฉิน หรือเพื่อกระทำความผิดอาญา ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี

มาตรา ๑๑๑ ในการแสดงภาพยนตร์ ละคร หรือการแสดงอื่นใดทำนองเดียวกันที่ประสงค์จะเผยแพร่ต่อสาธารณชน หากผู้แสดงประสงค์จะแต่งเครื่องแบบตำรวจ หรือแต่งกายโดยใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบตำรวจ ให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการแสดงนั้นหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแจ้งต่อหัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่จะทำการแสดงเช่นว่านั้นทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะ ๗
กองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๑๑๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรียกว่า "กองทุนเพื่อการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนงานสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๑๑๓ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๒) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือมูลนิธิ

(๓) ดอกผลที่เกิดจากกองทุน

คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้นำเงินค่าเปรียบเทียบปรับคดีอาญาที่เป็นอำนาจของข้าราชการตำรวจและเงินค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก เฉพาะส่วนที่จะต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้เป็นของกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดินก็ได้

เงิน ดอกผลและทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๑๑๔ เงิน ดอกผลและทรัพย์สินที่ประกอบขึ้นเป็นกองทุนจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๑๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการคนหนึ่ง และผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๑๖ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามนโยบายที่ ก.ต.ช. กำหนด

(๒) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา ระเบียบดังกล่าวเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.ช. แล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๓) จัดวางระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานตามที่กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงบประมาณและผู้แทนกรมบัญชีกลางเสนอแนะ

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๕) ออกระเบียบกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

(๗) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกองทุน

(๘) รายงานสถานะการเงินและบริหารกองทุนต่อ ก.ต.ช.

มาตรา ๑๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินและบัญชีส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อ ก.ต.ช. และกระทรวงการคลัง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๘ ให้ส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นใหม่

ทั้งนี้ โดยให้สำนักงานกำลังพล สำนักงานส่งกำลังบำรุง สำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ สำนักงานเลขานุการกรม กองการเงิน กองการต่างประเทศ กองคดี และกองวิชาการ ซึ่งเป็นส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง เป็นส่วนราชการ

หรือหน่วยงานในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตามมาตรา ๑๐ (๑) สำหรับส่วนราชการนอกจากนั้น ให้เป็นส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ (๒) ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๑๐ กำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๙ ผู้ใดเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งเคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดมียศตำรวจหรือว่าที่ยศตำรวจลำดับใดตามที่ระบุไว้ในกฎหมายอื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ยศตำรวจหรือว่าที่ยศตำรวจลำดับนั้นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดเป็นพลตำรวจสำรองพิเศษ พลตำรวจพิเศษ และพลตำรวจสมัครตำแหน่ง ลูกแถวหรือเทียบลูกแถวในส่วนราชการใดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่หรือเทียบผู้บังคับหมู่ในส่วนราชการนั้นของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๒ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการหรือเทียบผู้ช่วยผู้บัญชาการในส่วนราชการใดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับการกำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ให้เป็นตำแหน่งรองผู้บัญชาการหรือเทียบรองผู้บัญชาการในส่วนราชการนั้นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ใดดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการหรือเทียบผู้ช่วยผู้บัญชาการในส่วนราชการใดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้บัญชาการหรือเทียบรองผู้บัญชาการในส่วนราชการนั้นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดาตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการหรือเทียบผู้ช่วยผู้บัญชาการที่ปรับเป็นตำแหน่งรองผู้บัญชาการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ ก.ตร. ดำเนินการให้มีการยุบเลิกให้เหลือจำนวนเท่าที่จำเป็น และให้นำตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ยุบเลิกดังกล่าวไปเพิ่มเป็นตำแหน่งและอัตราเงินเดือนตามมาตรา ๔๔ (๖) ลงมา

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษ

ผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังสอบสวนไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้น ต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

กรณีที่ได้มีการส่งเรื่องหรือนำสำนวนสอบสวนเสนอหรือส่งให้คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง หรือ ก.ตร. พิจารณาตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง หรือ ก.ตร. พิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๐๕

ผู้ใดมีสิทธิร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ได้ตามมาตรา ๑๐๖

มาตรา ๑๒๕ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติโดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ (๑) ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน และให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้บังคับในการสรรหานั้น ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวให้เป็นอันยกเลิกเมื่อคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติตามมาตรา ๑๗ เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๒๖ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๐ (๒) ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หรือยังมิได้มีมติเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎ ก.พ. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติ หรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๘ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ กฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ กฎหมายว่าด้วยยศตำรวจ และกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบตำรวจ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมิได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการตำรวจซึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ พระราชบัญญัติยศตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๘๐ และพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมแก่การพัฒนาระบบงานของตำรวจในสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวโดยนำมาบัญญัติรวมไว้เป็นกฎหมายฉบับเดียวให้ครอบคลุมทุกเรื่องที่เกี่ยวกับข้าราชการตำรวจ โดยกำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการเพื่อกระจายอำนาจไปยังกองบัญชาการมากขึ้น โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารราชการและการดำเนินงานของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายนั้น และกำหนดให้การบริหารงานบุคคลเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) โดยเฉพาะอันมีผลให้การจัดระบบไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการบริหารราชการ การบริหารงานบุคคล การบังคับบัญชา การแต่งตั้งและโยกย้ายหรือการดำเนินการทางวินัยเกิดความเป็นธรรม ความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศและกำหนดตำแหน่งพนักงานสอบสวนแยกต่างหากจากตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่มีอยู่เดิม เพื่อเป็นการพัฒนางานสอบสวนซึ่งถือเป็นกระบวนการ ยุติธรรมในเบื้องต้นที่สำคัญ ตลอดจนจัดให้มีกองทุน เพื่อสนับสนุนและพัฒนางานเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนคดีอาญา อันจะทำให้การดำเนินกระบวนการยุติธรรมในส่วนซึ่งข้าราชการตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ มีศักยภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ.๒๕๕๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๓ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๗ อัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

อัตราเงินประจำตำแหน่งและการรับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เงินประจำตำแหน่งไม่ถือเป็นเงินเดือน

ข้าราชการตำรวจตำแหน่งใด จะได้รับเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีที่สมควรปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าการปรับอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการปรับเพิ่มร้อยละเท่ากันทุกอัตรา และไม่เกินร้อยละสิบของอัตราที่ใช้บังคับอยู่ และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากรัฐสภาเพื่อการนั้นแล้ว การปรับให้

กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่การปรับเป็นร้อยละเท่ากันทุกอัตราดังกล่าวหากทำให้อัตราหนึ่งอัตราใดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับตัวเลขเงินเดือนของอัตราดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นเป็นสิบบาทและมิให้ถือว่าเป็นการปรับอัตราร้อยละที่แตกต่างกัน

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจให้เข้าอันดับและขั้น ระดับและชั้น ระดับและขั้นหรือชั้นและขั้น แล้วแต่กรณี ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร. กำหนด และให้มีผลเป็นการแก้ไขขั้นหรือชั้นเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่กำหนดไว้ในกฎหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๕) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๕ ถึง ส.๖

(๖) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๔ ถึง ส.๕

(๗) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๓ ถึง ส.๔

(๘) ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๒ ถึง ส.๓

(๙) ข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอก ร้อยตำรวจโท และร้อยตำรวจตรี ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ส.๑ ถึง ส.๓

(๑๐) ข้าราชการตำรวจยศดาบตำรวจ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๓ ถึง ส.๓

(๑๑) ข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจอัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจ (พิเศษ) ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ป.๒ ถึง ป.๓"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

"ข้าราชการตำรวจตาม (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) ซึ่งได้รับเงินเดือนเต็มขั้นสูงสุดของระดับที่ตนได้รับอยู่ในขณะนั้นในปีงบประมาณใด หากผ่านการประเมินสมรรถภาพ ความประพฤติ ความรู้ความสามารถ และผลการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) แล้วแต่กรณีอีกหนึ่งระดับ โดยเริ่มต้นให้ได้รับเงินเดือนในขั้นใกล้เคียงไม่ต่ำกว่าเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม

การประเมินสมรรถภาพ ความประพฤติ ความรู้ความสามารถ และผลการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการได้รับเงินเดือนภายหลังผ่านการประเมิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ตร.กำหนด”

มาตรา ๖ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับเงินประจำตำแหน่งที่ออกตามพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ.๒๕๓๘ มาใช้บังคับกับการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๘ ตอนที่ ๑๗ ก ๒๑ มี.ค.๕๔)

๒

การสืบสวนข้อเท็จจริง

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัย หากผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลหรือมีมูลเพียงพอที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยและสามารถสั่งการได้ในกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการไปภายในอำนาจโดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ถ้าจะต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสืบสวนข้อเท็จจริงที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๔ การสืบสวนข้อเท็จจริง หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานซึ่งผู้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำของข้าราชการตำรวจผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ หรือผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่อย่างไร

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อ ๓ กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้แก่

(๑) ผู้บังคับบัญชามีเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย

(๒) มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยผู้ร้องเรียนนั้นได้แจ้งชื่อและที่อยู่ของตนเองเป็นที่แน่นอน พร้อมทั้งระบุพฤติการณ์แห่งกรณีที่กล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยนั้น

(๓) ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำผิดวินัย

(๔) มีบัตรสนเท่ห์กล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย ตามปกติการร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตำรวจว่ากระทำผิดวินัยในลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่บัตรสนเท่ห์นั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐานกรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๕) กรณีปรากฏเป็นข่าวในสื่อสารมวลชนใด ๆ ว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัยตามปกติหากไม่มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียนกล่าวหาห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่ข่าวในสื่อมวลชนนั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน กรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๖) กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๖ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๕ เกิดขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไปดำเนินการสืบสวนด้วยตนเองหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือจะสั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการสืบสวนหรืออาจส่งประเด็นไปให้เจ้าพนักงานอื่นช่วยสืบสวนก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดดำเนินการสืบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไปแล้ว ห้ามมิให้สั่งให้สืบสวนในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

ข้อ ๘ กรณีผู้ร้องเรียนหรือส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาตามข้อ ๕ (๒) และ (๓) ให้ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องดังกล่าวแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทราบทุกกรณีโดยมิชักช้า

หมวด ๒
การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๙ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนยกเว้นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน จะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สืบสวน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สืบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกสืบสวน

(๔) เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนกล่าวหา

(๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสืบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเฉพาะในกรณีที่ผู้นั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๑๐ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีตำแหน่งและยศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร คณะกรรมการสืบสวนซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเท่านั้น

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง โดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการสืบสวนคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้นำข้อ ๑๓ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) หรือชื่อและตำแหน่งของผู้สืบสวน ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สส.๑ ที่ ก.ตร. กำหนด

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการที่ได้รับการแต่งตั้งหรือสั่งให้ทำการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนแล้ว

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาต่อประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่งไปด้วย

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนทราบ ส่วนประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนนอกจากส่งสำเนาคำสั่งให้แล้วให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาไปให้ด้วยและให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่มหรือลดจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือเปลี่ยนผู้สืบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๑๐ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๓
หน้าที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่

(๑) สืบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดการสืบสวน

(๒) รวบรวมประวัติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสืบสวนไว้ทุกครั้ง

(๔) ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

ข้อ ๑๕ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน นอกจากดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๑๒ แล้ว ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสืบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสืบสวนต่อไป

(๒) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนตามข้อ ๑๙ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด

(๓) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

(๔) การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสืบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำบันทึกการประชุมเป็นหนังสือไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าตนเองมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและให้นำข้อ ๓๓ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
วิธีการสืบสวน

ข้อ ๑๗ การสืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) สืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดหกสิบวันแล้วยังไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่ง

ให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินหกสิบวัน หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในหกสิบวันให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

(๒) ในการสืบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๓๖ (๒) ให้ดำเนินการสืบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดสามสิบวันแล้วยังสืบสวนไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินกว่าสามสิบวัน หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในสามสิบวันให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

ข้อ ๑๘ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้บันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่นจะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลอื่นมาสืบก็ได้

ข้อ ๑๙ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วให้พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้มีความเห็นควรยุติเรื่อง แล้วทำรายงานการสืบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

ในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด และให้สรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

การแจ้งตามวรรคสองให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ที่ ก.ตร. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงรับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนโดยละเอียดจะทำการสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงภายในเวลาอันควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการสืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่มารับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับบันทึกตามแบบ สส.๒ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัดให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสืบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหามาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะเสนอสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๒ โดยมีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๒๐ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคนจึงจะสืบสวนได้

ข้อ ๒๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยานให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๒๓ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำมาในที่สืบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สืบสวนเว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สืบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสืบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๓ หรือแบบ สส.๔ ที่ ก.ตร. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตกเติมและให้กรรมการสืบสวนผู้ร่วมสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นและให้กรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้บุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มา หรือติดตามพยานไม่ได้ภายในเวลาอันควรคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่สืบพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าการสืบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสืบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือไม่ใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะงดการสืบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจะดำเนินการสืบสวนเองหรือจะสั่งผู้ใต้บังคับบัญชาที่เห็นสมควรทำการสืบสวนก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีฐานะเป็นผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนตามกฎ ก.ตร. นี้ และให้นำข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นเป็นที่สงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวน ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่ทำการสืบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วยให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่ามีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สืบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสืบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องในสำนวนการสืบสวนเดิมมารวมในสำนวนการสืบสวนใหม่และให้บันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานนั้นมาจากสำนวนการสืบสวนเดิม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวกับเรื่องที่สืบสวน ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องสืบสวนต่อไปก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหกและวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในระหว่างสืบสวนแม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการสืบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสืบสวนและเสนอสำนวนการสืบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

ในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาบางคนหรือทั้งหมดไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ในกรณีเช่นนี้เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับสำนวนการสืบสวนจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนและตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

หมวด ๕
การทำรายงานสืบสวน

ข้อ ๓๑ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนประชุมพิจารณาลงมติหรือผู้สืบสวนพิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด

(๓) การสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยหรือไม่

ข้อ ๓๒ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ แล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำรายงานการสืบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๕ ที่ ก.ตร. กำหนด เสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

รายงานการสืบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างไรบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สืบสวนพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สืบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหามีมูลความผิดวินัยหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด ถ้าการสืบสวนเรื่องนั้นมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยก็ให้เสนอความเห็นมาในคราวเดียวกัน

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ทำรายงานการสืบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปและให้ถือว่าการสืบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๖
สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๙

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสืบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร การคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนขึ้นไปชั้นหนึ่ง การคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนหรือทราบเหตุแห่งการคัดค้าน ในการนี้ให้ผู้ที่รับหนังสือคัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสืบสวนด้วย

การพิจารณาการคัดค้าน ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและให้พิจารณาสั่งการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากเห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ กรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ และสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนเป็นผู้พิจารณาแทนหรือจะเป็นผู้พิจารณาเองก็ได้ กรณีคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด ในการพิจารณาการคัดค้านให้แสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการไว้ด้วยพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวมไว้ในสำนวนการสืบสวน

ในกรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ถือว่าผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ หรือพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้วแต่กรณี การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๓ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๔ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๙ วรรคสอง

ข้อ ๓๕ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนจำนวนไม่เกินหนึ่งคนเข้าร่วมฟังก็ได้ ทนายความหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังจะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

หมวด ๗
การพิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวน

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับความเห็นและผลการสืบสวนข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙

(๒) สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมได้ หากปรากฏว่าการสืบสวนเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะพิจารณาสั่งการได้

(๓) สั่งยุติเรื่องถ้าเห็นว่าผลการสืบสวนไม่มีมูล

(๔) สั่งลงโทษไปภายในอำนาจ ในกรณีที่พยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับโทษเกินอำนาจที่จะสั่งลงโทษได้ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

(๕) ดำเนินการไปภายในอำนาจหรือมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปในกรณีมีมูลอันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๖) ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำผิดอาญา

การพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งและการพิจารณาสั่งการตามผลการสืบสวนที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

หมวด ๘
การสืบสวนที่มิชอบและบกพร่อง

ข้อ ๓๗ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๐ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง

การแก้ไขตามวรรคหนึ่งไม่ทำให้การสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วเสียไป

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒)

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๖

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎ ก.ตร. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๘ ถ้าการสืบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรมให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสืบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๙
การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๐ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุดถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่ กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖
ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๘ ก ๕ มิ.ย.๕๖)

แบบ สส.๑

คำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่.../....(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง.....

ด้วย.....(ชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวหาหรือบัตรสนเท่ห์).....ได้ร้องเรียนหรือกล่าวหาว่า .....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา.....เรื่องร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยย่อ หากมีเรื่องกล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....
เหตุเกิดเมื่อ.....(ระบุวัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ).....

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน (หรือแต่งตั้งตัวบุคคลโดยให้ระบุชื่อและตำแหน่งผู้สืบสวน) สืบสวนในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นประธานกรรมการ

๒. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการ

๓. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ดำเนินการสืบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ให้แล้วเสร็จ แล้วเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) เห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นและคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน) รายงานมาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ลงชื่อ.....(ลายมือชื่อผู้ออกคำสั่ง).....
(.....)
(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ : ๑. การระบุชื่อเรื่อง ให้ระบุเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือเรื่องให้สืบสวนข้อเท็จจริง (แล้วแต่กรณี)

๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ

๓. การระบุชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง

๔. ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

๕. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

แบบ สส.๒

บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๙

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง...(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)...ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตามที่คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ตามคำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)..... ที่..../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง) ได้แจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)....ผู้ถูกกล่าวหาทราบดังนี้

๑. เรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน.....(อธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร) .....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....ลายมือชื่อ..... ประธานกรรมการ(หรือผู้สืบสวน)

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน และได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับไว้แล้ว เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

หมายเหตุ : ๑. ในกรณีเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน กรณีของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมแจ้งข้อกล่าวหาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ให้ทำแบบ สส.๒ นี้เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

๒. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำตามที่ถูกกล่าวหามีมูลความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

๓. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

แบบ สส.๓

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่องการสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา..... อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน..... แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์ .....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา) .....ตามคำสั่ง....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ. .... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง) และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้เข้าร่วมฟัง

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ.....	ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการ
(.....)	
ฯลฯ	ฯลฯ
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการและเลขานุการ
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)	

หมายเหตุ :

๑. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

๒. การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย

๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวน หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

แบบ สส.๔

บันทึกถ้อยคำพยาน

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ..... (ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่ง และสังกัดด้วย)..... อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....โทรศัพท์.....

คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาว่า..... กระทำการตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง) และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า กรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ขู่เข็ญให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....ลายมือชื่อ..... พยาน

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า .....(ชื่อพยาน).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ.....	ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการ
(.....)	
ฯลฯ	ฯลฯ
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการและเลขานุการ
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)	

หมายเหตุ :

๑. ให้ใช้แบบ สส.๔ ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนและบุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน

๒. การสอบปากคำพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวน หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

แบบ สส.๕

รายงานการสืบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

เรียน .....(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน).....

ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง).....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....นั้น

ประธานกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน (หรือคำสั่งให้สืบสวน) ดังกล่าวเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... และคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้สืบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานการสืบสวนดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก....(มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา บัตรสนเท่ห์ หรือรายงานว่าอย่างไร).....

.....

.....

๒. ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่า (สรุปย่อคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้ถูกกล่าวหา) .....

.....

.....

.....

๓. ผลการสืบสวนข้อเท็จจริง

๓.๑ พยานบุคคล..... (ย่อคำให้การพยานทุกปาก)

๓.๒ พยานเอกสาร..... (แจ้งที่มาของเอกสาร)

๓.๓ พยานวัตถุ..... (แจ้งที่มาของพยานวัตถุ)

๔. คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) แจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ทราบแล้วตามบันทึกแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

๕. ผู้ถูกกล่าวหารับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ถ้อยคำแก้เรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่า.....(ย่อคำชี้แจงหรือถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา).....

๖. คณะกรรมการสืบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติ (หรือผู้สืบสวนพิจารณา) แล้วเห็นว่า.....(สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการอันมีมูลความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หากมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้มีความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป หากการสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญา หรือมีกรณีต้องรับผิดทางแพ่งรวมอยู่ด้วย ให้เสนอความเห็นมาพร้อมด้วย).....

.....คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) จึงขอเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป รวมเอกสาร.....แผ่น

.....ลายมือชื่อ.....	ประธานกรรมการ(หรือผู้สืบสวน)
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการ
(.....)	
ฯลฯ	ฯลฯ
.....ลายมือชื่อ.....	กรรมการและเลขานุการ
(.....)	
.....ลายมือชื่อ.....	ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)	

หมายเหตุ : ๑. การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนเพื่อลงมติตามข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้ หากกรรมการสืบสวนคนใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวน

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ มีข้อขัดข้องบางประการอันอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น ประเด็นการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีไม่รู้ตัวผู้ถูกสืบสวน การขอขยายเวลาการสืบสวน หรือกรณีเมื่อมีการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลที่ควรจะกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงสั่งยุติเรื่อง จะถือว่าเป็นการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือไม่ เป็นต้น เพื่อให้การสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผล และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ตร. นี้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๗๗ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มิ.ย.๕๖ แล้วให้ยกเลิกกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ และกำหนดบทเฉพาะกาลตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ ไว้ว่า "ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้" เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องในทิศทางเดียวกัน จึงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ขณะนั้นตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ไปจนเสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน เพื่อพิจารณาสั่งการ จึงจะถือได้ว่าการสืบสวนแล้วเสร็จ

๒. การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เมื่อรับสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑ จากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไว้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ที่บังคับใช้อยู่ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ รวมถึงการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติขยายเวลาการสืบสวนหรือสืบสวนเพิ่มเติมหรือการติดตามเร่งรัดการสืบสวนซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๗

๓. แต่การใช้อำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ในการตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑

ดังกล่าว เมื่อกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ แล้ว การตรวจสอบความถูกต้องจึงต้องพิจารณาตามกฎที่บังคับใช้ในขณะนั้นว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นสาระสำคัญ ก็ต้องสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/๔๓ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

เรียน ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๘ ก วันที่ ๕ มิ.ย.๕๖ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ยกเลิกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗

เนื่องจากกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ มีสาระสำคัญบางประการที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัย และข้าราชการตำรวจโดยทั่วไปควรต้องทราบ ตร. จึงมีบันทึกลง ๒๔ มิ.ย.๕๖ ให้ วน. ดำเนินการสรุปสาระสำคัญ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกฎ ก.ตร. ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ศึกษาทำความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๑.๑ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔, ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ได้กำหนดให้ทำการสืบสวนได้เฉพาะแต่กรณีที่รู้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ ที่บัญญัติให้การสืบสวนต้องเป็นกรณีที่รู้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เพราะต้องแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนด

๑.๒ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๕ (๖), ข้อ ๖ และข้อ ๓๖ ได้ตัดข้อความตามกฎ ก.ตร. เดิมที่ให้จเรตำรวจสามารถดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๔ ที่บัญญัติให้การดำเนินการทางวินัยและการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานและเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรง จเรตำรวจ จึงมีอำนาจดำเนินการทางวินัยและสืบสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๔ ได้เฉพาะกับ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเท่านั้น

๑.๓ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดคุณสมบัติของประธานกรรมการ ผู้สืบสวนและกรรมการสืบสวน โดยไม่ได้แบ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาคอีกต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐

ที่บัญญัติให้แบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการ ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลาง

๑.๔ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๓๖ ได้กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนและผู้สั่งให้สืบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๗ วรรคสอง

๒. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อขจัดข้อขัดข้องบางประการในทางปฏิบัติ

๒.๑ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนต้องจัดทำเอกสารหลักฐานการประชุมเป็นหนังสือประกอบสำนวนไว้ด้วย เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๘๓ ที่บัญญัติให้ ในการประชุมคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

๒.๒ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๗ ได้กำหนดให้การขยายระยะเวลาการสืบสวนและสืบสวนเพิ่มเติมอยู่ในอำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนมีหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดการสืบสวนให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวน พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๕ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๒.๓ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้กรณีผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเมื่อการสืบสวนแล้วเสร็จผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหารับเรื่องไว้แล้วให้พิจารณาดำเนินการสั่งสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๖ ต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากถ้อยคำเดิมขาดตกจึงเพิ่มเติมให้ครบถ้วนถูกต้องตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔ , ข้อ ๕ (๔) (๕) , ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๗

๔. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ กำหนดให้ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่า จะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ส่งสำเนากฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้วจำนวน ๑๖ แผ่น และขอความกรุณาแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดของท่านทราบโดยทั่วถึงกัน

พล.ต.ต. เสถียร คูวิบูลย์ศิลป์

(เสถียร คูวิบูลย์ศิลป์)

ผบก.วน.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๒๘
ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/ว ๐๐๑๒ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
เรื่อง การขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริง

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยมีกรณีที่ ตร. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๔๙๐/๒๕๕๐ ลง ๓๐ ส.ค.๕๐ กรณีคณะกรรมการตรวจงานจ้างงานก่อสร้างอาคารเรือนแถวชั้นประทวนและพลตำรวจ สภ.ทะเลน้อย และ สภ.ตะโหมด จว.พัทลุง ได้รับรองเป็นหลักฐานในใบตรวจรับงานว่าถูกต้อง ทั้งที่ผู้รับจ้างดำเนินการไม่ตรวจตามรูปแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงต้องสืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดและต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง แต่คณะกรรมการดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จึงขออนุมัติขยายเวลาต่อ ตร.ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและ ตร.ได้พิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสืบสวนมีกำหนด ๖๐ วัน ตามที่ร้องขอแล้ว แต่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จอีก ประธานกรรมการจึงมีหนังสือขออนุมัติขยายเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อไปอีก ๓๐ วัน ซึ่งเป็นการขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งคือต้องขออนุมัติต่อนายกรัฐมนตรี ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ใน กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ข้อ ๑๖ ซึ่งการขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนดังกล่าวคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้เสนอในระยะเวลาที่กระชั้นชิดใกล้ครบกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งขาดเหตุผลที่ดีเพียงพอและปรากฏว่ามีกรณีเช่นนี้บ่อยครั้ง อันอาจทำให้ ตร.พิจารณาสั่งการล่าช้า และเกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ตร. จึงกำชับให้หน่วยต่างๆ แจ้งผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงถือปฏิบัติตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๖ ดังนี้

๑. ในการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งแล้ว คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่งตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๖(๑)

๒. หากครบกำหนดเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑ แล้วยังไม่แล้วเสร็จและมีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวน ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นและขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จเสนอ ตร.พิจารณา

๓. และหากจะต้องขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนต้องมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าวและขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จเสนอ ตร. พิจารณา รวมทั้งกรณีที่ บช. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนและคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือผู้สืบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะต้องขอขยายเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อ ตร.ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือด้วย

กรณีพบว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ จะถือว่าเป็นความบกพร่องของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนและจะพิจารณาลงโทษทางวินัยไปตามควรแก่กรณี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. พิจาร จิตติรัตน์
(พิจาร จิตติรัตน์)
รอง จตช.(สบ 9) ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๕๑-๑๐๘๕
ที่ ๐๐๐๖.๒/ว ๑๐๘ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏกรณี ตร.มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ใดสืบสวนข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ใดตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยหรือสั่งให้หน่วยงานใดหรือผู้ใดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานหรือรายงานชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบหรือคำสั่งได้ ซึ่งจะต้องขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการตามกฎ ระเบียบหรือต่อผู้สั่งพร้อมด้วยเหตุผล แล้วแต่กรณี แต่คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบได้ขอขยายเวลาเมื่อใกล้ครบกำหนดเวลาหรือเกินกว่าเวลาที่กำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจไม่สามารถพิจารณาสั่งการได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ทุกหน่วยแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

๑. การขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร.ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/ว.๐๐๑๒ ลง ๕ ก.พ.๕๑ โดยเคร่งครัด

๒. การขออนุมัติขยายระยะเวลากรณีผู้มีอำนาจสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม สั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม สั่งให้สอบสวนทางวินัยเพิ่มเติม สั่งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานหรือรายงานชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา ได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ หากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนสข้อเท็จจริง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เห็นว่าจะไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ให้คณะกรรมการหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อผู้มีอำนาจดังนี้

๒.๑ กรณีกฎ ระเบียบหรือคำสั่งที่มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด

๒.๒ กรณีกฎ ระเบียบหรือคำสั่งที่มีระยะเวลาดำเนินการน้อยกว่า ๓๐ วัน หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๓ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. เจตน์ มงคลหัตถี

(เจตน์ มงคลหัตถี)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ โทร. ๒๕๒๗๙๑๓

ที่ ๐๕๐๓ (พ) / ๒๗๖๑๓ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เรื่อง ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างศึกษาอบรมเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย

ผบช. ,พตร. , จตร., ลข.ตร. , ผบก.

ด้วยปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจซึ่งเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ ตร. หรือหน่วยงานอื่นได้เปิดขึ้นและระหว่างการอบรมทางผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ได้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมายและเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาอบรม

ฉะนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวต่อไป จึงให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วยงานถือเป็นทางปฏิบัติว่าในกรณีที่มีการส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดไปศึกษาอบรมเกิน ๑ เดือน ทุกหลักสูตรให้งดเว้นการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย และหากมีการแต่งตั้งเป็นกรรมการอยู่ก่อนเข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว ก็ให้จัดการเปลี่ยนให้ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

พล.ต.ท. สุรพล จุลละพราหมณ์
(สุรพล จุลละพราหมณ์)
รอง อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๒๙

เรื่อง การให้ถ้อยคำในการสอบสวน

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยปรากฏจากการพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการและการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญว่า ข้าราชการที่เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำหลายครั้งไม่ตรงกัน โดยมีเจตนาปิดบังความจริง เช่น ชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่กลับให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นอีกอย่างหนึ่ง หรือทำบันทึกชี้แจ้งข้อเท็จจริงมอบให้ผู้ถูกลงโทษยื่นประกอบอุทธรณ์แตกต่างไปจากที่เคยให้ถ้อยคำหรือชี้แจงไว้ในชั้นสอบสวนเป็นต้น ทำให้การสอบสวนพิจารณาไม่ได้ความจริงและยุติธรรม เสียหายแก่ทางราชการ การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมาโดยเจตนาช่วยเหลือกันนี้เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยและบางกรณีอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการได้

ก.พ. จึงมีมติขอให้กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดกำชับให้ข้าราชการในสังกัด ระมัดระวังในเรื่องนี้ และเมื่อมีการสอบสวนหรือดำเนินการทางวินัย ไม่ว่าเป็นเรื่องร้ายแรงหรือไม่ก็ตาม ก็ขอให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ทำหน้าที่สอบสวนแจ้งให้ข้าราชการที่มาเป็นผู้กล่าวหาหรือพยานทราบเรื่องนี้ด้วย หากปรากฏว่ามีข้าราชการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล
(นายโสรัจ สุจริตกุล)
เลขานุการ ก.พ.

กองอุทธรณ์และร้องทุกข์
โทร. ๒๘๑-๙๔๕๑

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘
เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากได้มี กฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย มีผลใช้บังคับเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ กับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ ใช้บังคับ ประกอบกับข้อความในคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมถึงหัวหน้าหน่วยงานบางระดับที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการกระจายอำนาจการดำเนินการทางวินัย จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๘๙ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติขึ้นใหม่ ดังนี้

---

๑๓. กรณีข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจากต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากผลการสืบสวนหรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดแจ้งว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ได้กระทำผิดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้น โดยไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาหรือผลการ

ชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากภายหลังผลคดีอาญาถึงที่สุดเป็นประการใดหรือได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรณีตามวรรคแรก หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดแจ้ง จะให้รอฟังผลคดีอาญาหรือรอผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ
(โกวิท วัฒนะ)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมายเหตุ คำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ฉบับสมบูรณ์ ปรากฏตามหัวข้อที่ ๑๖ การรายงานและการมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๔/๒๕๕๔

โดยที่มาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้ เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน เนื่องจากเห็นว่ามีพฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยกรณีถูกดำเนินคดีอาญาข้อหาข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตนโดยใช้กำลัง แม้ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนจะมีความเห็นสังไม่ฟ้องเพราะน่าเชื่อว่าฝ่ายหญิงยินยอมและมิได้มีการบังคับข่มขืนกระทำชำเรา แต่พฤติการณ์ดังกล่าวทำให้เป็นที่อับอายขายหน้าต่อบุคคลอื่นและเป็นการเสียชื่อเสียง เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงกรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียกระทำการอัน ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ สมควรได้รับโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีในฐานะเป็นข้าราชการครูมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะการเป็นข้าราชการครูที่นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบแห่งวินัยข้าราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนแล้ว ข้าราชการครูยังจะต้องประพฤติตนให้เป็นไปตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครูในอันที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งหลายอีกด้วย อีกทั้ง การเข้าไปในโรงแรมของผู้ฟ้องคดี กับนางสาว ว.สองต่อสองซึ่งเป็นโรงแรมที่มีโรงจอดรถยนต์ติดกับห้องพักโดยโรงจอดรถยนต์มีลักษณะห้องโล่งไม่มีประตูหรือม่านปิดเปิดสามารถเห็นรถยนต์จากด้านนอกได้อย่างชัดเจน จึงถือเป็นความสมัครใจของผู้ฟ้องคดีเองที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์ กับนางสาวว.ซึ่งมิใช่ภรรยาตนทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีบุตรและภรรยาอยู่แล้ว การกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีย่อมไม่เหมาะสมและขัดต่อประเพณีอันดีงาม จรรยาบรรณครู และความรู้สึกของสังคมทั่วไป เป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน พฤติกรรม

ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ยิ่งไปกว่านั้นแม้ว่าจะไม่มีผลการลงโทษอาญาแก่ผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่ผลการลงโทษทางวินัยก็หาจำต้องมีผลไปทางเดียวกันไม่ เพราะกระบวนการพิจารณาทางวินัยและทางอาญามีความแตกต่างกัน การรับฟังพยานหลักฐานก็ย่อมแตกต่างกัน ทั้งการมีอยู่ของพยานหลักฐานและการให้ถ้อยคำหรือการเบิกความของพยานอาจจะมีความแตกต่างกันได้ กล่าวคือ ในคดีอาญานั้นศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยได้ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานปรากฏชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัยส่วนการลงโทษทางวินัยผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในสำนวนของคณะกรรมการสอบสวนเป็นสำคัญโดยไม่จำเป็นต้องปรากฏพยานหลักฐานชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัยดังเช่นคดีอาญาและไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาความผิดและกำหนดโทษที่ลงแก่ผู้ฟ้องคดีโดยลงโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ฯ ประกอบกับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการ ใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๔/๒๕๕๔)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐
ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการดำเนินการทางวินัย

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้ว เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม จึงซักซ้อมความเข้าใจตามแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาในเบื้องต้นได้ ดังนี้

๑.๑ กรณีมีมูลเพียงพอที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก่อน

๑.๒ กรณีมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยและสามารถสั่งการได้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามกฎ ก.ต.ร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.๒๕๔๗ แล้วแต่กรณี

๑.๓ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่แน่ชัดว่ากระทำผิดวินัย หรือไม่แน่ชัดว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริง

๑.๔ กรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งยุติเรื่อง

ผู้บังคับบัญชาอาจสอบถามตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอประกอบการพิจารณาสั่งการในแต่ละกรณีดังที่กล่าวมา

๒. การพิจารณาในเบื้องต้นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาว่า พฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อเท็จจริงที่กล่าวหาหรือพยานหลักฐานในเบื้องต้น มีลักษณะที่เป็นความผิดตามที่กำหนดไว้ในแนวทางการลงโทษของ ก.ตร. ถ้าเป็นความจริงจะเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑)-(๗) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ แล้วมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

๓. ในการดำเนินการทางวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องติดตามเร่งรัดการสืบสวนหรือสอบสวน ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และ กฎ ก.ตร.ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

๔. กรณีที่ผู้บังคับบัญชาจะให้รอฟังผลทางคดีอาญาตามคำสั่ง ตร.ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๔๘ ข้อ ๑๓ กำหนดให้ต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดแจ้ง ซึ่งการพิจารณาสั่งการทางวินัยโดยหลักแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญา หรือรอฟังไปจนถึงผลทางคดีอาญาถึงที่สุด หากผลการสืบสวน หรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ได้กระทำผิด ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก็ควรจะต้องพิจารณาสั่งการเด็ดขาดทางวินัยให้เสร็จสิ้นไปโดยไม่ชักช้า แม้ในเรื่องนั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาลจะมีความเห็นแตกต่างออกไป ผู้พิจารณาโทษทางวินัยก็หาจำต้องรับผิดอย่างใดไม่ ถ้าหากได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและโดยสุจริต (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๔๒/๒๕๔๙, อ.๔๗/๒๕๕๓)

๕. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในความผิดที่กำหนดไว้ตามแนวทางการลงโทษ ของ ก.ตร. หรือ ตร. ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาสั่งลงโทษตามระดับโทษที่ ก.ตร.หรือ ตร.กำหนดไว้

ในกรณีที่จะลดโทษ ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาวางโทษในสถานโทษที่เหมาะสมกับความผิดตามระดับโทษที่ ก.ตร.หรือ ตร.กำหนดก่อน แล้วจึงพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สึกในการกระทำ และการแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน ว่ามีเหตุอันควรลดหย่อนที่จะนำมาพิจารณาลดโทษจากโทษที่วางไว้เป็นโทษที่เบาลงหรือไม่ ถ้ามีก็ให้ระบุไว้ในคำสั่งลงโทษให้ปรากฏชัดแจ้ง แต่ในกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก ส่วนการที่จะทำทัณฑ์บน หรือว่ากล่าวตักเตือนต้องเป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ

๖. การพิจารณาสั่งการทางวินัยไม่ว่ากรณีใด ผู้บังคับบัญชาต้องจัดทำเหตุผลข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจชั้นเหนือขึ้นไปสามารถตรวจสอบได้ตามอำนาจหน้าที่

๗. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดช่วยเหลือหรือปกปิดในความผิดวินัยซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้นเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิดหรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใด ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๒/๕๗๑ วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง กำชับผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย อ.ก.ตร.วินัย ทำการแทน ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ ต.ค.๕๖ ได้พิจารณาเรื่อง การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วตั้งข้อสังเกต ว่าการพิจารณาสั่งการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาบางเรื่องใช้เวลานานถึง ๑๐ ปี เศษ อันอาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงให้ ตร.ตรวจสอบและกำชับผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็วต่อไป

เนื่องจาก ระยะเวลาในการพิจารณาสั่งการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาได้มีการกำหนดไว้โดยชัดเจนแล้ว ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๗ นอกจากนี้ ตร. ได้มีคำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๔๘ และหนังสือที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙ ลง ๒๔ ม.ค.๕๖ ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการทางวินัย ไว้ว่า กรณีผู้บังคับบัญชาจะให้รอฟังผลทางคดีอาญา จะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดแจ้งเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเรื่องที่ผลการสืบสวนสอบสวนทางวินัยพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดแจ้งแล้วก็ไม่ต้องรอฟังผลทางคดีอาญา ดังนั้น จึงกำชับผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย มติ อ.ก.ตร.วินัย และคำสั่ง ตร.ดังกล่าว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. ชัยยง กีรติขจร

(ชัยยง กีรติขจร)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และ การสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรมและจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระผิดวินัยที่ยกเลิก

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/๙๑๒๕ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑

๓ สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๐ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน ๒ ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกร่างเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว มากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.และสำนักงานคณะกรรมการ

กฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว โดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

๒. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องเรียนหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว ฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับ หลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

๔. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

๖. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ลงมติว่า

๑. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๔๙๖ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เรื่อง บัตรสนเท่ห์ ทั้ง ๓ ฉบับ

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ โดยปรับปรุงข้อ ๕ เป็นว่า "ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น" และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๒๘๐-๑๔๔๕

โทรสาร ๒๘๐-๑๔๔๖, ๒๘๒-๔๐๔๕

แผนผังขั้นตอนการสืบสวนข้อเท็จจริง
ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

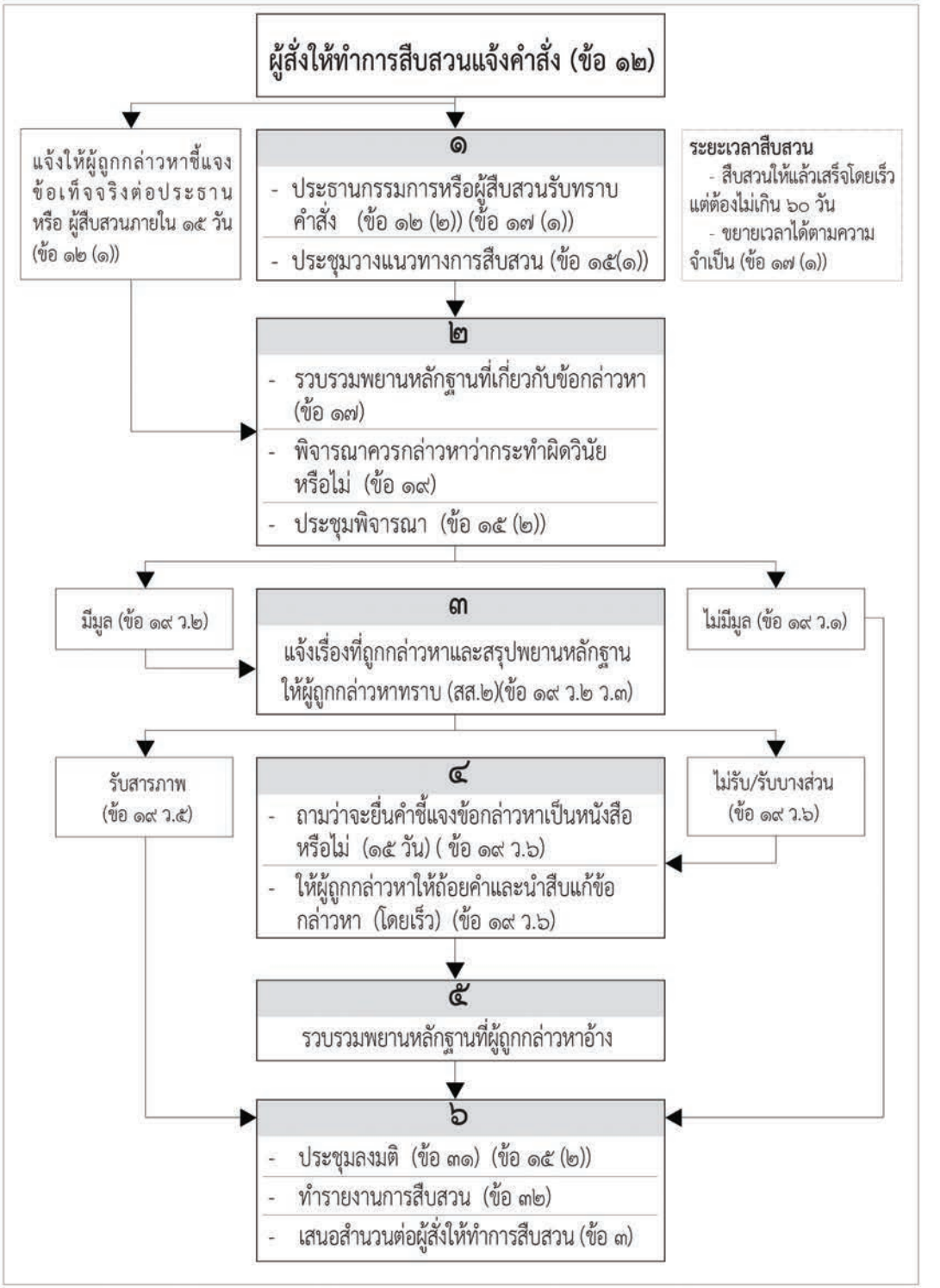

๓

กรณีไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวน

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง
พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัดถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๑ โดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงหรืองดการสืบสวนข้อเท็จจริงก็ได้

(๑) กระทำผิดต่อหน้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงโทษ

(๒) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิดและผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้นได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๐ หรือมาตรา ๙๑ โดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันและผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๕๙ก ๑๓ ก.ย.๔๗)

๔

การสอบสวนทางวินัย

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) มาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยในการประชุมครั้งที่ ๑๐ /๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออก กฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ เพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม การสอบสวนพิจารณาข้าราชการตำรวจซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง หรือมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

หมวด ๑
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๓ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและคณะกรรมการสอบสวนจะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเฉพาะในกรณีที่ผู้นั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้มีคณะกรรมการเป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง โดยประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาโดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการสอบสวนคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ให้นำข้อ ๗ ข้อ ๑๔ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๓๗ มาใช้บังคับกับเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยอนุโลม

คณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้เป็นหรือเคยเป็นพนักงานสอบสวน หรือนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ ๕ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาเรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สว.๑ ที่ ก.ตร. กำหนด

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานในการนี้ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้กล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนทราบสำหรับประธานกรรมการให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาไปให้ด้วยและให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับข้อ ๔ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะ

กรรมการสอบสวนเห็นว่ามีเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วยและให้นำ ข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๒
หน้าที่คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๘ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย

ข้อ ๑๑ ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน

ข้อ ๑๒ เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๖ (๒) แล้ว ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๓ การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๑๘ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและให้นำข้อ ๓๗ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓
วิธีการสอบสวน

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนภายในกำหนดระยะเวลาดังนี้

(๑) การประชุมตามข้อ ๑๒ และการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๑๗ ให้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) การรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่มี ให้ดำเนินการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๑๘ ให้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) การรวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง ให้ดำเนินการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๓) แล้วเสร็จ

(๕) การประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยเจ็ดสิบวัน ให้ประธานกรรมการรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนติดตามเร่งรัดการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๖ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลอื่นมาสืบก็ได้

ข้อ ๑๗ เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่กล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๑๒ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และให้แจ้งด้วยว่าผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและจะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ที่ ก.ตร. กำหนดโดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ให้แจ้งเฉพาะพฤติการณ์เท่าที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหา และตามพยานหลักฐานโดยไม่ต้องแจ้งฐานและมาตราความผิด

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใดหรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ อย่างไร หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาโดยละเอียดจะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการตามข้อ ๑๘ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ การแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๒ เป็นสามฉบับเพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับแบบ สว.๒ คืน ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามวรรคห้าต่อไป

ข้อ ๑๘ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๗ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวกระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ก็ให้มีความเห็นควรยุติเรื่องแล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ โดยอนุโลม

ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยฐานใด ตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๐๑ อย่างไร ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าว

และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ การแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาเท่าที่มีตามที่ปรากฏไว้ในสำนวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแม้พยานหลักฐานจะฟังได้เพียงว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคสองให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ที่ ก.ตร. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับแบบ สว.๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหามาขอให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตาม ข้อ ๓๒ โดยมีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๑๙ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๑๘ เสร็จแล้วก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๒ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้น ทั้งนี้ให้นำข้อ ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๒๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนผู้ใดกระทำการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญา หรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใดๆ

ข้อ ๒๓ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๔ หรือแบบ สว. ๕ ที่ ก.ตร. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวน และผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคนที่ร่วมสอบสวน ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตกเติม และให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้เข้าร่วมฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น และให้กรรมการสอบสวนทุกคนที่ร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มา หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๐ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๑๐ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๖ ในกรณีจะต้องสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นที่จะต้องสอบสวนไปให้ ในกรณีเช่นนี้ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานเลือกข้าราชการตำรวจที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะทำการสอบสวนมีฐานะเป็นคณะกรรมการสอบสวนตาม กฎ ก.ตร. นี้ และให้นำข้อ ๑๑ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมในการกระทำการในเรื่องที่ทำการสอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือ

ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมมารวมในสำนวนการสอบสวนใหม่และให้บันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานนั้นมาจากสำนวนการสอบสวนเดิม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมทั้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตาม ข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตาม ข้อ ๓๓ ต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ ด้วย

ในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาบางคนหรือทั้งหมดไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับสำนวนการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ แล้วให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำเนินการตามข้อ ๓๓ ต่อไป

หมวด ๔
การทำรายงานการสอบสวน

ข้อ ๓๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้วให้ประชุมพิจารณาลงมติดังนี้

(๑) ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด

(๒) กรณีกระทำผิดวินัยอันมิใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไม่ อย่างไร

(๓) กรณีไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการและควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๒ หรือไม่ อย่างไร

ข้อ ๓๒ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๓๑ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สว.๖ ที่ ก.ตร.กำหนด เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่ผิดให้เสนอความเห็นยุติเรื่อง ถ้าผิดให้ระบุว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไม่ อย่างไร หรือไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการและควรให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๒ หรือไม่ อย่างไร

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งสารบาญต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปและให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๕
การพิจารณาสั่งสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๑ แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใดให้กำหนดประเด็น พร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมโดยทำความเห็นที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบไปด้วย

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนข้าราชการตำรวจผู้ใดตามมาตรา ๑๐๑ และผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ดำเนินการสั่งการตามผลการสอบสวนโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๓๖ การพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ และการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ข้าราชการตำรวจ ผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสอบสวนนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

กรณีผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) และ(๔) จะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง เพื่อพิจารณากลั่นกรองเสนอ ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจจะต้องสั่งการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามวรรคแรก

การพิจารณาพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ นั้น ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาจากพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนและต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘ แล้วเท่านั้น หากผู้มีอำนาจเห็นว่าพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนนอกเหนือจากที่ได้มีการสรุปให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบไว้แล้วสามารถรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ จะต้องดำเนินการให้มีการแจ้งสรุปพยานหลักฐานในส่วนที่เพิ่มเติมดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย

หมวด ๖
สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๗ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๓

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร การคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นไปหนึ่งชั้น ถ้านายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ยื่นต่อ ก.ตร. การคัดค้านกรรมการสอบสวนให้ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือทราบเหตุแห่งการคัดค้าน ในการนี้ให้ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสอบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

การพิจารณาการคัดค้าน ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและให้พิจารณาสั่งการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากเห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ กรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ และการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วและสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้พิจารณาแทนหรือจะเป็นผู้พิจารณาเองก็ได้ กรณีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ ก.ตร. พิจารณา เมื่อ ก.ตร. มีมติเป็นประการใดแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีสั่งตามนั้นกรณีคัดค้านกรรมการสอบสวนให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด ในการพิจารณาการคัดค้านให้แสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการไว้ด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้พิจารณาการคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสามสิบวันตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ และการพิจารณาสั่งการตามผลการสอบสวนที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วหรือพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ 7 ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๘ การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว อาจยื่นคำชี้แจง หรือขอให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ หากคณะกรรมการเห็นว่ามีเหตุอันสมควรก็ให้รับไว้พิจารณาดำเนินการต่อไป

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจรับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนจำนวนไม่เกินหนึ่งคนเข้าร่วมฟังการสอบสวนก็ได้ ทนายความหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้นจะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

หมวด ๗
การสอบสวนที่มิชอบและบกพร่อง

ข้อ ๓๙ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๔ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไป เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๓๘ วรรคสี่

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ ด้วย

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจ สั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาไปตามบทมาตราหรือฐานความผิดที่แตกต่างจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้หลงข้อต่อสู้ หรือไม่ทำให้เสียความเป็นธรรมให้ถือว่าการสอบสวนและพิจารณานั้นใช้ได้

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎ ก.ตร. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ และข้อ ๔๑ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๘
การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๓ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุดถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น จนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗
ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๕ก ๑๔ ธ.ค.๔๗)

แบบ สว.๑

คำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....
ที่ ...../..... (เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ด้วย.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ตำแหน่ง.....มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดย.....(ระบุเรื่องที่กล่าวหาย่อ ๆ พอให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจได้ หากมีเรื่องกล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง).....เหตุเกิดเมื่อ.....(ระบุวัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ).....

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๖ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ..... (ชื่อและตำแหน่ง) ..... เป็นประธานกรรมการ

๒. ..... (ชื่อและตำแหน่ง) ..... เป็นกรรมการ

๓. ..... (ชื่อและตำแหน่ง) ..... เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ..... ให้แล้วเสร็จ แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นและคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเบื้องต้นแล้วเห็นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วยให้ประธานกรรมการรายงานมาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. .....

ลงชื่อ.....(ลายมือชื่อผู้ออกคำสั่ง).....
(.....)
(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ

๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง

๓. ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ สว.๒

บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๗

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้..... (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้.....(อธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด (อย่างไร).....

.....

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้วว่า ในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้รับทราบข้อกล่าวหาและได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับ ไว้แล้ว เมื่อวันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา
(.....)

หมายเหตุ

๑. ในกรณีที่เรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อชี้แจงและอธิบายข้อกล่าวหา ต้องมีกรรมการสอบสวนร่วมแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ให้ทำบันทึกตามแบบ สว.๒ นี้เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

๒. ในกรณีที่ส่งบันทึกตามแบบ สว.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ให้กรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อในบันทึกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและให้ทำบันทึกตามแบบ สว.๒ เป็น ๓ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา ๒ ฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ

๓. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัยกรณีใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก

แบบ สว.๓

บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน
ที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๘

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ได้แจ้งข้อกล่าวหาให้..... (ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๗ ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเสร็จแล้วจึงแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ดังนี้

๑. ข้อกล่าวหา

.....(ข้อกล่าวหาซึ่งปรากฏหลักฐานว่ากรณีใดเป็นความผิดวินัยฐานใดตามมาตราใด).....

.....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับ ไว้แล้ว เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

หมายเหตุ

๑. การประชุมเพื่อพิจารณาข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้

๒. ในกรณีที่เรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อชี้แจงข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ทราบ ให้ทำบันทึกตามแบบ สว.๓ นี้ เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

๓. ในกรณีส่งบันทึกตามแบบ สว.๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ทำบันทึกตามแบบ สว.๓ นี้เป็น ๓ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา ๒ ฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวน ๑ ฉบับ

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ สว.๔

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ..... อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา)..... ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญา หรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

หมายเหตุ

๑. ให้ใช้แบบ สว.๔ นี้ได้ทั้งบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๗ วรรคสาม และวรรคสี่ ข้อ ๑๘ วรรคสี่ และข้อ ๒๓

๒. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

๓. การสอบสวนปากคำผู้ถูกกล่าวหาต้องมีกรรมการสอบสวนร่วมสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย

๔. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำและผู้รับรองการให้ถ้อยคำ

๕. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออก

แบบ สว.๕

บันทึกถ้อยคำพยานของฝ่ายกล่าวหา/ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่ง และสังกัดด้วย).....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยานในเรื่อง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริงดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญา หรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้องจึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... พยาน

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า .....(ชื่อพยาน).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

หมายเหตุ

๑. ให้ใช้แบบ สว.๕ ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำผู้กล่าวหาและบุคคลอื่นซึ่งมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน

๒. การสอบสวนปากคำพยานต้องมีกรรมการสอบสวนร่วมสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย

๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำและผู้รับรองการให้ถ้อยคำ

๔. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

แบบ สว.๖

รายงานการสอบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน .....(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน).....

ตามที่ได้มีคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อสอบสวน.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง)..... นั้น

ประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... และคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ..... เสร็จแล้ว จึงขอเสนอรายงานการสอบสวนดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....(มีผู้ร้องเรียนหรือมีผู้รายงานว่าอย่างไร ในกรณีที่ได้มีการสืบสวนหรือสอบสวนได้ความประการใด ให้ระบุไว้ด้วย).....

.....

๒. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว โดย.....(แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และได้แจ้งโดยวิธีใด).....

.....

๓. .....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกล่าวหาได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นว่า.....(ถ้อยคำในเบื้องต้นว่าอย่างไร หรือไม่ได้ให้ถ้อยคำในเบื้องต้นด้วยเหตุผลอย่างไร).....

.....

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาได้ความว่า.....(อธิบายว่าได้ความอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ ๒๔ หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใดตามข้อ ๒๕ ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้นพร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย).....

.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน

ที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ..... โดย.....(อธิบายการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....

๖. คณะกรรมการสอบสวนได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือให้ถ้อยคำ หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาแล้ว.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา/ให้ถ้อยคำ/นำสืบแก้ข้อกล่าวหาว่า.....(รายละเอียดเกี่ยวกับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือการให้ถ้อยคำหรือการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาว่าอย่างไร และในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวเนื่องจากเหตุผลอย่างไร และได้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยอ้างพยานหลักฐาน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนตามคำขอของผู้ถูกกล่าวหาได้ความสรุปว่าอย่างไร หรือไม่ ได้มีการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วยเหตุผลอย่างไร ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใด ตามข้อ ๒๔ หรืองดการสอบสวนพยานหลักฐานใดตามข้อ ๒๕ ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้นพร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย.....

.....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติแล้ว เห็นว่า.....(สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือถ้าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือไม่อย่างไร หรือไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้นหรือไม่ อย่างไร.....

.....

คณะกรรมการสอบสวนจึงขอเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
(.....)

ฯลฯ ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการและเลขานุการ
(.....)
.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ช่วยเลขานุการ
(.....)

หมายเหตุ

๑. การประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสอบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้ หากกรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ให้ตัดออก

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๗ ก.ตร. จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การพิจารณาสั่งลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง ให้ผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองเสนอ นั้น หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคณะกรรมการให้เป็นไปตามกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๓ เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) และ (๔) จะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการแก่ข้าราชการตำรวจ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองก่อน ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย จเรตำรวจแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่าทุกคนและผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยห้าคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

(๒) ให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รองผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าทุกคน และผู้บังคับการผู้รับผิดชอบงานอำนวยการ เป็นกรรมการโดยให้รองผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยสามคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

(๓) ให้ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยรองผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ หรือตำแหน่งเทียบเท่า เป็นกรรมการ โดยให้รองผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ หรือตำแหน่งเทียบเท่าซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ข้าราชการตำรวจยศ

พันตำรวจตรีขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยสามคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตามข้อ ๓ (๒) และ (๓) จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ในกรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓ (๒) และ (๓) ไม่ครบจำนวนห้าคน ให้แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งถัดลงไปเป็นกรรมการให้ครบจำนวนห้าคน

ข้อ ๕ ในการพิจารณาของคณะกรรมการตามข้อ ๓ (๑) (๒) และ (๓) ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน ในการนี้ หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่าคณะกรรมการเห็นชอบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอ

ในกรณีที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งสั่งสอบสวนเพิ่มเติม มิให้นับระยะเวลาในการดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเป็นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตั้งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการตามข้อ ๓ (๑)

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.ตร.

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๙ก ๙ มี.ค.๔๗)

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ.๒๕๔๗

ตามที่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ได้ออกใช้บังคับแล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

๑. กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓ (๑) ให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๓ (๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยจเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่าทุกคน และผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ โดยให้จเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่า ซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม"

๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่ง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

สำหรับข้อความอื่นนอกจากนี้คงเป็นไปตามที่กำหนดไว้เดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๗

ศาสตราจารย์ ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๘๕ก ๓๐ ธ.ค.๔๗)

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ.๒๕๕๐

ตามที่ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๗ และ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ได้ออกใช้บังคับแล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑(๒) และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง มติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๙ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ จึงแก้ไขเพิ่มเติม โดยยกเลิกข้อความใน กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ ข้อ ๓ (๑) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย จเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน และผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่รับผิดชอบงานด้านวินัย เป็นกรรมการโดยให้จเรตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยสามคน จึงจะเป็นองค์ประชุม"

สำหรับข้อความอื่นนอกจากนี้คงเป็นไปตามที่กำหนดไว้เดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
(สุรยุทธ์ จุลานนท์)
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๒๘ก ๒๗ มิ.ย.๕๐)

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ.๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๓ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยจเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน และผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าที่รับผิดชอบงานด้านวินัยเป็นกรรมการ โดยให้จเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธานกรรมการ ข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีขึ้นไปคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรีขึ้นไปจำนวนไม่เกินสามคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยสามคน จึงจะเป็นองค์ประชุม"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑
สมัคร สุนทรเวช
นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการกำหนดตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งเป็นตำแหน่งระดับหรือเทียบเท่าผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และได้มีการเปลี่ยนแปลงการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านวินัยให้สอดคล้องกับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่นั้น เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการพิจารณาสั่งลงโทษได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ตร.นี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๙๙ก ๑๖ ก.ย.๕๑)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๙๗

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๒๕ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง กำชับการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร. ได้มีหนังสือที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๐๓๑ ลง ๒๓ เม.ย.๕๑ เรื่องการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ แจ้งหน่วยในสังกัด ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการทางวินัย ผู้บังคับบัญชาและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสำนวนการสอบสวนถือปฏิบัติตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๘ กำหนดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามมติ อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ม.ค.๕๑ นั้น

อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๕ ส.ค.๕๓ ประกอบกับในการประชุมครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๖ ส.ค.๕๓ แล้วได้ตั้งข้อสังเกตว่า จากการพิจารณาในปัจจุบันยังพบข้อบกพร่องในการสอบสวนทางวินัยเกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาให้การแก้ข้อกล่าวหา รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เป็นเหตุให้ต้องส่งเรื่องคืนให้ดำเนินการแก้ไขเป็นจำนวนมาก อันเป็นเหตุให้ การพิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจล่าช้าเกินกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ที่กฎหมายกำหนด จึงมีมติให้กำชับการปฏิบัติของหน่วยในสังกัด ตร. ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการทางวินัย ผู้บังคับบัญชาและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสำนวนการสอบสวนดังต่อไปนี้

๑. ให้ถือปฏิบัติตามมติ อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ม.ค.๕๑ และหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๐๓๑ ลง ๒๓ เม.ย.๕๑ โดยเคร่งครัด

๒. ในกรณีที่ส่งสำนวนการสอบสวนทางวินัยให้ ก.ตร. พิจารณา ให้หน่วยงานที่ส่งตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัยที่จะส่งโดยละเอียดก่อนว่า ในการสอบสวนได้มีการดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยถูกต้องตามระเบียบกฎหมายแล้วหรือไม่ หากตรวจพบว่ามิได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องก่อนที่จะส่งสำนวนการสอบสวนให้ ก.ตร.พิจารณา

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ชลอ ชูวงษ์

(ชลอ ชูวงษ์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๙๗

ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๐๓๑ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓

ผบช., ผบก. หน่วยในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ม.ค.๕๑ แล้ว ตั้งข้อสังเกตว่า จากการพิจารณาที่ผ่านมาพบข้อบกพร่องในการสอบสวนทางวินัยเกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและการให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาให้การแก้ข้อกล่าวหา รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เป็นเหตุให้ต้องส่งเรื่องคืนให้ดำเนินการแก้ไขเป็นจำนวนมาก เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของกระบวนการสอบสวนทางวินัย หากทำไม่ถูกต้องศาลปกครองจะนำมาวินิจฉัยว่า กระบวนการสอบสวนทางวินัยเป็นไปโดยไม่ชอบและพิพากษา ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษเสมอ

ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผู้บังคับบัญชาและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัย ถือปฏิบัติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหาให้การแก้ข้อกล่าวหา รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ให้ถูกต้องครบถ้วน ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ดังต่อไปนี้

๑. ในการสอบสวนทางวินัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหาหรือพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหา และประชุมพิจารณาพยานหลักฐานแล้วเห็นว่า การสอบสวนมีพยานหลักฐานเพียงพอสนับสนุนข้อกล่าวหา การดำเนินการตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๘ วรรคสอง และวรรคสาม คณะกรรมการสอบสวนต้องเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาว่าเป็นความผิดวินัยฐานใด มาตราใด (การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่ การกระทำตามมาตรา ๗๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗) และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีตามที่ปรากฏจากการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับข้อกล่าวหา หรือพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แม้พยานหลักฐานจะฟังได้เพียงว่า เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ ส่วนพยานบุคคลจะระบุชื่อพยาน หรือไม่ให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาดังกล่าว ต้องทำเป็นบันทึกให้มีรายละเอียดและสาระสำคัญตามแบบ สว.๓ ที่ ก.ตร.กำหนด

๒. สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธิที่จะชี้แจงและให้ถ้อยคำรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การดำเนินการตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๘ วรรคสี่ และข้อ ๔๑ คณะกรรมการสอบสวนต้องมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงหรือนัดมาให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

๓. การพิจารณาสั่งลงโทษ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓๖ วรรคสาม ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวน และต้องเป็นพยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๘ แล้ว แต่หากจะรับฟังพยานหลักฐานอื่นที่สามารถรับฟังลงโทษ ผู้ถูกกล่าวหาได้นอกเหนือจากนี้ หรือกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ในประเด็นที่เป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา การดำเนินการเพิ่มเติมดังกล่าว จะต้องแจ้งสรุปพยานหลักฐานในส่วนที่เพิ่มเติมให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วย

๔. ผลของการที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๘ และข้อ ๓๖ วรรคสาม นั้น ทำให้การสอบสวนมิชอบและบกพร่องตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ เมื่อตรวจพบผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไข หรือดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

๕. เนื่องจากการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เป็นสาระสำคัญของกระบวนการสอบสวนทางวินัย หากทำไม่ถูกต้องศาลปกครองจะนำมาวินิจฉัยว่ากระบวนการสอบสวนทางวินัยเป็นไปโดยไม่ชอบ และพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพื่อไม่ให้เกิดความบกพร่องดังกล่าวในการปฏิบัติของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัย ต้องตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัยทุกสำนวนโดยละเอียดถี่ถ้วนว่า ในการสอบสวนได้มีการดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยถูกต้องตามระเบียบกฎหมายแล้วหรือไม่ หากตรวจพบว่ามิได้ดำเนินการหรือดำเนินการ ไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้เสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้หน่วยในสังกัด และข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. พรชัย พันธุ์วัฒนา
(พรชัย พันธุ์วัฒนา)
รอง จตช.(๒) ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ โทร. ๒๕๒๗๙๑๓

ที่ ๐๕๐๓ (พ) / ๒๗๖๑๓ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เรื่อง ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างศึกษาอบรมเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย

ผบช. ,พตร. , จตร., ลข.ตร. , ผบก.

ด้วยปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจซึ่งเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ ตร. หรือหน่วยงานอื่นได้เปิดขึ้นและระหว่างการอบรมทางผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ได้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมายและเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาอบรม

ฉะนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวต่อไป จึงให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วยงานถือเป็นทางปฏิบัติว่าในกรณีที่มีการส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดไปศึกษาอบรมเกิน ๑ เดือน ทุกหลักสูตรให้งดเว้นการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย และหากมีการแต่งตั้งเป็นกรรมการอยู่ก่อนเข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว ก็ให้จัดการเปลี่ยนให้ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

พล.ต.ท. สุรพล จุลละพราหมณ์

(สุรพล จุลละพราหมณ์)

รอง อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๒๙

เรื่อง การให้ถ้อยคำในการสอบสวน

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยปรากฏจากการพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการและการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญว่า ข้าราชการที่เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำหลายครั้งไม่ตรงกัน โดยมีเจตนาปิดบังความจริง เช่น ชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่กลับให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นอีกอย่างหนึ่ง หรือทำบันทึกชี้แจ้งข้อเท็จจริงมอบให้ผู้ถูกลงโทษยื่นประกอบอุทธรณ์แตกต่างไปจากที่เคยให้ถ้อยคำหรือชี้แจงไว้ในชั้นสอบสวนเป็นต้น ทำให้การสอบสวนพิจารณาไม่ได้ความจริงและยุติธรรม เสียหายแก่ทางราชการ การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมาโดยเจตนาช่วยเหลือกันนี้เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยและบางกรณีอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการได้

ก.พ. จึงมีมติขอให้กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดกำชับให้ข้าราชการในสังกัด ระมัดระวังในเรื่องนี้ และเมื่อมีการสอบสวนหรือดำเนินการทางวินัย ไม่ว่าเป็นเรื่องร้ายแรงหรือไม่ก็ตาม ก็ขอให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ทำหน้าที่สอบสวนแจ้งให้ข้าราชการที่มาเป็นผู้กล่าวหาหรือพยานทราบเรื่องนี้ด้วย หากปรากฏว่ามีข้าราชการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล
(นายโสรัจ สุจริตกุล)
เลขานุการ ก.พ.

กองอุทธรณ์และร้องทุกข์
โทร. ๒๘๑-๙๔๕๑
หมายเหตุ ดูหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๐๗๑๓/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๓

ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๖

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๒๙

เรื่อง คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยมีส่วนราชการบางแห่งได้หารือเกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการสอบสวนไปยัง ก.พ. ว่าผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย และผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย ตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ข้อ ๔ วรรคสาม นั้น หมายความถึงบุคคลใดบ้าง

ก.พ.ได้พิจารณาแล้วลงมติดังนี้

๑. คำว่า "ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย" นั้น หมายความถึง

(๑) ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย ซึ่งสำนักงาน ก.พ.จัดขึ้นหรือ

(๒) ผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของสำนักงาน ก.พ. ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ จัดขึ้น หรือ

(๓) ผู้ได้รับการฝึกตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยของส่วนราชการที่ ก.พ. ได้พิจารณารับรองหลักสูตรนั้นแล้ว

๒. คำว่า "ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย" หมายความถึงบุคคลใดบ้างนั้น ก.พ. เห็นว่าตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๒๘) ข้อ ๔ วรรคสาม กำหนดให้แต่งตั้งผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนได้นั้นเนื่องจากบางส่วนราชการอาจมีอัตรากำลังนิติกรหรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยไม่เพียงพอที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนกฎ ก.พ. ดังกล่าว จึงได้กำหนดให้แต่งตั้งผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยเป็นกรรมการสอบสวนได้ด้วย ดังนั้น คำว่า "ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย" ตามที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๒๘) ข้อ ๔ วรรคสาม จึงหมายความถึงข้าราชการซึ่งผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะสอบสวนในเรื่องที่กล่าวหาได้อย่างถูกต้อง และเป็นธรรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว เช่น เป็นผู้ที่มีความสนใจ และได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนความผิด

ทางวินัยของข้าราชการอยู่เสมอ หรือเป็นผู้ที่เคยทำหน้าที่ตรวจสำนวนการสอบสวนความผิดทางวินัยของข้าราชการและเสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาการสั่งลงโทษมาแล้วเป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรม และจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล

(นายโสรัจ สุจริตกุล)

เลขานุการ ก.พ.

กองวินัย

โทร. ๒๘๑๘๖๗๗

หมายเหตุ ดูหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๐๗๑๒/ว ๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๙๗

ที่ ตช ๐๐๐๖.๒/ว ๙๑ วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกรณีข้าราชการตำรวจออกจากราชการ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏว่าเมื่อมีข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีที่อาจถูกสืบสวนหรือสอบสวนว่ามีการกระทำผิดวินัยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่สามารถดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือสอบสวนได้ทันก่อนที่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นออกจากราชการ และการดำเนินการสอบสวนในกรณีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือกรณีที่ถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมาย ป.ป.ช. ต่อมาข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว คณะกรรมการสอบสวนต้องทำการสอบสวนต่อไปให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการ แต่ก็ยังปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทางราชการ จึงให้ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบยึดถือแนวทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. กรณีข้าราชการตำรวจถูกสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกรณีที่ถูก ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น ส่งเรื่องให้ดำเนินการทางวินัยและกฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติตามมติหรือคำสั่งที่แจ้งมา ก่อนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบสถานภาพจากต้นสังกัด พร้อมประสานทางโทรศัพท์โดยเร็ว โดยระบุประเด็นที่ตรวจสอบให้ชัดเจนว่าข้าราชการตำรวจดังกล่าวยังรับราชการอยู่หรือไม่ สังกัดใด หรือจะเกษียณอายุเมื่อใด

๒. ให้ผู้บังคับบัญชากำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่าเรื่องที่รับมาดำเนินการเป็นกรณีข้าราชการตำรวจถูกสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือกรณีที่ถูก ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่น ส่งเรื่องให้ดำเนินการทางวินัย โดยให้นำเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการโดยเร็วที่สุด

๓. เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับผลการตรวจสถานภาพแล้ว ให้เสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยทันที ก่อนข้าราชการตำรวจผู้นั้นออกจากราชการ และให้ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นกรณีพิเศษ

๔. กรณีข้าราชการตำรวจถูกสอบสวนในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วออกจากราชการไป ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันออกจากราชการตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๙๔ โดยให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานความคืบหน้าไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเมื่อครบกำหนด ๑๘๐ วัน และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว รายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือและ วน. ทราบ

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ชลอ ชูวงษ์
(ชลอ ชูวงษ์)
รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ
พ.ศ.๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑(๒) และมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มติ ก.ตร.ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๐ จึงออกระเบียบ ก.ตร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง ตามแบบหนังสือขอลาออกจากราชการท้ายระเบียบนี้ ก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

หนังสือขอลาออกที่มิได้ระบุวันขอลาออกไว้ ให้ถือวัดถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นเป็นวันขอลาออก

ข้อ ๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งของผู้ขอลาออกได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ให้บันทึกวันยื่นหนังสือขอลาออกนั้นเป็นหลักฐานและให้ตรวจสอบด้วยว่า หนังสือขอลาออกดังกล่าว ได้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วันหรือไม่ พร้อมทั้งพิจารณาเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอลาออกและให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแต่ละระดับเสนอความเห็นตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออก ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงาน

กรณีผู้ขอลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน โดยมีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษ ให้รีบพิจารณาเสนอความเห็นไปยังผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกก่อนวันขอลาออกโดยเร็ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกพิจารณาดำเนินการต่อไปตามข้อ ๔

ข้อ ๔ เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกได้รับหนังสือขอลาออกของข้าราชการตำรวจผู้ใดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกพิจารณาว่าจะสั่งอนุญาตให้ผู้นั้นลาออกจากราชการหรือจะสั่งยับยั้งการลาออก โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกพิจารณาเห็นว่า ควรอนุญาตให้ลาออกจากราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกมีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออก แล้วแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออกและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ในกรณีหนังสือขอลาออกที่ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกจะอนุญาตให้ลาออกในวันที่ระบุในหนังสือขอลาออกหรือภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออกก็ได้ และให้การลาออกมีผลในวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาออก

(๒) เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกพิจารณาเห็นว่าควรยับยั้งการลาออก ให้เรียกผู้ขอลาออกมาพบเพื่อสอบถามถึงเหตุผล และความจำเป็นในประโยชน์ส่วนตนและทางราชการ หากผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกเห็นว่ามีความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการให้มีคำสั่งยับยั้งการลาออกเป็นลายลักษณ์อักษรให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออกหรือภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออก แล้วแจ้งคำสั่งดังกล่าวพร้อมทั้งเหตุผล ระยะเวลาที่ยับยั้งและวันที่การลาออกจะมีผล ให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออกด้วย ทั้งนี้ การยับยั้งการลาออกให้สั่งยับยั้งได้เพียงครั้งเดียวเป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน นับแต่วันขอลาออกและจะขยายอีกไม่ได้

ถ้าผู้ขอลาออกมิได้แจ้งขอระงับ หรือยกเลิกการลาออกก่อนการลาออกมีผล ให้การลาออกนั้น มีผลนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งการลาออก

ในกรณีที่ผู้ขอลาออกอยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยหรือต้องหาคดีอาญาหรือมีหนี้สินติดค้างกับทางราชการ ไม่ถือเป็นเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะยับยั้งการลาออก แต่หากปรากฏว่าผู้ขอลาออกมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวทราบก่อนการลาออกมีผล

ข้อ ๕ เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกไม่ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกก่อนวันขอลาออกตามข้อ ๔(๑) และไม่ได้มีคำสั่งยับยั้งการลาออกตามข้อ ๔(๒) ให้ถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการไปนับแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่หนังสือขอลาออกได้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน ให้ถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการในวัดถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออก

ภายหลังที่ผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการโดยเป็นไปตามความในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือ ข้อ ๔(๒) แล้วแต่กรณี ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกมีหนังสือแจ้งวันออกจากราชการให้ผู้ขอลาออกทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ข้อ ๖ การขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกตามรายละเอียดในข้อ ๒ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเสนอหนังสือขอลาออกพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องนั้นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกโดยเร็ว

เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตการลาออกได้รับหนังสือขอลาออกและตรวจพิจารณาเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้มีคำสั่งอนุญาตให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก แล้วแจ้งให้ผู้ขอลาออกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๗ ถ้าผู้ขอลาออกมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบพิจารณาด้วยว่า เป็นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากมีมูลกรณีที่จะต้องดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นก่อนการลาออกมีผล ทั้งนี้เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไปได้แม้ผู้นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว

ข้อ ๘ นอกจากผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตการลาออกแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาการอนุญาตหรือยับยั้งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดซึ่งประสงค์จะลาออกจากราชการ

(๑) รองผู้บังคับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ รองผู้กำกับการ พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๒) ผู้กำกับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ สารวัตร พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(๓) รองผู้กำกับการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงาน สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ รองสารวัตร พนักงานสอบสวน หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
(สุรยุทธ์ จุลานนท์)
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

แผนผังขั้นตอนการสอบสวนทางวินัย
ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗

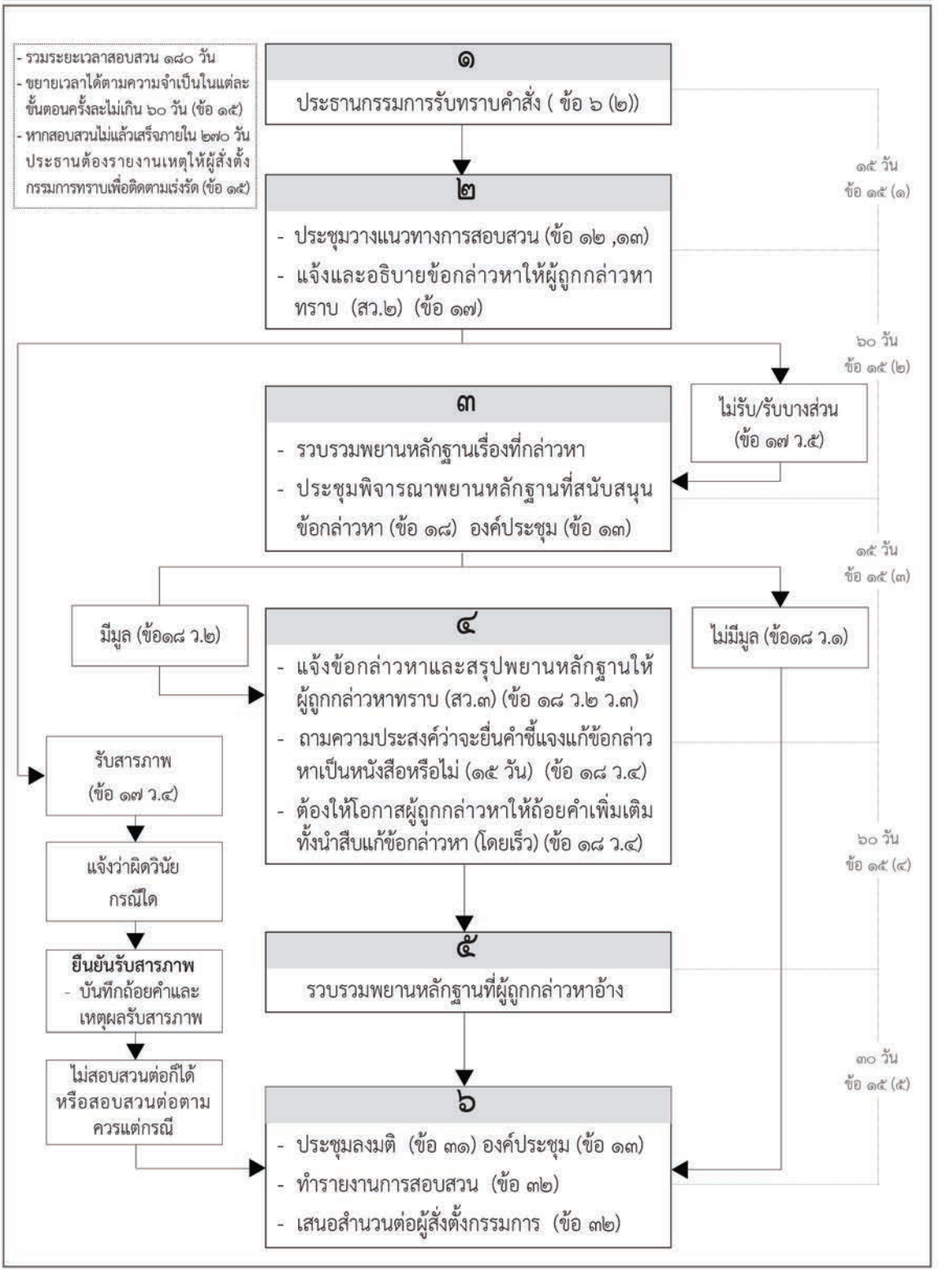

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๘๒

ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/๖๐๗๒ วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยในการประชุม อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๑ ต.ค.๕๐ ได้พิจารณากรณี ด.ต.วีระ ยิ้มใจบุญ ก่อนออกจากราชการดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ งาน ๑ กก.๒ บก.อก.ภ.๑ ซึ่งถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงตามคำสั่ง ภ.๑ ที่ ๑๖๑/๒๕๔๔ ลง ๒๕ พ.ค.๔๔ ได้อุทธรณ์คำสั่ง ภ.๑ ที่ ๓๔๗/๒๕๔๗ ลง ๑๕ ก.ย.๔๗ ลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง โดยต้องหาคดีอาญาข้อหาร่วมกันปล้นทรัพย์ โดยมีอาวุธปืนและใช้ยานพาหนะในการกระทำผิด หรือพาทรัพย์สินไป หรือพ้นการจับกุม และร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน และในเรื่องนี้นอกจากผู้อุทธรณ์แล้ว ยังมี ด.ต.ชูชาติ สุขสถาน เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.แก่งคอย จว.สระบุรี มีส่วนร่วมกระทำผิดด้วยและถูกจับกุมตัวได้ในเวลาต่อมาไม่นาน แต่ ภ. ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๓๐๙/๒๕๔๔ ลง ๓๐ ส.ค.๔๔ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ไปอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งการกระทำนี้อาจทำให้การพิจารณาสั่งการของผู้บังคับบัญชาไม่รอบคอบและเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

ดังนั้น เพื่อให้ผลการสอบสวนทางวินัยสามารถพิจารณาได้อย่างรอบคอบและเกิดความเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาทุกคน เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้ออกคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยในเรื่องใดไปแล้ว หากต่อมาพบว่ามีผู้ร่วมในการกระทำผิดเพิ่มขึ้นอีก จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการตำรวจผู้อื่นซึ่งถูกพาดพิงว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดในเรื่องที่ได้ทำการสอบสวนนั้นแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ที่ได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไปแล้ว พิจารณาออกคำสั่งรวมดำเนินการสอบสวนเป็นเรื่องเดียวกันโดยไม่ต้องแยกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่อีก

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. พิจาร จิตติรัตน์

(พิจาร จิตติรัตน์)

รอง จตช. (สบ ๙) ปรท.ผบ.ตร.

๕

การพักราชการ
และออกจากราชการไว้ก่อน

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๓ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. แล้วแต่กรณี จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ และผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่า ถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณาหรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขัง โดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุก โดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๔ การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีผู้ถูกสั่งพักได้ร้องทุกข์ และผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะสั่งพักราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ข้อ ๕ ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้น พนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๖ การสั่งพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขัง โดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้น ให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๗ เมื่อได้มีคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ผู้นั้นทราบได้ หรือผู้นั้นไม่ยอมรับทราบคำสั่งให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการที่ผู้นั้นรับราชการอยู่และมีหนังสือแจ้งพร้อมกับส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้นั้น ณ ที่อยู่ของผู้นั้นซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งพักราชการแล้ว

ข้อ ๘ เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๓ และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็วผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งให้ออกตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้อุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนต่อ ก.ตร. และ ก.ตร. ได้พิจารณาเห็นว่าคำอุทธรณ์ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ก็ให้แจ้งผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ให้นำข้อ ๕ และ ข้อ ๗ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๙ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. แล้วแต่กรณี จะพิจารณาตามข้อ ๘ และสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้

ข้อ ๑๐ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่สำหรับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีตามข้อ ๙ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๑๑ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป ออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ส่วนการสั่งให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่าออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๑๒ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใดแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้สั่งลงโทษให้เป็นไปตามมาตรา ๙๐ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น แล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ สำหรับการสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ พนักงานสอบสวน ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ ในกรณีที่จะสั่งลงโทษตัดเงินเดือน การสั่งลงโทษดังกล่าวให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันสุดท้ายก่อนวันพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี และมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และให้นำ (๔) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๑๒๓ แล้วแต่กรณี แล้วสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และให้นำ (๔) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๗) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการก็ให้สั่งยุติเรื่อง และให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการตาม (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

(๘) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่อง

(๙) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่องและมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๑๐) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ ๑๓ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ ต้องมีสาระสำคัญตามแบบคำสั่งที่ ก.ตร.กำหนดแล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗
ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๕ก ๑๔ ธ.ค.๔๗)

คำสั่ง .....(ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ .../.....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจพักราชการ

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกพักราชการ).....ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท)..... ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท มีกรณี.....(ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา).....ในเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

และมีเหตุให้พักราชการได้ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๓ (..) คือ.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๓ (..) จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการ).....พักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ผู้ถูกพักราชการตามคำสั่งนี้ มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ก.ตร. ได้ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๖ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งและหากประสงค์

จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยคำร้องทุกข์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยคำร้องทุกข์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยคำร้องทุกข์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้พักราชการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน (ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ)

๒. การระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถ้ามีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง

๓. การระบุเหตุพักราชการตามกฎ ก.ตร. ข้อ ๓ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ

คำสั่ง .....(ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ .../.....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการไว้ก่อน

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท).....ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท มีกรณี.....(ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา).....ในเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

และมีเหตุให้พักราชการได้ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๓ (..) คือ.....

.....

.....

.....

.....

และได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการสอบสวนพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้สั่งพักราชการนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๘ จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามคำสั่งนี้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ได้ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๕ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งและหากประสงค์

จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน(ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ)

๒. การระบุเรื่องที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถ้ามีหลายเรื่องให้ระบุทุกเรื่อง

๓. การระบุเหตุพักราชการตามกฎ ก.ตร. ข้อ ๓ ถ้ามีหลายเหตุให้ระบุทุกเหตุ

คำสั่ง .....(ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)

ที่ .../.....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)

เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจ (กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ)

ตามคำสั่ง.....ที่...../.....วันที่.....พ.ศ. ..... สั่งให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท)..... ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท (พักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อน) ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป และ (ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ได้ (ร้องทุกข์หรืออุทธรณ์) นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า(คำร้องทุกข์หรือคำอุทธรณ์) ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะให้ .....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ....ข้อ ๔ หรือ ข้อ ๘ จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน) กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ(หรือกลับเข้ารับราชการ) ในตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....โดยให้ได้รับเงินเดือน (ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ .....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ

คำสั่ง .....(ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ .../.....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจ (กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ)

ตามคำสั่ง.....ที่...../.....วันที่.....พ.ศ. ..... สั่งให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท)..... ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท (พักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อน) ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....มิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๑๒ (..) จึงให้...(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน) กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ (หรือกลับเข้ารับราชการ) ในตำแหน่ง...ระดับ.....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่.....โดยให้ได้รับเงินเดือน (ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด .....บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่ .....เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ

คำสั่ง .....(ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ .../.....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจ (กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ)

ตามคำสั่ง.....ที่...../.....วันที่.....พ.ศ. ..... สั่งให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท)..... ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท (พักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อน) ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป นั้น

บัดนี้ ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ไม่ได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการ แต่รับฟังได้ว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐาน.....ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา.....โดยมีพฤติการณ์คือ.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง).....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๙ และ มาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ. ..... ข้อ ๑๒ (..) จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ(หรือกลับเข้ารับราชการ) ในตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด..... ตำแหน่งเลขที่.....โดยให้ได้รับเงินเดือน (ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท และลงโทษ.....(ระบุโทษที่ลง).....ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งนี้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาได้ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๕ และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้

รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๒. ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ

โทรสารในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ความเร่งด่วน ด่วนที่สุด ชั้นความลับ

จาก พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผบ.ตร.

ถึง ผู้ปฏิบัติ ผบช. หรือในตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้รับทราบ จตช. ,รอง ผบ.ตร. ,ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ที่ ๐๐๐๑(ศปก.ตร.)/๘๗ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

---

๑. ตามที่ ตร. มีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นตามนโยบายรัฐบาล และให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยกับข้าราชการตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด นั้น

๒. ขณะนี้ยังคงมีข้าราชการตำรวจกระทำผิดกฎหมายโดยเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วถูกจับกุมดำเนินคดี ดังที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน อันทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างร้ายแรง สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ควบคุม กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

๓. ดังนั้น จึงกำชับให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้กวดขัน เข้มงวด กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากยังมีผู้ฝ่าฝืนกระทำผิดก็ให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยตามอำนาจหน้าที่อย่างเด็ดขาดและให้พิจารณาสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนทุกราย

(๒) กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้พิจารณาข้อบกพร่องของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ เรื่องมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจทุกราย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๕๑ ๑๐๘๕

ที่ ๐๐๐๖.๒/ว ๐๗๓ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญาแล้วหลบหนี

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏว่าเมื่อมีข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญาแล้วหลบหนีไป ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจจะมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและมีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในทันที โดยไม่ได้รอให้พ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันหลบหนี การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเป็นเหตุให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนไม่มีสภาพเป็นข้าราชการ การหลบหนีคดีอาญาตั้งแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ ประกอบกับในคดีอาญาอาจมีข้อเท็จจริงหลายประการที่ทำให้ศาลไม่อาจลงโทษผู้กระทำผิดได้แม้ว่าจะเป็นผู้กระทำผิดจริง และอาจส่งผลให้ไม่อาจลงโทษทางวินัยกับผู้กระทำผิดได้ ฉะนั้น ในกรณีข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญาและหลบหนีไป หากจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้พิจารณาสั่งเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่หลบหนีคดีอาญาหรือละทิ้งหน้าที่ราชการไป และให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันควบคู่กันไปด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. เจตน์ มงคลหัตถี

(เจตน์ มงคลหัตถี)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

๖

ระยะเวลาพิจารณาสั่งการ และการกลับคืนสู่ฐานะเดิม

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกระเบียบ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ ให้พิจารณาสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษ ไปภายในอำนาจให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ทำการสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๓) ขอคำชี้แจงจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร

(๔) รอฟังผลการพิจารณาของศาล หรือการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของหน่วยงานหรือองค์กร

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้อยู่ภายใต้บังคับ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง และกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา

ข้อ ๔ กรณีมีเหตุจำเป็นตามข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจบันทึกแสดงเหตุผลที่ขยายระยะเวลานั้นให้ปรากฏไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการไม่แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน โดยไม่มีเหตุจำเป็นตามข้อ ๓ หรือมีเหตุจำเป็นตามข้อ ๓ และได้ขยายระยะเวลาตามข้อ ๔ แล้วแต่ยังพิจารณาสั่งการไม่แล้วเสร็จ ให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนหรือสอบสวนแล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๘๒

ที่ ๐๐๑๑.๒/ ว ๑๒๕ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

เรื่อง การออกคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๗

ผบช., ผบก. หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ก.ตร. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อ ๒๘ มิ.ย.๔๙ รับทราบผลการพิจารณาและมติ อ.ก.ตร.กฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อ ๑๐ มี.ค.๔๙ ให้ซักซ้อมความเข้าใจการออกคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามมาตรา ๘๗ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อให้หน่วยในสังกัด ตร. ทราบและถือปฏิบัติ

เนื่องจากการกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามมาตรา ๘๗ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มีทั้งกรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัยและถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และกรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัยแต่ไม่ได้ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อการพิจารณาสั่งการทางวินัยไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๗ ทำให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกดำเนินการทางวินัยต้องกลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน จนกว่าการพิจารณาสั่งการจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง ซึ่งการกลับคืนสู่ฐานะเดิมนี้เป็นไปโดยผลของกฎหมายนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ ทำให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องดำเนินการเพื่อคืนสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่รอไว้ระหว่างที่ข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัย เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนยศ การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนั้นเพื่อให้มาตรการตามมาตรา ๘๗ มีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเป็นการคุ้มครองสิทธิของข้าราชการตำรวจผู้ถูกดำเนินการทางวินัยที่ได้รับสิทธิคืนสู่ฐานะเดิม ในการดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามมาตรา ๘๗ ดังกล่าว ตร. ได้กำหนดแบบคำสั่ง (ตามเอกสารที่แนบมาด้วย) ให้หน่วยต่างๆ ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และใช้เป็นเอกสารอ้างอิงให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการตำรวจที่ได้รับสิทธิคืนสู่ฐานะเดิมต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. อัมรินทร์ เนียมสกุล
(อัมรินทร์ เนียมสกุล)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

(กรณีถูกดำเนินการทางวินัยแต่ไม่ได้ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)

คำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ ..... / ..... (เลข พ.ศ. ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิม

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกกล่าวหา).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและ ขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณี.....(ถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือให้สืบสวนข้อเท็จจริงหรือถูกสอบสวน).....ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานที่สั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....โดย.....(ระบุข้อกล่าวหา)..... .....

.....

เนื่องจากการพิจารณาสั่งการทางวินัยยังไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกกล่าวหา)..... กลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูก.....(สืบสวนหรือสอบสวน).....นับแต่วันที่ .....(ระบุวันที่ครบกำหนดเวลา).....เป็นต้นไป จนกว่าการพิจารณาสั่งการจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

(กรณีถูกดำเนินการทางวินัยและถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)

คำสั่ง ..... (ระบุชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่ ..... / ..... (เลข พ.ศ. ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมและ (กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือกลับเข้ารับราชการ)

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ข้าราชการตำรวจ.....(ระบุประเภท).....ตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด..... รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท มีกรณี.....(ถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง หรือถูกสอบสวน).....ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานที่สั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่ .....โดย.....(ระบุข้อกล่าวหา).....

.....

และ.....(ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยงานที่สั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....ตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

เนื่องจากการพิจารณาสั่งการทางวินัยยังไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงให้.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน).....กลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ (หรือกลับเข้ารับราชการ) ในตำแหน่ง.....ระดับ.....สังกัด.....ตำแหน่งเลขที่ .....โดยให้รับเงินเดือน(ระดับ).....ขั้น.....บาท เบิกลด.....บาท และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูก.....(สืบสวนหรือสอบสวน).....นับแต่วันที่.....(ระบุวันที่ครบกำหนดเวลา)..... เป็นต้นไป จนกว่าการพิจารณาสั่งการจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่สำหรับผู้ที่ถูกสั่งพักราชการ

๒. การสั่งให้กลับเข้ารับราชการสำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๓. ผู้สั่งคือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ หรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือสั่งตั้งกรรมการสืบสวนแล้วแต่กรณี

๔. การระบุยศ ชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกสั่งให้กลับคืนสู่ฐานะเดิม ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่งในการบริหารงาน และตำแหน่งในสายงาน

๕. ข้อความใดไม่มีหรือไม่ใช้ไม่ต้องระบุ

๓ป

อำนาจการลงโทษ

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษ
ภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑(๒) และมาตรา ๘๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงผู้บังคับบัญชาจะลงโทษภาคทัณฑ์ หรือในสถานโทษและอัตราโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามตารางกำหนดอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้สั่งลงโทษจะสั่งลงโทษเกินกว่าอัตราโทษที่ตารางกำหนดอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนดไม่ได้ แต่ลงโทษต่ำกว่านี้ได้

ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษและผู้ใต้บังคับบัญชาผู้กระทำผิดวินัยซึ่งตามตารางกำหนดอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด มิได้กำหนดไว้ให้ถือเกณฑ์เทียบตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ข้อ ๓ การคำนวณระยะเวลาการลงโทษกักยามและกักขัง ให้นับวันเวลาเริ่มลงโทษกักยามหรือกักขังเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนชั่วโมงและให้นับติดต่อกันไม่เว้นวันหยุดราชการจนครบกำหนด และให้ปล่อยตัวไปในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด

ข้อ ๔ เมื่อมีคำสั่งลงโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการให้ผู้ถูกลงโทษได้รับโทษโดยเร็ว

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้ได้รับโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงมิให้นำมาเป็นเหตุทุเลาการรับโทษ

ข้อ ๕ โทษทัณฑกรรมที่กำหนดไว้เป็นวัน ๆ ให้หมายความว่าทำทัณฑกรรมทุก ๆ วันจนกว่าจะครบกำหนด ในวันหนึ่งกำหนดทัณฑกรรมได้ไม่เกินวันละหกชั่วโมง แต่ถ้าให้อยู่เวรยามในวันหนึ่งต้องไม่เกินกำหนดเวลาอยู่เวรยามตามปกติ

การสั่งลงโทษทัณฑกรรมให้กำหนดจำนวนวันและจำนวนชั่วโมงในแต่ละวันให้ชัดเจน

ข้อ ๖ โทษกักยามให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่าลงมาและสำหรับโทษกักขังให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรลงมา

ข้อ ๗ การลงโทษกักยามให้นำตัวผู้ถูกลงโทษไปกักไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๘ การลงโทษกักขัง ให้นำตัวผู้ถูกลงโทษไปรับโทษที่สถานีหรือหน่วยงานอื่นที่ผู้ถูกลงโทษมิได้ประจำอยู่

การลงโทษกักขังข้าราชการตำรวจหญิง ห้ามมิให้กักขังรวมกับข้าราชการตำรวจชาย หากไม่มีสถานที่พอจะแยกกักขัง หัวหน้าหน่วยงานที่รับตัวผู้ถูกลงโทษไว้เพื่อลงโทษจะกำหนดสถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่เห็นเหมาะสมเป็นสถานที่กักขังก็ได้

ข้อ ๙ การลงโทษกักขัง ให้ลงโทษกักขังไว้ในสถานที่จัดไว้โดยเฉพาะ ห้ามมิให้กักขังรวมกับผู้ต้องหา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพราะไม่มีที่กักขัง และห้ามนำสิ่งของไม่จำเป็นหรืออาวุธเข้าไปในสถานที่กักขัง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗

ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๕ก ๑๔ ธ.ค.๔๗)

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ทัณฑกรรม	กักยาม	กักขัง	ตัดเงินเดือน
นายกรัฐมนตรี	- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บัญชาการ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บัญชาการ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับการ, พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ	-	๑๕ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ	-	๒๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ	-	๓๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๖๐ วัน	๓๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ทัณฑกรรม	กักยาม	กักขัง	ตัดเงินเดือน
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	- จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บัญชาการ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บัญชาการ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับการ, พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ	-	๑๕ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ	-	๒๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ	-	๓๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๖๐ วัน	๓๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ทัณฑกรรม	กักยาม	กักขัง	ตัดเงินเดือน
ผู้บัญชาการ	- รองผู้บัญชาการ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับการ, พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ”	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ	-	๑๕ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ	-	๒๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ	-	๓๐ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๖๐ วัน	๓๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- ผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน
	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๙๐ วัน	๔๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ทัณฑกรรม	กักยาม	กักขัง	ตัดเงินเดือน
ผู้บังคับการ, พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	- รองผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ	-	-	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ	-	๓ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ	-	๕ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ	-	๗ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๑๕ วัน	๗ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- ผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๖๐ วัน	๓๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๖๐ วัน	๓๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน
ผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ	- รองผู้กำกับการ และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ	-	๑ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
	- สารวัตร และพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการ	-	๓ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๗ วัน	๓ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
	- ผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๓๐ วัน	๑๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๓๐ วัน	๑๕ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน

ตารางอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด

ผู้บังคับบัญชา	ผู้กระทำผิดวินัย	ทัณฑกรรม	กักยาม	กักขัง	ตัดเงินเดือน
สารวัตร และ	- รองสารวัตร และพนักงานสอบสวน	-	๑ วัน	-	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
พนักงานสอบสวน	- ผู้บังคับหมู่	๑ วัน	๒๐ วัน	๑๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
ผู้ชำนาญการ	- รองผู้บังคับหมู่	๓ วัน	๒๐ วัน	๑๐ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
รองสารวัตร และ	- ผู้บังคับหมู่	๑ วัน	๑๕ วัน	๗ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน
พนักงานสอบสวน	- รองผู้บังคับหมู่	๒ วัน	๑๕ วัน	๗ วัน	ไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน

หมายเหตุ

๑. ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษ ต้องเป็นผู้ที่อยู่ใต้การปกครองบังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ ไม่ว่าโดยตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง การไปช่วยราชการ การเข้ารับการศึกษาอบรม หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน

๒. กรณีผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษเป็นตำแหน่งรองหรือผู้ช่วยที่ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงาน ให้มีอำนาจลงโทษได้ตามอำนาจลงโทษของหัวหน้าหน่วยงานที่เหนือตนขึ้นไปหนึ่งชั้น เช่น รองผู้กำกับการ หัวหน้าสถานีตำรวจ ให้มีอำนาจลงโทษเท่ากับผู้กำกับการ รองสารวัตร หัวหน้าสถานีตำรวจ ให้มีอำนาจลงโทษเท่าสารวัตร เป็นต้น

๔

วิธีออกคำสั่งลงโทษ

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ
พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยซึ่งตามมาตรา ๘๓ ให้ทำเป็นคำสั่งและในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามมาตราใด จึงกำหนดวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตาม กฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๓ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน ตามมาตรา ๘๙ ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือนผู้ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันพักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามที่ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ได้กำหนดให้สั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนย้อนหลังก็ให้สั่งลงโทษย้อนหลังได้

การทำคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบคำสั่งที่ ก.ตร. กำหนด

ข้อ ๔ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ จะสั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ การทำคำสั่งลงโทษตามข้อนี้ ให้ทำตามแบบคำสั่งที่ ก.ตร. กำหนด

ข้อ ๕ การแก้ไขหรือเพิกถอนคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง โดยให้ปรากฏเลขที่ วัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมที่ต้องการแก้ไขหรือเพิกถอน และข้อความที่แก้ไขใหม่

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๗๕ก ๑๔ ธ.ค.๔๗)

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษภาคทัณฑ์

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนโดยกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามหนังสือสั่งการของ.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ).....ลงวันที่..... หรือตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ).....ที่...../.....ลงวันที่..... ผลการสอบสวนทางวินัยฟังได้เป็นที่ยุติว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐาน.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๘ (....)(ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษข้าราชการตำรวจ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ. ..... จึงให้ลงโทษภาคทัณฑ์.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....

อนึ่ง ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งนี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณีตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัย

อุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษทัณฑกรรม

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนโดยกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามหนังสือสั่งการของ.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ).....ลงวันที่..... หรือตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ).....ที่...../.....ลงวันที่..... ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนทางวินัยฟังได้เป็นที่ยุติว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ)..... กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐาน.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๘ (...) (ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษข้าราชการตำรวจ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ. ..... จึงให้ลงโทษทัณฑกรรม.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....โดยให้.....(ระบุงานที่จะให้ปฏิบัติ).....เป็นเวลา.....วัน (.....ระบุตัวหนังสือ.....) ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งนี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัย

อุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษกักยาม/กักขัง

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนโดยกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ตามหนังสือสั่งการของ.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ).....ลงวันที่..... หรือตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ).....ที่...../.....ลงวันที่..... ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนทางวินัยฟังได้เป็นที่ยุติว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ)..... กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐาน.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๘ (...) (ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษข้าราชการตำรวจ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ. ..... จึงให้ลงโทษ.....(ระบุระดับโทษ และยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกลงโทษ).....ไว้มีกำหนด.....วัน (.....ระบุตัวหนังสือ.....)

อนึ่ง ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งนี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณีตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครอง

ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษตัดเงินเดือน

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกสืบสวนข้อเท็จจริงหรือถูกตั้งกรรมการสอบสวนโดยกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ตามหนังสือสั่งการของ.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ).....ลงวันที่..... หรือตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ).....ที่...../.....ลงวันที่..... ผลการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนทางวินัยฟังได้เป็นที่ยุติว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ)..... กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐาน.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๘ (...) (ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับกฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษข้าราชการตำรวจ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ. ..... จึงให้ลงโทษตัดเงินเดือน.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกลงโทษ).....เป็นเวลา.....เดือน (....ระบุตัวหนังสือ....) ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งนี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครอง

ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษปลดออกจากราชการ

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)..... ที่...../.....ลงวันที่.....ผลการสอบสวนรับฟังได้ว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ)..... กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๙ (...) (ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๒ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้ลงโทษปลด.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ออกจากราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง หากผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือ

รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

๓. การแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง หากเป็นการสั่งลงโทษในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยและส่งเรื่องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาลงโทษ ให้แก้ไขข้อความเกี่ยวกับการแจ้ง สิทธิการอุทธรณ์เป็น

" อนึ่ง หากผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีคำสั่งลงโทษ และหากประสงค์...."

คำสั่ง (ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)
ที่.../....(เลข พ.ศ.ที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ)..... มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่ง.....(ระบุชื่อส่วนราชการหรือหน่วยที่สั่งการ)..... ที่...../..... ลงวันที่.....ผลการสอบสวนรับฟังได้ว่า.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ)..... กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามมาตรา ๗๙ (...) (ระบุอนุมาตรา) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีพฤติการณ์การกระทำผิด ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๒ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงให้ลงโทษไล่.....(ระบุยศ ชื่อ สกุลผู้ถูกลงโทษ).....ออกจากราชการ ทั้งนี้ ตั้งแต่.....เป็นต้นไป

อนึ่ง หากผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง และหากประสงค์จะฟ้องโต้แย้งคำสั่งหรือคำวินิจฉัยอุทธรณ์นี้ ให้ทำคำฟ้องเป็นหนังสือยื่นต่อศาลปกครองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือ

รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอทราบผลการวินิจฉัยอุทธรณ์

สั่ง ณ วันที่.....พ.ศ. .....

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อเต็มผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ

๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

๓. การแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง หากเป็นการสั่งลงโทษในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยและส่งเรื่องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาลงโทษ ให้แก้ไขข้อความเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิการอุทธรณ์เป็น

" อนึ่ง หากผู้ถูกลงโทษประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งนี้ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีคำสั่งลงโทษ และหากประสงค์...."

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิม
รับโทษที่เพิ่มขึ้นหรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออก กฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษข้าราชการตำรวจผู้ใดไปแล้ว ภายหลังได้มีคำสั่งให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งเดิมด้วย

ข้อ ๓ การเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น หรือการลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรืองดโทษหรือยกโทษคำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันพับไป ทั้งนี้ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามข้อ ๕

ข้อ ๔ การเพิ่มโทษในสถานโทษเดิมเป็นอัตราโทษที่หนักขึ้น หรือการลดโทษในสถานโทษเดิมเป็นอัตราโทษที่เบาลง ให้อัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันพับไป ทั้งนี้สำหรับการลดอัตราโทษให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามข้อ ๕

ข้อ ๕ กรณีมีคำสั่งใหม่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิม ดังนี้

(๑) กรณีคำสั่งลงโทษเดิมเป็นสาเหตุให้ต้องงดจ่ายเงินเดือน หรือไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือน หรือไม่ได้รับเงินอื่นอันพึงได้ตามกฎหมายหรือระเบียบ เมื่อมีคำสั่งใหม่ให้ลดโทษหรืองดโทษ หรือยกโทษ ให้คืนเงินเท่าที่จะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบหากไม่มีคำสั่งลงโทษเช่นว่านั้น

(๒) กรณีคำสั่งลงโทษใหม่ให้ลดโทษจากคำสั่งเดิมซึ่งลงโทษกักขังหรือกักยามซึ่งผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับโทษไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นลงโทษกักยาม หรือทัณฑกรรม แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นสถานโทษที่เบาลง ผู้ถูกสั่งลงโทษไม่ต้องรับโทษตามคำสั่งลงโทษใหม่อีก

(๓) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน

(ก) ถ้าคำสั่งใหม่ให้งดโทษ หรือยกโทษ หรือลดโทษ เป็นสถานโทษที่เบาลง ได้แก่ การลดโทษเป็นลงโทษกักขัง กักยาม ทัณฑกรรม หรือภาคทัณฑ์ ให้คืนเงินเดือนส่วนที่ได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

(ข) ถ้าคำสั่งลงโทษใหม่ให้ลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลงในสถานโทษเดิม ให้คืนเงินเดือน ตามอัตราโทษส่วนที่เกินซึ่งได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

(ค) ถ้าคำสั่งลงโทษใหม่ให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ได้แก่ การเพิ่มโทษเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินเดือนส่วนที่ได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๖๖ก ๑๓ ต.ค.๔๗)

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกระเบียบ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗"

ข้อ ๒ ระเบียบ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ การออกจากราชการของข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๙๗ (๔) และ (๕) จะออกจากราชการตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) การสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๓ โดยปกติให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๒ ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๓) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ข้อ ๕ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๙๕ จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ออกตามความในมาตรา ๙๕

ข้อ ๖ การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ได้มีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อจะสั่งลงโทษ

ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันพักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำผิดวินัยโดยละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีก ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยปกติ ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ ให้ย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ก็ให้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๓ ไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

(๖) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้ออกจากราชการโดยถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น หรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น แต่ห้ามมิให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันก่อนเกิดเหตุในกรณีนั้น

(๗) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๘) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

ข้อ ๗ การสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๔ และการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๖ ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกหรือผู้ถูกสั่งลงโทษแล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ การสั่งให้ออกจากราชการหรือสั่งลงโทษถึงออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วย

ระเบียบข้าราชการตำรวจที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ใช้บังคับ ประกอบกับมาตรา ๑๒๓ ให้นำข้อ ๔ หรือข้อ ๖ แล้วแต่กรณี และข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.ตร.

๙

ระดับโทษและบางกรณี ที่มีการสั่งเป็นการเฉพาะ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๙๗

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๐๙๕ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง แนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ผบช., ผบช.และ ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ แจ้งระดับการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจให้ถือเป็นแนวทางในการพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยไปแล้ว นั้น

บัดนี้ ตร. ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษเฉพาะในส่วนการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงขึ้นใหม่ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสามารถใช้เป็นแนวทางการพิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกหนังสือ ตร.ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ และให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามหลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และแนวทางการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามรายละเอียดแนบท้ายหนังสือนี้

อนึ่ง สำหรับแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามที่ ก.ตร.กำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล

(สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

หลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๑. ตามแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงที่ได้กำหนดไว้นี้ นอกจากเป็นเรื่องตามนโยบายของทางราชการแล้ว บางเรื่องเป็นความผิดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งซ้ำๆ กันจนสามารถกำหนดระดับโทษเป็นมาตรฐานกลาง สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาใช้พิจารณาลงโทษแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจปรับระดับโทษให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ต้องประกอบด้วยเหตุผลและอยู่ภายในขอบเขตของกฎหมาย ส่วนลักษณะความผิดใดที่ไม่ได้กำหนดไว้ตามมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

๒. การพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด และลงโทษในสถานใด ผู้พิจารณาสั่งการต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่กฎหมายให้อำนาจไว้ หรือเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย โดยในการใช้ดุลพินิจพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรม มโนธรรม ความเป็นธรรมและนโยบายของทางราชการ ทั้งนี้ ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้าง และพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้ในการดำเนินการทางวินัยต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำ และการแก้ไขเยียวยาผลร้าย หรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

๓. กรณีที่มีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและสมควรได้รับโทษ ตามลักษณะความผิดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นต้องปรับบทได้ว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดบ้าง ตามมาตรา ๗๘(๑) - (๑๘) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งกรณีที่ไม่มีมูลว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๔. การลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนั้น เป็นไปตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใดนั้น ให้เป็นไปตามตารางกำหนดอำนาจและอัตราการลงโทษข้าราชการตำรวจที่ ก.ตร. กำหนด หากมีเหตุอันควรปราณีลดหย่อนผ่อนโทษจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และถ้าเห็นว่าผู้กระทำผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจพิจารณา

๕. การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง การแก้ไขหรือเพิกถอนคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษก็ให้ทำเป็นคำสั่งเช่นกัน แบบและวิธีการออกคำสั่งให้เป็นไปตามที่ ก.ตร.กำหนด ตามมาตรา ๘๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และกฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

๖. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖ ที่กำหนดไว้ว่า โทษกักยามให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ลงมา และสำหรับโทษกักขังให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรลงมา ดังนั้น การพิจารณาโทษสำหรับข้าราชการตำรวจตำแหน่งดังกล่าวตามสถานโทษในมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามสถานโทษที่ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตำแหน่งดังกล่าวในโทษระดับถัดไปให้เท่ากับจำนวนวันที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะความผิดที่มีระดับโทษกักขัง ๓ วัน สำหรับผู้กระทำผิดที่มีตำแหน่งสารวัตรให้ลงโทษกักยาม ๓ วัน

มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ		กรณีละทิ้งหน้าที่หรือเวรยาม
๑.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๑ – ๒ วัน	กักขัง ๓ วัน	ไม่ถึง ๑ วัน และเกิดความ
๑.๒ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๓ – ๕ วัน	กักขัง ๗ วัน	เสียหายไม่ร้ายแรง ให้พิจารณา
๑.๓ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๖ – ๙ วัน	กักขัง ๑๕ วัน	โทษตามควรแก่กรณี
๑.๔ ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๑๐ – ๑๕ วัน	กักขัง ๓๐ วัน	
๒. เป็นผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือ หรือปกปิดในความผิดวินัยไม่ร้ายแรงซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้น เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิด หรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใดๆ	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือ กักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๓. เกี่ยวกับการสอบ		
๓.๑ ไม่มาปฏิบัติหน้าที่		
๓.๑.๑ จัดทำปัญหาข้อสอบตามเวลาที่กำหนด	กักยาม ๓ วัน	
๓.๑.๒ คุมสอบตามเวลาที่กำหนด	กักยาม ๓ วัน	
๓.๒ มาปฏิบัติหน้าที่คุมสอบ และบกพร่อง		
๓.๒.๑ ในการตรวจพิสูจน์บุคคลและลายมือชื่อทำให้ผู้อื่นเข้าสอบแทนผู้สมัครสอบ	กักยาม ๓ วัน	
๓.๒.๒ เป็นอนุกรรมการคุมสอบแจกกระดาษคำตอบไม่ตรงกับรหัสของผู้เข้าสอบ	กักยาม ๓ วัน	
๓.๒.๓ ไม่ตรวจนับกระดาษคำตอบให้ครบตามจำนวน ทำให้กระดาษคำตอบของผู้ขาดสอบปะปนอยู่ในซองอุปกรณ์และไม่ส่งคืน บช.	กักยาม ๓ วัน	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๔. เกี่ยวกับการพนัน		
๔.๑ ปล่อยปละละเลยให้มีการเล่นการพนันที่บ้านพักของตนเอง	กักขัง ๓๐ วัน	
๔.๒ ปล่อยปละละเลยให้คู่สมรสเล่นการพนันที่บ้านพักของตนเอง เป็นเจ้ามือการพนัน สลากกินรวบ หรือคนเดินโพย	กักขัง ๓๐ วัน	
๔.๓ เข้าไปในสนามม้า โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้เล่นการพนัน หรือเล่นการพนันตามที่สนามจัดให้มีขึ้น (ถูกต้องตามกฎหมาย)	ภาคทัณฑ์	
๕. เสพสุรามึนเมา ไม่สามารถครองสติได้ จนเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย	กักขัง ๑๕ วัน	
๖. เกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนหรือวัตถุระเบิด		
๖.๑ ทำอาวุธปืน เครื่องกระสุนหรือวัตถุระเบิดของทางราชการสูญหาย		
๖.๑.๑ ยินยอมชดใช้ราคา	กักขัง ๕ วัน	
๖.๑.๒ ไม่ยินยอมชดใช้ราคา ผลคดีแพ่งถึงที่สุดต้องรับผิดชดใช้	กักขัง ๓๐ วัน	
๖.๒ ขาดการบำรุงรักษาอาวุธปืน		
๖.๒.๑ ทำให้ลำกล้องเป็นสนิมใช้การไม่ได้ และยินยอมชดใช้ราคา	กักยาม ๕ วัน	
๖.๒.๒ ตามข้อ ๖.๒.๑ หากอาวุธปืนมีการใช้งานเกิน ๘ ปี	ภาคทัณฑ์	
๖.๒.๓ ทำให้ลำรางปืนหักหรือส่วนประกอบอาวุธปืนอย่างอื่นชำรุดเสียหายใช้การไม่ได้ และ ยินยอมชดใช้ราคา	ภาคทัณฑ์	
๖.๒.๔ ตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๓ หากไม่ยินยอมชดใช้ราคา ทางวินัยให้รอฟังผลการพิจารณา หากผลคดีแพ่งถึงที่สุดต้องรับผิดชดใช้	กักขัง ๓๐ วัน	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๖.๓ ครอบครองอาวุธปืนของผู้อื่นที่ได้รับอนุญาตแล้ว	กักยาม ๑๕ วัน	
๖.๔ ประมาททำปืนลั่นไม่ว่าถูกผู้ใดหรือไม่ก็ตาม	กักขัง ๑๕ วัน	
๖.๕ ประมาททำปืนลั่นถูกผู้อื่นจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดมีความผิด และโดยไม่ได้รับโทษจำคุกจริง	กักขัง ๓๐ วัน	ความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาท หากศาลลงโทษจำคุกจริง ให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗
๗. เกี่ยวกับรถยนต์		
๗.๑ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของทางราชการโดยไม่มีใบอนุญาต	ภาคทัณฑ์	
๗.๒ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ที่ไม่จดทะเบียนตามกฎหมาย	กักยาม ๓ วัน	
๗.๓ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บถึงแก่ความตาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย จนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดมีความผิด และโดยไม่ได้รับโทษจำคุกจริง	ภาคทัณฑ์ หรือกักยามตามควรแก่กรณี	ความผิดอาญาที่ได้กระทำโดยประมาท หากศาลลงโทษจำคุกจริง ให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗
๗.๔ ประมาทเลินเล่อทำให้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ของทางราชการเสียหายหรือสูญหาย		
๗.๔.๑ ยินยอมชดใช้ราคา	ภาคทัณฑ์	
๗.๔.๒ ไม่ยินยอมชดใช้ราคาให้รอการพิจารณาทางวินัยไว้ก่อน และให้ดำเนินการฟ้องศาล เมื่อผลคดีถึงที่สุดปรากฏว่าต้องรับผิดชดใช้	กักยาม ๓๐ วัน	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๘. เกี่ยวกับทรัพย์สินของทางราชการ		
๘.๑ ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย และยินยอมชดใช้ราคา	ภาคทัณฑ์	
๘.๒ จงใจทำให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหายและยินยอมชดใช้ราคา	กักขัง ๓๐ วัน	
๙. เกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี		
๙.๑ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี	กักขัง ๓๐ วัน	
๙.๒ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนี และมีการติดตามจับกุมได้ภายใน ๓ เดือน	ภาคทัณฑ์	
๑๐. เกี่ยวกับงานสอบสวน		
๑๐.๑ ขาดผัดฟ้องฝากขัง (พนักงานสอบสวนและผู้ที่ได้รับมอบหมาย) และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๒ ยอมให้นายประกันผ่อนชำระเบี้ยปรับ	กักยาม ๗ วัน	
๑๐.๓ รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้วไม่ลงเลขคดีตามระเบียบ	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๔ ทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาล่าช้า โดยไม่มีเหตุอันสมควร	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๕ สอบสวนเพิ่มเติมล่าช้า จนพนักงานอัยการ มีหนังสือเตือนหลายครั้ง หรือเตือนถึงผู้บังคับบัญชาระดับสูง โดยไม่มีเหตุอันสมควร	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๐.๖ ทำสำนวนการสอบสวน หรือสำเนาสำนวนการสอบสวนสูญหาย และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑๐.๗ เลินเล่อทำให้มีการเปลี่ยนตัวผู้ต้องหา	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๐.๘ ทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาโดยไม่สอบสวนรายละเอียด หรือรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอ เป็นเหตุให้พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๐.๙ เป็นพนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชายอมลดเบี้ยปรับให้นายประกัน หรือปรับต่ำกว่าสัญญาประกัน	กักยาม ๗ วัน	
๑๐.๑๐ เป็นพนักงานสอบสวนหรือผู้มีอำนาจ ให้ประกันตัวผู้ต้องหา อนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกันล่าช้า โดยไม่มีเหตุอันสมควร	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๑๑ เป็นพนักงานสอบสวนไม่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ หรือไปตรวจที่เกิดเหตุล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๐.๑๒ เลินเล่อปล่อยให้ผู้ต้องหาที่มีการอายัดตัวพ้นไปจากการควบคุม เป็นเหตุให้ท้องที่อายัด นำตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดีไม่ได้ และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๑๓ ไม่ส่งมอบสำนวนที่อยู่ในความรับผิดชอบเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้พ้นหน้าที่สอบสวน และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง	กักยาม ๓ วัน	
๑๐.๑๔ เป็นผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบไม่ยินยอมรับมอบสำนวน หรือไม่ติดตามทวงถามสำนวนจากพนักงานสอบสวน ที่ได้รับการแต่งตั้งให้พ้นหน้าที่สอบสวน และเกิดความเสียหายไม่ร้ายแรง	กักยาม ๓ วัน	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑๑. เป็นนายทะเบียนคนต่างด้าวบกพร่อง เป็นเหตุให้เสมียนคนต่างด้าวรับเงินค่าธรรมเนียมแล้วนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตน	กักยาม ๓ วัน	
๑๒. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว		
๑๒.๑ ข้าราชการตำรวจเกี่ยวข้องกับหญิงอื่นหรือชายอื่น โดยที่ตนเองมีภรรยาหรือสามีอยู่แล้ว และเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๒.๒ ได้หญิงหรือชายเป็นภรรยาหรือสามีแล้ว ไม่เลี้ยงดู และเกิดเรื่องเสื่อมเสียหรือเสียหาย	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๒.๓ จดทะเบียนสมรสซ้อน	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๒.๔ ไม่เลี้ยงดูคู่สมรสและบุตร และไม่ยกย่องตามฐานานุรูป	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๒.๕ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในใบสำคัญการหย่าเกี่ยวกับการอุปการะบุตร		
๑๒.๕.๑ ความผิดครั้งแรก	ภาคทัณฑ์	
๑๒.๕.๒ ความผิดครั้งที่สอง ไม่ว่าเป็นการหย่ารายเดียวกันหรือไม่ก็ตาม	กักยาม ๓ วัน	
๑๒.๕.๓ ความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไป	กักยาม ๓ วัน และพิจารณาตั้งกรรมการสอบสวนตาม ม.๑๐๑ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗	
๑๓. เกี่ยวกับอาคารบ้านพักของทางราชการ		
๑๓.๑ กระทำการใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบการพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการและไม่ปฏิบัติตามหนังสือแจ้งเตือนของผู้ปกครองอาคาร	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๓.๒ นำห้องพักไปใช้ในกิจการอื่นนอกจากการพักอาศัยตามปกติ	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑๓.๓ ไม่ส่งคืนอาคารบ้านพักของทางราชการเมื่อมีบ้านพักเป็นของตัวเองหรือของคู่สมรส	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วันควรแก่กรณี	
๑๓.๔ มีที่พักอาศัยเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองแล้วรายงานว่าไม่มี เพื่อขอรับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคาร บ้านพักของทางราชการ	กักยาม ๓ วัน	
๑๓.๕ รายงานเท็จในกรณีผู้พักอาศัยหรือผู้พักอาศัยร่วม หรือคู่สมรส ใช้สิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการเกินกว่าหนึ่งแห่งในจังหวัดเดียวกัน	กักยาม ๓ วัน	
๑๓.๖ ไม่ใช้น้ำประปา ไฟฟ้า เฉพาะเพื่อการพักอาศัยในครัวเรือน เช่น ต่อให้ผู้อื่นใช้นอกห้องพัก	กักยาม ๓ วัน	
๑๓.๗ ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ เมื่อได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายสังกัด แต่ไม่ส่งคืนห้องพัก เมื่อหมดสิทธิเข้าพักอาศัยตามระเบียบ	กักยาม ๓ วัน	
๑๓.๘ ได้รับสิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการแล้ว		
๑๓.๘.๑ ไม่เข้าพักอาศัยประจำ	กักยาม ๓ วัน	
๑๓.๘.๒ ให้ผู้อื่นพักอาศัยแทน	กักขัง ๓๐ วัน	
๑๓.๙ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ ไม่แจ้งผู้อาศัยที่จะเกษียณอายุราชการทราบถึงวันหมดสิทธิพักอาศัยตามระเบียบ	ภาคทัณฑ์	
๑๓.๑๐ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ เมื่อมีห้องพักว่างไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อจัดให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัย หรือ เมื่อมีผู้บังคับบัญชาอาคารอนุญาตให้ผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัยแล้วไม่รีบแจ้งเจ้าตัวทราบทันที	กักยาม ๓ วัน หรือกักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	

ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑๓.๑๑ มีหน้าที่รับผิดชอบอาคารบ้านพักของทางราชการ ไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาของผู้พักอาศัยทราบ เพื่อพิจารณาทางวินัยและตัดสิทธิการเข้าพักอาศัย เนื่องจากฝ่าฝืนระเบียบโดยได้ว่ากล่าวตักเตือนให้แก้ไขและปฏิบัติให้ถูกต้องแล้ว แต่ผู้พักอาศัยไม่ปฏิบัติตาม	กักยาม ๓ วัน หรือ กักขัง ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๓.๑๒ ประวิงเวลาหรือไม่คืนเงินประกันแก่ผู้หมดสิทธิพักอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ	กักขัง ๓ วัน	
๑๔. เดินทางออกนอกประเทศ โดยไม่ได้รับอนุญาต	ภาคทัณฑ์	
๑๕. ประพฤติผิดวินัยอื่นๆ		
๑๕.๑ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบตำรวจที่ต้องโทษกักขังปล่อยให้ผู้ต้องโทษออกไปภายนอกสถานที่กักขัง โดยไม่ชอบด้วยระเบียบ	กักยาม ๓ วัน	
๑๕.๒ กู้ยืมเงิน เมื่อถึงกำหนดแล้วไม่ชำระจนถูกฟ้องเป็นคดี แล้วไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความหรือคำพิพากษาของศาล	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	
๑๕.๓ ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญในอาคารบ้านพักของทางราชการหรือสถานที่ราชการ	ภาคทัณฑ์ หรือกักยาม ๓ วัน ตามควรแก่กรณี	

แนวทางการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

แนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงนี้ เป็นกรณีที่ ตร. ได้พิจารณาลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในอดีต โดยจัดทำแบบย่อเรื่องและนำมาปรับบทกับมาตรา ๗๘ (๑)–(๑๘) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อให้สอดคล้องกับบทกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจใช้เป็นกรณีศึกษาประกอบกับหลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษ และมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงข้างต้น

๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ละทิ้งหน้าที่เวรยาม ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลา

๑.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) ระหว่างเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาเข้าเวรสอบสวนมีผู้บังคับบัญชามาตรวจ สน. ไม่พบผู้ถูกกล่าวหาอยู่ปฏิบัติหน้าที่ และไม่ปรากฏว่าได้มีการลง ปจว. ไว้ว่าไปที่ใด ผู้ถูกกล่าวหารายงานชี้แจงว่าไปเยี่ยมเพื่อนซึ่งป่วย โดยข้ออ้างไม่สมเหตุผล พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๓) ระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ น. – ๒๔.๐๐ น. ผู้ถูกกล่าวหามีหน้าที่เข้าเวรสอบสวน แต่เดินทางมาปฏิบัติหน้าที่เวลา ๒๐.๔๐ น. เนื่องจากเดินทางออกจากบ้านพักเมื่อเวลา ๑๗.๕๐ น. ก่อนเวลาปฏิบัติหน้าที่เวรเพียง ๑๐ นาที เป็นเหตุให้มาเข้าเวรล่าช้าประมาณ ๒ ชั่วโมงเศษ ถือได้ว่าขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่เวรสอบสวนซึ่งต้องเกี่ยวข้องสัมผัสกับประชาชนโดยตรง และอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

๑.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. มีหน้าที่ตั้งจุดตรวจสัมพันธ์ ระหว่างเวลา ๑๒.๐๐ น. – ๑๕.๐๐ น. ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของตำรวจภูธรภาค เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ไปตรวจเมื่อเวลา ๑๔.๐๐ น. ไม่พบการปฏิบัติและในจุดที่ต้องตั้งจุดตรวจก็ไม่มีเหตุฝนตก ดังนั้นตามที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าฝนตกและไปเตรียมการแข่งขันกีฬาโดยไม่ตั้งจุดตรวจสัมพันธ์ตามแผน จึงไม่อาจรับฟังได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๑.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้มีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ทั้งหมด ๑๐ ครั้ง ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ขออนุญาตให้ผู้อื่นเข้าเวรแทนมาโดยตลอด ในการขออนุญาตตั้งแต่ครั้งที่ ๑ – ๙ ผู้บังคับบัญชาให้แทนเวรกันได้ แต่ในครั้งที่ ๑๐ ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาต แต่ไม่ได้ติดตามตรวจสอบว่าผู้บังคับบัญชาได้อนุญาตหรือไม่ จึงเป็นเหตุให้ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ในวันดังกล่าว

พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๗ วัน

๑.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ ปรากฏว่าในวันที่ ๙ , ๑๓ , ๑๕ และ ๒๑ ส.ค.๔๔ ไม่มาปฏิบัติหน้าที่แต่ให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๗ วัน

๑.๖ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. ได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนมีกำหนด ๓ วัน โดยต้องมาปฏิบัติหน้าที่ในวันที่ ๒๘ ก.พ.๔๓ เมื่อครบกำหนดกลับไม่มาปฏิบัติหน้าที่ แต่ได้โทรศัพท์แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาขออนุญาตลาพักผ่อนต่อไปอีก โดยแจ้งว่ายังทำธุระไม่เสร็จ แต่ผู้บังคับบัญชาให้ผู้ถูกกล่าวหามาปฏิบัติหน้าที่ก่อนแล้วเสนอใบขออนุญาตลาพักผ่อนตามระเบียบ แต่เมื่อถึงวันที่ ๒๘ ก.พ.๔๓ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาปฏิบัติหน้าที่ จนถึงวันที่ ๑๐ มี.ค.๔๓ จึงมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ แต่ก็ไม่ได้เสนอใบลาตามระเบียบในวันที่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการในวันแรก และระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาหยุดราชการไปก็ไม่ได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงสาเหตุที่ไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ รวมระยะเวลาที่ขาดราชการไป ๙ วัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๑๕ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๑.๗ ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติราชการรับผิดชอบงานสอบสวน ได้มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวที่ ภ.จว. ต่อมาผู้บังคับบัญชาได้ตรวจพบว่าผู้ถูกกล่าวหาขาดราชการโดยไม่ได้มาลงชื่อทำงาน บางวันลงชื่อทำงานแต่ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้ขาดราชการในวันที่ ๕ และ ๙ ก.ค.๔๒ , ๑๖–๒๘ ก.ค.๔๒ และ ๒ ส.ค.๔๒ รวม ๑๖ วัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๔) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้งในเวลาใกล้เคียงกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ๔) ละทิ้งหน้าที่เวรยาม และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๒ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒. เสพสุรามึนเมา ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร

๒.๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ และ ๒ ดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ใน ภ.จว. เดียวกัน ได้ไปดื่มสุราจนมีอาการมึนเมา แล้วทะเลาะวิวาทกัน จนเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปสถานีตำรวจเพื่อปรับความเข้าใจ เมื่อถึงสถานีตำรวจผู้ถูกกล่าวหาก็ยังโต้เถียงกันอยู่อีก จากนั้นจึงได้ออกจากสถานีตำรวจไปโดยไม่รอพนักงานสอบสวนที่ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุในคดีอื่น ถือเป็นความผิดดื่มสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง คนละ ๑๕ วัน

๒.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑–๓ ดำรงตำแหน่ง รอง สว. ไปรับประทานอาหารและดื่มสุราที่ร้านอาหาร ตั้งแต่เวลา ๒๓.๐๐ น. จนถึง ๐๓.๐๐ น. ของวันใหม่ เมื่อเรียกพนักงานมาเก็บค่าอาหาร ได้พูดกับพนักงานว่า “ไม่จ่ายได้มั้ย โต๊ะนี้มีตำรวจกิน” จากการสอบสวนทางวินัย ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๓ นาย ยอมรับว่าพูดจริง และพูดด้วยเสียงดังเพราะมีอาการมึนเมา แต่ผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๓ นาย ก็ได้ชำระค่าอาหารไปทั้งหมด การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้กล่าวข้อความดังกล่าวนั้นเป็นคำกล่าวที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผู้พบเห็นหรือได้ยิน เกิดความรู้สึกเกลียดชังต่อข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวมว่าชอบใช้อำนาจ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง คนละ ๓ วัน

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ หรือเมาสุราเสียราชการ หรือเมาสุราในที่ชุมชนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ๒) เมาสุราก้าวร้าว ท้าทายผู้บังคับบัญชา ๓) เมาสุรายิงปืนด้วยความคึกคะนอง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๗ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๓. เกี่ยวกับอาวุธปืน

๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมดำเนินคดีในข้อหา พกพาอาวุธปืน (ของทางราชการ) ไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสารธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควร (ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ) พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณีมีอาวุธปืนหรือลูกระเบิดผิดกฎหมายไว้ในครอบครอง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๘.๑ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๓.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้เบิกอาวุธปืน ปลย. เอ็ม ๑๖ ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ได้ส่งมอบอาวุธปืนคืน ปรากฏว่าอาวุธปืนดังกล่าว ลำกล้องมีรอยสนิมลึกบนสันเกลียวหลายแห่ง สาเหตุเกิดจากผู้ถูกกล่าวหาทำความสะอาดและบำรุงรักษาไม่ดีเท่าที่ควร ผู้ถูกกล่าวหายินยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๔,๐๕๐ บาท ให้กับทางราชการตามกำหนด พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

๔. เกี่ยวข้องกับหญิงอื่นในทางชู้สาว

๔.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายและมีบุตร ๑ คน ผู้ถูกกล่าวหากับภรรยาแยกกันอยู่ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาย้ายไปรับราชการที่อื่นนอกภูมิลำเนาของภรรยา แต่มิได้หย่าขาดจากการเป็นสามีภรรยา ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไปได้หญิงอื่นเป็นภรรยา และมีบุตรด้วยกันอีก ๑ คน ภายหลังมีเรื่องทะเลาะกันอย่างรุนแรง ภรรยาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหา ได้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาเรียกร้องค่าเสียหายจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว ต่อมาได้รู้จักสนิทสนมกับหญิงอื่น จนได้เสียเป็นสามีภรรยากัน ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับเลี้ยงดู จึงถูกร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา ผลการสอบสวนทางวินัย ฝ่ายหญิงให้การยืนยันว่า ได้เสียเป็นสามีภรรยากับผู้ถูกกล่าวหาจริง ต่อมาภายหลังได้กลับคำให้การใหม่ เป็นว่าไม่เคยได้เสียกับผู้ถูกกล่าวหา อ้างว่าผู้ถูกกล่าวหาขอร้องเกรงว่าจะถูกลงทัณฑ์ จึงกลับคำให้การเพื่อช่วยเหลือและถอนคำร้อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

๔.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. มีภรรยาโดยพฤตินัย (ไม่ได้จดทะเบียนสมรส) อยู่แล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาได้ไปยุ่งเกี่ยวหญิงอื่นในทางชู้สาวอีก โดยสนิทสนมกันและไปไหนมาไหนด้วยกันตลอดในช่วงที่ไปราชการ โดยผู้ใต้บังคับบัญชาที่เดินทางไปด้วยกันให้การยืนยันว่า ได้พักที่ห้องพักหรือบ้านพักเดียวกัน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

๔.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้ไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับหญิงอื่น โดยพาออกสังคมอยู่เป็นประจำ พานอนค้างที่บ้านพัก เป็นเหตุให้ผู้ถูกกล่าวหาและภรรยามีปากเสียงกัน ในเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาไปมีความสัมพันธ์กับหญิงอื่น

ทำให้เกิดความเสียหายภายในครอบครัว และครอบครัวแตกแยก จนเกิดเรื่องเสื่อมเสียเสียหาย พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๔.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) ได้ถูก น.ส. ป. ร้องเรียนกล่าวหาว่า ได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา หลังจากนั้นได้มีเพศสัมพันธ์กันเรื่อยมา ระหว่างที่มีความสัมพันธ์กันผู้ถูกกล่าวหาได้เลี้ยงดู และพาไปฉีดยาคุมกำเนิดที่คลินิก ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้เลี้ยงดู เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนและเสื่อมเสียชื่อเสียง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

<u>หมายเหตุ</u> หากเป็นกรณี ๑) เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น ๒) ปลุกปล้ำกระทำอนาจารภรรยาของผู้อื่น ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๐ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๕. จดทะเบียนซ้อน ไม่อุปการะเลี้ยงดูบุตร ไม่กำกับดูแลความประพฤติของภรรยา

๕.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. มีภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีบุตร ๒ คน ต่อมาได้รู้จักชอบพอกับหญิงอื่นโดยบอกว่าเป็นโสด ทำให้หญิงดังกล่าวหลงเชื่อ และยินยอมจดทะเบียนสมรสด้วย ในการยื่นขอจดทะเบียนสมรส ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งต่อนายทะเบียนว่าไม่เคยจดทะเบียนสมรสมาก่อน ซึ่งไม่เป็นความจริง และผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกดำเนินคดีอาญากรณีดังกล่าว ภายหลังผู้ถูกกล่าวหาได้หย่าขาดกับภรรยาคนใหม่ที่มีบุตรด้วยกันอีก ๑ คน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รับอุปการะ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กรณีจดทะเบียนซ้อน กักขัง ๓๐ วัน

กรณีไม่รับอุปการะเลี้ยงดูบุตร กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๕.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สว. ได้จดทะเบียนสมรสกับนาง ว. เมื่อปี ๒๕๑๘ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน ต่อมาทั้งสองได้จดทะเบียนหย่าเมื่อปี ๒๕๒๖ โดยบันทึกสัญญาการหย่าระบุว่าจะต้องส่งเงินค่าเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท และค่าเล่าเรียนตามใบเสร็จของทางโรงเรียน จนกว่าอายุครบ ๒๕ ปี แต่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้จดทะเบียนสมรสกับนาง ส. อีกเมื่อปี ๒๕๒๔ เป็นการจดทะเบียนซ้อนและมิได้ส่งค่าเล่าเรียนบุตรทั้งสองตามสัญญา พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๕.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. โดยนาง ช. ภรรยาของผู้ถูกกล่าวหาได้ร่วมเล่นแชร์และก่อหนี้สินผูกพันจำนวนมาก จนไม่สามารถชำระหนี้ได้ แต่ไม่มีพยานหลักฐานระบุหรือยืนยันได้ว่า

ผู้ถูกกล่าวหาร่วมเล่นแชร์หรือสนับสนุนให้ภรรยาเล่นแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงรับฟังได้เพียงว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่กำกับดูแลความประพฤติของภรรยาโดยเคร่งครัด เป็นเหตุให้ภรรยาไปเล่นแชร์แล้วล้มและก่อหนี้สินจำนวนมาก จนไม่สามารถชำระหนี้สินได้ ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหามีส่วนร่วมด้วย พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๖. เกี่ยวกับอาคารบ้านพัก

๖.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผกก. เป็นผู้บังคับบัญชาของ จ.ส.ต. ช. และได้พักอาศัยอยู่ในห้องพักของ สน. ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาต้องทราบว่า จ.ส.ต. ช. พักอาศัยอยู่ที่ห้องพักของ สน. การที่ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับรองท้ายคำร้องขอสิทธิเข้าพักอาศัยอาคารบ้านพักส่วนกลางของ ตร. ว่า จ.ส.ต. ช. ยังไม่ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยอาคารบ้านพักส่วนกลางของ ตร. และยังไม่ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของหน่วยงานใด ฟังได้ว่ามีเจตนารายงานเท็จ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๑) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

๖.๒ ผู้ถูกล่าวหาที่ ๑ – ๔ ดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ โดยผู้ถูกกล่าวหาได้รับสิทธิอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ได้ก่อสิ่งปลูกสร้างบริเวณที่พักข้าราชการตำรวจส่วนกลาง โดยมิได้รับอนุญาต เมื่อผู้ปกครองอาคารได้แจ้งให้ทำการรื้อถอนแล้วไม่ดำเนินการ จนเมื่อรายงานต่อ ตร. จึงได้รื้อถอน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม คนละ ๓ วัน

๖.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของ สน. ต่อมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งอื่น ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาหมดสิทธิที่จะพักอาศัยในอาคารบ้านพักของ สน. ดังกล่าว และได้มีการผ่อนผันให้พักอาศัยมาโดยตลอด และเมื่อครบกำหนดขอผ่อนผันผู้บังคับบัญชาสั่งให้คืนบ้านพัก ผู้ถูกกล่าวหาไม่ขนย้ายครอบครัวและไม่ปฏิบัติตาม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๒) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

หมายเหตุ หากเป็นกรณีได้สิทธิอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ แล้วเอาไปให้ผู้อื่นเช่า ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๓ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗. รับคำร้องทุกข์ไม่เป็นไปตามระเบียบ

๗.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อผู้ถูกกล่าวหา ให้ดำเนินคดีในข้อหาลักทรัพย์ เมื่อรับแจ้งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับคำร้องทุกข์ หรือลง ปจว. ไว้ทำการสอบสวน ต่อมาผู้เสียหายได้ร้องเรียนพฤติการณ์ดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ถูกกล่าวหาจึงได้ลง ปจว. และรับคำร้องทุกข์ ทำการสอบสวนต่อไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๗.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ได้รับแจ้งอุบัติเหตุจราจร และได้ออกไปตรวจสถานที่เกิดเหตุ แต่ไม่ดำเนินการรับคำร้องทุกข์ และสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ แต่ได้รับคำร้องทุกข์หลังจากเวลาผ่านไปแล้ว ๑ เดือน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๗.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายมาแจ้งความร้องทุกข์ต่อผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องคนร้ายลักทรัพย์ แต่ผู้ถูกกล่าวหาปล่อยให้ผู้เสียหายรอแจ้งความเป็นเวลานาน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ออกไปสถานที่เกิดเหตุล่าช้า และไม่รับคำร้องทุกข์ลงเลขคดีไว้ทันที ทั้งที่ได้ทราบแน่ชัดแล้วว่า มีความผิดอาญาเกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๗.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนคดีจราจร ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ดำเนินการสอบสวนหลังจากเกิดเหตุแล้วประมาณ ๓ เดือน จึงทำการขออนุมัติออกหมายจับ และเป็นการดำเนินการภายหลังจากถูกร้องเรียน นอกจากนี้ยังได้คืนรถยนต์ของกลางให้กับเจ้าของ โดยไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและไม่มีอำนาจคืน ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาทำงานด้านสอบสวนมานาน ๒ ปี เศษ ย่อมมีความรู้ความสามารถเพียงพอ การอ้างว่าคืนรถยนต์ของกลางเพราะเข้าใจผิด จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตาม

กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๗ วัน

๗.๕ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้มาแจ้งความร้องทุกข์ ผู้ถูกกล่าวหาได้สอบสวนปากคำผู้แจ้งและลง ปจว. ไว้เป็นหลักฐาน แต่มิได้ลงเลขรับคดี และทำการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ก็ไม่ได้ส่งมอบเอกสารหลักฐานทางคดีให้หัวหน้าของสถานีตามระเบียบ ต่อมาผู้แจ้งได้มีหนังสือขอทราบผลการดำเนินคดี จึงมีการตรวจสอบหลักฐาน ผู้ถูกกล่าวหาจึงส่งมอบเอกสารให้ พงส. ดำเนินการต่อไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๕ วัน

๘. ทำสำนวนสอบสวนล่าช้า

๘.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. เมื่อมีผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์ ให้ดำเนินคดีในความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ผู้ถูกกล่าวหาได้รับคำร้องทุกข์ไว้และสอบสวนตามระเบียบและกฎหมาย ผู้ถูกกล่าวหาสอบสวนนาน ๑๗ เดือน แต่ยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ อ้างว่าผู้เสียหายไม่นำเอกสารหลักฐานสำคัญในคดีมามอบให้ เมื่อได้รับการแต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งอื่น ได้มอบสำนวนการสอบสวนให้กับ รอง สวส. คนอื่น แต่ไม่ส่งมอบให้ผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๕ วัน

๘.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก.หน.สถานี ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง สวส. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ เป็น พงส. รับผิดชอบสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ไม่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนคดีด้วยความละเอียดรอบคอบ และเร่งรัดในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทางคดีโดยไม่เร่งรัดติดตามจับกุมตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีในทันทีหลังจากเกิดเหตุ กลับปล่อยปละละเลยให้หลบหนีไปประมาณ ๑ เดือน ผู้ต้องหาจึงเข้ามอบตัว พร้อมอาวุธปืนของกลาง ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ จึงส่งอาวุธปืนและปลอกกระสุนไปทำการพิสูจน์ ซึ่งกระทำด้วยความล่าช้านานถึง ๔๒ วัน สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ในฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนบกพร่องที่ไม่ควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวน

ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย จนเป็นเหตุให้เกิดการร้องเรียนขึ้น พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ กักยาม ๓ วัน
ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ยุติเรื่อง เนื่องจากถึงแก่กรรม

หมายเหตุ หากเป็นกรณีทำสำนวนคดีอาญาล่าช้า ค้างจำนวนมาก และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๑.๓ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๙. ขาดผัดฟ้อง ฝากขัง

๙.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบคดีอาญาความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ทำสำนวนสอบสวนล่าช้า โดยผัดฟ้องผู้ต้องหาถึง ๕ ครั้ง และผู้บังคับบัญชาได้เร่งรัดคดีตลอดมา แต่การสอบสวนไม่เสร็จสิ้น ทั้งที่เป็นคดีไม่มีประเด็นยุ่งยากซับซ้อน จนเป็นเหตุให้ขาดผัดฟ้อง แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยอมรับผิด และคดีอาญาสามารถนำตัวผู้ต้องหาส่งฟ้องศาลได้ ไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการก็ตาม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๙.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ได้รับคำร้องทุกข์คดีอาญาไว้ ทำการสอบสวนจนแล้วเสร็จ มีความเห็นควรสั่งฟ้อง แต่ผู้ต้องหาหลบหนี ได้ออกหมายจับและตำหนิรูปพรรณไว้ ต่อมาจับกุมผู้ต้องหาได้ ผู้ถูกกล่าวหารับตัวผู้ต้องหาไว้ทำการสอบสวน แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามที่ขอผัดฟ้องไว้ต่อศาล เป็นเหตุให้พนักงานอัยการต้องนำเรื่องขออนุมัติฟ้อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๙.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. รับผิดชอบสำนวนคดีอาญาเรื่องปล้นทรัพย์ ทำสำนวนการสอบสวนล่าช้าจนครบกำหนดฝากขังผู้ต้องหาครั้งที่ ๗ ยังทำการสอบสวนไม่แล้วเสร็จ เป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องหาไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้

เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑) (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

หมายเหตุ หากเป็นกรณีขาดผัดฟ้องฝากขัง (พนักงานสอบสวนหรือผู้ได้รับมอบหมาย) เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๑๑.๑ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๐. ผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบงานสอบสวน

๑๐.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. เป็นผู้รับผิดชอบงานสอบสวน และมีหน้าที่ตรวจสอบแนะนำสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ของสำนวนการสอบสวน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ รอง สวส. จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เป็นเหตุให้สำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ รอง สวส. บกพร่องล่าช้า และไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาได้ภายในกำหนด เกิดความเสียหายต่อทางราชการ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

๑๐.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก.(สส.) ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ดำรงตำแหน่ง สวส. ผู้ถูกกล่าวหาบกพร่องต่อหน้าที่ไม่ควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ รอง สวส. เป็นเหตุให้การสอบสวนคดีอาญาในความรับผิดชอบล่าช้า รวม ๑๕ คดี เป็นเหตุให้ครบกำหนดฝากขังผู้ต้องหา และศาลปล่อยตัวไป เกิดความเสียหายแก่ราชการ ผู้ถูกกล่าวหาทั้งหมดยอมรับความบกพร่อง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์ ทั้ง ๓ นาย

๑๐.๓ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. เป็นผู้บังคับบัญชาของ ร.ต.อ. ว ทราบดีอยู่แล้วว่า ร.ต.อ. ว มีปัญหาในการทำงานอยู่เสมอ ไม่ได้ตรวจสอบเร่งรัดการปฏิบัติงานของ ร.ต.อ. ว อย่างจริงจัง เป็นเหตุให้ ร.ต.อ. ว ไม่ส่งสำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบคืนก่อนย้าย จำนวน ๘ สำนวน ในจำนวนนั้นเป็นคดีมีตัวผู้ต้องหาขาดฝากขัง เป็นเหตุให้ศาลปล่อยตัวไป และไม่สามารถติดตามตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีได้ เกิดความเสียหายแก่ราชการ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์ ทั้ง ๒ นาย

๑๑. ไม่ไปเป็นพยานศาล เบิกความต่อศาลแตกต่างจากคำให้การชั้นสอบสวน

๑๑.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ต้องไปเป็นพยานศาลเพื่อสืบพยานโจทก์ แต่ผู้ถูกกล่าวหาขอผัดการไปเป็นพยานศาลรวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๔ ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่า การจราจรติดขัด จึงไปไม่ทัน ทั้งๆที่การไปเป็นพยานศาลตามปกติต้องไปก่อนเวลานัด เพื่อพบปะซักซ้อมกับพนักงานอัยการ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาเป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ การเป็นพยานศาลในคดีอาญาถือเป็นราชการต้องปฏิบัติและให้ความร่วมมือ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๑๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวป. ได้เบิกความต่อศาลแตกต่างจากคำให้การในชั้นสอบสวนว่า ไม่เห็นเหตุการณ์ในขณะที่สายลับไปล่อซื้อยาบ้าจากผู้ต้องหา ทั้งนี้ได้ให้การในชั้นสอบสวนว่า เห็นเหตุการณ์ในขณะที่สายลับไปล่อซื้อยาบ้าจากผู้ต้องหาอย่างชัดเจน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๕ วัน

๑๒. ผู้ต้องหาหลุดพ้นจากการควบคุม

๑๒.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สวส. ได้รับตัวผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าว เพื่อนำส่ง พงส.สตม. ดำเนินการตามกฎหมาย แต่ระหว่างที่รอการส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาประมาทเลินเล่อ ปล่อยให้ผู้ต้องหานั่งรอตามลำพังโดยไม่ได้จัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุม เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหลบหนีไป จนล่วงเลยเกินกว่า ๓ เดือน ยังจับกุมตัวผู้ต้องหาไม่ได้ ผู้ถูกกล่าวหาจึงถูกดำเนินคดีอาญา ถึงที่สุดศาลพิพากษาปรับ ๒,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

๑๒.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ปฏิบัติหน้าที่สิบเวรสถานี ไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่ยามสถานี และตรวจตรามิให้สิ่งของต้องห้ามปะปนเข้าไปในห้องควบคุมตามระเบียบ เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาคดีจำหน่ายและมียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในครอบครองโดยผิดกฎหมาย หลบหนีไปจากห้องควบคุม โดยใช้ใบเลื่อยที่ซุกซ่อนมากับอาหารตัดลูกกรงเหล็กห้องควบคุมขาดแล้วหลบหนีไป พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

หมายเหตุ หากเป็นกรณี ๑) เจตนาปล่อยผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม ๒) ประมาทเลินเล่อ

ทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนีหลายครั้ง ตามมาตรฐานลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงของ ก.ตร. ข้อ ๙ ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑๓. สอบสวนวินัยล่าช้า

๑๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ ดำรงตำแหน่ง สว. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๓ ดำรงตำแหน่ง รอง สว. ได้รับคำสั่งจากผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ ให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ปรากฏว่าใช้เวลาในการสอบสวนนาน ๑ ปี ๑๑ เดือน ถือเป็นการสอบสวนล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร ส่วนผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔ ไม่ควบคุมเร่งรัดและกำกับดูแลการสอบสวน พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ – ๓ คนละ ๓ วัน ภาคทัณฑ์ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๔

๑๓.๒ ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง ผกก. ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๒ และ ๓ ดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ได้รับการแต่งตั้งจาก ตร. ให้เป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ใช้เวลาในการสอบสวนเกือบ ๒ ปี โดยไม่มีการขอขยายเวลาสอบสวน ตร. ได้แจ้งเตือนและกำชับให้รายงานผลการสอบสวนอีกหลายครั้ง ก็ไม่ได้รายงานหรือแจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ผู้ถูกกล่าวหาที่ ๑ – ๓ คนละ ๓ วัน

๑๔. ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ก่อให้แตกความสามัคคี

๑๔.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. เกิดความไม่พอใจและพูดว่า ผกก. ต่อหน้าข้าราชการตำรวจในปกครองของ ผกก. ว่า “ผกก. ไม่มีน้ำยาไม่สามารถปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้อยู่ในระเบียบวินัยได้” อันเป็นการก้าวร้าวนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๓) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๑๔.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ มีหนังสือร้องเรียนผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานนอก ตร. โดยไม่ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องเสียก่อน ซึ่งคำร้องเรียนไม่มีมูลความจริง ทำให้ผู้บังคับบัญชาและ ตร. เสื่อมเสียชื่อเสียง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๑๐) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๗ วัน

๑๔.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง ผกก. ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า ผู้เสียหายเป็นตำรวจไม่มีวินัย ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ร้อยเวร และเมื่อทำการสอบสวนผู้ใดต้องให้เขาเลี้ยงเบียร์และอาหาร เป็นการให้ร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา จนเกิดการโต้เถียง และใช้กิริยาวาจาไม่สมควร และบกพร่องในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินไปราชการ เป็นการกระทำผิดหลายกรณี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการตำรวจ ประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร ตามมาตรา ๗๘ (๙) (๑๐) (๑๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๑๐ วัน

๑๕. วิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น

๑๕.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้ไปเที่ยวงานวัดกับพี่ชาย จนถึงเวลา ๐๑.๐๐ น. ได้เกิดเหตุชุลมุนทำร้ายร่างกายกันระหว่างฝ่ายพี่ชายผู้ถูกกล่าวหากับพวก กับฝ่ายนาย บ. กับพวก พี่ชายผู้ถูกกล่าวหาและนาย บ. กับพวก ได้รับบาดเจ็บ และพี่ชายของผู้ถูกกล่าวหาได้นำอาวุธปืนของนาย บ. ไปทางคดีอาญาต่างฝ่ายต่างแจ้งความดำเนินคดีซึ่งกันและกัน โดยนาย บ. แจ้งความดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหาและพี่ชาย กับพวก ในข้อหาปล้นทรัพย์ (อาวุธปืน) โดยใช้กำลังประทุษร้าย ผลคดีอัยการสูงสุดมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมด พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๗ วัน

๑๕.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ได้เดินทางไปพบ น.ส. ถ. ซึ่งเป็นภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ที่ห้องเช่าแล้วได้ทะเลาะมีปากเสียงกับ น.ส. ถ. เกี่ยวกับเรื่องเงิน เกิดบันดาลโทสะ จึงได้ชกต่อย น.ส. ถ. จนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กาย น.ส. ถ. ได้ร้องทุกข์ต่อ พงส. ให้ดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหา ผลคดีถึงที่สุด โดยศาลพิพากษาปรับผู้ถูกกล่าวหาเป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

๑๕.๓ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง รอง สว. นาง ว. ภรรยาของผู้ถูกกล่าวหา ก่อเหตุวิวาททำร้ายร่างกายกับนาย พ. เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเห็นเหตุการณ์จึงเข้าไปห้ามปรามและกอดปล้ำกับนาย พ. เป็นเหตุให้นาย พ. ได้รับบาดเจ็บ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าห้ามปรามและแยกออกจากกัน หลังจากเกิดเหตุคู่กรณีต่างไปแจ้งความดำเนินคดีต่อกัน ผลคดีถึงที่สุด โดยศาลชั้นต้นและอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกผู้ถูกกล่าวหากับพวกคนละ ๖ เดือน และศาลฎีกาได้พิพากษาปรับผู้ถูกกล่าวหาเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง ส่วนโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๓ ปี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน

๑๕.๔ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง สวส. ตามวันเวลาเกิดเหตุ ขณะที่ผู้ถูกกล่าวหากำลังยืนคุยกับนาง บ. ที่บริเวณถนนหน้าบ้าน ได้มีนาย ส. ขับรถมาถึงและเดินเข้ามาหาคนทั้งสอง และได้พูดจากันสักพักหนึ่ง ผู้ถูกกล่าวหาเกิดโมโหเดินไปใช้มือทุบรถของตนเองที่จอดอยู่และเดินกลับมา สักครู่จึงเข้าชกต่อยนาย ส. จากนั้นทั้งคู่ได้กอดปล้ำกัน และสักพักหนึ่งได้แยกจากกัน นาย ส. ได้รับบาดเจ็บฟกช้ำและมีแผลถลอก สร้อยคอและเสื้อที่สวมใส่อยู่ขาด สาเหตุมาจากนาย ส. ได้ยั่วโมโหผู้ถูกกล่าวหาจนโมโห และเข้าชกต่อยนาย ส. ต่อมานาย ส. ได้แจ้งความต่อ พงส. ผลคดีศาลพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจริงในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่น เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และทำให้เสียทรัพย์ ให้จำคุก ๓ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักขัง ๓๐ วัน (ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร. ลงโทษกักขัง สว. ไม่ได้)

๑๖. เกี่ยวกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร

๑๖.๑ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง พงส.(สบ ๒) มีหน้าที่รับแจ้งความร้องทุกข์จากประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ให้ความเป็นธรรมกับคู่กรณีที่พิพาทกัน และเป็นที่พึ่งแก่ประชาชนที่ประสบปัญหา แต่ผู้ถูกกล่าวหามีพฤติการณ์ไม่ใส่ใจการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางราชการจนเป็นเหตุให้ได้รับการร้องเรียนด้วยวาจาจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และเกี่ยวกับเรื่องนี้ผู้บังคับบัญชาได้เคยมีการว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจามาหลายครั้งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหายังมีการกระทำผิดอยู่อีก ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ พงส. ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องใกล้ชิดสัมผัสกับประชาชนโดยตรง และอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๑๖.๒ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผบ.หมู่ ตามวันเวลาเกิดเหตุ ขณะที่ นาย ศ. ขับขี่รถจักรยานยนต์มาถึงสามแยก ผู้ถูกกล่าวหาได้เดินเข้ามาจับกุมเนื่องจากจอดรถล้ำเส้นทางร่วมทางแยก แสดงกิริยาไม่สุภาพ โดยกระชากผ้าปิดปากผู้ร้อง พูดจาไม่สุภาพใช้คำว่า มึง , กู ส่อกิริยาว่าจะทำร้ายร่างกาย แต่ยังไม่ทำร้ายร่างกายแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติกับประชาชนเช่นนี้ เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน ปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนด้วยความสุภาพเรียบร้อย ใช้กิริยาวาจาหรือประพฤติตนในลักษณะที่ไม่สมควร กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๘) (๑๒) (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ กักยาม ๓ วัน

๑๗. รายงานตนต้องคดีล่าช้า

ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง ผกก. ได้เข้ามอบตัวกับ พงส. เพื่อสู้คดี กรณีถูกแจ้งความร้องทุกข์กล่าวหาว่า พยายามฆ่าผู้อื่น แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รายงานตัวต้องหาคดีอาญาตามระเบียบ โดยอ้างว่าหลงลืม พฤติการณ์การกระทำเป็นความผิดวินัยฐาน กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ทำให้เสียระเบียบแบบแผนของตำรวจ ตามมาตรา ๗๘ (๑๕) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

โทษ ภาคทัณฑ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๘๗๐

ที่ ๐๐๓๙.๓/๐๖๒๐ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การแก้ไขแนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ผบ.ตร.(ผ่าน ผบก.วน.)

ตามที่ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘ และครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กำหนดแนวทางการพิจารณาการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจ และให้ ตร.ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาทางวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป นั้น

ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ มีมติรับทราบการแก้ไขแนวทางการลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ของข้าราชการตำรวจ ตามที่ อ.ก.ตร.วินัยเสนอมาดังนี้

๑. ข้อ ๑๐ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว ในข้อ ๑๐.๑ แก้ไขเพิ่มเติม จากเดิมว่า “เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น” (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี) เป็น “เป็นชู้หรือมีชู้ หรือมีพฤติการณ์เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น” (ปลดออก หรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๒. ข้อ ๑๑ เกี่ยวกับพนักงานสอบสวน ในข้อ ๑๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมจากเดิม ว่า “เกียจคร้านทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าค้างจำนวนมาก และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง” (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี) เป็น “ทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง” (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๓. ข้อ ๑๔ เกี่ยวกับงานการเงิน เพิ่มเติมข้อ ๑๔.๖ ว่า “ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินที่ไม่ใช่เงินของทางราชการ เบียดบังไปเป็นประโยชน์ของตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ ถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง” (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

๔. ข้อ ๑๗ การประพฤติผิดวินัย อื่นๆ ในข้อ ๑๗.๓ แก้ไขจากเดิมว่า “มีเจตนาให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมายเข้าพักอาศัยในบ้านพักในลักษณะสามีภรรยา” เป็น “ยอมให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมายเข้าพักอาศัยในบ้านพัก” (ปลดออกจากราชการ) และเพิ่มเติม ข้อ ๑๗.๔ ว่า “ช่วยซ่อนเร้นหรือช่วยเหลือด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย” (ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พร้อมนี้ได้แนบแนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งได้แก้ไขตามมติ ก.ตร.ดังกล่าวมาด้วยแล้ว รวมเอกสารจำนวน ๘ แผ่น

พล.ต.ต. วิบูล ปรองดอง

(วิบูล ปรองดอง)

ผู้ช่วยเลขานุการ ก.ตร.ปฏิบัติหน้าที่แทน

เลขานุการ ก.ตร.

หลักการและเหตุผล
การกำหนดแนวทางการพิจารณาและแนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง

---

๑. เพื่อให้การบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติ พ.ร.ฎ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งให้การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบได้

๒. ข้าราชการตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดอาญา, รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน สืบสวนสอบสวนคดีอาญา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐ และจรรยาบรรณของตำรวจ ไม่ให้เกิดความเสียหาย และต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น มากกว่าข้าราชการประเภทอื่นๆ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจลงโทษ ใช้ดุลยพินิจลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจในปกครองบังคับบัญชา โดยให้พิจารณาถึงสภาพของข้อหา,การกระทำและความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องๆ ไป ตามความร้ายแรงแห่งกรณี

แนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ (ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ)	ไล่ออก	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖ (หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ น.ร.๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค. ๒๕๓๖) โทษไล่ออก
๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการ		
๒.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีกเลย	ไล่ออก	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖
๒.๒ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๒.๓ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๒.๔ ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นเวลาหลายครั้งในเวลาใกล้เคียงกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	ปลดออก	
๒.๕ ละทิ้งหน้าที่เวรยามและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออก	
๒.๖ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรและลงโทษไปแล้วแต่ยังไม่เข็ดหลาบ กระทำผิดซ้ำอีก	ให้ออกหย่อนความสามารถ	

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
ข้อสังเกต "ละทิ้ง" หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ซึ่งอาจเป็นกรณีไม่มาปฏิบัติงานเลยหรือมาลงชื่อปฏิบัติงานแล้ว แต่ตัวไม่อยู่ปฏิบัติงานโดยออกไปนอกสำนักงานหรือไป ณ จุดอื่นนอกจุดที่ให้ประจำทำงาน "ทอดทิ้ง" หมายถึงไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน *ละทิ้งหน้าที่ราชการมี ๔ ระดับ คือ - วินัยอย่างไม่ร้ายแรง เช่น ละทิ้งฯ ๑-๒ วัน - ลงโทษไปแล้ว แต่ปรากฏว่ายังไม่เข็ดหลาบกระทำผิดซ้ำอีก ผู้บังคับบัญชาสามารถสอบสวนเพราะหย่อนความสามารถตาม ม.๑๐๑ - ละทิ้งฯ หลายครั้ง แต่ยังไม่ได้มีการลงโทษในแต่ละครั้ง ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลยพินิจรวมเรื่องพิจารณาในคราวเดียวกัน - วินัยอย่างร้ายแรงคือ ลำดับ ๒.๑-๒.๕ *การนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการ - ละทิ้งฯ ไม่เกิน ๑๕ วัน ให้พิจารณาถึงเจตนา เช่น ละทิ้งฯ ตั้งแต่วันพุธของสัปดาห์ปัจจุบัน ถึงวันอังคารของสัปดาห์ถัดไป นับวันเสาร์และอาทิตย์ด้วย - ละทิ้งฯ ติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน ต้องนับวันละทิ้งฯติดต่อกันทุกวัน รวมทั้งวันหยุดราชการด้วย ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ตามสถานีตำรวจไม่มีระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่แน่นอน ต้องเข้าเวรเป็นผลัด เช่น เข้าเวร ๓ ชม.พัก ๒๔ ชม.เวลาพักถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วย		

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๓. เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้มาติดต่อราชการหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๔. ซ้อมผู้ต้องหา เพื่อให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	การกระทำที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรเป็นการกระทำโดยเจตนาแสดงอำนาจทารุณบังคับขู่เข็ญผู้ต้องหาเพื่อให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด
๕. เป็นผู้บังคับบัญชาช่วยเหลือหรือปกปิดในความผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้นเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิดหรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใด ๆ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ปลดออก	
๖. เกี่ยวกับการสอบ		
๖.๑ ทุจริตในการสอบแข่งขันหรือคัดเลือก	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ เม.ย.๒๕๑๑ ลงโทษสถานหนัก (หนังสือสำนัก เลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๕๐ ลง ๑๒ เม.ย.๒๕๑๑)
๖.๒ มีหน้าที่เกี่ยวกับการสอบและการทำการทุจริตเพื่อช่วยเหลือผู้เข้าสอบ	ไล่ออก	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖
๖.๓ เรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครสอบหรือบุคคลอื่นโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้	ไล่ออก	อาศัยที่ตนเป็นตำรวจไปหลอกลวงว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ โดยตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสอบ ระดับโทษเช่นเดียวกับทุจริต(หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร๐๗๐๙.๓/ว ๒ ลง ๒๘ ก.พ.๒๕๓๘)

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๗. เกี่ยวกับสุรา		
๗.๑ เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่เวรยาม หรือเมาสุราเสียราชการ หรือเมาสุราในที่ชุมชนเกิดเรื่อง เสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖ ควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือ ไล่ออก (หนังสือกรมเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ น.ว.๒๐๘/๒๔๙๖ ลง ๓ ก.ย.๒๔๙๖) สำหรับการเสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ ควรมุ่งหมายถึงเฉพาะการเสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงโดยแท้จริง
๗.๒ เมาสุราก้าวร้าว ท้าทายผู้บังคับบัญชา	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖
๗.๓ เมาสุรายิงปืนด้วยความคึกคะนอง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๘ ส.ค.๒๔๙๖
๘. เกี่ยวกับอาวุธปืน		
๘.๑ มีอาวุธปืนหรือลูกระเบิดผิดกฎหมายไว้ในความครอบครอง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๘.๒ ยิงปืนในเมือง หมู่บ้าน หรือชุมนุมชนโดยใช่เหตุ	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๘.๓ ยิงปืนด้วยความคึกคะนอง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๘.๔ นำอาวุธปืนของทางราชการไปจำนำหรือขาย	ไล่ออก	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖
๙. เกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม		
๙.๑ เจตนาปล่อยผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุม	ไล่ออก	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖
๙.๒ ประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกควบคุมหลบหนีหลายครั้ง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๐. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว		
๑๐.๑ เป็นชู้หรือมีชู้ หรือมีพฤติการณ์เป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๐.๒ ปลุกปล้ำกระทำอนาจารภรรยาของผู้อื่น	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑. เกี่ยวกับงานสอบสวน		
๑๑.๑ ขาดผัดฟ้องฝากขัง(พนักงานสอบสวนหรือผู้ได้รับมอบหมาย) เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๒ เกียจคร้านทำสำนวนคดีอาญาล่าช้า ค้างจำนวนมาก และผู้บังคับบัญชาเร่งรัดแล้วยังไม่ดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา	ให้ออกหย่อนความสามารถ	
๑๑.๓ ทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๔ ทำสำนวนการสอบสวนสูญหายและเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๕ เปลี่ยนตัวผู้ต้องหาหรือช่วยเหลือผู้ต้องหาโดยมิชอบ	ไล่ออก	
๑๑.๖ เลินเล่อปล่อยให้ผู้ต้องหาที่มีการอายัดตัวพ้นไปจากการควบคุมเป็นเหตุให้ท้องที่อายัดตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดีไม่ได้ เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๗ ไม่ส่งมอบสำนวนที่มีอยู่ในความรับผิดชอบเมื่อได้รับการแต่งตั้งพ้นหน้าที่สอบสวนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๘ เบิกความเท็จต่อศาลหรือคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง เป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องหรือลงโทษน้อยลงเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๑.๙ มิได้มีหนังสือแจ้งงดสืบจับไปยัง ทว.หรือหน่วยงานวิทยาการในภูมิภาค เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาได้หรือโดยประการอื่นซึ่งไม่ประสงค์จะจับกุมบุคคลที่ต้องการแล้ว เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๑.๑๐ ไม่ส่งหมายจับไปยัง ทว. เพื่อประกาศสืบจับเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๒. เกี่ยวกับการพนัน		
๑๒.๑ จัดให้มีการเล่นการพนันหรือมีส่วนได้เสียกับการพนันผิดกฎหมาย	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๒.๒ เข้าไปมั่วสุมเล่นการพนันผิดกฎหมาย	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๒.๓ เข้าไปในสนามม้าโดยจะได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับอนุญาตก็ตาม และเล่นการพนันบุคเมคกิ้ง (โต๊ดเถื่อน)	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๓. เกี่ยวกับงานสวัสดิการ		
ได้รับสิทธิอาศัยในอาคารบ้านพักของทางราชการ แล้วเอาไปให้ผู้อื่นเช่า	ไล่ออก	
๑๔. เกี่ยวกับงานการเงิน		
๑๔.๑ เจ้าหน้าที่ยักยอกเงินของทางราชการเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี	ไล่ออก	เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันกับข้อมูลของ ตร.ซึ่งรายงานสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเร่งรัดติดตามเกี่ยวกับกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖
๑๔.๒ เป็นเจ้าหน้าที่กระทำการโดยทุจริตปลอมหรือใช้เอกสารปลอม หรือจัดทำรายงานอันเป็นเท็จเพื่อเบิกเงิน หรือเบียดบังเอาเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นทำให้เงินขาดบัญชี	ไล่ออก	

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๔.๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่จัดการหรือดูแลเงินของทางราชการเบียดบังเอาเงินเป็นของตนหรือผู้อื่นโดยทุจริต และเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี	ไล่ออก	
๑๔.๔ เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี	ไล่ออก	
๑๔.๕ เป็นเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับ รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินค่าปรับแล้ว โดยมีเจตนาไม่นำส่งเจ้าหน้าที่การเงินเป็นเหตุให้เงินขาดบัญชี	ไล่ออก	
๑๔.๖ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินที่ไม่ใช่เงินของทางราชการ เบียดบังไปเป็นประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๑๕. เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้		
๑๕.๑ ให้ความคุ้มครองผู้ทำไม้ผิดกฎหมาย	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖ (หนังสือกรมเลขาธิการ ค.ร.ม.ด่วนมาก ที่ น.ว.๖๙/๒๔๙๖ ลง ๑๒ มี.ค.๒๔๙๖) ลงโทษสถานหนัก
๑๕.๒ ขนไม้ผิดกฎหมาย หรือ มีไม้ผิดกฎหมายไว้ในความครอบครอง	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖
๑๕.๓ ทำไม้หรือค้าไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มี.ค.๒๔๙๖
๑๕.๔ บุกรุกแผ้วถางป่าโดยผิดกฎหมายเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ หรือให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๑๓ ธ.ค.๒๕๓๑ (หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ น.ร.๐๒๐๓/ว.๑๙๔ ลง ๑๕ ธ.ค.๒๕๓๑)

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๖. เกี่ยวกับการเสพหรือติดยาเสพติด		มติ ค.ร.ม.เมื่อ ๕ ส.ค.๒๕๔๖ เรื่อง การให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐโดยมีมติให้ดำเนินการตามหนังสือศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ส.ด่วนที่สุดที่ ศตส./๑๕๑๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่องการให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ(ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๒๐๘ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖)
๑๖.๑ กรณีได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕		
๑๖.๑.๑ ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด		
- กรณีผู้บังคับบัญชาสุ่มตรวจร่างกายและผลการตรวจพบสารเสพติด	ปลดออก	
- กรณีผู้บังคับบัญชาสืบสวนพบหรือตรวจพบว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด หรือถูกจับกุมตามข้อกล่าวหาดังกล่าว	ไล่ออก	
๑๖.๑.๒ ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่เป็นที่พอใจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด		
- กรณีผู้บังคับบัญชาสุ่มตรวจร่างกายและผลการตรวจพบสารเสพติด	ไล่ออก	
- กรณีผู้บังคับบัญชาสืบสวนพบหรือตรวจพบว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด หรือถูกจับกุมตามข้อกล่าวหาดังกล่าว	ไล่ออก	
๑๖.๒ กรณีไม่ได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๕		
- เสพหรือติดยาเสพติด เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเสพและจำหน่ายยาเสพติด	ไล่ออก	

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๖.๓ มีพฤติการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเฉพาะในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สินยานพาหนะ สถานที่ หรือ วัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์ หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้ หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเฉพาะในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น (๓) รับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้ หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
		(๕) เป็นผู้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยใช้หลักทรัพย์หรือสถานะการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือ ศาล ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในข้อหา ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในความครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือในข้อหามีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เว้นแต่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตาม (๓) หรือ (๔) อันเป็นการกระทำตามหน้าในกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา หรือเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตาม (๕) ทั้งนี้กับบุคคลซึ่งเป็นสามีหรือภรรยาบุพการีหรือ ผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
๑๗. ประพฤติผิดวินัยอื่น ๆ		
๑๗.๑ เขียนบัตรสนเท่ห์กล่าวหาผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาเขียนบัตรสนเท่ห์กล่าวโทษผู้ใต้บังคับบัญชา สอบสวนแล้วไม่เป็นความจริง	ปลดออก	
๑๗.๒ รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง	ปลดออก	
๑๗.๓ ยอมให้บุคคลต่างชาติเข้าเมืองผิดกฎหมาย เข้าพักอาศัยในบ้านพัก	ปลดออก	
๑๗.๔ ช่วยซ่อนเร้นหรือช่วยเหลือด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย	ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๓๘๕๒

ที่ ๐๐๑๒.๓๑/๑๒๒๔ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าการกระทำผิดวินัยอย่างใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๕)

เรียน ผบ.ตร.(ผ่าน ผบก.วน.)

ด้วย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ เห็นว่า ที่ผ่านมามีการพิจารณาชี้มูลความผิดข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่กระทำการโดยพลาดหรือมีเหตุสุดวิสัยว่ามีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งคำว่า "ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง" มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของข้าราชการตำรวจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียง เกียรติยศของข้าราชการตำรวจผู้ถูกพิจารณาหรือชี้มูลความผิดดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์กรณีดังกล่าว โดย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้ร่วมกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสำนักงานตำรวจแห่งชาติทำการพิจารณา แล้วได้ผลสรุปว่า

หลักเกณฑ์ว่าการกระทำผิดอย่างใดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๕)

๑. ยึดถือตามแนวทาง ก.พ. ที่ได้วางหลักเกณฑ์การพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงไว้กล่าวคือ

๑.๑ เกียรติของข้าราชการ พิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของผู้กระทำประกอบกับพฤติการณ์ในการกระทำของข้าราชการผู้นั้นว่าเป็นการกระทำที่ผิดแบบธรรมเนียมของข้าราชการที่ดี ซึ่งบุคคลในฐานะและตำแหน่งเช่นนั้นควรประพฤติปฏิบัติเพียงใด หรือไม่ เป็นการกระทำที่อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือไม่

๑.๒ ความรู้สึกของสังคม พิจารณาจากความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปว่ามีความรังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ โดยรู้สึกว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่

๑.๓ เจตนา พิจารณาโดยคำนึงถึงว่าผู้กระทำรู้สำนึกในการกระทำและประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นหรือไม่

๒. แนวทางการพิจารณาของศาลปกครอง ก็ได้ยึดแนวทางการพิจารณาที่ ก.พ. วางไว้เช่นกัน ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ดังต่อไปนี้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๓/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "การกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นคำที่บัญญัติไว้อย่างกว้างๆ มิได้ให้นิยามความหมายเฉพาะเจาะจงไว้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาจากความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือความรู้สึกของสังคมว่ารู้สึกรังเกียจต่อการกระทำนั้นๆ ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ ทั้งนี้โดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่ราชการ หน้าที่ความรับผิดชอบและความรู้สึกหรือเจตนาในการกระทำกล่าวคือ กระทำโดยประสงค์ต่อผลหรือย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำหรือไม่"

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๐๔/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "การพิจารณาว่าการกระทำอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ จะต้องพิจารณาถึงเกียรติของข้าราชการผู้นั้นและความรู้สึกของสังคมที่มีต่อการกระทำของข้าราชการผู้นั้นประกอบกับเจตนาในการกระทำโดยคำนึงถึงพฤติการณ์ของข้าราชการผู้นั้นว่าได้กระทำการอันทำให้ราชการได้รับความเสียหายต่อภาพพจน์ชื่อเสียงหรือไม่"

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓๒/๒๕๔๙ วินิจฉัยไว้ว่า "ข้าราชการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วไม่ว่าจะเป็นการกระทำในฐานะส่วนตัวหรือในตำแหน่งหน้าที่ราชการย่อมจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนทั้งสิ้น"

๓. แนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับกรณีที่เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติ อาทิเช่น ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ชู้สาว เสพสุรา เป็นต้น

๔. ในกรณีการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หากเกิดความผิดไม่น่าจะเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามองค์ประกอบความผิดทั้งสามประการที่มีการวางไว้ เว้นแต่เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปกระทำการโดยมิชอบซึ่งไม่เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่จึงจะมีความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนี้ได้ ตัวอย่างเช่น กรณีเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมกับบุคคลอื่นที่แสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจไปทวงหนี้เงินกู้โดยมีการนำหมายค้นปลอมไปค้นบ้านผู้อื่น

ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มีมติรับทราบและแจ้ง ตร. แจ้งหน่วยในสังกัดนำไปเป็นกรอบแนวทางการพิจารณาต่อไป พร้อมนี้ได้ส่งตัวอย่างแนวทางการลงโทษของ ก.ตร. ในความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง จำนวน ๖ แผ่น มาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.ต.ท. อาจิณ โชติวงศ์
(อาจิณ โชติวงศ์)
เลขานุการ ก.ตร.

ตัวอย่างแนวทางการลงโทษของ ก.ตร.ในความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับละทิ้งหน้าที่ราชการ

ส.ต.ต. ส ผบ.หมู่ สังกัด บก.อก.ภ.๑ ขาดราชการหลายครั้งในระยะเวลาใกล้เคียงกันโดยไม่มีเหตุอันควร (๒๑ มิ.ย.- ๑ ก.ค.๔๕ (๑๑ วัน) , ๖-๙ ก.ค.๔๕ (๔ วัน) , ๑๑-๑๗ ก.ค.๔๕ (๗ วัน) ๕-๑๙ ส.ค.๔๕ (๑๕ วัน)) แสดงถึงเจตนาที่จะละทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้ง ในระยะเวลาใกล้เคียงกัน แม้การละทิ้งหน้าที่ดังกล่าวจะไม่ติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวันก็ตาม พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับการสอบ

ด.ต. ป ผบ.หมู่ สังกัด รร.ภ.๓ กรณีเรียกรับเงินจากผู้สมัครสอบเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับสุรา

๑. จ.ส.ต. ส ผบ.หมู่ (ทล.) ปฏิบัติหน้าที่ตู้ยามทางหลวงและมีหน้าที่ประจำรถสายตรวจไม่ออกปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากเมาสุรา เมื่อผู้บังคับบัญชาตักเตือนกลับท้าทายโดยพูดว่า “ถ้านายเห็นว่าผมเมาผมผิด ก็สั่งขังหรือจะย้ายก็ได้ แต่หากย้ายตน ตนก็จะย้ายผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเช่นกัน” พฤติการณ์รับฟังได้ว่าเสพสุราขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเมาสุราเสียราชการ เป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ด.ต. บ ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเข้าร่วมประชุมสัมมนา ลุกขึ้นพูดจารบกวนการสัมมนาด้วยถ้อยคำวกไปวนมา และทรงตัวไม่อยู่ด้วยความมึนเมาสุรา กรณีจึงรับฟังได้ว่าเป็นการเมาสุราเสียราชการ เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ เป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. ส.ต.ท. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเมาสุรายิงปืนขึ้นฟ้าด้วยความคึกคะนองในงานศพราษฎร พฤติการณ์เป็นประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับอาวุธปืน

ส.ต.ต. ณ ผบ.หมู่ (นปพ.) ภ.จว. กรณีมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ไว้ในครอบครอง

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว

ส.ต.อ. ว และ ส.ต.ท.หญิง น ข้าราชการตำรวจสังกัด ภ.จว.เดียวกัน ซึ่งต่างมีภรรยาและสามีอยู่แล้ว ลักลอบมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกัน กรณีรับฟังได้ว่าเป็นชู้หรือมีชู้กับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับการพนัน

๑. ด.ต. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีร่วมกับภรรยาขายสลากกินรวบ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. พลฯสมัคร ณ ลูกแถว (ตชด.) กรณีลักลอบเล่นการพนัน (ฟุตบอล) พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต และมั่วสุมในวงการพนันผิดกฎหมาย พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. ร.ต.อ. บ รอง สวป. กรณีมีส่วนรู้เห็นให้มีการเปิดการเล่นพนันชนไก่พนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาต พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับฉ้อโกง

๑. ร.ต.อ. ส. รอง สว. สังกัด บก.ทท. กรณีร่วมกันกับภรรยาที่จดทะเบียนสมรส หลอกลวงผู้เสียหายในคดีพิพาทกับคู่กรณีเกี่ยวกับที่ดินว่าสามารถช่วยเหลือทางคดีและแนะนำทนายความเพื่อติดต่อว่าคดีให้โดยเรียกรับค่าใช้จ่ายจากผู้เสียหายหลายครั้งรวมเป็นเงิน ๔๓๐,๐๐๐ บาท โดยภรรยาของนายตำรวจผู้นี้แจ้งกับผู้เสียหายว่า สามีของตนเป็นนายตำรวจและรู้จักกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หลายคนและรับปากจะช่วยวิ่งเต้นคดีให้และเรียกร้องค่าใช้จ่ายดังกล่าว ขณะที่มีการจ่ายเงินกัน นายตำรวจผู้นี้ก็ร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. พ.ต.ท. ส. รอง ผกก. (สอบสวน) กรณีร่วมกับภรรยาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันฉ้อโกงผู้อื่นด้วยการนำรถยนต์ที่ตนเองและภรรยาไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ไปขายให้แก่ผู้เสียหาย ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าเป็นรถยนต์ที่มีหลักฐานทางทะเบียนเรียบร้อยและสามารถโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้เสียหายได้ แต่ระหว่างผู้เสียหายผ่อนชำระค่ารถให้แก่บุคคลทั้งสองไปแล้วจำนวน ๘๔,๕๐๐ บาท ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจยึดรถไปตรวจสอบจึงทราบว่ารถเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทโตโยต้า มีชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้เช่าซื้อจากบริษัทฯ และแผ่นป้ายวงกลมการเสียภาษีประจำปีที่ติดไว้กับรถเป็นของปลอม พฤติการณ์และการกระทำของตำรวจผู้นี้ซึ่ง

เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรมียศ "พ.ต.ท." แต่กลับมีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพพจน์ของข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวมและนำความเสื่อมเสียมาสู่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ จึงเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับยาเสพติด

๑. พ.ต.ต. ฉ. และ จ.ส.ต. ธ. สว. และ ผบ.หมู่ สังกัด บก.ปส. กรณีอ้างว่าร่วมกันวางแผนนำยาบ้าจำนวน ๑๘๕ เม็ด ไปให้นาย ฮ. ล่อขาย เพื่อจับกุม ผู้มาซื้อยาเสพติดอันเป็นการปฏิบัติหน้าที่จับกุมผู้ซื้อยาเสพติด ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่มีเหตุให้ควรรับฟัง เนื่องจากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการตำรวจทั้งสองร่วมกับนาย ฮ. นำยาบ้าไปขายและการใช้วิธีล่อขายไม่ใช่วิธีการปฏิบัติงานของหน่วยปราบปรามยาเสพติด และเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทั้งสองก็ไม่ปฏิบัติตามวิธีของหน่วยปราบปรามยาเสพติดเนื่องจากเมื่อทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตชด. มาล่อซื้อยาเสพติดแล้วได้กลับไปโดยไม่แสดงตัวเพื่อตรวจสอบให้ทราบว่าเป็นการล่อซื้อและล่อขายระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกัน จึงเชื่อว่าเป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตโดยร่วมกับนาย ฮ. นำยาบ้าไปขายเพื่อประโยชน์ของตนเอง พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่า เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ส.ต.ท. อ. ผบ.หมู่ (ป.) กรณีอยู่กินฉันสามีภรรยามานานประมาณ ๕-๖ เดือน กับนางสาว ต. ซึ่งมีพฤติการณ์จำหน่ายยาเสพติด โดยที่บุคคล ทั้งสองต่างรู้จักกันมาก่อนจะมาอยู่กินด้วยกัน ซึ่งช่วงเวลานั้นทั้งนางสาว ต.และญาติของนางสาว ต. ก็มีพฤติการณ์ในการจำหน่ายยาเสพติดอยู่แล้ว แต่ข้าราชการตำรวจผู้นี้ก็ยังไปมาหาสู่จนกระทั่งพามาอยู่กินฉันสามีภรรยาที่บ้านพักของสถานีตำรวจ ผู้นี้เป็นข้าราชการตำรวจตำแหน่ง ผบ.หมู่ งานป้องกันปราบปรามในพื้นที่เกิดเหตุจึงน่าจะต้องรู้ว่านางสาว ต.และญาติ มีพฤติการณ์จำหน่ายยาเสพติด แต่ยังเข้าไปเกี่ยวพัน และอยู่กินฉันสามีภรรยากัน จึงรับฟังได้ว่ากระทำผิดกรณีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐคบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นการประพฤติตนขัดต่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๒ (๔) แก้ไขเพิ่มเติมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๑๒ (๔) พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้

๑. ด.ต. ส ผบ.หมู่ (ป.) กรณีร่วมกับพวกเข้าลักลอบตัดไม้หวงห้าม (ไม้ยาง) ด้วยเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ โดยขณะถูกเข้าจับกุมข้าราชการตำรวจผู้นี้เป็นผู้ยืนควบคุมพวกที่กำลังตัดไม้ดังกล่าวอยู่ พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. ด.ต. ส ผบ.หมู่ งานสืบสวน กรณีร่วมกับพวกทำไม้และมีไม้แปรรูปหวงห้าม (ไม้ตะเคียน) ไว้ในครอบครองเกินกว่า ๐.๒๐ ลบ.ม. โดยไม่ได้รับอนุญาต พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ประพฤติผิดวินัยอื่น ๆ

๑. ด.ต. ฉ ผบ.หมู่ (ป.) กรณีนำใบเสร็จรับเงินปลอมมาใช้เบิกค่าเช่าบ้านกับทางราชการโดยที่ไม่ได้ชำระค่าเช่าซื้อบ้านจริง จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิในอันที่จะเบิกค่าเช่าบ้านได้ เพราะการจะนำค่าเช่าซื้อบ้านมาเบิกเป็นค่าเช่าบ้านกับทางราชการได้ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าเช่าซื้อบ้านไปจริงเท่านั้น พฤติการณ์จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำโดยทุจริตด้วยการแสดงใบเสร็จรับเงินปลอมอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นความผิดฐานฉ้อโกงเงินของทางราชการและจากพฤติการณ์ที่ฉ้อโกงเงินของทางราชการเป็นเวลาถึง ๔ ปีเศษ ทำให้ได้เงินไปจำนวน ๑๑๒,๕๐๐ บาท พฤติการณ์และการกระทำจึงเข้าลักษณะมีเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ ซึ่งมติ ก.พ.ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ กรณีข้าราชการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นๆ ในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ ให้พิจารณารายละเอียดพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดเป็นรายๆ ไป หากกรณีมีเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่างแน่ชัดเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒. จ.ส.ต. ส ผบ.หมู่ งานจราจร กรณีช่วยเหลือ ซ่อนเร้นหรือช่วยด้วยประการใดๆ แก่บุคคลต่างด้าวสัญชาติพม่าที่หลบหนีเข้ามาในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย โดยมีพฤติการณ์ชักชวนให้บุคคลต่างด้าวดังกล่าวไปรับจ้างทำงานที่ จว.นครปฐม แล้วใช้รถยนต์กระบะนำบุคคลต่างด้าวดังกล่าวโดยสารเข้ามาและถูกตรวจค้นจับกุมได้ พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. จ.ส.ต. ต ผบ.หมู่ (ป.) กรณีเป็นตำรวจปฏิบัติหน้าที่บริเวณอำเภอชายแดนมีความสัมพันธ์กับบุคคลต่างด้าว(ชาวมอญหลบหนีเข้าเมืองจากพม่า)จนถึงขั้นอยู่กินฉันสามีภรรยาและมีบุตรด้วยกัน พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๔. พ.ต.ท. ร สว. (สกพ.) ช่วยราชการ ส.๑ กรณียื่นเอกสารอันเป็นเท็จต่อศาลเมืองออสนาบรูกค์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานของจำเลยในคดีข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิง และใช้อุบายรับตัวเด็กหญิงดังกล่าวออกจากศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กมูลนิธิเด็ก เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯนำตัวเด็กไปเบิกความต่อศาลได้โดยมีเจตนาช่วยจำเลยในคดีดังกล่าว พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๕. ด.ต. ส ผบ.หมู่ (ตชด.) กรณีเบียดบังเงินของข้าราชการตำรวจรวม ๗ รายที่ผ่อนชำระเงินกู้ของธนาคารออมสินเนื่องจากทำหน้าที่เสมียนการเงินของกองร้อยฯ มีหน้าที่หักเงินเดือนข้าราชการตำรวจที่ผ่อนชำระให้กับธนาคารเป็นรายเดือน แต่ไม่ได้นำส่งให้แก่ธนาคารทำให้ข้าราชการตำรวจดังกล่าวตกเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้แก่ธนาคาร พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๖. พ.ต.ท. ม. สวป. นำระเบียนแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่งกระทำปลอมขึ้นทั้งฉบับไปใช้เป็นหลักฐานในการสมัครเข้าศึกษาต่อสถาบันราชภัฏ ต่อมาเมื่อมีการตรวจสอบเอกสารดังกล่าวพบว่าผู้นี้ไม่ได้จบการศึกษาดังกล่าวและสถาบันราชภัฏได้ถอนสภาพจากการเป็นนักศึกษาของสถาบัน พฤติการณ์นับได้ว่ากระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๗. ด.ต. ธ. ผบ.หมู่ (ป.) ปลอมเอกสารการขอกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจในนามของเพื่อนข้าราชการตำรวจผู้หนึ่ง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท ทำให้เจ้าหน้าที่ สหกรณ์หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารการขอกู้เงินของข้าราชการตำรวจผู้นั้นและอนุมัติจ่ายเงินกู้ดังกล่าวให้ แม้ข้าราชการตำรวจผู้นี้จะผ่อนชำระเงินค่างวดเงินกู้ให้แก่สหกรณ์ครบถ้วนแล้วก็ตาม ผลคดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาลงโทษจำคุกในความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอม ๒ ปี ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ พฤติการณ์และการกระทำนับได้ว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๘. จ.ส.ต. บ ผบ.หมู่ (ป.) ในฐานะพยานผู้จับกุมผู้ต้องหาคดีจำหน่ายยาบ้า เบิกความต่อศาลแตกต่างในสาระสำคัญที่เคยให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้องจำเลย พฤติการณ์ของผู้นี้ที่เป็นประจักษ์พยานสำคัญแต่กลับเบิกความอันเป็นเท็จในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นคดีนโยบายสำคัญ แม้จะไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันได้ว่ากระทำไปโดยทุจริต แต่เป็นการกระทำที่เป็นการเสื่อมเสียชื่อเสียงและต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่อย่างร้ายแรง พฤติการณ์และการกระทำเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.๒๐๕๒๓๗๐
ที่ ตช ๐๐๐๖.๔๒/๙๔๓ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕
เรื่อง แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ

ผบช. , ผบก. หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๖๒๗.๓/๓๖๒๓ ลง ๑๑ ธ.ค.๔๐ และหนังสือที่ ๐๐๒๖.๓/๑๒๙๐๔ ลง ๒ ธ.ค.๔๒ ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาเพื่อตรวจสอบประวัติปฏิบัติให้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนดไว้แล้ว นั้น

เนื่องจาก ปัจจุบันยังปรากฏว่าผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ยังปฏิบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และเรื่องที่เกี่ยวข้องอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับยังไม่มีแนวทางการลงทัณฑ์ทางวินัยผู้รับผิดชอบที่บกพร่องเกี่ยวกับเรื่องนี้

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างถูกต้อง และเพื่อกำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบที่บกพร่องให้ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้บกพร่องต่อหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น ดังปรากฏแนวทางการลงทัณฑ์ตามบัญชีแนบท้ายหนังสือนี้

จึงแจ้งมาให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. ปิยะ เจียมไชยศรี
(ปิยะ เจียมไชยศรี)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ระดับการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ กรณีบกพร่องต่อหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา และการจัดส่งสำเนาหมายจับผู้ต้องหามาจัดเก็บ / ออกประกาศสืบจับที่ ทว.

ลำดับ	ความผิด	ระดับทัณฑ์	หมายเหตุ
๑	เกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือ		
	๑.๑ ไม่ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาที่กระทำผิดอาญามาตรวจสอบประวัติที่ ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาคตามระเบียบ (ตาม ป.ระเบียบไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ บทที่ ๑ ข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๖.๒)	กักยาม	
	๑.๒ ไม่ส่งแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือที่แก้ไขคืน โดยไม่แจ้งสาเหตุให้ทราบ ภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้ - การแก้ไขส่งคืน ทว. ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๔๕ วัน - การแก้ไขส่งคืน หน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาค ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน	ภาคทัณฑ์หรือกักยาม	
	๑.๓ กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือในลักษณะเดียวกันเกินกว่า ๒ ครั้งขึ้นไป เช่น - พิมพ์ลายนิ้วมือไม่ชัดเจนตามหลักวิชาการ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบประวัติได้ หรือทำการตรวจสอบมีโอกาสผิดพลาดได้มาก - การกรอกข้อมูลในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ครบถ้วนหรือกรอกข้อมูลไม่ตรงกันทั้ง ๓ แผ่น หรือ พิมพ์ชื่อ ชื่อสกุลผู้ต้องหา ในหนังสือนำส่งและในแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ตรงกัน	ภาคทัณฑ์หรือกักยาม	
๒	เกี่ยวกับหมายจับ และตำหนิรูปพรรณตามหมายจับ		
	๒.๑ ไม่จัดส่งสำเนาหมายจับและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิดให้ ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาคเพื่อออกประกาศสืบจับตามระเบียบ (ตาม ป.ระเบียบไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๕ บทที่ ๒)	กักยาม	

ลำดับ	ความผิด	ระดับทัณฑ์	หมายเหตุ
	๒.๒ ไม่ส่งสำเนาหมายจับและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิดที่แก้ไขคืน โดยไม่แจ้งสาเหตุให้ทราบภายในระยะเวลา ดังนี้ - การแก้ไขส่งคืน ทว. ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๓๐ วัน สำหรับจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ส่งคืนภายใน ๔๕ วัน - การแก้ไขคืน หน่วยงานวิทยาการส่งคืนภายใน ๓๐ วัน	กักยาม	
	๒.๓ มิได้มีการทำหนังสือแจ้งงดสืบจับไปยัง ทว. หรือหน่วยงานวิทยาการในส่วนภูมิภาค เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาได้ หรือโดยประการอื่นซึ่งไม่ประสงค์จะจับกุมตัวบุคคลที่ต้องการแล้ว	กักยามหรือกักขัง	
	๒.๔ พนักงานสอบสวน ไม่ได้ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาหมายจับและตำหนิรูปพรรณผู้กระทำผิด โดยกระทำผิดซ้ำในลักษณะเดียวกันนี้ ตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไป	ภาคทัณฑ์	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ โทร. ๒๕๑-๙๓๙๑

ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๐

เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

ผบช.ภ.๑-๙, น., ก., ตชด. และ จตร.

ตามที่ปรากฏข่าวว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งด่านตรวจหรือจุดตรวจ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถ ใช้ถนน ในการสัญจรไปมาตามถนนหลวง ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยทั่วไป ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อให้ยึดถือเป็นหลักปฏิบัติดังนี้

๑. ความหมายของคำว่า ด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๑.๑ ด่านตรวจ หมายถึง สถานที่ทำการที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ (ความหมายตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒) หรือทางหลวง (ความหมายตาม พ.ร.บ.ทางหลวง พ.ศ.๒๕๓๕) โดยระบุสถานที่ไว้ชัดแจ้งเป็นการถาวร การตั้งด่านตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๑.๒ จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถหรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วจะต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

๑.๓ จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าพนักงานตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราวและควรจะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

๒. การจัดตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

๒.๑ ห้ามมิให้ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินหรือทางหลวง เว้นแต่

๒.๑.๑ ด่านตรวจ การจัดตั้งด่านตรวจจะกระทำได้ ต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง หรือ กอ.รมน. แล้วแต่กรณี

๒.๑.๒ จุดตรวจ การตั้งจุดตรวจจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น ผบก. ขึ้นไป โดยพิจารณาว่าเป็นกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๓ การตั้งจุดสกัด จะตั้งได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาการแทนขึ้นไป โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าวยังคงมีอยู่เท่านั้น

๒.๒ ให้เลิกด่านตรวจ จุดตรวจ ที่ตั้งขึ้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายตามข้อ ๑ และ ๒ ทั้งหมดตั้งแต่บัดนี้

๓. การปฏิบัติ

๓.๑ การปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จะต้องมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า และจะต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๓.๒ การปฏิบัติในการตรวจค้น จับกุม ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ว่าด้วยการนั้นโดยเคร่งครัด

๓.๓ ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ต้องมีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ จะต้องมีในการติดตั้งป้ายและเครื่องหมายการจราจร และในเวลากลางคืนจะต้องให้มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ และให้มีแผ่นป้ายแสดงยศ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของหัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจและจุดตรวจดังกล่าว นอกจากนั้นให้มีแผ่นป้ายแสดงข้อความว่า “หากพบเจ้าหน้าที่ทุจริต หรือประพฤติมิชอบให้แจ้ง ผู้บังคับการ โทร.....” (ให้ใส่หมายเลขโทรศัพท์ของ ผบก. ไว้) ข้อความดังกล่าวข้างต้นให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร

๓.๔ การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด ให้ทุกหน่วยประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบติดต่อกัน โดยมิให้เกิดการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดซ้ำซ้อน อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจรไปมาเป็นอันขาด

๔. การควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติ

๔.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มต้น หรือเลิกปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหรือจุดสกัด ให้รายงานทาง ว. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งอนุมัติให้ตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าวทราบ และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจ หรือจุดสกัดดังกล่าว รายงานผลการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้สั่งอนุมัติภายในวันถัดไปเป็นอย่างช้า

๔.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับ สว. ขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดตรวจ ที่มีอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๓ ให้ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตาม ๔.๒ ที่จะต้องเอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใต้บังคับบัญชาของตน มิให้ฉวยโอกาสขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด เรียกหรือรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมาย หรือไปดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ในเขตทางเดินรถหรือทางหลวง โดยมิได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์

โดยมิชอบ และหากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ก็ให้รีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ ทั้งทางคดีอาญาและคดีวินัย แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ตร. ทราบโดยมิชักช้า การรายงานดังกล่าว ให้ระบุ ยศ นาม ตำแหน่งของข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิด พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดให้ละเอียดชัดเจน

๔.๔ หากปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาในระดับตั้งแต่กองบังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไปหรือตำรวจหน่วยอื่น สืบสวนข้อเท็จจริงจนปรากฏชัดเจน หรือตรวจตราพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด ที่ใด มีพฤติการณ์มิชอบดังกล่าว ตาม ๔.๓ หรือจับกุมตัวได้ โดยลักษณะของพฤติการณ์เป็นการกระทำร่วมกันหลายคน และ/หรือ เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายวัน ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทัณฑ์ทางวินัย แก่ผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่กระทำผิดดังกล่าวฐานบกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนอีกส่วนหนึ่งด้วย

๔.๕ ให้ ผบช.ก., น., ภ.๑-๙, ตชด. และ จตร. ติดตามผลการปฏิบัติตามนัยบันทึกสั่งการนี้ แล้วรายงานผลการปฏิบัติให้ ตร. ทราบภายใน ๗ วัน ของแต่ละเดือน ในรายงานให้ปรากฏด้วยว่าได้มอบหมาย ให้ผู้ใดไปตรวจติดตาม และมีผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕. ให้ยกเลิกหนังสือสั่งการของ ตร. ด่วนที่สุดที่ ๐๕๒๐.๒๓/๔๒๗ ลง ๑๓ ม.ค.๒๕๓๖ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด

เพื่อทรายและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก

(ประชา พรหมนอก)

อ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๒๖๓ โทรสาร ๐ ๒๒๐๕ ๓๒๖๒

ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๙๘๑ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘

เรื่อง กำชับการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง

ผบช.น. ภ.๑-๙ และ ผบช.ก.

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ กำหนดมาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัด เพื่อป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถใช้ถนนโดยมิชอบไว้ให้ถือปฏิบัติแล้วนั้น

ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงบางนายหยุดรถบนถนนเพื่อตรวจจับความผิดตามกฎหมายจราจร รถยนต์ และขนส่งทางบกในพื้นที่ต่างๆ โดยมิได้ปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปซุ่มจับหรือเรียกรถหยุดกะทันหันอาจเป็นเหตุให้รถหยุดไม่ทัน ชนคนหรือรถคันอื่น ทั้งรถที่แล่นตามมาอาจหยุดไม่ทันเป็นเหตุให้ชนกันเกิดความเสียหาย บาดเจ็บ และเสียชีวิตขึ้นได้ ประกอบกับผู้ขับขี่ไม่แน่ใจว่าผู้หยุดรถดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจริงหรือไม่ จะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้ใช้รถ ใช้ถนนทั่วไปได้ จึงกำชับให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติดังนี้

๑. ในการตรวจจับ

๑.๑ ให้ตั้งจุดตรวจตามหลักการในหนังสือ ตร. ข้างต้นข้อ ๒.๑.๒. ข้อ ๓. ข้อ ๔. อย่างเคร่งครัด และให้มีกรวยยางกำหนดเส้นทางให้รถเข้ารับการตรวจไว้อย่างชัดเจน หากไม่มีกำลังพลและอุปกรณ์ตามที่กำหนดรวมทั้งสถานที่ไม่เหมาะสม ห้ามมิให้ตั้งจุดตรวจ

๑.๒ เมื่อไม่มีการตั้งจุดตรวจ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหรือตำรวจทางหลวงผู้ใดหยุดรถตรวจ เว้นแต่พบความผิดซึ่งหน้า

๑.๓ การปฏิบัติตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ ห้ามผู้ปฏิบัติถือใบสั่งจราจร หรือพกไว้กับตัวจนเห็นได้ชัดเจน เว้นแต่ขณะเขียนใบสั่ง

๒. ในการควบคุมการปฏิบัติ

๒.๑ ให้ ผบช.น. สั่งให้ บก.๐๒ เป็นหน่วยรับแจ้งในการตั้งจุดตรวจ

๒.๒ ให้ ผบช.ภ.๑-๙ สั่ง ผบก.ภ.จว. ในสังกัดจัดตั้งหน่วยรับแจ้งการตั้งจุดตรวจในพื้นที่รับผิดชอบแล้วรายงานชื่อหน่วย ที่ตั้ง และหมายเลขโทรศัพท์ให้ทราบ

๒.๓ ให้ ผบช.ก. สั่ง ผบก.ทล. ดำเนินการตามข้อ ๒.๒ ด้วย

พล.ต.ท. ธวัชชัย จุลสุคนธ์
(ธวัชชัย จุลสุคนธ์)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวินัย โทร ๐-๒๒๐๕-๑๗๐๐

ที่ ๐๐๑๑.๓/๙ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙

เรื่อง การลงโทษเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม

เรียน ผบช.,ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ปัจจุบันการลงโทษข้าราชการตำรวจที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนของหน่วยต่างๆ ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจ ตร.จึงมีคำสั่ง ลง ๑๙ ธ.ค.๔๙ กำหนดระดับโทษดังต่อไปนี้

ลำดับ	ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๑	ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาในการจัดตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เช่น ๑.๑ ตั้งด่านตรวจ ต้องได้รับอนุมัติจาก ครม. หรือ กอ.รมน. ๑.๒ ตั้งจุดตรวจ ต้องได้รับอนุมัติจาก ผบก. ขึ้นไป ๑.๓ ตั้งจุดสกัด ต้องเฉพาะกรณีฉุกเฉินและได้รับอนุมัติจาก หน.สถานี	ภาคทัณฑ์หรือกักยามตามความร้ายแรงแห่งกรณี	หนังสือ ตร.ที่ ๐๖๒๕.๒๓ / ๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ เรื่อง มาตรการการปฏิบัติเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด และหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๙๘๑ ลง ๔ ส.ค.๔๘ เรื่อง กำชับการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง

ลำดับ	ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๒	ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ ณ ด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เช่น ๒.๑ ไม่มีนายตำรวจสัญญาบัตรเป็นหัวหน้า ๒.๒ ไม่แต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๓ ไม่มีแผงกั้นที่มีเครื่องหมายการจราจรว่า “หยุด” ที่ด่านตรวจหรือจุดตรวจ ๒.๔ ไม่มีแสงไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕๐ เมตรก่อนถึงจุดตรวจในเวลากลางคืน ๒.๕ ไม่มีป้ายแสดงข้อความ “หากเจ้าหน้าที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้แจ้งผู้บังคับการ.....โทร.....” ให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร ๒.๖ ไม่ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยใกล้เคียงให้ชัดเจนจนเกิดการตั้งจุดตรวจ จุดสกัดซ้ำซ้อน อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สัญจรไปมา	ภาคทัณฑ์หรือกักยามตามความร้ายแรงแห่งกรณี	
๓	เป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ออกตรวจ ไม่ออกตรวจการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำด่านตรวจ จุดตรวจ หรือจุดสกัด	ภาคทัณฑ์หรือกักยาม	
๔	เป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ออกตรวจ ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ	กักยามหรือตัดเงินเดือน	

ลำดับ	ความผิด	ระดับโทษ	หมายเหตุ
๕	เป็นผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด ไม่เอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ	กักยาม	
๖	เป็นผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิด บกพร่องละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาที่ประจำด่านตรวจ จุดตรวจหรือจุดสกัด จนเกิดฉวยโอกาสเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎหมายหรือตั้งจุดตรวจ จุดสกัดโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ โดยลักษณะของพฤติการณ์ เป็นการกระทำร่วมกันหลายคน และ/หรือเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายวัน	กักยามหรือตัดเงินเดือน	

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ต. ปัญญา เอ่งฉ้วน
(ปัญญา เอ่งฉ้วน)
ผบก.วน.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๗๔ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กำชับการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนน

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร. ได้กำหนดมาตรการการปฏิบัติและควบคุมความประพฤติและพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนที่กระทำผิดกฎหมาย ตามหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐, หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๗.๑๑/๓๙๘๑ ลง ๔ ส.ค.๔๘ และหนังสือ วน. ที่ ๐๐๑๑.๓/๙ ลง ๒๑ ธ.ค.๔๙ ไว้แล้ว นั้น

ปรากฏว่าปัจจุบันยังพบเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ในการตรวจและจับกุมผู้ใช้รถใช้ถนนที่กระทำผิดกฎหมาย เผยแพร่ทางสื่อมวลชนและสื่อสารสนเทศต่างๆ จนเกิดความเสื่อมเสียและเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. เพื่อป้องกันการเรียกหรือรับหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ จึงกำชับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาต้องเอาใจใส่กวดขันดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใต้บังคับบัญชาของตน หากตรวจพบว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดประพฤติมิชอบในลักษณะดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาต้องรีบพิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้นั้นไปตามอำนาจหน้าที่ทั้งทางอาญาและวินัย และผู้บังคับบัญชาที่ละเลยไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาของตนจนปรากฏมีพฤติการณ์มิชอบดังกล่าว ให้พิจารณาความบกพร่องตามมาตรการในหนังสือ ตร. ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๒๕.๒๓/๓๗๗๙ ลง ๑๓ มี.ค.๔๐ และคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ โดยเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๔๙๖

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ กันยายน ๒๔๙๖

เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

อนุสนธิหนังสือที่ น.ว. ๓๐๐/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๙๕ แจ้งมติคณะรัฐมนตรี ให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ กวดขันวินัยข้าราชการในเรื่องการเสพสุราและเล่นการพนันโดยเคร่งครัด ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้ ก.พ. พิจารณาหาทางวางระเบียบหรือข้อบังคับให้ข้าราชการเลิกเล่นการพนันและเสพสุราด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งบัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเสนอแนวทางลงโทษข้าราชการเล่นการพนัน และข้าราชการเสพสุราดังต่อไปนี้

ก. เล่นการพนัน

๑. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ข้าราชการผู้ใดเล่น ควรวางโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

๒. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

(ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรมหรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ใน ข้อ ๑. ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่น ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาลงโทษตามเกณฑ์ใน ข้อ ๑. ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่น จะเป็นผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้ใดเสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจาราชการ เช่น

๑. เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ
๒. เมาสุราเสียราชการ
๓. เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ. เสนอ และให้ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อได้สั่งให้ข้าราชการ ในสังกัดถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หมายเหตุ ดูหนังสือสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๖/ว ๒๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๐๙

ที่ สร ๐๒๐๖/ว๒๐

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

๑๕ มีนาคม ๒๕๐๙

เรื่อง การเสพสุราของข้าราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

กรมตำรวจได้เสนอประมวลข่าวสดับตรับฟัง เสียงประชาชนวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ว่าขณะนี้มีข้าราชการทั้งทหารและพลเรือนในเครื่องแบบจำนวนมาก ใช้เวลาพักผ่อนด้วยการดื่มสุรา ตามร้านจนเกินขอบเขตและครองสติไม่ได้ แสดงกิริยาก่อกวนความไม่สงบเป็นที่น่ารังเกียจในที่สาธารณะ ทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของวงราชการ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ควรมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดที่คอยสอดส่องควบคุมความประพฤติของข้าราชการในสังกัดพร้อมกับลงโทษทางวินัย เพื่อป้องกันความเสื่อมเสีย

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีได้เสนอ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชาให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับผู้บังคับบัญชาทุกชั้นให้ช่วยกันพิจารณาสอดส่องความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมต่อไป หากมีการฝ่าฝืน ก็ควรพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พลโท ส. เสนาณรงค์

(แสวง เสนาณรงค์)

เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

กองนโยบายภายในประเทศ

หมายเหตุ ดูหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖

โทรสารในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ความเร่งด่วน ด่วนที่สุด ชั้นความลับ

จาก พล.ต.อ.อดุลย์ แสงสิงแก้ว ผบ.ตร.

ถึง ผู้ปฏิบัติ ผบช. หรือในตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้รับทราบ จตช. ,รอง ผบ.ตร. ,ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ที่ ๐๐๐๑(ศปก.ตร.)/๘๗ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

---

๑. ตามที่ ตร. มีนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นตามนโยบายรัฐบาล และให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยกับข้าราชการตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด นั้น

๒. ขณะนี้ยังคงมีข้าราชการตำรวจกระทำผิดกฎหมายโดยเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วถูกจับกุมดำเนินคดี ดังที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน อันทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างร้ายแรง สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้ควบคุม กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

๓. ดังนั้น จึงกำชับให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้กวดขัน เข้มงวด กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากยังมีผู้ฝ่าฝืนกระทำผิดก็ให้ดำเนินการทางอาญาและวินัยตามอำนาจหน้าที่อย่างเด็ดขาดและให้พิจารณาสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนทุกราย

(๒) กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้พิจารณาข้อบกพร่องของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ เรื่องมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจทุกราย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

ด่วน

ที่ น.ว.๑๒๕/๒๕๐๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม

ด้วยเลขาธิการ ก.พ.รายงานว่า มีกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ โดยอ้างเหตุควรปราณีหลายราย ซึ่ง ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่เป็นการเหมาะสม รวม ๒ เรื่อง คือ

๑. กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๗ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

๒. กระทำผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ.๒๔๙๗ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

ก.พ.เห็นว่าความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นความผิดร้ายแรงซึ่งควรไล่ออกจากราชการ จะปราณีลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตยักยอกไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ไม่เคยกระทำผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดก็ดี ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนผ่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้ ก.พ. จึงขอให้ท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาและสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ.เสนอ และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

จึงขอยืนยันมาเพื่อจักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธิ์

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๒๘

เรื่อง แนวทางในการพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ซึ่งเป็นผู้สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัยได้ให้ความเห็นว่า ความหมายของคำว่า ทุจริตต่อหน้าที่ราชการในปัจจุบันนี้มีลักษณะการกระทำผิดกว้างขวางขึ้นกว่าแต่เดิมมาก จึงขอให้สำนักงาน ก.พ. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับโทษในเรื่องการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเสนอแนะเพื่อพิจารณาว่าสมควรจะทบทวนมติคณะรัฐมนตรีให้เป็นการเหมาะสมขึ้นเพียงใดหรือไม่

สำนักงาน ก.พ. ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องดังกล่าวแล้วเห็นโดยสรุปว่ามติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ ที่กำหนดให้ลงโทษผู้ทุจริตต่อหน้าที่ราชการถึงไล่ออกจากราชการ จะปรานีลดหย่อนลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการนั้นเป็นมติที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง ซึ่งถือได้ว่าเป็นมติที่ยังมีความเหมาะสมและจำเป็นที่จะคงไว้ใช้โดยที่ยังมิต้องแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามการที่จะสั่งลงโทษข้าราชการสถานหนักถึงขั้นไล่ออกหรือปลดออกจากราชการในกรณีนี้นั้นจะต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่าผู้กระทำผิดมีเถยจิตหรือเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย สำนักงาน ก.พ. จึงได้เสนอความเห็นดังกล่าวข้างต้นต่อรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย และได้สั่งการให้สำนักงาน ก.พ. แจ้งแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาเรื่องนี้ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบ เพื่อให้การพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเป็นไปอย่างมีเหตุผลในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะสามารถให้ความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา และสร้างความเป็นธรรมให้กับทั้งราชการและตัวข้าราชการเองด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) โสรัจ สุจริตกุล

(นายโสรัจ สุจริตกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ นร. ๐๒๐๕/ว. ๒๓๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม.

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ปกปิด ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๔๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้เสนอขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ ดังนี้

๑. ให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า "ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร" เป็น "ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย"

๑.๒ การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

๒. สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน ๒ ฐานความผิดดังกล่าวตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม และมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ หรือตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๓๘ ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ขณะกระทำผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒-๒๐๕-๑๖๙๙

ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/๔๔๙ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๙

เรื่อง กำชับกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมคดีละเมิดลิขสิทธิ์

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง. ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๗๘๓ ลง ๒๗ ต.ค.๔๗ เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติเจ้าพนักงานตำรวจในการดำเนินคดีละเมิดลิขสทธิ์เพลงคาราโอเกะให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติไว้แล้วนั้น

เนื่องจาก ขณะนี้ได้ปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจจำนวนมากไม่ถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่ ตร. กำหนด อันเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อน และยังมีการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำผิดในลักษณะนี้อยู่อีก ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. และข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวม และสาเหตุแห่งการกระทำส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาไม่กวดขัน กำกับ ดูแล สอดส่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งคำสั่ง และมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด จริงจัง จึงกำชับให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาทุกระดับถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๐๔.๖/๘๗๘๓ ลง ๒๗ ต.ค.๔๗ โดยเคร่งครัด

๒. ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ห้ามมิให้ข้าราชการตำรวจที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเข้าไปดำเนินการไม่ว่าจะมีการแจ้งความร้องทุกข์มอบคดีต่อพนักงานสอบสวนหรือไม่

นอกจากนี้ในการตกลงเจรจาเพื่อให้มีการประนีประนอมยอมความแล้วปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมโดยไม่ส่งมอบพนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ทำให้เกิดความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของ ตร. และข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวม ถือว่ากรณีดังกล่าวมีมูลเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และ ตร. จะสั่งดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงกับข้าราชการตำรวจผู้เกี่ยวข้องทุกราย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. อชิรวิทย์ สุพรรณเภสัช
(อชิรวิทย์ สุพรรณเภสัช)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๒๓๘

ที่ ๐๐๓๒.๖๑๑/ ๖๐๘๐ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง มาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้า

รอง ผบ.ตร. , ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช., ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร.ได้อนุมัติหลักการ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๓๘ ท้ายหนังสือ จต.ที่ ๐๕๐๒.๑๑/๒๘๒ ลง ๒๗ ก.พ.๒๕๓๘ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าของข้าราชการตำรวจ โดยวางมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าไว้ นั้น

เนื่องจากมาตรการและแนวทางดังกล่าวได้กำหนดมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ตำแหน่งของผู้อนุญาตให้ข้าราชการตำรวจเข้าไปในสนามม้าระดับจังหวัดและภาคเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ม.๑๔ ได้กำหนดให้ผู้บัญชาการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการในกองบัญชาการแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และมาตรา ๗๓ วรรค ๑ อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติการปฏิบัติราชการแทน และการดำเนินการด้านอื่นที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ.....เรื่องใดในกิจการของแต่ละกองบัญชาการ ให้ผู้บัญชาการของแต่ละกองบัญชาการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ดังกล่าว จึงให้ยกเลิกมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการเข้าสนามม้าตามที่ ตร. ได้ อนุมัติหลักการ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๓๘ ท้ายหนังสือ จต. ที่ ๕๐๒.๑๑/๒๘๒ ลง ๒๗ ก.พ.๒๕๓๘ และให้ดำเนินการดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจทุกนายที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในสนามม้าทุกแห่งจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน โดยในเขตกรุงเทพมหานครให้ ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบช. หรือ ผบก. หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. ต้นสังกัดขึ้นไปเป็นผู้อนุญาต ส่วนนอกเขตกรุงเทพมหานครให้ ผบก.ภ.จว.ขึ้นไปเป็นผู้อนุญาต

๒. กรณีที่จะต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสนามม้าด้วยเหตุฉุกเฉินและเป็นการเร่งด่วนที่ไม่สามารถขออนุญาตได้ทัน เช่น มีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือกำลังพยายามกระทำความผิด หรือพบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะกระทำผิดโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด ฯลฯ เป็นต้น ให้รายงานการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มีอำนาจอนุญาตตามข้อ ๑ ทราบโดยด่วนที่สุด

๓. ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ผู้อนุญาตตามข้อ ๑ ขึ้นไปเข้าไปในสนามม้าได้โดยไม่ต้องขออนุญาตยกเว้น ผบก.หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.ให้ขออนุญาตจาก ตร.

๔. ให้ จต.,น.,ภ.๓,๔ และ ๕ จัดนายตำรวจระดับ รอง ผบช. เป็นหัวหน้าไปตรวจในบริเวณสนามม้าในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยจัดชุดตรวจสอบที่เหมาะสมเข้าไปตรวจทุกครั้งที่มีการแข่งขัน และ จต. จัดชุดออกสุ่มตรวจเสริมการปฏิบัติชุดตรวจสอบของพื้นที่อีกครั้ง หากตรวจพบข้าราชการตำรวจคนใดเข้าไปในสนามม้า โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในสนามม้าได้ แต่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม ให้รายงานเสนอผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เพื่อพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยต่อไป ถ้ามีสนามม้าแข่งเกิดขึ้นในท้องที่ ภ. อื่นๆ อีกก็ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้

๕. การรายงานผลการปฏิบัติตาม ๔ ให้สิ้นสุดที่ บช.

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผบ.ตร.

ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มิถุนายน ๒๕๒๘

เรื่อง การลงโทษผู้ละทิ้งหน้าที่เวรรักษาสถานที่ราชการ

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม)

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๑๐๑/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๙๕

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๙๕ ให้จัดเวรรักษาราชการประจำสถานที่ราชการดังนี้

๑. ให้กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งภาค จังหวัด อำเภอ สำนักงานเทศบาลทุกแห่ง ตลอดจนองค์การของรัฐบาล จัดให้มีการรักษาราชการตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไป ผลัดเปลี่ยนกันคอยสอดส่องตรวจตราเพื่อความปลอดภัยและเพื่อให้เวรได้อยู่ประจำ ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง และให้พิจารณาลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ ถ้าปรากฏความเสียหายเกิดเพราะอัคคีภัยแล้ว นอกจากจะดำเนินคดีตามกฎหมายแล้ว ให้พิจารณาโทษทางวินัยด้วย

บัดนี้ สำนักงาน ก.พ. ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๔๙๕ ซึ่งแจ้งตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. ๑๐๑/๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๔๙๕ ข้อ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษจากข้อความเดิมที่ว่า "ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรงและให้พิจารณาลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ" โดยใช้ข้อความใหม่เป็น "ถ้าปรากฏว่าเวรละทิ้งหน้าที่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดตามความร้ายแรงแห่งกรณี" เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับบทความผิดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ให้เป็นการเหมาะสมต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๒๘ อนุมัติตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล
(นายปลั่ง มีจุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๒๓๔ /๒๕๕๘
เรื่อง การพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๘ และที่ ๑๔๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องและมาตรการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข เป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุขเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ พฤติการณ์ของผู้ลักลอบกระทำผิด และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอบายมุขของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผล และสนองตอบนโยบายดังกล่าว จึงให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวข้างต้น และกำหนดแนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันและปราบปรามอบายมุขไว้ ดังนี้

๑.ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข

ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขมี ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย

๑.๒ ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทั่วไป หมายความถึง ลักษณะความผิดนอกเหนือและความผิดที่ไม่เข้าลักษณะความผิดตามข้อ ๑.๑ เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ผิดกฎหมาย การลักลอบเล่นการพนันรายย่อย เป็นต้น

๒.ลักษณะความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย

๒.๑ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน ได้แก่ การเล่นการพนันโดยผิดกฎหมายในลักษณะดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ การเล่นการพนันตามที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป ในบริเวณสถานที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หรือต่อเนื่องกัน

ในจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปนั้น ให้หมายความถึง ผู้เล่นการพนันตามที่ระบุไว้ในบัญชี ก. ประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกัน ซึ่งเล่นการพนันอยู่ในสถานที่เช่นว่านั้น

๒.๑.๒ การเล่นการพนันในสถานที่ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นสถานที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำ เช่น สถานที่ที่จัดให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขันกัน จับยี่กี หวยปิงปอง เป็นต้น

๒.๑.๓ การเล่นการพนันสลากกินรวบ ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมที่เป็นฝ่ายเจ้ามือจำนวนตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป หรือมีจำนวนเงินการพนันปรากฏในโพยของกลางรวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป หรือมีการจับกุมตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไป ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๔ การเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันด้วยเครื่องเล่นซึ่งใช้เครื่องกล พลังไฟฟ้า พลังแสงสว่าง หรือพลังอื่นใด ที่ใช้เล่นโดยวิธีสัมผัส เลื่อน กด ดีด ดึง ดัน ยิง โยน โยก หมุน หรือวิธีอื่นใด หรือเครื่องคอมพิวเตอร์รูปแบบต่างๆ ที่ใช้ชุดคำสั่ง (โปรแกรม) ที่มีวิธีการเล่นคล้ายกัน ซึ่งสามารถทำให้แพ้ชนะกันได้ ไม่ว่าจะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใดๆ หรือไม่ก็ตาม และให้รวมถึงการตรวจยึดเครื่องเล่นการพนันดังกล่าวขณะไม่มีผู้เล่น ทั้งกรณีที่เครื่องอยู่ในสถานะที่พร้อมใช้งานและไม่พร้อมใช้งานจากการปิดกระแสไฟฟ้าเข้า และ/หรือถอดแผงวงจรควบคุมออกจากเครื่อง โดยมีจำนวนของกลางรวมกันตั้งแต่ ๓ หน่วยขึ้นไป เช่น ตู้ม้า ๓ ตู้ เป็นต้น ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๕ การเล่นการพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมรายเดียวกันจำนวนตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป หรือมีจำนวนเงินการพนันปรากฏในโพยของกลางรวมกันตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป หรือมีการจับกุมตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไป ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๒.๑.๖ ความผิดเกี่ยวกับการพนันนอกเหนือจากข้อ ๒.๑.๑ - ๒.๑.๕ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นการลักลอบเล่นการพนันโดยเปิดเผย ในลักษณะไม่เกรงกลัวกฎหมาย เช่น บ่อนกลางแจ้ง การพนันในสวนสนุก เป็นต้น

๒.๑.๗ การเล่นการพนันออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ การเล่นการพนันซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึง โดยวิธีการถ่ายทอดภาพและ/หรือเสียงการเล่นการพนันจากสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง หรือเป็นโปรแกรมการเล่นการพนันสำเร็จรูป ซึ่งแสดงออกมาทางจอภาพเพื่อให้ผู้เล่นทายผล หรือเป็นการเล่นการพนันระหว่างผู้เล่นด้วยกันเอง และเกิดการแพ้ชนะกัน หรือการพนันทายผลการแข่งขันกีฬา โดยชำระเงินการพนันด้วยวิธีการโอนเงินผ่านระบบบัญชีในสถาบันการเงินต่างๆ หรือวิธีการอื่นใดโดยมีลักษณะ ดังนี้

๒.๑.๗.๑ จัดสถานที่ไว้สำหรับเล่นการพนัน เช่น ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สถานบริการ หอพัก อาคารพาณิชย์ สถานประกอบการ หรือสถานที่อื่นใดซึ่งมีจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป หรือมีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (พีซี) รูปแบบต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (เดสก์ท็อป) คอมพิวเตอร์แบบพกพา (แล็ปท็อป) คอมพิวเตอร์แบบรับข้อมูลด้วยการเขียนบนจอภาพ (แท็บเล็ต) คอมพิวเตอร์มือถือ (แฮนด์เฮลด์) หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นที่สามารถประมวลผลออกทางจอภาพได้หลายจอภาพ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่รูปแบบต่างๆ สำหรับเล่นการพนันออนไลน์ จำนวนตั้งแต่ ๑๐ หน่วยการเล่นขึ้นไป เช่น คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ จำนวน ๑๐ เครื่อง เป็นต้น

๒.๑.๗.๒ ลักลอบเปิดเว็บไซต์การพนัน หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ และมีการเล่นการพนันต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำ

๒.๒ ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ ได้แก่

๒.๒.๑ เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งเด็ก หรือเยาวชน หรือบุคคลที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ เพื่อให้เด็ก หรือเยาวชน หรือบุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี การกระทำดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะกระทำในสถานค้าประเวณี โรงแรม สถานบริการ ร้านอาหาร บ้านพักอาศัย หรือสถานที่อื่นใดที่มีกิจกรรมหรือพฤติการณ์เพื่อการค้าประเวณี

๒.๒.๒ หน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย หรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่เข็ญด้วยประการใดๆ ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี

๒.๒.๓ กระทำการที่เข้าข่ายเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์ โดยมีพฤติการณ์เพื่อการค้าประเวณี หรือบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยมีจำนวนเหยื่อตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป

๒.๒.๔ ลักลอบเปิดเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เพื่อการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก โดยมีการกระทำผิดตามฐานความผิดดังกล่าวต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบทำการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามกกันเป็นประจำ

๒.๓ ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ ได้แก่

๒.๓.๑ เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต

๒.๓.๒ เปิดสถานบริการนอกเวลาหรือเกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒.๓.๓ จัดให้มีการแสดงลามกหรืออนาจาร หรือกระทำการอื่นใดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒.๓.๔ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ

๒.๓.๕ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งมิได้ทำงานในสถานที่นั้น เข้าไปในสถานบริการในระหว่างเวลาทำการ

๒.๓.๖ รับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงานในสถานบริการ

๒.๓.๗ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการค้าประเวณีในสถานบริการ

๒.๓.๘ รับ ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้มีบุคคลต่างด้าวทำงานในสถานบริการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒.๔ ความผิดเกี่ยวกับสื่อลามก ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการทำ ผลิต ค้า ทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี ภาพถ่าย รูปภาพ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสิ่งอื่นใดอันลามก รวมทั้งแหล่งหรือสถานที่ที่มีการจำหน่ายสื่อลามกที่รู้กันโดยทั่วไปว่า เป็นแหล่งหรือสถานที่ที่มีการจำหน่ายสื่อลามกกันเป็นประจำ ซึ่งมีผู้ถูกจับกุมจำนวนตั้งแต่ ๕ รายขึ้นไป หรือมีจำนวนของกลางรวมกันตั้งแต่ ๕,๐๐๐ หน่วยขึ้นไป เช่น แผ่นดิสก์ลามก จำนวน ๕,๐๐๐ แผ่น เป็นต้น ภายในวันเดียวกัน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจเดียวกัน

๓.หน่วยปฏิบัติหลัก ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ มาตรการด้านการป้องกัน

๓.๑.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑.๑.๑ หัวหน้าหน่วยระดับตั้งแต่กองบัญชาการลงไปจนถึงระดับสถานีตำรวจหรือเทียบเท่า ต้องแบ่งเขตพื้นที่และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขไว้ให้ชัดเจนตามความเหมาะสม

๓.๑.๑.๒ ดำเนินการสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขในพื้นที่รับผิดชอบและจัดทำข้อมูลท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการรวบรวมรายชื่อของผู้ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขต่างๆ แผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งอบายมุข ไม่ว่าในขณะนั้นยังดำเนินกิจการอยู่หรือไม่ และต้องทำการปิดล้อมตรวจค้นสถานที่เป็นแหล่งมั่วสุมของเด็กและเยาวชน และล่อแหลมต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยให้รวบรวมผลการปฏิบัติไว้อย่างเป็นระบบ

๓.๑.๑.๓ จัดกำลังตำรวจทั้งในและนอกเครื่องแบบออกตรวจตราสถานบริการ โรงแรม ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สถานประกอบการ และสถานที่ล่อแหลมต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข อย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๑.๔ ประสานขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชนต่างๆ ทำการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสาร ชี้แจงให้เด็กและเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไป ได้รับทราบถึงโทษภัยของการลุ่มหลงและมัวเมาในการเล่นการพนันและอบายมุขอื่นๆ และเพิ่มความระมัดระวังในการควบคุม สอดส่องดูแล และป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนในปกครองถูกชักชวนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่างๆ

๓.๑.๑.๕ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและขอความร่วมมือให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งอบายมุข โดยให้หัวหน้าหน่วยทุกระดับเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารให้กับประชาชนเข้าถึงได้โดยง่ายและหลายช่องทาง เช่น การให้ประชาชนเข้าพบ แจ้งทางโทรศัพท์สายตรงกับหัวหน้าหน่วย แจ้งทางไปรษณีย์ การเปิดตู้ไปรษณีย์และจดหมายทั่วไป รวมทั้งการแจ้งผ่านทางเว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เป็นต้น

๓.๑.๑.๖ จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ประกอบการสถานบริการทุกประเภท เพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสอดส่อง ดูแล ตรวจตรา และกวดขัน ไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปมั่วสุมในสถานบริการ อย่างน้อย ๓ เดือนต่อครั้ง

๓.๑.๑.๗ การพิจารณาใบอนุญาตตั้ง และการต่ออายุใบอนุญาตตั้งสถานบริการในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ เป็นธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๓.๑.๑.๘ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จัดเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบและเฝ้าระวังป้องกันการกระทำความผิดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยเฉพาะการเปิดเว็บไซต์การพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ให้รีบดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปิดช่องทางการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตต่างๆ โดยเร็วที่สุด

๓.๑.๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย ตามข้อ ๓.๑.๑.๑ - ๓.๑.๑.๕ (เฉพาะความผิด ตามข้อ ๒.๒.๓ และ ๒.๓.๘)

๓.๒ มาตรการด้านการปราบปราม

๓.๒.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑.๑ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นต้องกำชับ และกวดขันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้สืบสวน ปราบปราม จับกุมแหล่งอบายมุขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และต้องตรวจสอบ ติดตามการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อควบคุม กำกับดูแลไม่ให้มีแหล่งอบายมุขที่ผิดกฎหมายเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบโดยเด็ดขาด

๓.๒.๑.๒ เร่งรัดสืบสวน ปราบปรามจับกุม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับแหล่งอบายมุขทุกประเภท ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓.๒.๑.๓ กรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมาย ให้พนักงานสอบสวน ดำเนินการดังนี้

(ก) สอบสวนขยายผลเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าของสถานที่ ผู้จัด หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดให้มีการเล่นการพนัน เจ้าของสถานที่ ผู้ประกอบการ ผู้ดำเนินการ ผู้ควบคุมดูแล รวมทั้งผู้ได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเวณี หรือการค้ามนุษย์ และเจ้าของ นายทุน ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้โฆษณาเผยแพร่ รวมทั้งผู้ได้รับผลประโยชน์จากการค้าสื่อ/วัตถุลามก ทุกประเภท รวมทั้งให้พนักงานสอบสวนเร่งทำการตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา เพื่อดำเนินการฟ้องเพิ่มโทษหรือบวกโทษตามกฎหมาย

(ข) ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในทุกฐานความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และประสานงานกับเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ยึด หรืออายัดทรัพย์สิน และดำเนินคดีตามกฎหมาย เมื่อพบว่าเข้าข่ายเป็นความผิดมูลฐานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒.๑.๔ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมเครื่องเล่นการพนันตามข้อ ๒.๑.๔ นอกจากดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติการพนันฯ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และใช้มาตรการทางกฎหมายในการยึด และทำลายของกลางเพื่อมิให้นำกลับมาใช้ได้อีกต่อไป

๓.๒.๑.๕ กรณีจับกุมสถานบริการที่กระทำความผิดตามข้อ ๒.๓ ให้นำมาตรการการพักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาตมาบังคับใช้กับสถานบริการดังกล่าวด้วย

๓.๒.๑.๖ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเฝ้าระวัง ตามข้อ ๓.๑.๑.๘ มาดำเนินการสืบสวน จับกุม ขยายผลผู้ที่อยู่เบื้องหลัง นายทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่เกี่ยวกับอบายมุขทุกประเภท โดยเฉพาะเว็บไซต์การพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ หรือการค้าสื่อ/วัตถุลามก

๓.๒.๒ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วย ตามข้อ ๓.๒.๑.๑ - ๓.๒.๑.๓ (เฉพาะความผิด ตามข้อ ๒.๒.๓ และ ๒.๓.๘)

๔.หน่วยเสริมการปฏิบัติ ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล กองสารนิเทศ ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล ทำการสืบสวนหาข่าวและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับหน่วยข่าวทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับกลุ่มผู้มีอิทธิพล หรือองค์กรที่อยู่เบื้องหลังการแสวงหา

ผลประโยชน์ หรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ตลอดจนข้อมูลเส้นทางการเงินที่เกี่ยวกับแหล่งอบายมุข โดยเฉพาะการพนัน การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ และการค้าสื่อ/วัตถุลามก ในลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ แล้วสนับสนุนข้อมูลข่าวสารให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อใช้ในการกำหนดมาตรการ/แนวทางปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดในภาพรวม และให้กับกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เพื่อเป็นการเสริมการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติหลักอีกส่วนหนึ่ง

๔.๒ กองสารนิเทศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลในเชิงแนะนำ ตักเตือน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ และเกรงกลัวต่อกฎหมายในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ตลอดจนให้ตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำความผิดที่จะเกิดแก่เด็ก เยาวชน สตรี สถาบันครอบครัว และภาพลักษณ์ของประเทศชาติมากกว่าผลประโยชน์ทางธุรกิจ รวมทั้งการรณรงค์เพื่อขอความร่วมมือประชาชนในการแจ้งข้อมูล เบาะแส เกี่ยวกับแหล่งอบายมุข ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการปราบปรามอย่างเด็ดขาดต่อไป

๕.ผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง

๕.๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๑.๑ สถานีตำรวจ

๕.๑.๑.๑ เจ้าหน้าที่สายตรวจ และเจ้าหน้าที่สืบสวน ของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๒ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับผู้กำกับการ

รองผู้กำกับการ สารวัตร และรองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวนและป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๓ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับสารวัตรใหญ่

สารวัตร และรองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวน และป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๔ หัวหน้าสถานีตำรวจระดับสารวัตร

รองสารวัตร ผู้ทำหน้าที่สืบสวน และป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๑.๕ หัวหน้าสถานีตำรวจ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๒ กองกำกับการสืบสวน

๕.๑.๒.๑ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ สังกัดกองกำกับการสืบสวน ตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๒.๒ ผู้กำกับการสืบสวน ตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๓ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี

ผู้กำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์ (เฉพาะที่เหยื่อเป็นเด็ก และ/หรือสตรี) ตามข้อ ๒.๒.๓

๕.๑.๔ กองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด

๕.๑.๔.๑ รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๑.๔.๒ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๕ กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ/กองบังคับการสืบสวนสอบสวน

๕.๑.๕.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ สังกัดกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และสังกัดกองบังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๕.๒ รองผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และรองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๑.๕.๓ ผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล และผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๑.๖ กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๑.๖.๑ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และรองผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

๕.๑.๖.๒ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๒ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติ

หรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่พบการกระทำผิด ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๒.๒ ผู้กำกับการ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๒.๓ ผู้บังคับการ และรองผู้บังคับการ ในสังกัดกองบังคับการปราบปราม กองบังคับการตำรวจรถไฟ กองบังคับการตำรวจน้ำ กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๒.๔ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และรองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา

๕.๓ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ในกรณีความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามข้อ ๒.๒.๓ และความผิดตามข้อ ๒.๓.๘ ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ - ๖

๕.๓.๑.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ทำหน้าที่สืบสวน ป้องกันปราบปราม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๑.๒ ผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตรหัวหน้าด่านตรวจคนเข้าเมือง พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๓.๑.๓ รองผู้บังคับการ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๑.๔ ผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ - ๖ พื้นที่ที่พบการกระทำผิด

๕.๓.๒ กองบังคับการสืบสวนสอบสวน

๕.๓.๒.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ ผู้ทำหน้าที่สืบสวน ป้องกันปราบปราม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๒.๒ ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน และรองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด และผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๓.๓ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และรองผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ผู้ที่รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข และผู้ที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา

๕.๔ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

กรณีที่หน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุขตามข้อ ๒.๑.๗.๒ และ ๒.๒.๔ ผู้ที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง มีดังต่อไปนี้

๕.๔.๑ ผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ สารวัตร รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหรือมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ แล้วแต่กรณี

๕.๔.๒ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และรองผู้บังคับการ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการพนันออนไลน์ การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามก ทางเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ แล้วแต่กรณี

๕.๕ ชุด/หน่วยเฉพาะกิจ ชุดปฏิบัติการ ชุดจู่โจม หรือชื่อที่เรียกอย่างอื่น ซึ่งแต่งตั้งโดยหัวหน้าหน่วยระดับตั้งแต่กองบัญชาการลงไปหรือเทียบเท่า ให้มีหน้าที่และ/หรือความรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามอบายมุข

๕.๖ ข้าราชการตำรวจทุกนายที่มีส่วนพัวพันเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้รับผลประโยชน์โดยทุจริตหรือโดยมิชอบจากแหล่งอบายมุข

เนื่องจากการป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุข เป็นนโยบายสำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ทุกหน่วยต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ดังนั้นการที่ผู้รับผิดชอบในความบกพร่องอ้างว่ามารับตำแหน่งใหม่ หรือการกระทำความผิดเริ่มเกิดขึ้นขณะเข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือที่เกิดเหตุอยู่ห่างไกลจากที่ตั้ง หรืออยู่ในสถานที่เร้นลับ ทำให้ยากต่อการจับกุม รวมทั้งกรณีการเข้าร่วมทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือมีชื่อร่วมทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุมกับหน่วยงานที่ได้รับคำสั่งให้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ก็ไม่สามารถรับฟังเพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบได้ เว้นแต่มีข้อเท็จจริงที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่าการตรวจค้นและ/หรือจับกุมดังกล่าว อยู่นอกเหนือห้วงเวลาที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๖.ลักษณะที่ถือเป็นความบกพร่อง

กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้ หรือขณะตรวจค้นไม่พบผู้กระทำความผิดในที่เกิดเหตุ หรือผู้กระทำความผิดหลบหนี

แต่มีพยานหลักฐานเช่น เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่มีสภาพพร้อม หรือแสดงให้เห็นว่าสามารถที่จะกระทำความผิดได้ในขณะตรวจค้น โพย หรือบัญชีที่บันทึกรายชื่อ รายรับ/จ่าย จากการกระทำความผิด หรือภาพเคลื่อนไหวภาพนิ่งต่างๆ หรือโดยสภาพของอาคารสถานที่ได้ก่อสร้างหรือดัดแปลงไว้เพื่อกระทำความผิดและ/หรือ พยานบุคคล ที่น่าเชื่อได้ว่ามีการลักลอบกระทำความผิดมาแล้วภายใน ๑๕ วันก่อนหน้าที่จะเข้าทำการตรวจค้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕ มีความบกพร่องและต้องถูกดำเนินการตามคำสั่งนี้ ส่วนการลงโทษให้พิจารณาจากความบกพร่องตามลำดับ ดังนี้

๖.๑ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ ปล่อยปละละเลยไม่สนใจในการสืบสวนปราบปรามจับกุม

๖.๓ มีส่วนพัวพัน รู้เห็นเป็นใจ หรือเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย

๖.๔ เรียก รับ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย

๗.การพิจารณาความบกพร่อง

๗.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับตั้งแต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไปสั่งการ หรือไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือหน่วยงานในกองบัญชาการอื่น หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการ ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง ทั้งนี้หากเข้าไปตรวจค้นแล้วไม่พบผู้กระทำความผิด หรือผู้กระทำความผิดหลบหนี ให้ตรวจยึดของกลางที่มีไว้ ได้มา หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด และตรวจหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากพยานแวดล้อมให้ชัดเจนว่าสถานที่ดังกล่าวเคยมีการกระทำความผิดหรือไม่ มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดอย่างไรและได้หยุด/พัก/ปิด หรือเลิกประกอบกิจการเมื่อใด พร้อมบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ไว้อย่างละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณา

๗.๑.๒ กรณีที่หน่วยงานในกองบัญชาการอื่น เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บัญชาการต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุมทราบ และให้ผู้บัญชาการต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม รายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๓ กรณีที่หน่วยงานเหนือสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไป หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการพื้นที่ที่ถูกตรวจค้นและ/หรือจับกุม รายงานรายละเอียดการตรวจค้น และ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๔ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมผู้ลักลอบเปิดเว็บไซต์หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ และ/หรือเครือข่ายความผิดเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ ซึ่งมีพฤติการณ์การลักลอบเล่นการพนันต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในหมู่ผู้ลักลอบเล่นการพนันหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบเล่นการพนันกันเป็นประจำตามข้อ ๒.๑.๗.๒ และ/หรือลักลอบเปิดเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ เพื่อการค้าประเวณี การค้ามนุษย์

การค้าสื่อ/วัตถุลามก โดยมีการกระทำผิดตามฐานความผิดดังกล่าวต่อเนื่องกันเป็นเวลานานเกินกว่า ๑ เดือน หรือจนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือประชาชนส่วนมากว่าเป็นเว็บไซต์ หรือสื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่ลักลอบทำการค้าประเวณี การค้ามนุษย์ การค้าสื่อ/วัตถุลามกกันเป็นประจำตามข้อ ๒.๒.๔ ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑.๔.๑ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งการทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๑.๔.๒ กรณีที่หน่วยงานเหนือสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นไป หรือส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปกติหรือกฎหมายพิเศษ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๒ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการเป็นผู้สั่งการ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่นในสังกัดกองบัญชาการ ไปทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม ให้หัวหน้าผู้ปฏิบัติรายงานรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๑ ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ หรือผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ แล้วแต่กรณี และให้ผู้บัญชาการที่ได้รับรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมดังกล่าว รายงานให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบโดยตรงภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๗.๓ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับรายงานตามข้อ ๗.๑ แล้ว มีเหตุอันสมควรอาจพิจารณาสั่งให้ผู้รับผิดชอบตามข้อ ๕ ไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยอื่นได้ตามความเหมาะสม

ถ้าเป็นการตรวจค้นและ/หรือจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจตั้งแต่ ๓ สถานีตำรวจขึ้นไปภายในหรือต่างกองบังคับการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรจังหวัด ภายในช่วงเวลา ๗ วัน อาจพิจารณาสั่งให้ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยอื่นได้ตามความเหมาะสมอีกส่วนหนึ่งด้วย

๗.๔ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการพื้นที่ที่ถูกตรวจค้นและ/หรือจับกุม ได้รับรายงานตามข้อ ๗.๒ แล้ว มีเหตุอันสมควรอาจพิจารณาสั่งให้ผู้รับผิดชอบระดับรองลงมาตามข้อ ๕ ไปปฏิบัติราชการที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล/ตำรวจภูธรภาค/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือหน่วยอื่นในสังกัดได้ตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณีพร้อมพิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน แล้วรายงานผลให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

ทั้งนี้ การพิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบซึ่งเกิดจากการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑ ทุกกรณี ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเอง

๗.๕ ให้ผู้บังคับบัญชาระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับรายงานตามข้อ ๗.๑ พิจารณาดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความบกพร่องของผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ทุกราย หรืออาจมอบหมายให้สำนักงานจเรตำรวจ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาก็ได้

๗.๖ กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับอบายมุข ให้ผู้ที่จะต้องรายงาน ดำเนินการดังนี้

๗.๖.๑ ผู้ที่จะต้องรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๑ - ๗.๑.๒ , ๗.๑.๔.๑ และ ๗.๒ จัดทำรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุม โดยให้ปรากฏรายละเอียดการตรวจค้นและ/หรือจับกุม เหตุในการตรวจค้นและ/หรือจับกุม การสืบสวน การตรวจค้นและ/หรือจับกุม กระทำได้ยากง่ายเพียงใด ระยะเวลาในการกระทำความผิดนานมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจค้นและ/หรือจับกุมครั้งที่เท่าไรในสถานที่ดังกล่าวหรือบริเวณใกล้เคียง และน่าจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดมีส่วนพัวพันรู้เห็นเป็นใจ เกี่ยวข้อง หรือมีผลประโยชน์ หรือไม่ พร้อมสำเนาบันทึกการตรวจค้นและ/หรือจับกุมและสำเนาบันทึกประจำวัน และ/หรือแผนที่สังเขป ภาพนิ่ง/ภาพเคลื่อนไหว ขณะทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม (ถ้ามี) และเอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมจะต้องถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกขั้นตอน ไม่มีการบิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือมีการกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ **หรือไม่รายงาน** ซึ่งหากตรวจพบให้ถือว่า ผู้มีหน้าที่รายงานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗.๖.๒ ผู้ที่จะต้องรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุมตามข้อ ๗.๑.๓ และ ๗.๑.๔.๒ ประสานขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เข้าทำการตรวจค้นและ/หรือจับกุม และแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อจัดทำรายงานการตรวจค้นและ/หรือจับกุม โดยให้ปรากฏรายละเอียดตามข้อ ๗.๖.๑ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้อง ไม่มีการบิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือมีการกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ **หรือไม่รายงาน** ซึ่งหากตรวจพบให้ถือว่า ผู้มีหน้าที่รายงานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๗.๖.๓ กรณีตรวจพบว่าผู้มีหน้าที่รายงานตามข้อ ๗.๖.๑ และ ๗.๖.๒ ไม่รายงาน/รายงานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้อง บิดเบือน หรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดให้พ้นความรับผิดชอบ หรือกลั่นแกล้งเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย ถูกพิจารณาความบกพร่อง หรือถูกลงโทษ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะพิจารณาลงโทษทุกราย

๘.หลักเกณฑ์การลงโทษ

๘.๑ กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจค้นและ/หรือจับกุม เข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขทั่วไปตามข้อ ๑.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ตามแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชานำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผลการปฏิบัติงานในรอบปี และพิจารณาดำเนินการทางปกครองอีกส่วนหนึ่งด้วยก็ได้

๘.๒ กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจหน่วยอื่น และ/หรือเจ้าหน้าที่ส่วนราชการอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจค้นและ/หรือจับกุม เข้าตรวจค้นและ/หรือจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขเป้าหมายตามข้อ ๑.๑ ให้พิจารณาลงโทษผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ดังนี้

๘.๒.๑ กรณีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือปล่อยปละละเลย ไม่สนใจในการสืบสวนปราบปรามจับกุม สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนให้ลงโทษกักขัง สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้ลงโทษกักยาม กักขัง หรือ

ตัดเงินเดือน แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. และพิจารณาดำเนินการทางปกครอง อีกส่วนหนึ่งด้วยก็ได้

๘.๒.๒ กรณีมีส่วนพัวพัน รู้เห็นเป็นใจ หรือเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย เรียก รับหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุขที่กระทำผิดกฎหมาย ให้พิจารณาดังนี้

๘.๒.๒.๑ ไม่ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัย หรือทางอาญา ให้พิจารณาดำเนินการทางปกครอง

๘.๒.๒.๒ ปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัย ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง และหากมีมูลเป็นความผิดทางอาญา ให้ดำเนินคดีอาญาอีกส่วนหนึ่งด้วย

๙.การรายงานผลการปฏิบัติ

ให้กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สรุปผลการปฏิบัติและรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ เป็นประจำทุกเดือน โดยให้รายงานภายในวันที่ ๑ ของเดือนหรืออย่างช้าไม่เกินวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป ตามแบบรายงานท้ายคำสั่งนี้ ดังนี้

๙.๑ แบบ อบ.๑ ให้รายงานผ่าน กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๕๕ ๔๖๕๐ หรือทาง email : ccpd@royalthaipolice.go.th

๙.๒ แบบ อบ.๒ ให้รายงานผ่าน กองวินัย ทางโทรสารหมายเลข ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๔๕ หรือทาง email : Vinai_police@royalthaipolice.go.th

กรณีที่มีการตรวจค้นและ/หรือจับกุม หรือช่วยเหลือเด็กที่ถูกบังคับ ล่อลวง ชักพา หรือหน่วงเหนี่ยวกักขังเพื่อการค้าประเวณี หรือเพื่อใช้แรงงานโดยผิดกฎหมาย ให้รายงานตามข้อ ๙.๑ โดยระบุชื่อ ชื่อสกุล อายุ ที่อยู่และภูมิลำเนาที่แท้จริง พฤติการณ์ของผู้กระทำความผิด รายละเอียดในการช่วยเหลือรวมทั้งการดำเนินคดีโดยละเอียดด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๘

พลตำรวจเอก

(สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

แบบรายงานสถิติการปราบปรามความผิดเกี่ยวกับอบายมุข (อบ.๑) (รายงานผ่าน กองแผนงานอาชญากรรม)

ของ บช. / ภ. .....

ประจำเดือน .....

ข้อหา	ราย	คน	หมายเหตุ
๑. ความผิดเกี่ยวกับการพนัน - บ่อนการพนัน - การพนันด้วยเครื่องจักรกลไฟฟ้า - การพนันสลากกินรวบ - การพนันหวยหุ้น - การพนันทายผลการแข่งขันฟุตบอล - จับยี่กี - หวยปิงปอง - การพนันทั่วไป - การพนันออนไลน์ - อื่นๆ (น่าสนใจ)			
รวม			
๒. ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และค้าประเวณี - ค้ามนุษย์ - ล่อลวงเด็กให้ค้าประเวณี - บังคับค้าประเวณี - เข้าติดต่อ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรบเร้าบุคคลเพื่อการค้าประเวณี อันเป็นการเปิดเผยและน่าอับอาย - มั่วสุมในสถานค้าประเวณี - คนต่างด้าวค้าประเวณี - อื่นๆ			
รวม			
๓. ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ/สถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ **๓.๑ ประเภทสถานบริการ** - เปิดสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต - เปิดสถานบริการนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด - จัดแสดงโชว์ลามกหรืออนาจาร - ยินยอมให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ - ปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท - ปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ - เปิดเครื่องขยายเสียงดังเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด			

ข้อหา	ราย	คน	หมายเหตุ
- เล่นการพนันในสถานบริการ - มีบุคคลต่างด้าวทำงานในสถานบริการ - รับผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เข้าทำงานในสถานบริการ - อื่นๆ			
๓.๒ ประเภทสถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ - ขายสุราโดยไม่ได้รับอนุญาต - ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ - ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานศึกษา วัด หรือสถานที่ปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานที่ราชการ หอพัก หรือสวนสาธารณะ - ขายสุราในเวลาห้าม - ขายบุหรี่โดยไม่ได้รับอนุญาต - จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก - เปิดร้านคาราโอเกะผิดกฎหมาย - เปิดเครื่องขยายเสียงดังก่อความเดือดร้อนรำคาญ - กระทำผิด พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ - อื่นๆ			
รวม			
๔. แหล่งอบายมุขอื่นใดที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือชักนำเด็กและเยาวชนไปในทางเสื่อมเสีย - ภาพยนตร์ลามก - วีดีโอเทปลามก - แผ่นดิสก์ (DVD , VCD) ลามก - สื่อ/วัตถุลามก - เว็บไซต์ลามก - โต๊ะสนุกเกอร์ผิดกฎหมาย - จัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์เกินเวลาที่กฎหมายกำหนด - อื่นๆ			
รวม			

ตรวจแล้วถูกต้อง

พล.ต.ต.

( )

ผบก.อก.บช./ภ

...../...../.....

แบบรายงานสถิติการดำเนินการทางการปกครองและวินัยผู้บกพร่องเกี่ยวกับอบายมุข (อบ.๒) (รายงานผ่าน กองวินัย)

ของ บช. / ภ. .....

ห้วงเวลาตั้งแต่..... ถึง .....

ลำดับ	ข้อกล่าวหา	ราย	คน	หมายเหตุ
๑	ปล่อยให้มีบ่อนการพนัน			
๒	ปล่อยให้มีการเล่นการพนันด้วยเครื่องจักรกลไฟฟ้า			
๓	ปล่อยให้มีการเล่นการพนันออนไลน์			
๔	ปล่อยให้มีการค้าประเวณีในสถานบริการ หรือสถานที่ที่บังคับ หน่วงเหนี่ยว กักขัง ล่อไป หรือชักพาไป ซึ่งเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลฯ เพื่อการค้าประเวณี			
๕	ปล่อยให้มีสถานบริการเปิดดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือมีการแสดงลามกหรืออนาจาร หรือเปิดนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ			
๖	ปล่อยให้มีแหล่งผลิตหรือจำหน่าย สื่อ/วัตถุลามก			
๗	ปล่อยให้มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์			
๘				
๙				

ตรวจแล้วถูกต้อง

พล.ต.ต.

( )

ผบก.อก.บช./ภ.

...../...../.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๒/ ว ๑๑๙ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุข

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยในการพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุขตามคำสั่ง ตร. ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค. ๔๘ ที่ผ่านมา ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงไปโดยที่ไม่ได้ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาไว้ในคำสั่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๘๔ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบกับการดำเนินการตามคำสั่ง ตร. ดังกล่าว มิใช่กรณีที่ไม่รู้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เนื่องจากตามข้อ ๕ ของคำสั่ง ตร. ดังกล่าว ได้กำหนดผู้รับผิดชอบพื้นที่ขณะที่พบการกระทำผิดหรือได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่ที่พบการกระทำผิด ซึ่งจะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องในทิศทางเดียวกันจึงให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้ เมื่อผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจได้รับรายงานการจับกุมความผิดเกี่ยวกับอบายมุขตามคำสั่ง ตร. ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค. ๔๘ แล้ว ให้รีบตรวจสอบให้ปรากฏก่อนว่ามีข้าราชการตำรวจผู้ใดบ้างเป็นผู้รับผิดชอบที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องตามข้อ ๕ ของคำสั่ง ตร.ดังกล่าวแล้วจึงจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยระบุชื่อและตำแหน่งของข้าราชการตำรวจที่จะต้องถูกพิจารณาความบกพร่องดังกล่าวลงไปในคำสั่งให้ชัดเจนแล้วดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตาม กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐๒ ๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๑ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยมูลนิธิความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม (EJF) และสหรัฐอเมริกา ได้รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของประเทศไทยที่เกิดขึ้นในรูปแบบของการบังคับใช้แรงงานต่างด้าวในอุตสาหกรรมประมง และเพื่อการค้าประเวณี โดยอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจละเลยการปฏิบัติหน้าที่เข้าไปมีส่วนพัวพันกับการค้ามนุษย์แสวงหาผลประโยชน์จากเหยื่อการค้ามนุษย์ ตลอดจนมีการทุจริตและประพฤติมิชอบในคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์บังเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จึงกำชับการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

๒. ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๑(กม ๑)/๔๖๑๒ ลง ๒๘ พ.ย.๕๕ ที่กำหนดการปฏิบัติในด้านการป้องกันและสืบสวนปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับ การค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วน ตลอดจนการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นเป็นใจ หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้กระทำผิดหรือเกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์โดยเด็ดขาด หากตรวจพบผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาดำเนินการ ทั้งทางวินัยและอาญาอย่างเฉียบขาด โดยในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในอำนาจหน้าที่

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐-๒๒๕๔-๑๙๖๔

ที่ ๐๐๐๑(กม ๑)/๔๖๑๒ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง การปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วน

ผบช.น., ภ.๑-๙, ศชต., ก. และ สตม.

ด้วยรัฐบาลกำหนดให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติ ทั้งในด้านนโยบายด้านการป้องกัน ด้านการดำเนินคดีและด้านการคุ้มครอง สำหรับรูปแบบการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี การบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะการบังคับใช้แรงงานในเรือประมงและการนำเด็กมาขอทาน ฉะนั้น เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและ ตร. มีผลงานในการปฏิบัติ จึงกำหนดให้ทุกหน่วยปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ในรูปแบบที่สำคัญเร่งด่วนดังนี้

๑. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี

๑.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี

๑.๑.๑ การจัดหาเด็ก (ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์) เพื่อให้ค้าประเวณี

๑.๑.๒ การบังคับบุคคล (ทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) เพื่อให้ค้าประเวณี

๑.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๒.๑ สำรวจสถานที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีในพื้นที่รับผิดชอบ ได้แก่ ร้านคาราโอเกะ นวดแผนโบราณ อาบอบนวด โรงน้ำชา สถานบริการ สถานบันเทิง โรงแรม หอพัก บ้านเช่า สถานที่อื่นๆที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๑.๒.๒ สำรวจบุคคลที่อาจถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิง ซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ ว่ามีจำนวนเท่าใด โดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ และเพศ

๑.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ แก่เจ้าของสถานประกอบการ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๑.๑.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑, ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๑.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๑.๑.๒ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยเฉพาะเด็ก และผู้หญิง รวมทั้งช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑,๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๑.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๑.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๑.๑.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือตรวจร่วมกับ พมจ. ฝ่ายปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ)

๑.๒.๗ จัดทำข้อมูลเด็ก (ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ผู้ใหญ่ (ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการ ค้าประเวณีในพื้นที่ โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๑.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๓.๑ กรณีที่มีการจับกุมคนต่างด้าวกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙ นอกจากดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙ แล้ว ให้ดำเนินการเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักร ตาม พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๒ (กรณีได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรแล้วกระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี)

สำหรับการรายงานพฤติการณ์เพื่อเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักรในกรุงเทพฯ ให้รายงานไปยัง กก.๓ บก.สส.สตม. ส่วนจังหวัดอื่นให้รายงานไปยัง บก.ตม.ที่รับผิดชอบพื้นที่ เช่น บก.ตม.๓ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๑, ภ.๒ และ ภ.๗ บก.ตม.๔ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๓ และ ภ.๔ บก.ตม.๕ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๕ และ ภ.๖ บก.ตม.๖ รับผิดชอบพื้นที่ ภ.๘ และ ภ.๙ หลังจากเพิกถอนการอยู่ในราชอาณาจักรและส่งกลับแล้วให้ สตม. ขึ้นบัญชีเฝ้าดูต่อไป

๑.๓.๒ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็ก หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัว ไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๑.๓.๓ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษให้พนักงานสอบสวน รีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง.ทราบโดยเร็ว

๑.๓.๔ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๑.๓.๕ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๒. การแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

๒.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

๒.๑.๑ บังคับแรงงานผู้ชายในเรือประมง ทั้งแรงงานที่เป็นคนไทยและคนต่างด้าว

๒.๑.๒ ใช้แรงงานเด็กที่ผิดกฎหมายในสถานประกอบกิจการโดยเฉพาะแรงงานเด็กต่างด้าว

๒.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ สำรวจสถานที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าว เช่น สถานประกอบการแปรรูปอาหารทะเลเบื้องต้น(ลัง) โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล โรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้า สถานประกอบกิจการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างไม่ถึง ๕๐ คน รวมทั้งฟาร์มกุ้ง ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ต่างๆ เรือประมง ที่พักอาศัยของแรงงาน ต่างด้าวประมงซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ใกล้เคียงกับแพปลา สะพานปลา หรือท่าจอดเรือประมง และสถานที่อื่นๆที่เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงาน เป็นต้น โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๒.๒.๒ สำรวจบุคคลที่อาจถูกแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่เป็นเด็กและผู้ชายซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด

๒.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการแก่เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๒.๒.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๒.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบ ผู้รับอนุญาต หรือผู้ดูแลสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๒.๒.๒ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยเฉพาะเด็ก และผู้ชายที่เป็นคนต่างด้าว รวมทั้ง

ช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๒.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๒.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๒.๒.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือร่วมตรวจกับ พมจ. แรงงาน ฝ่ายปกครอง ท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ

๒.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๓.๑ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็ก หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ถูกบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัวไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๒.๓.๒ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง. ทราบโดยเร็ว

๒.๓.๓ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๒.๓.๔ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนด ให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๓. การแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทาน

๓.๑ วิธีการแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทาน

- นำเด็กโดยเฉพาะเด็กต่างด้าวจากประเทศลาว และกัมพูชา มาไว้ที่สถานที่ใดสถานที่หนึ่งแล้วไปส่งตามจุดต่างๆเพื่อให้ขอทาน

๓.๒ การปฏิบัติในด้านการป้องกัน ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ สำรวจจุดที่ส่งเด็กมาให้ขอทานในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะตามแหล่งท่องเที่ยว และย่านธุรกิจที่มีประชาชนผ่านไปมาจำนวนมาก โดยให้ปรากฏว่ามีจำนวนเท่าใด อยู่สถานที่ใดบ้าง

๓.๒.๒ สำรวจเด็กอาจถูกแสวงหาประโยชน์จากการนำเด็กมาขอทานซึ่งอยู่ในสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ ว่ามีจำนวนเท่าใด โดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ และเพศ

๓.๒.๓ ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทานแก่เจ้าของสถานประกอบการ และประชาชนทั่วไปในบริเวณที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๓.๒.๒ รวมทั้งทราบถึงช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีผู้ได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๓.๒.๔ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสถานประกอบการ และประชาชนทั่วไปในบริเวณสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ รวมทั้งบุคคลตามข้อ ๓.๒.๒ ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน รวมทั้งช่องทางและวิธีการแจ้งเหตุหรือการขอความช่วยเหลือ เช่น โทร ๑๑๙๑ , ๑๓๐๐ โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยวิธีใด เช่น ทำป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวนกี่ป้าย ติดตั้งไว้ที่ใด จำนวนกี่ที่ หรือประกาศเตือนทางวิทยุท้องถิ่นจำนวนกี่ครั้ง เป็นต้น

๓.๒.๕ ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน โดยให้ปรากฏว่าได้ดำเนินการจำนวนกี่ครั้ง มีข้าราชการตำรวจในสังกัดได้รับความรู้จำนวนกี่คน

๓.๒.๖ กำหนดแผนการตรวจสถานที่เสี่ยงตามข้อ ๓.๒.๑ ทุกเดือน โดยให้ปรากฏจำนวนครั้งที่ตรวจในแต่ละสถานที่ (ออกตรวจฝ่ายเดียว หรือตรวจร่วมกับ พมจ. ฝ่ายปกครอง ท้องถิ่น องค์กรเอกชน ฯลฯ)

๓.๒.๗ สำรวจและจัดทำข้อมูลเด็ก (ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย คนไทยและคนต่างด้าว) ที่มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการขอทานในพื้นที่ว่ามีจำนวนเท่าใด

๓.๓ การปฏิบัติในด้านการสืบสวนปราบปราม ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๓.๑ กรณีได้รับการแจ้งเหตุ ร้องเรียนหรือบัตรสนเท่ห์ หรือช่องทางใดๆ เกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำที่เป็นการค้ามนุษย์จากการนำเด็กมาขอทาน ให้รีบดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงโดยเร็ว หากพบการกระทำผิด ให้รีบช่วยเหลือเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการถูกนำมาขอทานโดยรวดเร็วและปลอดภัยแล้วนำตัวไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๓.๓.๒ กรณีมีการร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวน รีบดำเนินการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ขยายผลการกระทำผิด ออกหมายจับ และแจ้งเหตุให้ ป.ป.ง. ทราบโดยเร็ว

๓.๓.๓ กรณีมีการออกหมายจับผู้กระทำผิด ให้ฝ่ายสืบสวนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้โดยเร็ว

๓.๓.๔ กรณีที่จำเป็นต้องสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดให้รีบดำเนินการประสานงานกับพนักงานอัยการ โดยเฉพาะผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นคนต่างด้าวและต้องรีบเดินทางกลับประเทศ

๔. การคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

"ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์" คือ ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑ ม.๖ ซึ่งมีทั้งเด็ก (เด็กผู้

หญิงและเด็กผู้ชาย) และผู้ใหญ่ (ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย) เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวนผู้พบเห็นจะต้องช่วยเหลือและคุ้มครองเบื้องต้น จากนั้นรีบประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ในกรุงเทพฯ ให้ประสานงานกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ(พส.) สำหรับจังหวัดอื่นให้ประสานงานกับพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เพื่อการช่วยเหลือและคุ้มครองต่อไป

ในบางกรณีต้องมีการคัดแยกเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้มีการสัมภาษณ์บุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือ โดยปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น เอกชน และองค์กรเอกชน ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหนังสือ สง.ผู้ช่วย ผบ.ตร.(ปป ๒๑) ที่ ๐๐๐๑ (ปป ๒๑)/๐๙๗ ลง ๕ ม.ค.๒๕๕๔ เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

๕. มาตรการกวดขันและควบคุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือรู้เห็นเป็นใจ หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้กระทำความผิดหรือเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยเด็ดขาด หากตรวจพบจะดำเนินการทั้งทางวินัยและอาญาอย่างเฉียบขาด และกรณีที่มีการปล่อยปละละเลย ให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบในพื้นที่รับผิดชอบ ตร.จะใช้มาตรการเดียวกันกับกรณีที่มีการจับกุมบ่อนการพนันในเขตพื้นที่รับผิดชอบตามคำสั่ง ตร.ที่ ๒๓๔/๒๕๔๘ ลง ๒๙ มี.ค.๒๕๔๘ เรื่อง การพิจารณาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่บกพร่องในการป้องกันปราบปรามอบายมุข

๖. การรายงานผลการปฏิบัติในด้านการป้องกัน และด้านการสืบสวนปราบปราม

๖.๑ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ รายงานผลการสำรวจพื้นที่เสี่ยงและบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันตามแบบรายงานท้ายหนังสือนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน สยศ.ตร.) โดยตรง ภายในวันที่ ๓๑ ธ.ค.๒๕๕๕ หรือทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๒๐๕-๓๑๘๓ หรือทาง E-mail ccpd0007.23@gmail.com โทรศัพท์หมายเลข ๐-๒๒๐๕-๓๑๘๔

๖.๒ ให้แต่ละ บช.รายงานสรุปผลการปฏิบัติในการป้องกันการค้ามนุษย์รูปแบบที่สำคัญเร่งด่วนของแต่ละเดือนตามแบบรายงาน พดส.ตร.๐๕ แนบท้ายหนังสือนี้ ไปยัง ตร.(ผ่าน บก ปคม.) โดยตรงภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป หรือทางโทรสารหมายเลข ๐-๒๕๑๓-๑๓๒๒ หรือทาง E-mail sopodoso1191@hotmail.com โทรศัพท์หมายเลข ๐-๒๕๑๑-๐๗๓๑ ต่อ ๔๘๐๐

๖.๓ การรายงานผลการปราบปรามการค้ามนุษย์ให้รายงานตามที่ได้สั่งการไว้ตามหนังสือ ตร.ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๗.๒๓(ศพดส.ตร.)/๐๒ ลง ๑๒ พ.ย.๕๕ เรื่อง การปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ชัชวาล สุขสมจิตร์
(ชัชวาล สุขสมจิตร์)
ที่ปรึกษา (กม ๑) ปรท.ผบ.ตร.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่ปรากฏว่าในปัจจุบันได้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์อันเป็นมูลเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การแก้ไขปัญหาในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ตามนโยบายของรัฐบาลไม่บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือคบค้าสมาคมกับบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ อันจะเป็นวิธีการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"การค้ามนุษย์" หมายความว่า การกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

"เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์" หมายความว่า พฤติการณ์ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ แล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ด้วย

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
การป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะของการกระทำความผิดและโทษทางอาญาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ มาตรการในการดำเนินการกับทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และความรุนแรงและผลเสียจากการค้ามนุษย์ รวมถึงกำหนดวิธีการแจ้งข่าวหรือการกล่าวหาร้องเรียนเมื่อพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองพยาน เพื่อให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับรู้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๖ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกระดับมีหน้าที่สอดส่อง ดูแล และป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด ดำเนินการจัดให้มีระบบการข่าว และศูนย์รับแจ้งข่าวและการกล่าวหาร้องเรียนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดถึงการส่งข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้รับแจ้งข่าวหรือการกล่าวหาร้องเรียน หรือได้พบข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในเบื้องต้นจากการเข้าตรวจค้น ตรวจสอบเอกสาร หรือบันทึกถ้อยคำหรือการสอบปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แล้วมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวรีบแจ้งต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๘ เพื่อเป็นการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานกลางและมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่หรือศูนย์รับแจ้งข่าวและการกล่าวหาร้องเรียนเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์อย่างเพียงพอ ซึ่งจะต้องรองรับการแจ้งในทุกช่องทาง

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อมวลชนหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่อง หรือแจ้งการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกำหนดให้มีรางวัลตอบแทนแก่ผู้ที่แจ้งเบาะแสในเรื่องดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งให้ข้อมูล หรือชี้เบาะแสเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) ขอความร่วมมือจากสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารที่เป็นการชมเชยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลงานดีเด่นในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๕) ให้คำแนะนำ ประสานงาน และสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๖) ช่วยเหลือและสนับสนุนงานเลขานุการของคณะกรรมการ และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์คณะหนึ่งประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอัยการสูงสุดเป็นกรรมการ และให้รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้รองอธิบดีกรมการปกครองที่อธิบดีกรมการปกครองมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีในการออกประกาศตามระเบียบนี้

(๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๓) ตรวจสอบ กลั่นกรอง และแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) พิจารณาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข่าว และวินิจฉัยเบื้องต้นซึ่งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน มาชี้แจงและให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๖) ส่งข้อมูลการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ตลอดจนติดตามการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยเร่งด่วน

(๗) กวดขัน ติดตาม และสอดส่องดูแลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามระเบียบนี้

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีตามระเบียบนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานให้นำข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การรายงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

ข้อ ๑๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ตามระเบียบนี้ เว้นแต่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๓) หรือ (๔) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามธรรมจรรยา หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๕) กระทำกับบุคคลซึ่งเป็นสามีหรือภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ข้อ ๑๔ เมื่อมีการกล่าวหาร้องเรียนหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าเรื่องที่กล่าวหาร้องเรียนหรือพฤติการณ์นั้นมีมูลเพียงพอที่จะเสนอให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามข้อ ๑๕ ต่อไปหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยในเบื้องต้นแล้วว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลเพียงพอ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการแจ้งผลการวินิจฉัยพร้อมส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้วินิจฉัย

ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับแจ้งผลการวินิจฉัยตามวรรคสอง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นทันที และรายงานการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือไม่ ให้ผู้สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นนำผลการวินิจฉัยและเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากคณะกรรมการมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้พิจารณาเบื้องต้นแล้ว มีคำสั่งให้ยุติเรื่องหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชานั้นรายงานให้คณะกรรมการทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีการดำเนินการทางวินัย เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยจากคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องพิจารณาดำเนินการภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการสอบสวน

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะมีการลงโทษหรือไม่ก็ตาม ให้รายงานการดำเนินการนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ข้อ ๑๗ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ และข้อ ๑๙ มีหน้าที่รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการดำเนินคดีให้คณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่รายงานการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ และในระหว่างการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาใช้มาตรการทางบริหารดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นออกนอกเขตพื้นที่ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีหน้าที่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ โดยอาจมีคำสั่งให้รายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาตามระยะเวลาที่กำหนดด้วยก็ได้

(๒) ให้คำนึงถึงพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นประกอบการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน ยศ หรือระดับ รวมตลอดถึงการพิจารณาความดีความชอบประจำปีและการจ่ายเงินรางวัลประจำปีหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีการจับกุมเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ภายในสามวันทำการนับแต่วันจับกุม

เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สรุปข้อเท็จจริงและแจ้งต่อคณะกรรมการเพื่อทราบ และแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุมนั้น เพื่อพิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุมตามวรรคหนึ่ง ติดตามผลการดำเนินคดีและรายงานให้คณะกรรมการทราบในแต่ละขั้นตอนต่อไป

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตกเป็นผู้ต้องหาตามข้อ ๑๙ และได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ หรือเมื่อผู้ต้องหานั้นต้องขังตามหมายศาลและยังมิได้ถูกฟ้องต่อศาลและได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาล ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการพิจารณาคำร้องดังกล่าวด้วยความรอบคอบ หากเห็นว่าไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราว ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาสั่งไม่อนุญาตหรือคัดค้านคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาล พร้อมแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราว และให้พนักงานสอบสวนเสนอข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน

และเหตุผลที่ไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราวหรือคัดค้านคำร้องขอปล่อยชั่วคราวไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งหรือทราบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์นอกราชอาณาจักร ให้กระทรวงการต่างประเทศรีบแจ้งไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งได้รับข้อมูลข่าวสารหรือพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย และแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เพื่อทราบ

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามวรรคหนึ่ง ซึ่งคดีความผิดดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบตามกฎหมาย มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินคดีและเมื่อคดีถึงที่สุดเป็นประการใด ให้รีบรายงานต่อคณะกรรมการ และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ๑๖ ต.ค.๕๘)

ประกาศคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติ

อาศัยความในข้อ ๑๐ (๘) และข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศคณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดี"

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ด้วย

"ผู้บังคับบัญชา" หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในส่วนราชการ

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ หรือกระทำการตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) นำผลการวินิจฉัยและเอกสารหรือพยานหลักฐานที่คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลจากสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๒) รายงานผลการดำเนินการทางวินัย และการดำเนินคดีให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๕ การรายงานการดำเนินการทางวินัย ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีมีการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือไม่ ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการสั่งให้สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นหรือนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แล้วแต่กรณี ตามแบบรายงาน ๑ ท้ายประกาศนี้

เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้ว มีคำสั่งให้ยุติเรื่องหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ให้รายงานภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง ตามแบบรายงาน ๑ ท้ายประกาศนี้

(๒) ในกรณีมีการสอบสวนทางวินัย ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการทางวินัย ตามแบบรายงาน ๒ ท้ายประกาศนี้

เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการทางวินัยแล้ว ไม่ว่าจะมีคำสั่งลงโทษหรือไม่ก็ตาม ให้รายงานภายในสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ตามแบบรายงาน ๒ ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งด้วย

ข้อ ๖ การรายงานการดำเนินคดีอาญาให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม รายงานความคืบหน้าและผลคดีให้คณะกรรมการทราบ ดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นพนักงานสอบสวน ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันจับกุม ตามแบบรายงาน ๓ ท้ายประกาศนี้

(๒) ในชั้นพนักงานอัยการ ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ สามสิบวันนับแต่วันที่ส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ตามแบบรายงาน ๔ ท้ายประกาศนี้

(๓) การดำเนินคดีในศาล ให้รายงานเป็นระยะทุก ๆ หกสิบวันนับแต่วันที่ถูกฟ้องต่อศาล จนกว่าคดีถึงที่สุด ตามแบบรายงาน ๕ ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๗๕ ง ๓๐ มี.ค.๕๙)

รายงานการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นก่อนการดำเนินการทางวินัย

ของ

(ชื่อหน่วยงาน) .....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกกล่าวหา) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ต้องดำเนินการทางวินัย (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา

เหตุเกิดเมื่อ : .....

พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา : .....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน / ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวน (ถ้ามี) .....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา .....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินการทางวินัย

ของ

(ชื่อหน่วยงาน) .....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกกล่าวหา) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ต้องดำเนินการทางวินัย (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา

เหตุเกิดเมื่อ : .....

พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา : .....

.....

.....

.....

.....

ประเภทการดำเนินการทางวินัย ( ) ไม่ร้ายแรง ( ) ร้ายแรง

ตอนที่ ๔ ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน / ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....

.....

.....

.....

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน .....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา .....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ การสั่งลงโทษ / ให้ออกจากราชการ

โทษ.....

.....

ให้ออกจากราชการเพราะ.....

ตามมาตรา.....

มีการเพิ่มโทษ / ลดโทษ จาก.....เป็น.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในชั้นพนักงานสอบสวน
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล
ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกจับกุม) .....
เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....
ตำแหน่ง.....
สังกัด.....
อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกจับกุม
เหตุเกิดเมื่อ : .....
พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา : .....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินการชั้นพนักงานสอบสวน
ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....
.....
.....
.....
.....
ความเห็นของพนักงานสอบสวน .....
.....
.....
.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในชั้นพนักงานอัยการ
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกจับกุม) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกจับกุม

เหตุเกิดเมื่อ : .....

พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา : .....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินการชั้นพนักงานอัยการ

ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....

.....

.....

.....

ความเห็นของพนักงานสอบสวน .....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นของพนักงานอัยการ .....

.....

.....

.....

.....

รายงานการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกจับกุม
ในชั้นศาล
ของ
(ชื่อหน่วยงาน) .....

ตอนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล

ชื่อ/นามสกุล (ผู้ถูกดำเนินคดี) .....

เลขประจำตัวประชาชน.....ประเภทของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

อายุตัว.....ปี อายุราชการ (งาน).....ปี.....เดือน

ตอนที่ ๒ ประเภทของข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ที่ถูกจับกุม (ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรการทางบริหารในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘)

( ) (๑) สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๒) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใดๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๓) รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๔) คบค้าสมาคมเป็นอาจิณกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

( ) (๕) ใช้หลักทรัพย์หรือสถานะของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็นประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในคดีความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

ตอนที่ ๓ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดี

ข้อเท็จจริงได้ความโดยสรุปว่า.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ ความคืบหน้าในการดำเนินคดีในชั้นศาล

.....

.....

.....

.....

.....

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖
เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

เนื่องจากปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคลและสิทธิในกระบวนการยุติธรรมไว้ ประกอบกับมีการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ทำให้คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่ให้อำนาจในการออกคำสั่งนี้ โดยมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงออกคำสั่งโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการอำนวยความยุติธรรม ในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ไว้ท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว
(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บทที่ ๑
บททั่วไป

๑. คำสั่งนี้ใช้กับ การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

๒. ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๙๖๐/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

(๒) คำสั่งกรมตำรวจที่ ๕๗๒/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘ เรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา

(๓) คำสั่งกรมตำรวจที่ ๗๕๓/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่องการทำสำนวนการสอบสวน

(๔) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๗๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่องการทำสำนวนการสอบสวน (เพิ่มเติม)

(๕) หนังสือกองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๖๐๓.๓/ว.๑๖๐๙ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๒ เรื่องปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และมาตรา ๒๖๗

(๖) หนังสือกองคดี กรมตำรวจ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๐๓.๒๑/๓๖๙๓ ลงวันที่ ๒พฤษภาคม ๒๕๓๓ เรื่อง กำชับการสอบสวนคดีอาญา

(๗) หนังสือกรมตำรวจที่ ๐๕๐๓.๖/๑๑๙๙๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๙ เรื่อง กำชับและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราว

(๘) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๖๑๖๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาล

(๙) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๖๑๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนที่ผู้ต้องหาหลบหนีประกันและคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น

(๑๐) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๙๔๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการทำสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติม

(๑๑) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๓๖/๕๐๖๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญากรณีผู้เสียหายมอบอำนาจผู้อื่นให้ร้องทุกข์

(๑๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๙๗๓๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางการขอขยายเวลาการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพ

(๑๓) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๙๙๕๒ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการพิจารณาโดยต่อเนื่อง และการใช้หลักประกันในชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นศาล

(๑๔) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๐๕๐๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ เรื่อง กำชับการปฏิบัติในการสอบสวนคดีอาญา

(๑๕) หนังสือกองคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๓๗๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ.๒๕๔๗

(๑๖) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๓๖๐ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง กำชับให้ตรวจสอบข้อมูลบุคคลของผู้ต้องหาหรือผู้ถูกจับ

(๑๗) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๔๕๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการขออกหมายค้น หมายจับ และการดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลอาญา

(๑๘) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนมาก ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๔๕๐๑ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด และการรายงานคดี

(๑๙) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๕๑๘๓ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการเรียงเอกสารในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา และการออกเลขคดี(เพิ่มเติม)

(๒๐) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๓๑.๒๑๒/๐๙๐๘๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แก้ไขแนวทางปฏิบัติในการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การบันทึกคดี(ออกเลขคดี) การสอบสวนคดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดและการรายงานคดี และการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพงานสอบสวน

(๒๑) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๙๖๘ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การอายัดตัวผู้ต้องหาต่อเรือนจำและทัณฑสถาน

(๒๒) หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๑๑.๒๔/ว ๗๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกหมายเรียกและขอออกหมายจับผู้ต้องหา

๓. ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการใดที่ขัด หรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๔. ในคำสั่งนี้

(๑) “การรับแจ้งความ” หมายถึง การที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งเรื่องราวต่างๆ จากผู้ที่มาแจ้งยังหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ทั้งที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาและเกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) “หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน” หมายถึง สถานีตำรวจ กลุ่มงานสอบสวนหรือกองกำกับการที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลตำรวจภูธรภาค ๑-๙

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกลุ่มงานสอบสวนและตรวจสอบทรัพย์สินในสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

(๓) "การแจ้งความที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา" หมายถึง การที่ผู้แจ้งมาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งไม่ใช่คำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินการ หรือขอรับบริการในเรื่องอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา

(๔) "การแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญา" หมายถึง การที่ผู้แจ้งมาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวกับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในคดีอาญาทั่วไป หรือคดีจราจรทางบก

(๕) "คดีอาญาทั่วไป" หมายถึง คดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา

(๖) "คดีจราจรทางบก" หมายถึง คดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดขับรถในทางโดยประมาทเป็นเหตุให้ทรัพย์สินผู้อื่นได้รับความเสียหาย และหรือผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และหรืออันตรายสาหัส และหรือถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓(๔),มาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๐ มาตรา ๓๐๐ หรือมาตรา ๒๙๑

(๗) "การค้น" หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้อำนาจและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายทำการตรวจสอบเพื่อค้นหาหรือยึดสิ่งของซึ่งจะใช้เป็นพยานหลักฐานตามกฎหมายได้ หรือเพื่อพบและช่วยบุคคลที่ถูกหน่วงเหนี่ยวกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อพบบุคคลที่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล เพื่อนำมาดำเนินคดีตามกฎหมาย

(๘) "การจับ" หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้อำนาจและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายทำให้ผู้ถูกจับถูกจำกัดเสรีภาพในร่างกาย และทำให้เสรีภาพในการเคลื่อนที่สิ้นสุดลง รวมทั้งกรณีที่ผู้จับแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับว่า เขาต้องถูกจับแล้วสั่งให้ผู้ที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน

(๙) "ผู้ถูกจับ" หมายถึง บุคคลที่ถูกจับมาหาเจ้าพนักงานโดยจะถูกกล่าวหาแล้วหรือไม่ก็ตาม

(๑๐) "สำนวนการสอบสวน" หมายความว่า บรรดาสรรพเอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับคดีที่พนักงานสอบสวนได้รวบรวมไว้ เช่น บันทึกคำให้การผู้ที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นเป็นผู้ทำ เอกสารที่ยื่นเป็นพยาน คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่ยื่นต่อเจ้าพนักงาน เพื่อประสงค์ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆอันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

(๑๑) "สำนวนคดีอาญาทั่วไป" หมายถึง สำนวนการสอบสวนคดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา ยกเว้นคดีจราจรทางบก

(๑๒) "สำนวนคดีจราจรทางบก" หายถึง สำนวนการสอบสวนคดีที่กล่าวหาว่าผู้ใดขับรถในทางโดยประมาทเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต และหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓(๔) และมาตรา ๗๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๐๐ และมาตรา ๒๙๑

(๑๓) "สำนวนชันสูตรพลิกศพ" หมายถึง สำนวนการสอบสวนชันสูตรพลิกศพ ที่ได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ ซึ่งไม่ใช่สำนวนคดี เพียงแต่ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้โดยอนุโลม

(๑๔) "สำนวนไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด" หมายถึง สำนวนคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐(๑) รวมทั้งคดีที่ ไม่รู้จักชื่อ สกุล และมีตำหนิรูปพรรณไม่เพียงพอที่จะเขียนภาพเหมือนผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

(๑๕) "สำนวนคดีรู้ตัวผู้กระทำความผิด" หมายถึง สำนวนคดีที่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล หรือรู้จักชื่อแต่ไม่รู้จักชื่อสกุล หรือไม่รู้จักชื่อ ชื่อสกุล แต่มีตำหนิรูปพรรณเพียงพอที่เขียนภาพเหมือนผู้กระทำความผิดเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับได้

(๑๖) "ข้อหา" หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิด รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลา และสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆอีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้ผู้ต้องหาเข้าใจได้ดี

(๑๗) "ฐานความผิด" หมายถึง ความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหาตามที่ประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาให้ชื่อฐานความผิดไว้ เช่น ฐานลักทรัพย์ ฐานฉ้อโกง ฐานทำให้แท้งลูก ฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ฐานค้ามนุษย์ เป็นต้น ส่วนความคิดอื่นใดที่ประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาที่มิได้ให้ชื่อฐานความผิดไว้ เช่น ความผิดต่อชีวิต มีบทมาตราทั้งที่เป็นความผิดในการฆ่าผู้อื่น ความผิดในการทำร้ายผู้อื่นถึงตายโดยไม่มีเจตนาฆ่า ความผิด ในการทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท เป็นต้น ในการที่ชื่อฐานความผิดอาจใช้ชื่อฐานความผิดโดยสรุปสาระสำคัญขององค์ประกอบความผิดที่กล่าวหาได้ เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ความผิดฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยไม่เจตนาความผิดฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท เป็นต้น

(๑๘) "ผู้กล่าวหา" หมายถึง ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ ซึ่งจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้

๕. ในคำสั่งนี้ ถ้าคำใดมีคำอธิบายไว้แล้วในข้อ ๔ ให้ถือตามความหมายที่ได้อธิบายไว้ เว้นแต่ข้อความใดในคำสั่งที่แตกต่างจากคำอธิบายก็ให้มีความหมายเป็นไปตามนั้น

๖. วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มิได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๗. คำสั่งนี้ไม่มีผลกระทบถึงการดำเนินการใดๆที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ สำหรับการดำเนินการเรื่องใดที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้ในวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไปจนแล้วเสร็จ

บทที่ ๒
การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา

๑. การรับแจ้งความ

การรับแจ้งความ ให้ผู้รับแจ้งความพึงระลึกไว้เสมอว่า การรับแจ้งความเป็นหน้าที่ที่จะต้องบริการประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ว่า "เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน" จึงต้องรับแจ้งความ และให้บริการทุกเรื่องโดยให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งความ

๑.๑.๑ เมื่อมีผู้มาติดต่อราชการที่หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ไม่ว่าด้วยเรื่องใดๆให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกนาย อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำที่ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ห้ามมิให้หลีกเลี่ยงหรือละเลยหรือปัดความรับผิดชอบ

๑.๑.๒ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา และผู้แจ้งมีความประสงค์จะแจ้งไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการยืนยัน รับรอง หรือตรวจสอบ ให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องบันทึกคำแจ้งความนั้น ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน ส่วนการแจ้งเอกสารหายให้บันทึกการรับแจ้งไว้ในสมุดรายงานประจำวันรับแจ้งเอกสารหาย

๑.๑.๓ เมื่อมีผู้มาแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนทุกนายพึงระลึกอยู่เสมอว่า ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ หรือผู้กล่าวโทษอาจกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนได้ และพนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษตามกฎหมาย ไม่ว่าเหตุจะเกิด หรืออ้างหรือเชื่อว่าเกิดภายในเขตอำนาจการสอบสวนของตนหรือไม่ก็ตาม ห้ามปฏิเสธว่าเหตุมิได้เกิดในเขตอำนาจตน และให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑.๓.๑ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน โดยให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษตามระเบียบว่าด้วยการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ โดยให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้ในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป หรือสมุดสารบบการดำเนินคดีจราจรทางบก ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เปรียบเทียบปรับในวันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้หรือไม่ก็ตาม หรือทำสำนวนการสอบสวนและ ลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

กรณีร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษในความผิดอาญาซึ่งมิได้เกิดในเขตอำนาจของตนหรือที่เกิดนอกราชอาณาจักร ให้รับแจ้งความโดยลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้ หลังจากนั้นให้ส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

๑.๑.๓.๒ การรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตนแต่เป็นกรณีที่ผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบหรือคดีความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายมาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน และคู่กรณีได้เจรจายอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะมีการรับคำร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือกรณีอื่นๆพนักงานสอบสวนไม่ต้อง

ทำการสอบสวน แต่ให้ลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับแจ้งความไว้ในสมุดสารบบการรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาโดยไม่สอบสวน (แบบ ส ๕๖ – ๗๔)

๑.๑.๔ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าความผิดอาญาได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตอำนาจของตน ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙

(๒) กรณีที่ไม่แน่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกัน หรือในระหว่างหลายจังหวัดให้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑ โดยให้พนักงานสอบสวนที่รับแจ้งความดำเนินการสอบสวนเบื้องต้น แล้วเสนอความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจชี้ขาดวินิจฉัยสั่งการ

๑.๑.๕ การรับแจ้งความที่ยังไม่แน่ชัดว่าเป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนบันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี แล้วรีบเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาสั่งการภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่บันทึกการรับแจ้งความไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางแพ่งก็ให้ชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้แจ้งความทราบและลงประจำวันเกี่ยวกับคดี พร้อมให้ผู้แจ้งความลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

กรณีผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องในทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดอาญาแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว ก็ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๑.๑.๖ ในกรณีเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน เมื่อผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบ หรือเมื่อผู้เสียหายฟ้องคดีเสียเองโดยมิได้ร้องทุกข์ก่อน หรือเมื่อมีหนังสือกล่าวโทษเป็นบัตรสนเทห์ หรือบุคคลที่กล่าวโทษด้วยปากไม่ยอมบอกว่า เขาคือใคร หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อในคำกล่าวโทษหรือบันทึกคำกล่าวโทษ พนักงานสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนก็ได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

ในกรณีผู้เสียหายขอความช่วยเหลือแต่ไม่ยอมร้องทุกข์ตามระเบียบให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามหน้าที่โดยมิชักช้า หลังจากนั้นจึงรายงานผู้บังคับการหรือ ผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ เพื่อจะไม่ทำการสอบสวน

กรณีดังกล่าว หากผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าไม่ต้องทำการสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการรับแจ้งความไว้ในสมุดสารบบการรับแจ้งความที่เกี่ยวกับคดีอาญาโดยไม่สอบสวน (แบบ ส.๕๖-๗๔)

ในกรณีเป็นความผิดอาญาแผ่นดินและไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามวรรคสอง ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนว่ามีมูลความผิดหรือไม่ ถ้าปรากฏเป็นความผิดแล้วเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องดำเนินการสอบสวนต่อไป

๑.๒ การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวน

เพื่อเป็นการสื่อสารและสร้างความเชื่อใจที่ถูกต้องให้กับผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชันสูตรพลิกศพ ได้รับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติดังนี้

๑.๒.๑ คดีทุกประเภทที่มีผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชันสูตรพลิกศพทราบ โดยให้พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่แจ้งความคืบหน้า

๑.๒.๒ การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบให้ทำเป็นหนังสือแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน โดยมีระยะเวลาในการแจ้งความคืบหน้าผลการสอบสวน ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ครั้งแรก เมื่อครบกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๒.๒.๒ ครั้งที่สอง เมื่อครบกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก

๑.๒.๒.๓ ครั้งที่สาม เมื่อสรุปสำนวนการสอบสวนส่งให้พนักงานอัยการ

ทั้งนี้ หากมีการออกหมายจับ หรือจับกุมผู้ต้องหาได้ก็ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

๒. การค้น

การค้นตัวบุคคลหรือสถานที่ ล้วนแล้วแต่เป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพที่กฎหมายคุ้มครอง เจ้าพนักงานตำรวจพึงกระทำด้วยความระมัดระวังและยึดถือหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

๒.๑ เจ้าพนักงานตำรวจจะค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่รโหฐาน หรือมีเสียง หรือพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(๒) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(๓) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ถูกไล่จับและหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้น ควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(๔) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การ

กระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากรอหมายค้น สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน

การใช้อำนาจตรวจค้นกรณีนี้ ให้ผู้ตรวจค้นจัดทำบันทึกการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น (แบบ ส ๕๖ – ๓๑) โดยแสดงเหตุผลที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้ แล้วมอบบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์ประกอบบันทึกการตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น (แบบ ส ๕๖ – ๓๒) ให้เว้นแก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้นให้ส่งมอบบันทึกดังกล่าวแก่บุคคลเช่นว่านั้นในทันทีที่กระทำได้ แล้วให้รีบรายงานผลการตรวจค้นพร้อมทั้งเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

(๕) เมื่อที่รโหฐานนั้น ผู้ที่จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้านและการจับนั้น มีหมายจับหรือเป็นการจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘

๒.๒ การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(๑) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(๒) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หรือซึ่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

กรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง หมายถึง กรณีที่ต้องเข้าจัดการในทันทีทันใด ถ้ารอช้าจะไม่เป็นการเหมาะสมแก่พฤติการณ์ ทั้งนี้ให้พิจารณาจากความร้ายแรงของความผิด พฤติการณ์ในการกระทำความผิดและการได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดี เช่น เจ้าพนักงานตำรวจเห็นเจ้าของบ้านกับพวกกำลังต้มกลั่นสุราอยู่ในบ้านเวลากลางคืน ถ้าไม่จับขณะกำลังกระผิดก็จะไม่เป็นการประจักษ์แจ้งว่าผู้นั้นกระทำความผิดและจะไม่ได้พยานหลักฐานของกลางหรือได้ไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ดังในเวลากระทำผิด ถ้าปล่อยให้เนิ่นช้าไปโดยไม่จับทันที ก็อาจจับกุมผู้กระทำผิดไม่ได้เลยทั้งพยานหลักฐานต่างๆ ก็อาจสูญหายหรือถูกทำลายไปหมด จึงเป็นกรณีฉุกเฉิน เจ้าพนักงานมีอำนาจจับ แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดลหุโทษแม้กระทำผิดซึ่งหน้าหากเจ้าพนักงานรู้จักหลักแหล่งของผู้กระทำผิดก็ไม่เป็นกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง

(๓) การค้นเพื่อจับผู้ดุร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

ผู้ดุร้าย หมายถึง ผู้ที่กระทำอย่างโหดเหี้ยม และหมายความรวมถึงบุคคลที่ยังไม่ใช่ผู้กระทำความผิด เช่น คนที่มีจิตใจไม่ปกติเคยทำร้ายผู้อื่นมาก่อน คนบ้าหรือคนเป็นโรคจิตควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมตนเองไม่ได้อาจเกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินของตนเอง หรือผู้อื่น เป็นต้น

ผู้ร้ายสำคัญ หมายถึง ผู้กระทำผิดในคดีที่มีลักษณะร้ายแรง เช่น คดีฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือปล้นทรัพย์ หรือเป็นผู้กระทำผิดติดนิสัยจนมีชื่อเสียงเป็นที่หวาดกลัวแก่ประชาชนทั่วไป หรือเป็นที่ต้องการตัวของทางราชการหรือมีหมายจับหลายคดี เป็นต้น

๒.๓ การตรวจค้นกรณีมีหมายค้น หรือคำสั่งของศาลนั้น หัวหน้าในการจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้น คือ เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งจะต้องเป็นเจ้าพนักงานตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น และเมื่อทำการตรวจค้นเสร็จสิ้นแล้ว ให้ดำเนินการตามที่ศาลสั่งไว้ด้วย

๒.๔ การตรวจค้นในที่รโหฐาน ให้เจ้าพนักงานปฏิบัติดังนี้

๒.๔.๑ เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำการตรวจค้นต้องแต่งเครื่องแบบ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น หรือกรณีเร่งด่วน หรือเป็นเจ้าพนักงานตำรวจที่มีตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการขึ้นไปจะไม่แต่งเครื่องแบบก็ได้ แต่ต้องแจ้งยศ ชื่อ ตำแหน่งพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวให้เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นทราบ

๒.๔.๒ ก่อนลงมือตรวจค้นให้เจ้าพนักงานตำรวจที่จะทำหน้าที่ในการตรวจค้นแสดงความบริสุทธิ์ จนเป็นที่พอใจกับเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นแล้วจึงลงมือตรวจค้นต่อหน้าเจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น หรือถ้าหาบุคคลเช่นว่านั้นไม่ได้ หรือสถานที่นั้นไม่มีผู้ใดอยู่ก็ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

๒.๔.๓ หากเป็นกรณีตรวจค้นที่อยู่หรือสำนักงานของผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งถูกควบคุมหรือขังอยู่ให้ทำต่อหน้าบุคคลนั้น ถ้าบุคคลนั้นไม่ติดใจหรือไม่สามารถมากำกับ จะตั้งผู้แทนหรือพยานมากำกับก็ได้ ถ้าผู้แทนหรือพยานไม่มี ให้ตรวจค้นต่อหน้าบุคคลในครอบครัวหรือต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนที่เจ้าพนักงานตำรวจได้ขอร้องมาเป็นพยาน

๒.๒.๔ ในการตรวจค้นที่รโหฐาน ให้เจ้าพนักงานตำรวจสั่งเจ้าของหรือคนที่อยู่ในนั้นหรือผู้รักษาสถานที่ซึ่งจะตรวจค้นยอมให้เข้าไปโดยมิหวงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตรวจค้นนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่ยอมให้เข้าไป ให้เจ้าพนักงานตำรวจชี้แจงเหตุความจำเป็นก่อน ถ้ายังไม่ยินยอมอีก เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจใช้กำลังเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะต้องเปิดหรือทำลายประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้ว หรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่นๆ ให้ทำได้แต่จะทำให้เสียหายเกินกว่าความจำเป็นไม่ได้

๒.๒.๕ ในการตรวจค้นต้องกระทำการด้วยความระมัดระวัง และพยายามหลีกเลี่ยงมิให้เกิดความเสียหาย เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๒.๒.๖ สิ่งของใดที่ยึดได้ ต้องให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือพยาน แล้วแต่กรณี ดูเพื่อให้รับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลเช่นนั้นรับรองหรือไม่ยินยอมรับรองอย่างใด ให้มีรายละเอียดปรากฏไว้ในบันทึกการตรวจค้น

๒.๒.๗ เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นเสร็จสิ้นแล้วต้องจัดทำบันทึกการตรวจค้นโดยให้ปรากฏรายละเอียดแห่งการตรวจค้นและสิ่งของที่ตรวจค้น โดยสิ่งของที่ตรวจค้นให้ห่อหรือบรรจุหีบห่อ ตรีตราไว้ หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ

๒.๒.๘ บันทึกการตรวจค้นนั้นให้อ่านให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่บุคคลในครอบครัว ผู้ต้องหา จำเลย ผู้แทน หรือพยาน แล้วแต่กรณีฟัง แล้วให้บุคคลเช่นว่านั้นลงลายมือชื่อรับรองไว้ หากไม่ยินยอมให้บันทึกเหตุผลไว้

๓. การจับ

การจับ เป็นการกระทำให้ผู้ถูกจับเสียความเป็นอิสรภาพ เจ้าพนักงานตำรวจจึงควรระมัดระวังการใช้อำนาจในการจับ และกระทำเมื่อมีความจำเป็น โดยให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและ

กฎหมายให้อำนาจไว้ พึงเข้าใจว่าวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของการจับ เพื่อประโยชน์ในการระงับปราบปรามเหตุอันบังเกิดขึ้นเฉพาะหน้า หรืออาจจะเกิดขึ้น หรือเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสหลบหนีได้สะดวกเท่านั้น และให้ปฏิบัติดังนี้

๓.๑ เจ้าพนักงานตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลไม่ได้ เว้นแต่

๓.๑.๑ เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๐ ความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นกำลังกระทำหรือพบ ในอาการซึ่งแทบจะไม่มีความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำผิดมาแล้วสดๆ แต่ยังมีกรณีที่กฎหมายถือว่า เป็นความผิดซึ่งหน้าได้เช่นกัน หากเป็นความผิดอาญาที่ระบุไว้ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวคือ

(๑) เมื่อพบบุคคลหนึ่งถูกไล่จับดั่งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

(๒) เมื่อพบบุคลหนึ่งแทบจะทันทีทันใดหลังจากกระทำผิด ในถิ่นแถวใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุนั้นและมีสิ่งของที่ได้มาจากการกระทำผิด หรือมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสันนิษฐานได้ว่าได้ใช้ในการกระทำผิดหรือมีร่องรอยพิรุธเห็นประจักษ์ที่เสื้อผ้าหรือเนื้อตัวของผู้นั้น

๓.๑.๒ เมื่อพบบุคคลอันมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำผิด

๓.๑.๓ เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖(๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

การจับกรณีนี้ เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับจะต้องมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายอย่างอื่น และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ทัน เช่น กรณีที่มีผู้เสียหายชี้ให้จับ หากได้มีการสืบสวนสอบสวนจนปรากฏหลักฐานตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น ทั้งเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับได้ทัน เจ้าพนักงานตำรวจก็มีอำนาจจับกุมได้ทันทีโดยไม่ต้องมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล แต่ถ้ายังไม่ได้เริ่มทำการสืบสวนสอบสวนเจ้าพนักงานตำรวจจะต้องตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานจากผู้เสียหายเสียก่อน ถ้าปรากฏว่ามีหลักฐานที่เชื่อถือได้ตามสมควรว่าผู้ที่จะถูกจับนั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และกำลังจะหลบหนีหรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น และไม่มีโอกาสที่จะไปขอให้ศาลออกหมายจับได้ทันเจ้าพนักงานตำรวจก็มีอำนาจจับกุมบุคคลนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายจับเช่นเดียวกัน

๓.๑.๔ การจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีไประหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๗ เป็นกรณี เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยหนีหรือจะหลบหนี กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจที่พบการกระทำดังกล่าวมีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นได้ แต่ในกรณีที่บุคคลซึ่งทำสัญญาประกันหรือเป็นหลักประกันเป็นผู้พบเห็นการกระทำดังกล่าว

อาจขอให้เจ้าพนักงานตำรวจที่ใกล้ที่สุดจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เองแล้วส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ใกล้ที่สุด และให้เจ้าพนักงานนั้นรีบจัดส่งผู้ต้องหาหรือจำเลยไปยังเจ้าพนักงานหรือศาลโดยคิดค่าพาหนะจากบุคคลที่ทำสัญญาประกันหรือหลักประกันนั้น

๓.๒ การจับนั้นเจ้าพนักงานตำรวจต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นว่า เขาต้องถูกจับแล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับทันที เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้นให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบนั้น แต่ถ้าจำเป็นก็ให้จับตัวไป

๓.๓ ต้องแจ้งข้อหาให้ผู้ถูกจับทราบ หากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับและแจ้งด้วยว่าผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ หากให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้ โดยให้เจ้าพนักงานตำรวจพูดข้อความในลักษณะต่อไปนี้

๓.๓.๑ กรณีเป็นการจับโดยไม่มีหมายจับ

"คุณ(ท่าน)ถูกจับแล้วในข้อหา.....คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน)ให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และคุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้"

๓.๓.๒ กรณีเป็นการจับโดยมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

"คุณ(ท่าน)ถูกจับตามหมายจับของศาล.....ที่...../๒๕.....ลงวันที่.....ในข้อหา.....คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าคุณ(ท่าน)ให้การถ้อยคำนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ คุณ(ท่าน)มีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนาย หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความได้"

๓.๔ ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับ หากเป็นการสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลใดให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณี

๓.๕ หากบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งเรื่องการจับนั้น

๓.๖ เจ้าพนักงานตำรวจ หรือราษฎรผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น ให้นำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดังกล่าว

กรณีพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ เป็นคนละท้องที่กับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับรีบส่งตัวผู้ถูกจับไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่รับผิดชอบโดยทันที และให้คำนึงถึงระยะเวลาในการควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาด้วย

๓.๗ กรณีเจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้จับให้แจ้งข้อหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์จับให้ผู้ถูกจับทราบ ถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟัง และบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อรับตัวผู้ถูกจับไว้ควบคุมโดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้ และมอบสำเนาบันทึกการจับกุมแก่ผู้ถูกจับนั้น โดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับสำเนาไว้ในบันทึกการจับกุม

๓.๘ กรณีราษฎรเป็นผู้จับ ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับจากราษฎรบันทึกชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ ข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้น รวมทั้งแจ้งข้อหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบและแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบด้วยว่า ผู้ถูกจับมีสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ โดยบันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อรับตัวผู้ถูกจับไว้ควบคุมและให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับทราบไว้

๓.๙ การปฏิบัติเกี่ยวกับการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

สำหรับบันทึกการจับกุมเด็กหรือเยาวชนให้ใช้ตามแบบบันทึกการจับกุมผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือเยาวชน (แบบ ส ๕๖-๒๘)

๔. การควบคุม

การควบคุม ต้องกระทำไปภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น กฎหมายสำคัญที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งนอกจากจะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยแล้วยังคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลด้วย จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๔.๑ ให้เจ้าพนักงานตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗/๑ ให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรก รวมทั้งจัดให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาสามารถติดต่อกับญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจเพื่อแจ้งให้ทราบถึงการจับ และสถานที่ที่ถูกควบคุม ถ้าผู้ถูกจับร้องขอให้เจ้าพนักงานตำรวจเป็นผู้แจ้งตามสิทธิดังกล่าว ก็ให้จัดการตามคำร้องขอนั้นโดยเร็ว และให้บันทึกการจัดการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เป็นหลักฐานไว้ในการนี้ห้ามไม่ให้เรียกค่าใช้จ่ายใดๆจากผู้ถูกจับ

การแจ้งสิทธิดังกล่าวให้บันทึกไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อเดียวกับบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่รับตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุม โดยไม่ต้องบันทึกเรื่องการแจ้งสิทธิดังกล่าวไว้ในบันทึกคำให้การ และไม่ต้องจัดทำบันทึกการแจ้งสิทธิอีก โดยให้มีข้อความปรากฏดังนี้

“.....(ยศ ชื่อ สกุล ตำแหน่ง).....เจ้าพนักงานตำรวจผู้รับตัว นาย/นาง/น.ส.....ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้ควบคุมได้แจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามกฎหมายให้ทราบแล้ว ดังนี้

(๑) มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติ หรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการจับกุมและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก

(๒) มีสิทธิพบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

(๓) มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนปากคำตนในชั้นสอบสวน

(๔) มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

(๕) มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

นาย/นาง/น.ส.....ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมได้ทราบสิทธิของตนแล้ว จึงลงลายมือชื่อรับทราบสิทธิตามกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ถูกจับ/ผู้ต้องหา

(ลงชื่อ).....ผู้รับมอบตัว”

หากพนักงานอัยการต้องการบันทึกการแจ้งสิทธิ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำเนาบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีข้อที่แจ้งสิทธิมอบให้พนักงานอัยการ

๔.๒ เจ้าพนักงานตำรวจผู้รับตัวผู้ถูกจับ จะปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราวหรือควบคุมผู้ถูกจับไว้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นการจับโดยมีหมายหรือคำสั่งของศาลให้รีบดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๖๔ และในกรณีที่ต้องส่งผู้ถูกจับไปยังศาล แต่ไม่สามารถส่งไปได้ในขณะนั้นเนื่องจากเป็นเวลาที่ศาลผิดหรือใกล้จะปิดทำการให้เจ้าพนักงานตำรวจที่รับตัวผู้ถูกจับไว้มีอำนาจปล่อยผู้ถูกจับชั่วคราว หรือควบคุม ผู้ถูกจับไว้ได้จนกว่าศาลเปิดทำการ

๔.๓ ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าความจำเป็นแก่พฤติการณ์แห่งคดี และให้พนักงานสอบสวนพึงทราบถึงอำนาจการควบคุมของพนักงานสอบสวนและศาล

๔.๔ กรณีที่มีการจับกุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามหมายจับหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบหมายจับที่ข้อความ “ด้วยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า...” ว่ามีเหตุผลพิเศษในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือไม่ หากมีเหตุผลพิเศษให้พึงระมัดระวังเกี่ยวกับอำนาจการควบคุมผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

๔.๕ เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกคุมขังในคดีอาญาหรือในกรณีอื่นใดโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีขอให้ปล่อยผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบได้

กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่ามีการคุมขังผู้ต้องหา หรือผู้ถูกจับหรือบุคคลใดโดย มิชอบด้วยกฎหมาย ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานทราบ และให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานที่จะต้องพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการหรือมอบหมายให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลแห่งท้องที่ที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาขอให้ปล่อยผู้ถูกคุมขังโดยมิชอบนั้น

๕. การปล่อยชั่วคราว

ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่มีความผิดจนกว่าศาลจะได้พิพากษาถึงที่สุดว่าบุคคลผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด การปล่อยชั่วคราวจึงเป็นมาตรการที่มีความสำคัญยิ่ง หากผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน กำหนดลำดับอาวุโสของพนักงานสอบสวนไว้ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการกำหนดลำดับอาวุโสของข้าราชการตำรวจในการรักษาราชการแทน มีอำนาจเป็นผู้พิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวแทนได้

๕.๒ ให้หัวหน้างานที่มีอำนาจสอบสวน พิจารณาสั่งคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวโดยเร็ว โดยให้พิจารณาสั่งให้เสร็จภายใน ๑ ชั่วโมงนับแต่ได้รับเรื่อง เว้นแต่มีกรณีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาสั่งการได้ภายในกำหนด ก็ให้บันทึกเหตุจำเป็นนั้นไว้ในคำร้องหรือบันทึกเสนอสัญญาประกันแต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่ได้รับคำร้อง

๕.๓ การวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต้องพิจารณา และสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยพิจารณาเหตุเหล่านี้ประกอบด้วย

๕.๓.๑ ความหนักเบาแห่งข้อหา โดยพิจารณาจากอัตราโทษของความผิดที่ถูกกล่าวหานั้น มีเพียงใด กรณีอัตราโทษสูงหากปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะหลบหนีมีหรือไม่

๕.๓.๒ พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนว่า สามารถที่จะพิสูจน์ความผิดที่ผู้ต้องหาถูกกล่าวหานั้นมีมากน้อยเพียงใด หากปล่อยชั่วคราวแล้วโอกาสที่ผู้ต้องหาจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานให้เสียรูปคดีหรือไม่

๕.๓.๓ พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงในการกระทำความผิดของผู้ต้องหานั้นว่า เกิดจากการกระทำโดยเจตนา ไม่เจตนา จำเป็น ป้องกัน ถูกบังคับ หรือขู่เข็ญให้กระทำความผิดหรือกระทำโดยประมาท

๕.๓.๔ เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด ผู้ร้องขอประกันมีความน่าเชื่อถือเพียงใด โดยให้ดูความถูกต้องของเอกสาร เช่น บัตรประจำตัว หรือหนังสือรับรองตำแหน่งหน้าที่ว่าถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นฉบับจริงหรือไม่ ยศ ชื่อ สกุล ตำแหน่งหน้าที่ในบัตรประจำตัวกับที่ระบุในหนังสือรับรองถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากไม่ตรงกัน มีหนังสือใดมารับรองประกอบหรือไม่ กรณีเป็นหลักทรัพย์ ให้ตรวจสอบว่าผู้ร้องขอประกันเป็นเจ้าของหลักทรัพย์หรือไม่หากได้รับมอบอำนาจมีหลักฐานการมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่

การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกัน ให้พนักงานสอบสวนสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน หรือภาวะผูกพันของผู้ร้องขอประกัน เพื่อประกอบการพิจารณาการให้ประกัน

๕.๓.๕ ผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือไม่

๕.๓.๖ ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่

๕.๔ ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยตัวชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้ แต่จะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติเกินความจำเป็นแก่กรณีมิได้

๕.๕ การสั่งไม่ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุหนึ่งเหตุใดดังนี้

(๑) ผู้ต้องหาจะหลบหนี

(๒) ผู้ต้องหาจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน

(๓) ผู้ต้องหาจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น

(๔) ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันไม่น่าเชื่อถือ

(๕) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงาน

๕.๖ คำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุผล และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบ โดยให้ปฏิบัติดังนี้

๕.๖.๑ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องหรือพนักงานสอบสวนเวรแจ้งคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ต้องหาและผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวทราบโดยเร็ว โดยบันทึกคำสั่งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี โดยให้ผู้ต้องหาและผู้ย่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน และ

๕.๖.๒ สำเนาบันทึกเสนอสัญญาประกัน ซึ่งปรากฏคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวพร้อมเหตุผลหรือหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ปล่อยชั่วคราวและเหตุผลมอบให้ผู้ต้องหา และผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

๕.๗ ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๕ ปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ส่วนคดีอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

๕.๘ การเรียกประกัน หรือหลักประกัน จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีไม่ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา รวมทั้งคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

๕.๙ กรณีที่มีการจับคุมผู้ต้องหาตามหมายจับหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบหมายจับหรือคำสั่งที่ข้อความ “ด้วยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า...” ว่ามีเหตุผลพิเศษในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือไม่ หากมีเหตุผลพิเศษให้นำมาพิจารณาประกอบการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยชั่วคราวด้วย

๕.๑๐ ในสัญญาประกันจะกำหนดภาระหน้าที่หรือเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันต้องปฏิบัติเกินความจำเป็นไม่ได้ เช่น การนัดหมายให้มารายงานตัวกับพนักงานสอบสวนบ่อยครั้งจนผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันไม่สามารถจะทำงานอย่างอื่นได้ตามปกติ เป็นต้น

๕.๑๑ การใช้หลักประกันในชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาล

๕.๑๑.๑ กรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันและยังไม่ได้รับคืน ผู้ต้องหาหรือจำเลยหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการหรือศาลขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อไป เมื่อพนักงานอัยการหรือศาลเห็นสมควรอนุญาตแล้ว พนักงานอัยการหรือศาลจะแจ้งพนักงานสอบสวนให้ส่งหลักประกันดังกล่าว

ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการส่งหลักประกันนั้นให้พนักงานอัยการหรือศาลภายในระยะเวลาภายใน ๓ วัน เว้นแต่พนักงานอัยการหรือศาลสั่งเป็นอย่างอื่นก็ให้ดำเนินการตามนั้น

๕.๑๑.๒ การออกใบรับหลักทรัพย์ที่พนักงานสอบสวนออกให้แก่ผู้ประกันให้ผู้ประกันแสดงความจำนงไว้ให้ชัดเจนว่า จะใช้หลักประกันชั้นสอบสวนเป็นหลักประกันในชั้นพนักงานอัยการหรือชั้นศาลด้วยหรือไม่ หากมีความประสงค์เช่นนั้น ให้บันทึกข้อความดังต่อไปนี้ ไว้ที่ท้ายใบรับหลักทรัพย์

"……ข้าพเจ้า……ผู้ประกันมีความประสงค์จะใช้หลักประกันตามใบรับนี้ เป็นหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนี้ในชั้นพนักงานอัยการชั้นศาล และยินยอมให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการเก็บรักษาหลักประกัน รวมทั้งหนังสือสำคัญแสดงสิทธิฯไว้จนกว่าจะได้ส่งมอบตัวผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการ หรือต่อศาล หรือพนักงานอัยการหรือศาลไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือสั่งให้คืนหลักประกันดังกล่าว

(ลงชื่อ) ……ผู้ประกัน

(ลงชื่อ) ……ผู้รับสัญญา"

๕.๑๑.๓ การส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนต้องระบุรายละเอียดของหลักประกันให้พนักงานอัยการทราบ

๕.๑๑.๔ การจะขอคืนหลักประกันหลังจากผู้ต้องหาถูกฟ้องแล้ว จะต้องแสดงพยานหลักฐานว่าศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหารายนั้นหรือสั่งให้คืนหลักทรัพย์ประกันแก่ผู้ขอประกันได้

๕.๑๒ หากความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดหลง ปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไป หรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้จำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่ม หรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นหรือหากภายหลังมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้วพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป เช่น คดีที่มีการชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจกับผู้เสียหาย และผู้เสียหายไม่ติดใจดำเนินคดีกับผู้ต้องหาแล้ว เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งลดประกันได้ตามที่เห็นสมควร

๖. การสอบสวน

การสอบสวนของพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ ตลอดจนระเบียบ และคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ รวมทั้งให้ปฏิบัติดังนี้

๖.๑ ก่อนรับคำร้องทุกข์ให้ตรวจสอบว่าผู้เสียหายเคยมาร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายมาก่อนหรือไม่ หากผู้เสียหายเคยมีการดำเนินการดังกล่าวมาก่อนแล้วก็ให้ชี้แจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙(๒) ไม่อาจดำเนินการตามคำร้องทุกข์ได้ และหากผู้เสียหายยังคงยืนยันจะร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีต่อไป ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการไปตามกฎหมายต่อไป

๖.๒ คดีความผิดอันยอมความได้ กรณีมีการมอบอำนาจให้ตรวจสอบว่าหนังสือมอบอำนาจถูกต้องหรือไม่ มอบอำนาจช่วงได้หรือไม่ ขอบเขตของการมอบอำนาจมีเพียงใด ให้พิจารณามีความเห็นไปตามรูปคดี

๖.๓ เพื่อประโยชน์ในการติดตามพยานให้ไปตามกำหนดนัดของศาล ให้พนักงานสอบสวนบันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมดพร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานสำหรับพนักงานสอบสวน (แบบ ส ๕๖-๘๑) และสมุดคุมพยานประจำที่ทำการพนักงานสอบสวน (แบบ ๕๖-๘๒) เก็บไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

กรณีสอบสวนโดยคณะพนักงานสอบสวน ให้หัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนจัดการให้บันทึกรายชื่อของพยานบุคคลทั้งหมด พร้อมที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นที่ใช้ในการติดต่อพยานเหล่านั้นไว้ในสมุดคุมพยานประจำที่ทำการของพนักงานสอบสวนซึ่งรับการร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษลงในระบบการดำเนินคดีอาญาไว้ทำการสอบสวนคดีนั้นๆ

๖.๔ การสอบสวนปากคำผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา หรือพยานให้บันทึกบัตรประจำตัวประชาชนให้ปรากฏชื่อ ที่อยู่ เลขหมายประจำตัวประชาชน ออกให้ที่ใด เมื่อใด หมดอายุเมื่อใด หากนั้นอ้างว่าไม่ได้นำบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวมาหรือไม่มี ก็ให้บันทึกจากเอกสารอื่นๆที่ทางราชการออกให้ เช่น หนังสือเดินทาง ใบอนุญาตขับขี่ หรือตรวจสอบข้อมูลจากทะเบียนราษฎร์ และบันทึกไว้

๖.๕ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบต้องจัดทำรูปถ่ายผู้ต้องหา พร้อมระบุชื่อ วัน เดือน ปีเกิด, อายุ สัญชาติ และลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหา รวมทั้งสำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาทะเบียนสูติบัตรหรือหนังสือสำคัญของทางราชการ ซึ่งยืนยันตัวผู้ต้องหา ประกอบสำนวนการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ โดยให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบกระทำในโอกาสแรกที่เริ่มคดี

กรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อน ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนบิดามารดาหรือญาติพี่น้องของผู้ต้องหา เพื่อยืนยันถึงอายุของผู้ต้องหา

๖.๖ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยหรือกรณีที่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไม่สามารถนำเอกสารบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ ซึ่งมีภาพถ่ายผู้ถือบัตรมาแสดงได้ ก็ให้สอบถามข้อมูลประวัติของบุคคลนั้นโดยละเอียด พร้อมกำชับทำการตรวจสอบไปยังหน่วยงานของทางราชการที่มีฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ เช่น ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หากมีความจำเป็นก็ให้นำตัวบุคคลนั้นไปตรวจสอบด้วย เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องหาแอบอ้างใช้ชื่อและนามสกุลของบุคคลอื่นในการดำเนินคดี จนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานสอบสวน

๖.๗ การสอบสวนปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปี ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างการอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้า

หญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ โดยแยกทำการสอบสวนให้เป็นส่วนสัด ในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และในกรณีที่นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมิให้เด็กได้ยินคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนในสถานที่อันเป็นสัดส่วน และเหมาะสม

(๒) สิทธิในการให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการ ร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำ

(๓) สิทธิในการตอบคำถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ กรณีที่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าการถามคำถามโดยตรงหรือการถามคำถามบางคำถามอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง

(๔) สิทธิที่จะไม่ตอบคำถามที่ซ้ำซ้อนการหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

๖.๘ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักวานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด กรณีที่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหานั้นให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาไว้ในบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (แบบ ส ๕๖-๕) และต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

กรณีที่ไม่มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหานั้นให้พนักงานสอบสวนระบุการกระทำตามที่ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาเท่านั้น โดยไม่ต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแต่อย่างใด แต่ถ้ามีหลักฐานเพิ่มเติมในภายหลังว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามข้อหานั้น พนักงานสอบสวนจึงจะแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดและฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบเพิ่มเติมรวมทั้งต้องให้โอกาสผู้ต้องหา ที่จะแก้ข้อหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

เมื่อมีการแจ้งข้อหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหาไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่มีการออกหมายจับแต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่ออกหมายขังได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายศาลทันที ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาที่

ศาลปิดทำการ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่เปิดทำการ ในการนี้ให้พนักงานสอบสวนลงรายงานบันทึกประจำวันเกี่ยวกับคดีเพื่อเป็นหลักฐานโดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งข้อหา หากขณะนั้นเป็นเวลาศาลผิดทำการหรือใกล้จะปิดทำการก็ให้มีข้อความต่อท้ายดังนี้

"เนื่องจากขณะนี้เป็นเวลาที่ศาลปิดทำการหรือใกล้จะปิดทำการ พนักงานสอบสวนไม่สามารถนำตัวผู้ต้องหาไปขอให้ศาลออกหมายขังได้ทันที จึงนัดหมายให้ นาย/นาง/นางสาว..... ผู้ต้องหาในคดีอาญาที่...../คดีจราจรที่.....ไปศาล.....เพื่อขอให้ศาลออกหมายขัง นาย/นาง/นางสาว.....ในวันที่.....เวลา.....น.นาย/นาง/นางสาว..... ได้รับทราบคำสั่งของพนักงานสอบสวนแล้วยืนยันว่าจะไปศาลตามที่พนักงานสอบสวนสั่ง จึงให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน" จากนั้นให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน หากผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขังผู้ต้องหาดำเนินคดีตามข้อหาที่ได้แจ้งข้อหานั้นโดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมายจับและมีอำนาจปล่อยชั่วคราวได้

แต่กรณีดังกล่าวข้างต้นหากพนักงานสอบสวนเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้นได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๑ หลังจากแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว พนักงานสอบสวนจะกุมกุมและควบคุมผู้ต้องหาไม่ได้ การบันทึกเกี่ยวกับการแจ้งข้อหาในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี บันทึกพนักงานสอบสวน หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนบันทึกให้ปรากฏข้อความว่า "แจ้งข้อหาหรือฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว จะได้สอบสวนต่อไปไม่มีการจับกุมและควบคุมผู้ต้องหาแต่อย่างใด" ห้ามมิให้บันทึกว่า "แจ้งข้อหาหรือฐานความผิดให้ผู้ต้องหาทราบแล้วปล่อยตัวไป" เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามีการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหานอกจากนั้นในกรณีนี้พนักงานสอบสวนไม่ต้องแจ้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๗/๑ เพราะผู้ต้องหาที่ถูกแจ้งข้อหาในกรณีนี้ ไม่ใช่ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขัง และไม่ต้องทำบันทึกการควบคุมผู้ต้องหา ประกอบสำนวนการสอบสวนแต่อย่างใด

การถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำการโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหานั้น ก่อนถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๔ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ต้องหาทราบก่อนว่า " ผู้ต้องหามีสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ และผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวน"

การแจ้งสิทธิข้างต้น ให้ปรากฏไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหาตรงบรรทัด "และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบก่อนว่าข้าพเจ้ามีสิทธิดังต่อไปนี้ ....." ในส่วนที่ผู้ต้องหา มีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนนั้น หลังจากแจ้งข้อหาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่า ผู้ต้องหาประสงค์ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนหรือไม่ หากต้องการให้ทนายความหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจมาเข้าฟังการสอบสวนด้วย หากไม่ต้องการก็ให้บันทึกไว้ในบันทึกคำให้การผู้ต้องหา

เมื่อได้จัดทนายความให้แก่ผู้ต้องหาดังกล่าวแล้ว กรณีจำเป็นเร่งด่วน หากทนายความไม่อาจมาพบผู้ต้องหาได้ โดยไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานสอบสวนทราบหรือแจ้งแต่ไม่มาพบผู้ต้องหาภายในกำหนดเวลาอันสมควร ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนผู้ต้องหาไปได้ โดยไม่ต้องรอทนายความ แต่พนักงานสอบสวนต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

การสอบสวนผู้ต้องหาอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ และ มาตรา ๑๓๓ ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖.๙ การถามคำให้การผู้ต้องหา ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำ หรือให้จัดการใดๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับ หรือกระทำโดยมิชอบประการใดๆ เพื่อจูงใจให้เขาให้การอย่างใดๆ ในเรื่องที่ต้องหานั้น

๖.๑๐ การให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ

๖.๑๐.๑ ห้ามจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้าทำข่าว ขณะมีการให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และหลีกเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใดๆ ในลักษณะเป็นการตอบโต้ระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้ต้องหา หรือบุคคลใดๆ โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้รูปคดีเสียหาย

๖.๑๐.๒ พนักงานสอบสวนไม่ควรให้ผู้ต้องหานำไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพว่า ผู้ต้องหากระทำผิดอย่างไร แต่ถ้าเป็นการนำชี้ประกอบคำรับอื่น เช่น นำชี้จุดที่ซ่อนทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการกระทำผิด สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำผิด หรือสงสัยว่าจะใช้ในการกระทำผิด หรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐาน อาจให้ผู้ต้องหานำชี้ก็ได้ และป้องกันมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในที่นำชี้ และให้พึงระมัดระวังการใช้ถ้อยคำ หรือกิริยาท่าทางที่เห็นว่าเป็นการข่มขู่ หรือการปฏิบัติการที่ไม่สมควรแก่ผู้ต้องหา

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์ไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพเพราะจะเป็นการประจานเด็ก และอาจเป็นการกระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก รวมทั้งห้ามมิให้นำผู้ต้องไปขอขมาศพหรือ บิดา มารดา สามี ภรรยา ญาติ มิตรสหาย หรือผู้ปกครองของผู้ตาย นอกจากนี้ห้ามนำผู้เสียหาย พยาน เข้าร่วมในการนำชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพของผู้ต้องหาเป็นอันขาด โดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นเด็ก สตรี พระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช

๖.๑๑ การชี้ตัวผู้ต้องหา

๖.๑๑.๑ ให้พนักงานสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการชี้ตัวพึงระลึกเสมอว่า การชี้ตัวผู้ต้องหาเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายโดยปราศจากอคติ และการบังคับ จึงห้ามจัดให้มีการชี้ตัวโดยผู้ชี้ตัวไม่เต็มใจหรือไม่สมัครใจโดยเด็ดขาด

๖.๑๑.๒ ในการจัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหาให้กระทำแต่เฉพะวิธีชี้ตัวผู้ต้องหาโดยมิให้ผู้ต้องหาเห็นตัวผู้ชี้ตัว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้กล่าวหา และพยานผู้ทำการชี้ตัวผู้ต้องหา

๖.๑๑.๓ กรณีที่พนักงานสอบสวนมีความจำเป็นต้องจัดให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีชี้ตัวบุคคลใด ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวบุคคลในสถานที่ที่เหมาะสม

สำหรับเด็กและสามารถป้องกันมิให้บุคคลซึ่งจะถูกชี้ตัวเห็นตัวเด็ก โดยให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอ พนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการชี้ตัวบุคคลนั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจหาหรือรอบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ และเด็กไม่ประสงค์จะให้มีหรือรอบุคคลดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

ในกรณีการชี้ตัวผู้ต้องหาที่เป็นเด็กไม่เกินสิบแปดปีให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการชี้ตัวในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและสามารถป้องกันมิให้ผู้ต้องหาที่เป็นเด็กนั้น เห็นตัวบุคคลที่จะทำการชี้ตัว

๖.๑๒ การให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่รับผิดชอบในการสอบสวน ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.๑๒.๑ การกำหนดประเภทและลักษณะของคดีให้ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรถึงระดับผู้บังคับการซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือรองผู้บังคับการที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบสวน ดังนี้

(๑) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๒) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรใหญ่ต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๓) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับผู้กำกับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๔) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับรองผู้บังคับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๕) คดีที่ผู้บังคับบัญชาระดับผู้บังคับการต้องทำการสอบสวนด้วยตนเอง คือ ประเภทและลักษณะของคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบ

๖.๑๒.๒ แนวทางปฏิบัติกรณีนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบการสอบสวน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเข้าเกณฑ์ตามที่กำหนดให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบสอบสวน ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนเวรที่รับแจ้งรีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี โดยด่วน และให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี พิจารณามอบหมายให้นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษรับผิดชอบสอบสวนคดีตามคำสั่งนี้โดยเร็ว

(๒) ในระหว่างที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบยังมิได้ทำการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนเวรนั้น รีบดำเนินการที่จำเป็นเบื้องต้นไปพลางก่อน อย่าให้เกิดความบกพร่องแล้วรวบรวมหลักฐานการสอบสวน ส่งมอบให้ผู้รับผิดชอบการสอบสวนนั้นๆ โดยมิชักช้า

(๓) ให้พนักงานสอบสวนเวร ในท้องที่ที่มีหน้าที่โดยตรงในการสอบสวนคดีอาญานั้นๆ เป็นผู้ช่วยนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ แล้วแต่กรณี ในการดำเนินการ เช่น การผัดฟ้องฝากขังผู้ต้องหา การติดตามพยาน และอื่นๆ เป็นต้น แต่อยู่ในความรับผิดชอบของนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการถึงพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่รับผิดชอบ

๖.๑๓ การปฏิบัติเมื่อมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการสอบสวน

๖.๑๓.๑ ในกรณีมีผู้เสียหาย ผู้กล่าวโทษ ผู้ต้องหา สามี ภริยาหรือญาติของผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับคู่กรณี ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีอาญา หรือในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนเห็นว่าคู่กรณีอาจจะไม่ได้รับความเป็นธรรม ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้นั้นให้ความสนใจรีบพิจารณาสั่งการให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นรีบรายงานถึงผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปอีกหนึ่งชั้น ได้ทราบโดยมิชักช้าว่าได้สั่งการไปประการใดแล้ว ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้รับรายงานดังกล่าวติดตามผลการปฏิบัติ และสั่งพิจารณาการแก้ปัญหาเพื่อให้การสอบสวนเป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม

๖.๑๓.๒ เมื่อเห็นว่ามีเหตุอันสมควรให้ผู้บังคับบัญชาเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจและพิจารณาสั่งการตามที่เห็นควร โดยรับผิดชอบทำการสอบสวนเสียเอง หรือสั่งการให้พนักงานสอบสวนชั้นผู้ใหญ่รับผิดชอบทำการสอบสวนเสียเอง หรือสั่งให้เข้าไปควบคุมการสอบสวนอย่างใกล้ชิดโดยมิชักช้า เพื่อกำกับดูแลให้การสอบสวนคดีนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว บริสุทธิ์ยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

๖.๑๓.๓ ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนที่ได้รับการร้องเรียนขอความเป็นธรรมแจ้งผลการดำเนินการเบื้องต้นให้ผู้ร้องเรียนทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน และจะแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบอีกครั้งหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการ

บทที่ ๔
มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเป็นมาตรการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดขึ้น เพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาดำเนินการด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ ต่อเนื่อง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้การอำนวยการและการช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับโดยใกล้ชิด และให้ใช้มาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ดังนี้

๑. การควบคุม ตรวจสอบหลังจากรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๑ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษซึ่งรับผิดชอบทำการสอบสวน บันทึกข้อมูลลงในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน ติดไว้ที่หน้าปกสำนวนการสอบสวน และทำเครื่องหมายลงใน ( ) ที่หน้าข้อซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว เพื่อใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเอง และเพื่อการตรวจสอบของผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนให้หัวหน้างานสอบสวนตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการในเบื้องต้น ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ

๑.๒ เมื่อหัวหน้างานสอบสวน แนะนำสั่งการอย่างใดไว้ในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการโดยเร็ว พร้อมบันทึกผลการดำเนินการและเหตุขัดข้องไว้ในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวน รวมทั้งสรุปผลการปฏิบัตินั้นลงในบันทึกพนักงานสอบสวนไว้เป็นหลักฐานด้วย

กรณีที่มีผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ได้ตรวจสอบ แนะนำ และสั่งการเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

๑.๓ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน มีหน้าที่จัดทำสมุดสถิติคดีที่ต้องทำสำนวนการสอบสวนภายในเขตอำนาจไว้ประจำที่ทำการ

๑.๔ พนักงานสอบสวนมีหน้าที่จัดทำสมุดบันทึกคดีที่ตนสอบสวน และเตรียมสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยสมุดบันทึกคดีของตน ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นตรวจได้ตลอดเวลา

๒. การควบคุมการสอบสวน

๒.๑ ความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิด หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวน หากพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้เริ่มทำการสอบสวน ไปแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน เว้นแต่ ความผิดอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง และพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองได้ ทำการสอบสวนแล้ว

สำหรับการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมายอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายอื่นซึ่งไม่ใช่ตำรวจประสงค์เข้าร่วมสอบสวนคดีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนไว้แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนรายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนเพื่อขออนุมัติเข้าร่วมสอบสวนและให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนสั่งการ เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนด

๒.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการควบคุม ตรวจสอบ แนะนำให้การสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนโดยเรียบร้อยมิชักช้า กับให้มีอำนาจตรวจสำนวนและสั่งให้ปฏิบัติ หากมีเหตุผลอันสมควร เพื่อความเรียบร้อยในการสอบสวนจะเข้าดำเนินการสอบสวนด้วยตนเองก็ได้

๒.๓ ผู้มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวน

๒.๓.๑ หัวหน้างานสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนและสมุดบันทึกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละ ไม่เกิน ๑๕ วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๒ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๓ ผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ควบคุมการสอบสวน

มีหน้าที่ตรวจสอบ แนะนำและสั่งการให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ในสำนวนการสอบสวนทุกคดีของพนักงานสอบสวนทุกระยะๆ ละไม่เกิน ๓ เดือน จนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น

๒.๓.๔ ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๓.๑ – ๒.๓.๓ บันทึกการตรวจสอบ แนะนำและสั่งการไว้เป็นหลักฐานในบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวนทุกครั้ง

๒.๔ ให้พนักงานสอบสวนเก็บบันทึกการตรวจสำนวนการสอบสวนรวมไว้กับสำเนาสำนวนการสอบสวนคดีเรื่องนั้น โดยไม่ต้องส่งไปยังพนักงานอัยการ หรือผู้เกี่ยวข้อง และส่งมอบให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระบบ

๒.๕ หัวหน้าพนักงานสอบสวน

๒.๕.๑ หัวหน้าสถานีตำรวจ หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญา เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๒ ผู้บังคับการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๓ ผู้บัญชาการตำรวจ หรือผู้รักษาราชการแทน ที่มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน

๒.๕.๔ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีในทุกกรณี ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนตาม ๒.๕.๒ – ๒.๕.๔ มีอำนาจมอบหมาย ข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปในสังกัด ทำหน้าที่ทำการสอบสวนในเขตท้องที่รับผิดชอบของตน ทั้งนี้ ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

๒.๖ อำนาจการควบคุมการสอบสวน

ในกรณีที่มีผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้กล่าวโทษในคดีเรื่องหนึ่งเรื่องใดร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีอาญา รวมทั้งการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวหรือในกรณีที่ผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณีเห็นเป็นการสมควร ให้เรียกหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสมได้

ถ้าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เห็นว่าการดำเนินการตามวรรคหนึ่งไม่เป็นผล มีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวน โดยสั่งพนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวนหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวให้ถือว่าผู้บังคับการ ผู้บัญชาการ หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนแล้วแต่กรณี เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในเขตอำนาจ

๒.๗ ข้อควรปฏิบัติในการตรวจสำนวนการสอบสวน

ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ตรวจสำนวนการสอบสวน พึงทำการตรวจในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ ตรวจความสมบูรณ์ของการสอบสวนว่าผู้ทำการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนหรือไม่ มีอำนาจหน้าที่และเขตอำนาจตลอดจนมีข้อจำกัดของอำนาจและหน้าที่อย่างไรหรือไม่ คดีนั้นๆ มีผู้เสียหาย ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษหรือไม่ หากเป็นคดีความผิดอันยอมความได้ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ไว้หรือไม่ การมอบอำนาจให้ร้องทุกข์เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ คดีขาดอายุความหรือไม่ เป็นต้น

๒.๗.๒ ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานต่างๆ ในสำนวนการสอบสวนว่าคำให้การพยานบุคคล ข้อความในพยานเอกสารต่างๆ ตลอดจนบันทึกรายงานของเจ้าหน้าที่ และร่องรอยพยานวัตถุว่าได้แสดงข้อเท็จจริงอย่างใด รับฟังเป็นข้อยุติได้แล้วหรือไม่ มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด มีข้อพิรุธหรือข้อควรโต้แย้งได้อย่างไร เพื่อจะได้แนะนำ สั่งการให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมหรือเพื่อปรับกับข้อกฎหมายว่าได้มีการกระทำผิดตามที่กล่าวหาหรือไม่ ผู้ต้องหาเป็นผู้ที่กระทำความผิดหรือผู้อื่นเป็นผู้กระทำความผิด ความผิดนั้นๆ เป็นความผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายใด ผู้กระทำผิดนั้นมีเหตุอันควร ไม่ต้องรับโทษ ยกเว้นโทษ ยกโทษ ลดโทษหรือเพิ่มโทษหรือไม่มีเหตุอันควรขอให้ริบทรัพย์สินตลอดจนขอให้ใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยหรือไม่

หากตรวจพบว่า การสอบสวนยังมีความบกพร่องหรือมีข้อสงสัยบางประการ ยังไม่เป็นที่กระจ่างชัด ผู้ตรวจสำนวนจะต้องสั่งให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจนสิ้นกระแสความ

๓. ระยะเวลาการสอบสวน

เพื่อมิให้สำนวนการสอบสวนต้องตกอยู่กับพนักงานสอบสวนนานเกินควร ฉะนั้นคดีใดที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด หรือคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับกุมตัวยังไม่ได้ เมื่อพนักงานสอบสวนผูรับผิดชอบเห็นว่าได้สอบสวนมานานพอสมควรที่จะเสนอความเห็นทางคดี ให้ปฏิบัติโดยถือตามระยะเวลาที่ดำเนินการสอบสวนมาแล้ว ดังนี้

๓.๑ สำนวนคดีอาญาทั่วไป และสำนวนคดีจราจรทางบก

๓.๑.๑ คดีไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด แบ่งเป็น ๒ กรณี

(๑) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป

ก. คดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก จะต้องทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

ข. คดีอุกฉกรรจ์ จะต้องทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนมาตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำผิด ให้มีความเห็นงดการสอบสวน หรือเห็นควร ให้งดการสอบสวน แล้วเสนอสำนวนพร้อมความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ เพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐(๑) ต่อไป

(๒) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนได้ภายในอายุความ ทั้งนี้ เมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมด้วยเหตุผลและความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการมีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ในครั้งแรกไม่เกิน ๓ เดือน หลังจากครบกำหนดเวลาตามที่อนุมัติแล้วแต่มีความจำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป ให้ขอขยายระยะเวลาไปยังหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ตามเหตุแห่งความ จำเป็นจนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น เว้นแต่ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๓.๑.๒ คดีรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ แบ่งเป็น ๒ กรณี

(๑) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วไม่มีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป

ก. คดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือรู้ตัวผู้กระทำผิด

ข. คดีอุกฉกรรจ์ ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษหรือรู้ตัวผู้กระทำผิด

เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนมาเป็นระยะเวลาตามที่กำหนดแล้ว ยังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ โดยได้รวบรวมพยานหลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ให้พนักงานสอบสวนมีความเห็นทางคดีและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๑ ต่อไป

(๒) กรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนแล้วคดีมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ต้องทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนได้ภายในอายุความ ทั้งนี้ เมื่อครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมด้วยเหตุผลและความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการภายในระยะเวลา ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันครบระยะเวลาตาม (๑) ก. และ ข. ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ ในครั้งแรกไม่เกิน ๓ เดือน หลังจากครบกำหนดเวลาตามที่อนุมัติแล้ว แต่มีความจำเป็นต้องทำการสืบสวนสอบสวนต่อไป ให้ขอขยายระยะเวลาไปยัง หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเพื่อพิจารณาอนุมัติ ให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ตามเหตุแห่งความจำเป็นจนกว่าการสอบสวนจะเสร็จสิ้น เว้นแต่ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๓.๑.๓ คดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัว หรือถูกผัดฟ้อง หรือถูกผัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขัง ในระหว่างการสอบสวน

(๑) ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาเร่งรัดพนักงานสอบสวน เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นไปก่อนที่จะครบอำนาจผัดฟ้อง หรือฝากขัง ตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้การขอผัดฟ้อง หรือฝากขัง ให้กระทำในกรณีความจำเป็นเพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้นเท่านั้น เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้รีบสรุปสำนวนมีความเห็นทางคดี เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาตามกฎหมายต่อไป

(๒) กรณีที่ศาลไม่อนุญาตให้ผัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขัง หรือขาดผัดฟ้อง หรือฝากขัง หรือเมื่อครบกำหนดผัดฟ้อง หรือฝากขังแล้ว แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนรีบรายงานผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ทราบทันที เพื่อหาทางแก้ไขมิให้การสอบสวนต้องเสียหาย พร้อมทั้งพิจารณาว่าพนักงานสอบสวนมีข้อบกพร่องในการสอบสวนหรือไม่ แล้วทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จสิ้น

๓.๑.๔ คดีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว

(๑) ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ เดือน สำหรับคดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก และภายใน ๓ เดือน สำหรับ คดีอุกฉกรรจ์ นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อขออนุมัติขยายเวลาการสอบสวนไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

(๒) ให้ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการแล้วแต่กรณี มีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนต่อไปอีกตามความจำเป็นได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว โดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

(๓) เมื่อทำการสอบสวนครบกำหนด ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่มีการปล่อยชั่วคราว แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นและยังมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ต่อไป ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วส่งตัวผู้ต้องหาไปศาลเพื่อยื่นคำร้องขอหมายขัง ผู้ต้องหาตามบทบัญญัติ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ ถึง วรรคเก้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากศาลสั่งไม่อนุญาตให้ควบคุมผู้ต้องหาไว้อีกต่อไป ให้รีบรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการทราบเพื่อหาทางแก้ไขมิให้การสอบสวนต้องเสียหาย พร้อมทั้งพิจารณาว่าพนักงานสอบสวนมีข้อบกพร่องในการสอบสวนจนเป็นเหตุให้ศาลใช้ดุลพินิจไม่อนุญาตให้ควบคุมผู้ต้องหาไว้อีกต่อไปหรือไม่ แล้วทำการสอบสวนต่อไป จนเสร็จสิ้น และรีบรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบทันทีด้วย

ในการนำผู้ต้องหาไปยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหาให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนไปศาลด้วยตนเอง เพื่อแถลงให้ศาลทราบถึงเหตุผลและความจำเป็นที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น และจำเป็นต้องควบคุมผู้ต้องหาต่อไปอีก สำหรับคดีที่มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนให้หัวหน้าพนักงานสืบสวนสอบสวน เป็นผู้ไปแถลงศาลด้วยตนเอง

๓.๑.๕ คดีที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุม

(๑) ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ เดือน สำหรับคดีอาญาทั่วไป และคดีจราจรทางบก และภายใน ๓ เดือน สำหรับคดีอุกฉกรรจ์ นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุม หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจทำการสอบสวนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อขออนุมัติขยายเวลาการสอบสวนไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

(๒) ให้ผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ แล้วแต่กรณีมีอำนาจพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนต่อไปอีกตามความจำเป็นได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่แจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุมโดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็น ในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

กรณีมีความจำเป็นต้องสอบสวนเกิน ๖ เดือน นับแต่วันที่แจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุมให้พนักงานสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนเพื่อขออนุมัติขยายเวลาไปยังผู้บังคับการ หรือผู้บัญชาการสำหรับหน่วยงาน ที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการหรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ พร้อมด้วยเหตุแห่งความจำเป็นเพื่อพิจารณาอนุมัติขยายเวลาการสอบสวนได้ตามเหตุผลและความจำเป็น

๓.๒ สำนวนชันสูตรพลิกศพ

๓.๒.๑ ในกรณีที่มีความตายโดยผิดธรรมชาติ ซึ่งมิใช่ความตายที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่ง อ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่เป็นผู้รับผิดชอบทำสำนวนชันสูตรพลิกศพให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาไปได้ โดยให้ขอขยายเวลาออกไปยังผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พร้อมกับแสดงเหตุขัดข้องที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ไปด้วย ให้ผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พิจารณาอนุมัติขยายเวลาได้ตามเหตุผลและความจำเป็น และให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวน

๓.๒.๒ ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้รองผู้บังคับการ หรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับการที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้นทำการสอบสวนด้วยตนเอง และให้แจ้งพนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้ามีความจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน โดยให้ขอขยายเวลาออกไปยังผู้บังคับการที่

รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พร้อมกับแสดงเหตุขัดข้องที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จไปด้วย ให้ผู้บังคับการที่รับผิดชอบการสอบสวนในเขตพื้นที่นั้น พิจารณาอนุมัติขยายเวลาได้ตามเหตุผลและความจำเป็น และให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาทุกครั้งไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวน

๓.๓ คดีอาญาที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสืบสวนสอบสวนระยะเวลาการสอบสวนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และรีบสอบสวนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๔. การสอบสวนกรณีพิเศษ

๔.๑ คดีที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ใช้อำนาจเข้าควบคุมการสอบสวน ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา(ฉบับ ที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๖ ข้อ ๔ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานรายละเอียดตามลำดับชั้น ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภายใน ๗ วัน พร้อมทั้งความเห็นไปด้วย

๔.๒ คดีอาญาที่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะหรือมีข้อตกลงพิเศษกับหน่วยงานราชการอื่นเกี่ยวกับวิธีการสอบสวน พนักงานสอบสวนและระยะเวลาการสอบสวน ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ข้อตกลงและระเบียบนั้นๆ ที่ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้โดยเคร่งครัดด้วย

๔.๓ การสอบสวนชันสูตรพลิกศพ

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือในกรณีที่ผู้ตายถูกกล่าวหาว่าต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ให้รองผู้บังคับการหรือพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับมอบหมายแจ้งให้พนักงานอัยการเข้าร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและสำนวนการสอบสวนด้วยการแจ้ง อาจทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือวาจาก็ได้ ในกรณีที่แจ้งด้วยวาจา ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

การทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและสำนวนการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบ โดยพนักงานอัยการอาจให้คำแนะนำ ตรวจสอบพยานหลักฐาน ถามปากคำ หรือสั่งให้ถามปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตั้งแต่เริ่มการทำสำนวนนับแต่โอกาสแรกเท่าที่จะพึงกระทำได้

กรณีจำเป็นเร่งด่วนและมีเหตุอันควรไม่อาจรอพนักงานอัยการเข้าร่วมในการทำสำนวนสอบสวนให้พนักงานสอบสวนทำสำนวนต่อไป แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอพนักงานอัยการไว้ในบันทึกพนักงานสอบสวนด้วย

ในการสอบสวน หากพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีความเห็นไม่ตรงกัน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการอาจทำความเห็นของตนรวมไว้ในสำนวนสอบสวนด้วยก็ได้

๔.๔ การสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอายัด)

ในกรณีที่ผู้ต้องหากระทำความผิดหลายคดีในท้องที่เดียวกัน หรือหลายท้องที่และผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่ในคดีใดคดีหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวน ปฏิบัติดังนี้

๔.๔.๑ กรณีผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า ได้กระทำความผิดในคดีอื่นๆ อีกและต่างท้องที่ ให้พนักงานสอบสวนที่ผู้ต้องหาถูกจับครั้งแรกรีบดำเนินการแจ้งให้พนักงานสอบสวนในคดีอื่นๆ ทำการอายัดตัวผู้ต้องหาโดยด่วน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

๔.๔.๒ กรณีพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาซึ่ง ถูกคุมขังในคดีอื่นไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดีในอีกคดีหนึ่ง ให้รีบมีหนังสือแจ้งไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหา เช่น เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานต่างๆ ที่คุมขังผู้ต้องหาว่าผู้ต้องหาดังกล่าวเป็นบุคคลที่พนักงานสอบสวนต้องการ ได้ตัวไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับสถานที่คุมขัง อันจะเป็นประโยชน์ ในการคุมขังผู้ต้องหา การพิจารณาปล่อยชั่วคราวหรือคัดค้านการปล่อยชั่วคราว

ให้พนักงานสอบสวนที่ต้องการได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นรีบดำเนินการขอให้ศาลออกหมายจับ หลังจากศาลออกหมายจับแล้ว ให้รีบมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาพร้อมกับส่งสำเนาหมายจับไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหาโดยเร็ว

๔.๔.๓ ในกรณีที่ศาลไม่ออกหมายจับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ พนักงานสอบสวนไม่สามารถมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาได้ หากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยจากสถานที่คุมขัง และพนักงานสอบสวนยังมีความจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาดังกล่าว ไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรก็ดี ได้หนีไปก็ดี จึงร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับต่อไป

๔.๔.๔ ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นให้แล้วเสร็จ โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิมก่อน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น ให้พนักงานสอบสวนแยกสำนวนทำความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดส่งไปยังพนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ถูก จำคุก ต้องโทษอยู่ แม้ว่าจะอยู่คนละเขตท้องที่หรือคนละจังหวัดก็ตาม ส่วนผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีคดีใกล้ขาดอายุความ ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนประสานกับพนักงานอัยการเพื่อขอต่อศาลให้โอนตัวผู้ต้องหาไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี

(๒) ในคดีอื่นๆ นอกจากกรณี ตาม (๑) ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวนและสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดีเพื่อพิจารณาและมีความเห็นทางคดี ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้เก็บสำนวนไว้ที่ทำการของพนักงานสอบสวนโดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าพนักงานสอบสวน เมื่อมีการแต่งตั้งโยกย้ายให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนส่งมอบสำนวนเช่นเดียวกับการส่งมอบสำนวนที่อยู่ระหว่างการสอบสวน และให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนติดตามผลคดี เมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกให้ขอคัดสำเนาคำพิพากษาถึงที่สุดประกอบสำนวนแล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการต่อไป หรือถ้าต่อมาศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแต่คดีใกล้ จะขาดอายุความให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนรีบดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

๔.๔.๕ ในระหว่างที่ผู้ต้องหาอายัดถูกคุมขังอยู่ เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องขังผู้ต้องหาอายัดไว้ระหว่างการสอบสวนในคดีที่ขออายัด เช่น ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือคดีเลิกกัน ตามมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนการอายัดตัวผู้ต้องหาดังกล่าว ไปยังสถานที่ที่ขออายัดไว้โดยด่วนที่สุด

กรณีที่การสอบสวนเสร็จสิ้นและมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาอายัด หลังจากส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหมั่นติดตามผลการสั่งคดีของพนักงานอัยการ จนกระทั่งพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกอายัดต่อศาล และเรือนจำได้รับหมายนัดพิจารณาของศาลนั้นแล้ว หรือ พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาอายัดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนอายัดผู้ต้องหาดังกล่าวไปยังสถานที่ที่ขออายัดไว้โดยด่วนที่สุด

๔.๔.๖ ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนทุกแห่งจัดทำสมุดคุมคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหา(แบบ ส ๕๖ – ๘๓) ไว้ประจำที่หน่วยงาน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบได้โดยสะดวกตลอดเวลา และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี ตรวจสอบผลการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนทุกระยะ

๕. การควบคุมการสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๕.๑ คดีที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานต่างๆในกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ตามอำนาจหน้าที่โดยอนุโลม

๕.๒ กรณีที่จะต้องทำการสืบสวนเสียก่อนแล้วจึงรายงานขออนุญาตทำการสอบสวนซึ่งอาจจะเข้าร่วมการสอบสวนกับพนักงานสอบสวนท้องที่ หรือขออนุญาตเป็นพนักงานสอบสวนแต่เพียงฝ่ายเดียว ในการสืบสวนให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๕.๒.๑ เมื่อมีผู้ร้องหรือได้รับ คำสั่ง จากผู้บังคับ บัญชาให้ทำการสืบสวน ให้ผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือหัวหน้าคณะพนักงานสืบสวนทำการสืบสวนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องหรือรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา หากการสืบสวนไม่แล้วเสร็จตามกำหนด ให้เสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมเหตุผลความจำเป็นไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการภายใน ๑๐ วันนับแต่วันครบกำหนด และให้ผู้บังคับการมีอำนาจสั่งขยายเวลาการสืบสวนได้ ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันตามเหตุแห่งความจำเป็น พร้อมทั้งติดตามเร่งรัดให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด

เมื่อผู้บังคับการสั่งขยายเวลาแล้วยังทำการสืบสวนไม่เสร็จสิ้นให้ขออนุมัติขยายเวลาไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการ และให้ผู้บัญชาการมีอำนาจสั่งขยายเวลาตามความจำเป็นได้ครั้ง ละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการสืบสวนจะเสร็จสิ้น โดยบันทึกเหตุแห่งความจำเป็นในการอนุมัติแต่ละครั้งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในกรณีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการเกี่ยวกับการสืบสวนไว้อย่างไรให้ถือปฏิบัติตามนั้น

๕.๒.๒ แนวทางในการสืบสวนให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้สืบสวนให้ได้ความว่าผู้ต้องหาในคดีนั้น ถูกจับกุมตัวมาดำเนินคดีหรือไม่และได้รับการปล่อยชั่วคราวหรือถูกควบคุมอยู่ในระหว่างการสอบสวนหรือไม่

(๒) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนท้องที่ได้จับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ให้สืบสวนให้ได้ความว่าคดีอยู่ในระหว่างผัดฟ้อง ผัดฟ้องฝากขัง หรือฝากขังเมื่อใด

(๓) ในกรณีที่ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราว ให้ทำการสืบสวนให้ได้ความว่าพนักงานสอบสวนท้องที่ได้ทำการสืบสวนสอบสวนเพียงใด และจะดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นเมื่อใด

ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นหลักฐานข้อมูลประกอบรายงานขออนุญาตทำการสอบสวน ต่อผู้บังคับบัญชาต่อไป การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตทำการสอบสวนของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกขั้นตอนถือเป็นงานเร่งด่วน หากดำเนินการล่าช้าจะไม่สามารถเข้าไปทำการสอบสวนตามคำร้องของผู้ร้อง หรือตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาได้ ด้วยเหตุที่พนักงานสอบสวนท้องที่ได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นไปก่อนแล้ว อันเป็นการเสียความยุติธรรมและเสียค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์

๕.๒.๓ เมื่อได้รับอนุญาตให้ทำการสอบสวนคดีเรื่องใดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนถือปฏิบัติตามคำสั่งข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ตามอำนาจหน้าที่โดยอนุโลม เว้นแต่เป็นคดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดระยะเวลาไว้เป็นการเฉพาะ ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้เสร็จสิ้นตามกำหนดระยะเวลานั้น

๖. การตรวจสอบและการติดตามผลการปฏิบัติ

๖.๑ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด หรือผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่กำหนดให้รองผู้บัญชาการเป็นผู้ตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติตามคำสั่งนี้อย่างน้อย ทุก ๖ เดือน

๖.๒ จเรตำรวจ มีหน้าที่ตรวจสอบผลการปฏิบัติว่าผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติ หรือละเลยการปฏิบัติต่อคำสั่งนี้อย่างใดหรือไม่ แล้วสรุปผลการตรวจแยกรายงานเป็นการเฉพาะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบ ปีละ ๒ ครั้ง ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๓๑ สิงหาคม ของทุกปี

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี
ลักษณะที่ ๓๐
การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
พ.ศ.๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๐ การแถลงข่าวหรือการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในลักษณะที่ ๓๐ การแถลงข่าวหรือให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ แห่งประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีและให้ใช้ความที่แนบท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖

พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว
(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะที่ ๓๐

การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

.....

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับรู้ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างถูกต้องตรงกัน ธำรงไว้ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดี ให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือและศรัทธายินดีให้ความร่วมมือกับข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์หรือยานพาหนะในการถ่ายทำภาพยนตร์ ละคร โฆษณาหรือบันทึกภาพนิ่งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้ทุกหน่วยงานและข้าราชการตำรวจถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

ข้อ ๑ การให้ข่าว แถลงข่าว และการให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน

๑.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว และให้สัมภาษณ์

๑.๑.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งมียศตั้งแต่พันตำรวจตรีขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเฉพาะ หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง เฉพาะงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

กรณีที่ปรากฏข่าวในทางเสื่อมเสียเกี่ยวกับหน่วยงานใด ให้หัวหน้าหน่วยงานตามวรรคหนึ่งรายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยด่วนและพิจารณาแถลงข่าวนั้น ซึ่งรวมถึงการให้สัมภาษณ์หรือการไปร่วมรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์หรือการให้ข้อมูลข่าวสารทางสื่ออื่นๆ

๑.๑.๒ ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งหรือยศต่ำกว่าข้าราชการตำรวจตาม ๑.๑.๑ หากประสงค์จะให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ขออนุญาตเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจตาม ๑.๑.๑ หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคง การบังคับใช้กฎหมาย หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจตาม ๑.๑.๑ เท่านั้น

๑.๑.๓ กรณีที่ข้าราชการตำรวจตำแหน่งต่ำกว่าผู้บังคับการประสงค์จะให้สัมภาษณ์ เป็นพิธีกร ผู้ดำเนินรายการ หรือเข้าร่วมรายการต่างๆ ที่มีการนำเสนอผ่านสื่อมวลชนทุกแขนงเกี่ยวกับการให้ความรู้ ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือดำเนินการต่างๆ ในทำนองเดียวกันนอกเหนือจากการดำเนินการตาม ๑.๑.๑ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับการ

๑.๒ แนวทางปฏิบัติในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๑ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้ข่าว แถลงข่าว ให้สัมภาษณ์ต้องปฏิบัติภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ควรระมัดระวังถ้อยคำหรือกิริยาท่าทางอันจะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น และควรใช้ถ้อยคำที่เป็นกลางเพื่อไม่ให้เป็นการประจาน ดูหมิ่นเหยียดหยามผู้อื่น

๑.๒.๒ ห้ามให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

๑.๒.๒.๑ เรื่องที่มีผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๑.๒.๒.๒ เรื่องหรือข้อความที่จะทำให้เกิดการเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๒.๓ เรื่องเกี่ยวกับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นระเบียบการภายในและคำสั่งหรือระเบียบการใดๆ ที่ถือเป็นความลับ

๑.๒.๒.๔ เรื่องที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือจะเกิดการเสียหายทั้งชื่อเสียงหรือผลประโยชน์แก่ผู้อื่น เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ความผิดฐานหมิ่นประมาท และเรื่องอื่นๆ ในลักษณะทำนองเดียวกัน

๑.๒.๒.๕ เรื่องที่อาจส่งผลกระทบหรือเสียหายต่อคดี โดยเฉพาะคดีที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น เช่น การเปิดเผยเกี่ยวกับเทคนิควิธีการปฏิบัติงานที่ควรปกปิดเป็นความลับ แนวทางการสืบสวนสอบสวน การจับกุม ตรวจค้น และการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ในทุกขั้นตอน เป็นต้น

๑.๒.๒.๖ เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ไม่เหมาะสม ซึ่งถ้าหากเปิดเผยต่อประชาชนอาจเป็นแบบอย่างที่บุคคลอื่นจะถือเอาเป็นตัวอย่างในการกระทำขึ้นอีก เช่น แผนประทุษกรรมต่างๆ ของคนร้าย หรือวิธีการที่แสดงถึงการฉ้อโกง การกระทำอัตวินิบาตกรรม และวิธีการอันชั่วร้ายอื่นๆ

๑.๒.๓ การให้สัมภาษณ์โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ในลักษณะเป็นคนกลาง ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยความสุภาพเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

๑.๒.๔ ห้ามนำหรือจัดให้ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยาน มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนง ยกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดีและสาธารณชน หรือได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือพยาน โดยให้ขออนุญาตเป็นหนังสือต่อผู้บัญชาการที่รับผิดชอบคดี

ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ห้ามนำผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ พระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช ผู้เสียหายที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มาให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นอันขาด รวมตลอดถึงการชี้ตัวผู้ต้องหาในลักษณะที่เป็นการเผชิญหน้าต่อสื่อมวลชนทุกแขนง

๑.๒.๕ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเป็นประโยชน์ในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนทุกแขนงและให้ประชาชนได้รับทราบข่าวที่ไม่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ควรจัดเตรียมเอกสารที่มี

รายละเอียดของข้อมูลที่เปิดเผยได้ประกอบการแถลงข่าว โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้องในคดีและรูปคดี

๑.๒.๖ เรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงาน หรือโฆษก หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น จะเป็นผู้ให้ข่าว แถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์

๑.๒.๗ กรณีที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงหรือสถานการณ์วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและภยันตรายของประชาชน ให้ถือปฏิบัติในการให้ข่าว การแถลงข่าว ให้สัมภาษณ์หรือประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ

ข้อ ๒ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสื่อมวลชน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๒.๑ ห้ามนำสื่อมวลชนทุกแขนงไปทำข่าวหรือถ่ายภาพในขณะเข้าทำการตรวจค้นจับกุม เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๒ ห้ามเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนอนุญาตหรือจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพในห้องสืบสวนหรือสอบสวนในขณะทำการสืบสวนสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี

๒.๓ ห้ามอนุญาตหรือจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงถ่ายภาพ สัมภาษณ์ หรือให้ข่าวของบุคคลต่อไปนี้

๒.๓.๑ ผู้ต้องหาในระหว่างการควบคุมของตำรวจทั้งภายในและภายนอกที่ทำการหรือสถานีตำรวจ

๒.๓.๒ เหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหาย รวมทั้งภาพที่มีลักษณะอุจาดหรือทารุณโหดร้าย หรือล่วงละเมิดสิทธิบุคคล หรือส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง เกียรติยศและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เว้นแต่พนักงานสอบสวนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งคดี หรือได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาเหยื่ออาชญากรรมหรือผู้เสียหาย

๒.๔ ห้ามจัดให้สื่อมวลชนทุกแขนงเข้าทำข่าวขณะเมื่อมีการให้ผู้ต้องหานำพนักงานสอบสวนไปชี้ที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และหลักเลี่ยงการให้สัมภาษณ์ใดๆ ในลักษณะเป็นการโต้ตอบระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้ต้องหาหรือบุคคลใด โดยมีสื่อมวลชนทุกแขนงเป็นผู้สัมภาษณ์เนื่องจากอาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่รูปคดี

ข้อ ๓ การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ หรือยานพาหนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้าร่วมหรือประกอบฉากถ่ายทำภาพยนตร์ ละคร โฆษณาหรือบันทึกภาพนิ่ง เพื่อเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชนทุกแขนง ให้ผู้ขออนุญาตยื่นเรื่องพร้อมบท (Script) และเนื้อหาที่จะนำเสนอต่อหัวหน้า

หน่วยงานที่ได้รับการร้องขอแล้วให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นพิจารณามีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้บังคับการ เว้นแต่อุปกรณ์หรือยานพาหนะใดที่ระเบียบกำหนดไว้ ให้ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป ก็ให้ดำเนินการตามระเบียบนั้น

ให้ผู้บังคับการพิจารณาบท (Script) และเนื้อหาในการอนุญาต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ

เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว หัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับการร้องขอเป็นผู้ดูแลสถานที่ อุปกรณ์และยานพาหนะของทางราชการมิให้เกิดความเสียหาย

ข้อ ๔ การกำกับดูแลและควบคุมการปฏิบัติ

๔.๑ ให้สำนักงานจเรตำรวจ กองสารนิเทศ และผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานระดับกองบัญชาการและกองบังคับการกำกับดูแลและควบคุม หากพบการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าวและให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน การอนุญาตให้ใช้สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์หรือยานพาหนะของทางราชการ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ อันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย แจ้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นยกเลิกการกระทำดังกล่าว หรืออาจจะมีข้อเสนอแนะในทางที่เหมาะสมด้วยก็ได้

๔.๒ ให้โฆษกหรือผู้ได้รับมอบหมายของทุกหน่วยงานร่วมกำกับดูแลและควบคุมการให้ข่าว การแถลงข่าวและการให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนของข้าราชการตำรวจในสังกัดอีกทางหนึ่ง เพื่อให้เกิดความรอบคอบไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔.๓ ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดและเนื้อหาในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งก่อนและหลังการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ก่อนนำออกเผยแพร่ ให้มีความเหมาะสมและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๐ การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ การเผยแพร่ภาพต่อสื่อมวลชนและการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๑๗๖

ที่ ๐๐๐๗.๒๓/๑๐๒๑๒ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง กำชับแนวทางการปฏิบัติกรณีเกิดเหตุที่มีข้าราชการตำรวจเกี่ยวข้อง

จตช., รอง ผบ.ตร., ที่ปรึกษากฎหมาย (สบ ๑๑), ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช., ผบก., หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วยในปัจจุบัน มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มีข้าราชการตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ปรากฏทางสื่อมวลชน และเป็นที่สนใจของประชาชนจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ ตร. โดยส่วนรวม อีกทั้งทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธา ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการของรัฐบาล และ ตร. ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกระดับเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สร้างภาพลักษณ์ที่ดี เกิดความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน และสังคมยอมรับ จึงกำชับให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีมีเหตุการณ์ที่ข้าราชการตำรวจในสังกัดประพฤติปฏิบัติในลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ตลอดจนแบบแผนธรรมเนียม และสื่อมวลชนเสนอข่าวพาดพิงอันจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ ตร.

๑.๑ ให้ ผบก. ผู้รับผิดชอบ รีบดำเนินการรวบรวมรายละเอียด และตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยด่วนที่สุด เพื่อดำเนินการทั้งด้านคดีอาญา วินัย ความเสียหายทางแพ่ง และการชี้แจงต่อสื่อมวลชน รวมทั้งรายงานเหตุให้ ผบช., ผู้ช่วย ผบ.ตร., รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ และ ผบ.ตร. ทราบทางโทรศัพท์และโทรสารโดยเร็วที่สุด

๑.๒ ผู้บังคับบัญชาระดับ บช. ต้องเข้าไปควบคุม กำกับดูแล โดยใกล้ชิด และเมื่อเห็นสมควรก็ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาในทันที แล้วรายงานให้ ผู้ช่วย ผบ.ตร. และ รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบทราบทุกระยะ

๑.๓ ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือ รอง ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตามความคืบหน้า และเมื่อมีเหตุอันสมควรก็ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีดังกล่าวในนาม ตร. ทันที และรายงานให้ ผบ.ตร. ทราบโดยเร็ว

๑.๔ สำหรับผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นต้องชี้แจงรายละเอียดต่อสื่อมวลชนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันก็ให้ดำเนินการได้ทันที

๒. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องควบคุมกำกับดูแลความประพฤติ และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาต่อประชาชนอย่างมีคุณธรรม ยึดถือจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนและคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้าสถานีตำรวจจะต้องควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทุกฝ่าย ทุกระดับในสถานีตำรวจอย่างใกล้ชิด

๓. การดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน และการพิสูจน์หลักฐานให้ยึดถือปฏิบัติตามหลักนิติวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถชี้แจงเหตุผลในการปฏิบัติงานให้กับประชาชน และองค์กรอิสระได้อย่างชัดเจน

๔. การให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน ให้ทุกหน่วยพึงระมัดระวังการให้ข้อคิดในเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ หรือข้อเท็จจริงที่ยังไม่เป็นข้อยุติ อันอาจเกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติงานได้ จึงให้ยึดถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการ ตร. ด่วนมาก ที่ ๐๐๒๕.๔๓/๖๔๘ ลง ๒๖ ม.ค. ๒๕๔๓ เรื่อง กำหนดแนวทางการชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีสื่อมวลชนเสนอข่าวพาดพิง และหนังสือสั่งการ ตร. ที่ ๐๐๒๕.๔๓/๔๙๘๖ ลง ๑๙ ก.ย.๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัด

๕. การพิจารณาดำเนินการทางวินัย

๕.๑ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจด้วย

๕.๒ กรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา ซึ่งมิได้มีผลสืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หรือถูกกลั่นแกล้งกล่าวหา หากผลการสืบสวนข้อเท็จจริงปรากฏพยานหลักฐานชัดเจน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการทางอาญา และทางวินัยโดยด่วน พร้อมกับใช้มาตรการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๕.๓ หากเป็นกรณีการปฏิบัติหน้าที่ แต่กระทำโดยพลาด หรือเป็นเหตุสุดวิสัย ให้ผู้บังคับบัญชาเลือกใช้มาตรการทางการปกครองตามความเหมาะสม เช่น สั่งให้ไปช่วยราชการในตำแหน่งอื่นที่เหมาะสม ประจำส่วนราชการ หรือสำรองราชการ

๖. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสร้างความเข้าใจ ปรับปรุงบทบาท และจิตสำนึกของข้าราชการตำรวจให้มีทัศนคติและจิตวิญญาณ ในการให้บริการประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใสตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และยึดมั่นในอุดมคติตำรวจ (จริยธรรม, คุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต) โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๗. เมื่อมีคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เหตุการณ์ หรือคดีที่สำคัญ หรือเป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป ที่ต้องรายงานด่วนเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบให้หัวหน้าสถานีตำรวจเข้าไปควบคุมกำกับดูแล ตามอำนาจหน้าที่โดยเร็วที่สุด และให้ผู้บังคับบัญชาระดับ ผบก., ผบช., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือ รอง ผบ.ตร. เข้าไปกำกับดูแลและดำเนินการในลักษณะเดียวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มีข้าราชการตำรวจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

๘. ให้เป็นความรับผิดชอบของ ผบช. แต่ละ บช./ภ. ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนัยหนังสือนี้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข่าว การแถลงข่าว การให้สัมภาษณ์ หรือแพร่ภาพต่อสื่อมวลชน ตามข้อ ๔ ทั้งนี้โดยให้ รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร. ที่รับผิดชอบ และ จตช. เป็นผู้กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบการดำเนินการโดยใกล้ชิด เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

จึงแจ้งมาเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. โกวิท วัฒนะ
(โกวิท วัฒนะ)
ผบ.ตร.

<u>หมายเหตุ</u> ความใน ๔. ถูกยกเลิกโดยคำสั่ง ตร.ที่ ๘๕๕/๒๕๔๘ ลง ๑๖ พ.ย. ๔๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.๐-๒๒๕๒-๙๓๘๘

ที่ ๐๐๐๙.๕/๖๒๓ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ข้าราชการตำรวจเรียกเก็บเงินค่าตู้จุดตรวจ (ตู้แดง)

เรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผบก.วน.)

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทำการไต่สวนกรณีข้าราชการตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตู้จุดตรวจ (ตู้แดง) ในเขตท้องที่ของสถานีตำรวจ และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเรียกเก็บเงินค่าตู้จุดตรวจ (ตู้แดง) เป็นรายเดือน แล้ววินิจฉัยว่า การกระทำดังกล่าว เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ และมาตรา ๙๘ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบกับ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ มาตรา ๔๕ และ พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ.๒๔๗๗ มาตรา ๕ (๑๒) และเป็นความผิดทางอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดออกจากราชการ สำหรับความผิดทางอาญาได้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินคดี

อ.ก.ตร.อุทธรณ์ ทำการแทน ก.ตร. ได้พิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการตำรวจดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แล้วมีมติตั้งข้อสังเกตให้ ตร. นำเรื่องนี้ เวียนแจ้งให้ข้าราชการตำรวจทราบโดยทั่วกัน เพื่อจะได้พึงสังวรณ์ในการประพฤติปฏิบัติตน ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

พล.ต.ต. เอก อังสนานนท์

(เอก อังสนานนท์)

ผู้ช่วย ลข.ก.ตร.(๑)ปฏิบัติหน้าที่แทน

ลข.ก.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ (กองคดี โทร.๒๕๑๑๐๘๗)
ที่ ๐๖๐๓.๔๔/๑๐๒๐๑ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒
เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติในการพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจ

ผบช., ผบก. และ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าทุกหน่วยงาน

ด้วย ตร.พิจารณาเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยตำรวจด้วยการหลีกเลี่ยงหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตนที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องของการละเลยหรือขาดปฏิบัติหน้าที่ราชการ กรณีไม่ร่วมเข้าแผนต่างๆ โดยไม่มีเหตุอันสมควร เช่น แผนการกวาดล้างและปิดล้อมหมู่บ้านเพื่อการป้องกันปราบปรามและหรือเพื่อการค้นหาตัวผู้กระทำความผิดหรืออาชญากร แผนการถวายอารักขาให้ความคุ้มครองปลอดภัยแก่องค์รัชทายาท บุคคลสำคัญ แผนการปฏิบัติเฉพาะเรื่องเฉพาะราว หรือเฉพาะกิจในทางราชการ เป็นต้น ซึ่งตามแผนดังกล่าวผู้บังคับบัญชาได้กำหนดตัวบุคคลและได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้แล้ว แต่ข้าราชการตำรวจผู้ที่จะต้องเข้าร่วมปฏิบัติมิได้เข้าร่วมโดยหลีกเลี่ยงหรือละเลยหรือขาดราชการไปโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อันอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้

ตร.จึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดในกรณีทำนองดังกล่าวเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงทัณฑ์อย่างน้อยให้กักขัง ๓๐ วัน (สามสิบวัน) ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดและให้ชี้แจงทำความเข้าใจกับข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบแนวทางดังกล่าวต่อไปด้วย

พล.ต.ท. สนอง วัฒนวรางกูร
(สนอง วัฒนวรางกูร)
ผู้ช่วย อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.รรท.ผบ.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๗๒๔

ที่ ๐๐๐๑(ส)/๒๑๖๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจและหน่วยงานต่าง ๆ ของ ตร.

รอง ผบ.ตร., จตช., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ด้วยยังปรากฏพบว่ามีรถคดีอุบัติเหตุ, รถที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยึดไว้เป็นของกลางหรือยึดไว้ตรวจสอบจอดอยู่ในสถานีตำรวจจำนวนมาก และพบรถของทางราชการที่ชำรุดหรือรถส่วนตัวของข้าราชการตำรวจจอดทิ้งไว้ตามหน่วยงานต่าง ๆ ของ ตร. ในลักษณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งการจอดรถดังกล่าวเป็นการจอดทิ้งไว้เป็นเวลานานทำให้ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับประชาชนที่มาติดต่อราชการถือว่าเป็นการไม่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สำหรับสถานีตำรวจ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการเก็บรักษาอาจจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น ด้วย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในบริเวณสถานีตำรวจและที่ทำการทุกหน่วยใน ตร. จึงให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ให้หัวหน้าสถานีดำเนินการดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบรถที่ยึดไว้ แล้วเร่งรัดให้มีการตรวจสอบ, คืนหรือจำหน่ายโดยเร็ว โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๙ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง แล้วจัดทำบัญชีรถแต่ละประเภท พร้อมขั้นตอนและผลการดำเนินการไว้เพื่อให้ตรวจสอบได้ดังนี้

๑.๑.๑ รถที่ยึดไว้เพื่อตรวจสอบ

๑.๑.๒ รถที่ยึดไว้เพื่อตรวจสภาพในคดีอุบัติเหตุจราจร

๑.๑.๓ รถที่ยึดไว้เป็นของกลางคดีอาญาต่าง ๆ

๑.๒ ให้จัดหาสถานที่สำหรับเก็บรักษารถตามข้อ ๑.๑ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย หากสถานที่จัดเก็บไม่เพียงพอให้ปฏิบัติตาม ป.ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ข้อ ๔๑๘(๑๑) วรรคสอง

๑.๓ ให้จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบเรียบร้อยโดยที่จอดรถของผู้มาติดต่อราชการควรอยู่ในบริเวณที่สะดวกที่สุดเป็นอันดับแรก ส่วนที่จอดรถของทางราชการและรถส่วนตัวให้เป็นอันดับรองลงไป

๑.๔ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของที่จอดรถและสภาพของรถ ห้ามจอดรถส่วนตัวหรือรถของทางราชการไว้เป็นเวลานาน รถของทางราชการที่เก่า, ชำรุดใช้การไม่ได้ให้จัดการซ่อมแซมหรือส่งคืนแล้วขอรับการสนับสนุนรถยนต์ใหม่จาก ตร. ต่อไป

๒. หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถานีตำรวจ หากงานในหน้าที่มีรถยึดไว้ตรวจสอบหรือยึดไว้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑ ตามประเภทของงานในหน้าที่และให้ถือปฏิบัติเรื่องสถานที่จอดรถตามข้อ ๑.๒, ๑.๓ และ ๑.๔

๓. ให้ บก.น., ภ.จว. ติดตามตรวจสอบการดำเนินการของสถานีตำรวจตามข้อ ๑ ให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว หากพบว่าสถานีตำรวจในปกครองมีปัญหาเรื่องสถานที่เก็บรักษาหรือเพื่อความสะดวกก็ให้พิจารณาที่เก็บรักษารถที่เป็นส่วนกลางของ บก.น. หรือ ภ.จว. เพื่อเก็บรักษารถจากสถานีตำรวจในปกครองเข้าไว้เป็นที่เดียวกัน โดยอาจจัดเช่าสถานที่เก็บรักษาของกลางตามระเบียบของทางราชการ

๔. ให้ทุก บช., บก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. และ จตร. ตรวจสอบเร่งรัดการดำเนินการและรวบรวมผลการปฏิบัติไว้เพื่อให้ตรวจสอบได้ และให้นำเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจและหน่วยต่าง ๆ ของ ตร. นี้กำหนดเป็นหัวข้อในการตรวจราชการประจำปี หากพบว่าสถานีตำรวจใดหรือหน่วยงานใดไม่ดำเนินการหรือบกพร่องให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยและทางการปกครองต่อไป

จึงแจ้งมาเพื่อสั่งการให้ดำเนินการในกรณีดังกล่าวโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส
(เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส)
รรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๖๗๕

ที่ ๐๐๓๑.๑๓/ ว ๙๐ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง กำชับการปฏิบัติตามระเบียบ ตร.

ผบช.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ตามระเบียบ ตร. ว่าด้วย การรักษาความสะอาดสถานที่ราชการและการเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพัก ตร. (ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๔๓ กำหนดแนวทางให้หน่วยต่าง ๆ ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดสถานที่ราชการและบริเวณอาคารบ้านพัก ตร. นั้น

เพื่อให้บริเวณสถานที่ราชการและอาคารบ้านพักของ ตร. มีความสะอาดเรียบร้อยสง่างามและไม่เป็นการทำลายสภาพภูมิทัศน์ จึงให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามระเบียบ ตร. ข้างต้นโดยเคร่งครัด และกำชับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใด ๆ ตั้งแต่อาคาร หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ รวมทั้งการตัดต้นไม้ใหญ่ หากเห็นว่ากรณีใดที่ดำเนินการไปแล้วจะเกิดผลกระทบ หรือการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดและเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาควรรับรู้หรือตัดสินใจ ก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานทราบหรือขอรับความเห็นชอบก่อนดำเนินการ เช่น กรณีการตัดต้นไม้ใหญ่ที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของทางราชการ ก็ควรพิจารณาตัดหรือริดกิ่งตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องปัดภยันตรายและทั้งควรคำนึงถึงการไม่กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ด้วย

เพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส

(เสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส)

รรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศปก.ลต.ตร. โทร. ๐-๒๖๑๙-๗๔๗๒-๓

ที่ ๐๐๕๗.๑ (ศปก.ลต.ตร.)/๔๑ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง กำชับการวางตัวเป็นกลางของข้าราชการตำรวจ

จตช., รอง ผบ.ตร., ที่ปรึกษากฎหมาย (สบ ๑๑) , ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช., ผบก. หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามที่มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ นั้น นอกจากข้าราชการตำรวจทุกนายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจการรักษาความสงบการเลือกตั้ง และสนับสนุน คณะกรรมการการเลือกตั้งตามร้องขอ โดยเฉพาะการสนับสนุนในเรื่อง การป้องกันปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง ในทุกเขตเลือกตั้ง จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความไว้วางใจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกันปราบปรามการทุจริต แต่ขณะเดียวกันกลับมีข้าราชการตำรวจบางนาย ประพฤติตนในลักษณะไม่เป็นกลางทางการเมือง ถูกร้องเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงขอกำชับและให้แนวทางในการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองดังนี้

๑. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่ปฏิบัติการใด ๆ ทั้งในทางส่วนตัวและราชการ โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดโดยเด็ดขาด

๒. การวางตัวเป็นกลางนั้น มิได้หมายความว่าข้าราชการตำรวจจะเพิกเฉยไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือลงประชามติ แต่หมายถึง การไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือมีพฤติการณ์ในทางส่วนตัวเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัครคนใดหรือพรรคการเมืองใด โดยเฉพาะเจาะจงทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอาจเสียความเที่ยงธรรมได้ นอกจากการไม่สนับสนุนผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดดังกล่าวข้างต้น ในทางกลับกันจะต้องไม่กีดกันหรือกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสี ตำหนิติเตียน ทับถม หรือให้ร้ายผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดให้ได้รับความเสียหายอีกด้วย

๓. ข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางการเมือง จะต้องแยกแยะระหว่างหน้าที่การรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจ ไม่ใช่หน้าที่ในการช่วยบุคคลดังกล่าวหาเสียง ซึ่งจะเสียความเป็นกลางทางการเมือง และสำหรับผู้ที่มีญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้สมัครหรือผู้สนับสนุนผู้สมัคร ขอให้แบ่งแยกระหว่างความเป็นญาติกับความเป็นกลางทางการเมืองให้ถูกต้อง

๔. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินการเลือกตั้ง และไปใช้สิทธิเลือกตั้งและลงประชามติให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งให้คำแนะนำชักชวนบุคคลผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในครอบครัว ญาติ มิตรสหาย ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงกัน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสอดส่อง ดูแล ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งและการแสดงประชามติอย่างเคร่งครัด ผู้ใดละเลยให้ถือว่ากระทำผิดวินัย

๖. สำหรับมาตรการในการดำเนินการ สำหรับข้าราชการตำรวจที่วางตัวไม่เป็นกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ การดำเนินการทางปกครอง เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสาร ที่พิจารณาได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดมีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง

๖.๑.๑ สั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการในหน่วยอื่นโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมหรือพ้นจากเขตพื้นที่เดิม

๖.๑.๒ สั่งให้ประจำหรือสำรองราชการ

๖.๑.๓ แต่งตั้งโยกย้ายให้พ้นจากตำแหน่งเดิม

๖.๑.๔ ตั้งคณะกรรมการการสอบสวน ฐานประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่อันจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๖.๒ การดำเนินการทางวินัย เมื่อปรากฏผลการสืบสวนข้อเท็จจริงชัดเจนว่า มีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง หรือเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการ ให้พิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี

๖.๓ การดำเนินการทางกฎหมาย เมื่อพบว่ามีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งหรือกฎหมายอาญา อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกตั้ง ให้ดำเนินคดีอาญาโดยเฉียบขาด และเร่งรัดให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนอย่างรวดเร็ว

เพื่อทราบและแจ้งข้าราชการตำรวจทราบทั่วกัน

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๘๒

ที่ ๐๐๐๖.๒/ว ๑๓๒ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ห้ามข้าราชการตำรวจเข้าร่วมชุมนุม

จตช., รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธสักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ แต่จะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้ และได้บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลผู้เป็นตำรวจว่ามีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายหรือกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันปรากฏมีการชุมนุมเรียกร้องในเรื่องต่างๆ อยู่โดยทั่วไป ทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่างๆ ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดเกี่ยวกับการชุมนุม จึงให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบถึงสิทธิและเสรีภาพตลอดจนข้อจำกัดเกี่ยวกับการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ กรณีการชุมนุมซึ่งมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ไม่อาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หากข้าราชตำรวจเข้าร่วมชุมนุมก็จะเป็นการละเมิดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตราฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เป็นการกระทำความผิดทางวินัย และห้ามมิให้ข้าราชการตำรวจเข้าร่วมชุมนุมหรือช่วยเหลือสนับสนุนการชุมนุมที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น หากข้าราชการตำรวจผู้ใดฝ่าฝืนให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางปกครอง และพิจารณาดำเนินการทางวินัยไปภายในอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๖๔๙

ที่ ๐๐๓๒.๖๒๑/ว ๐๒๗ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ให้กวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

ผบช.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามคำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจไว้แล้วนั้น

เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธ.ค.๒๕๔๐ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ให้ข้อสังเกตเพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแก้ไขปัญหาการประพฤติตนของข้าราชการตำรวจที่ไม่เหมาะสม เช่น เป็นผู้กระทำผิดเสียเอง หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากข้อสังเกตดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอาจมีตำรวจบางนายประพฤติตนไม่อยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของตำรวจ มีพฤติการณ์กระทำการเสื่อมเสียมุ่งหาประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง รวมทั้งวางตัวไม่เป็นกลางเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง พฤติการณ์ดังกล่าวแม้จะเป็นพฤติการณ์ของข้าราชการตำรวจส่วนน้อย แต่ก็ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ซึ่งจะเป็นการทำลายภาพพจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจอยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของข้าราชการตำรวจ เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาต่อสาธารณชน จึงให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ จัดประชุมหรืออบรมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตักเตือน แนะนำ ปลุกจิตสำนึก หรือปลุกเร้าให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรักอาชีพ รักหน่วย รักสถาบันตำรวจ ช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ส่วนรวม ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้วางตัวเป็นกลางไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ทั้งนี้ให้ ผู้บังคับบัญชาทำบันทึกการประชุม

หรือการอบรมในแต่ละครั้งไว้เป็นหลักฐาน ให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปด้วย และในการตรวจราชการให้ จต. สุ่มตรวจด้วยว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดหรือไม่

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ
(ปทีป ตันประเสริฐ)
จตช.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

ที่ ๐๐๑๑.๒/ว ๐๖๙ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง กำชับกวดขันสอดส่องดูแลพฤติกรรมข้าราชการตำรวจ

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

จากการที่บุคคลได้เข้ามารับราชการตำรวจ มีพื้นฐานทางจิตใจและอารมณ์แตกต่างกัน มีทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสม อยู่ร่วมกันในแต่ละหน่วยงานของ ตร. โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจผู้มีหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายและมีอาวุธปืนเป็นเครื่องมือปฏิบัติงาน ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ต้องเผชิญกับสภาวะกดดันต่าง ๆ อาจจะก่อเหตุร้ายจนต้องถูกดำเนินคดีอาญาและดำเนินการทางวินัย ดังที่เคยปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนว่าข้าราชการตำรวจใช้อาวุธปืนก่อเหตุยิงผู้อื่นหรือข้าราชการตำรวจด้วยกันบนสถานีตำรวจ

ด้วยความห่วงใยข้าราชการตำรวจทุกนาย เพื่อป้องกันเหตุร้ายและป้องกันการกระทำผิดวินัยอันเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ของผู้บังคับบัญชา จึงกำชับผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกวดขันสอดส่องดูแลพฤติกรรมผู้ใต้บังคับบัญชารายใดต้องสงสัยอาจเป็นโรคหรืออาการทางระบบจิตประสาท ให้รีบดำเนินการส่งแพทย์ตรวจรักษาทันที หากปล่อยปละละเลยไม่ใส่ใจจนเกิดเหตุร้ายขึ้นจะถือเป็นความบกพร่อง

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ

(ปทีป ตันประเสริฐ)

จตช.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๕๑-๑๐๘๕

ที่ ตช ๐๐๐๖.๔๓/๑๓๕ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗

เรื่อง แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณพับไป

ผบช. และ ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๗.๑๕๒/๑๓๖๘๒ ลง ๑๑ พ.ย.๔๕ แจ้งแนวทาง การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๖ ให้ทุกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติซึ่งในข้อ ๗ การพิจารณางบประมาณที่พับไป กรณีหน่วยที่ได้รับจัดสรรหรือโอนงบประมาณรายจ่าย ในงบลงทุน เพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ตามระเบียบจนเป็นเหตุให้งบประมาณนั้นพับไป ให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงถึงสาเหตุแห่งการพับไปของงบประมาณนั้น หากปรากฏว่าเกิดจากความบกพร่องล่าช้าหรือเหตุอื่นใดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้พิจารณาทัณฑ์ทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องตามระเบียบ

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาทัณฑ์ (โทษ) ทางวินัยในเรื่องดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานเดียวกันจึงกำหนดการลงทัณฑ์ (โทษ) ทางวินัยให้ถือปฏิบัติ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีหน้าที่จัดการหรือรับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง ครุภัณฑ์ ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง แต่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบจนเป็นเหตุให้งบประมาณพับไป ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ถ้าการกระทำเป็นการปฏิบัติโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย หรือประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยเจตนาทุจริต อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกจากราชการ หรือ ไล่ออกจากราชการแล้วแต่กรณี

๒. ถ้าการกระทำเป็นการปฏิบัติหน้าที่บกพร่องทำให้ราชการเสียหายแต่ไม่ร้ายแรงถือเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ลงทัณฑ์ (โทษ) อย่างต่ำกักยาม

๓. ถ้าการกระทำไม่เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย ให้ลงทัณฑ์ (โทษ) ภาคทัณฑ์

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. สุนทร ซ้ายขวัญ

(สุนทร ซ้ายขวัญ)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๐๕-๒๓๗๔

ที่ ตช ๐๐๐๖.๒/๑๐๑๔ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ห้ามข้าราชการตำรวจปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องคุ้มครองผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ

รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากหนี้เงินกู้นอกระบบอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ที่ปล่อยเงินกู้นอกระบบซึ่งมีทั้งบุคคล กลุ่มบุคคล ที่มีการกระทำเป็นเครือข่ายในลักษณะที่เป็นภัยต่อสังคม ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยได้เรียกดอกเบี้ยสูงเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และติดตามทวงหนี้ด้วยวิธีการข่มขู่ คุกคาม ทำร้ายร่างกาย และทำลายทรัพย์สินของผู้กู้ อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เอารัดเอาเปรียบประชาชนผู้เดือดร้อน จึงเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่ข้าราชการตำรวจซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองจะแสวงหาประโยชน์ด้วยวิธีการดังกล่าว

ฉะนั้น จึงห้ามข้าราชการตำรวจปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือเข้าไปเกี่ยวข้อง คุ้มครอง หรือทวงหนี้ให้แก่ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ หรือกระทำการใด ๆ ในลักษณะดังกล่าวซึ่งมีมูลเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมาย หากถูกตรวจสอบพบต้องถูกดำเนินการทั้งทางกฎหมายและทางวินัยอย่างเด็ดขาดทุกกรณีไป

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและขอให้แจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ

(ปทีป ตันประเสริฐ)

รรท.ผบ.ตร.

ที่ นร (กวพ) ๑๓๐๕/ว๘๕๐๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การพิจารณาโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๔/ว ๓๖๘๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่า นายกรัฐมนตรีขอให้กำชับให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อ การจ้าง (Pre Qualification) และการกำหนดรายละเอียดคุณสมบัติของผู้เข้าประกวดราคา รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งของที่จะซื้อหรืองานที่จะจ้างในลักษณะที่เป็นการเปิดกว้าง โปร่งใส ไม่กำหนดเกินความจำเป็นซึ่งมีผลทำให้ผู้มีสิทธิเข้าแข่งราคาได้น้อยรายและเกิดช่องทางของการสมยอมในการเสนอราคาได้ง่าย การประกาศเชิญชวนในการประกวดราคาจะต้องกว้างขวาง เปิดเผย แพร่หลายเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้แล้ว หากมีการฝ่าฝืนให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงจากการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีส่วนราชการบางแห่งได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เรื่องการส่งประกาศประกวดราคา แล้วเห็นว่า เป็นข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการสมควรว่ากล่าวตักเตือน โดยมิได้ถือปฏิบัติหรือดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ประกอบกับในปัจจุบันยังมีการกระทำในลักษณะที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ เกี่ยวกับกรณีการปิดหรือส่งประกาศประกวดราคา ดังนั้น เพื่อให้มีการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปอย่างเคร่งครัดจึงสมควรที่จะได้มีการพิจารณาโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ว่านี้ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว

สำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอเรียนซ้อมความเข้าใจให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีในการพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการประกาศเชิญชวนการประกวดราคาให้กว้างขวาง เปิดเผย

แพร่หลายเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ ซึ่งมีหลักการให้ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รองพล เจริญพันธุ์

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๔๑๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๙๖

๑๐

การลดหย่อนผ่อนโทษ

หลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

.....

๒. การพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใดและลงโทษในสถานใด ผู้พิจารณาสั่งการต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่กฎหมายให้อำนาจไว้ หรือเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย โดยในการใช้ดุลพินิจพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรม มโนธรรม ความเป็นธรรมและนโยบายของทางราชการ ทั้งนี้ ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้ในการดำเนินการทางวินัยต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำ และการแก้ไขเยียวยา ผลร้าย หรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

.....

(ประกอบหนังสือ ตร ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๐๙๕ ลง ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
เรื่อง แนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐-๒๒๐๕-๒๓๙๗

ที่ ตช ๐๐๐๖.๓/ว ๐๐๙๕ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง แนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ผบช. , ผบช. และ ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ แจ้งระดับการลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจให้ถือ เป็นแนวทางในการพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยไปแล้ว นั้น

บัดนี้ ตร. ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษเฉพาะในส่วนการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงขึ้นใหม่ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสามารถใช้เป็นแนวทางการพิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกหนังสือ ตร. ที่ ๐๕๒๒.๔๑/๗๓๖๖ ลง ๖ มิ.ย.๓๘ และให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามหลักการพิจารณาความผิด กำหนดโทษและลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และแนวทางการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามรายละเอียดแนบท้ายหนังสือนี้

อนึ่ง สำหรับแนวทางการพิจารณาและมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติตามที่ ก.ตร. กำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล
(สุวัฒน์ จันทร์อิทธิกุล)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.

ที่ ๐๐๐๔.๕/๑๑๕๐๗ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจ

เรียน จตช. , รอง ผบ.ตร. , ผู้ช่วย ผบ.ตร. และ ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
รอง ผบช. และ ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. มีบันทึกลง ๑๑ เม.ย.๒๕๕๑ ให้ข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๔ ลงมาทุกรายมีการบันทึกผลงานและคุณงามความดีทุกรอบระยะเวลาการประเมินใช้สำหรับประกอบการบริหารงานบุคคลของ ตร. และสอดคล้องกับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในราชการด้วย

ดังนั้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีเครื่องมือช่วยผู้บังคับบัญชาที่เป็นหลักฐานผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจ ตร. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจ ดังนี้

๑. ให้ทุกหน่วยดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๔ ลงมาทุกรายบันทึกผลงานและคุณงามความดี โดยถือว่าการบันทึกผลงานและคุณงามความดีนี้เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ตร. กำหนด ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจสร้างคุณงามความดีในราชการและให้ใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

๒. แบบบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจเป็นเครื่องมือบริหารภายในของส่วนราชการ ที่ส่วนราชการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเรื่อง การพัฒนา การแต่งตั้งข้าราชการ และการบริหารงานบุคคลด้านอื่น ๆ ตามแนวทางที่ ตร.กำหนดไว้ด้วยแล้ว

๓. ให้ส่วนราชการจัดให้มีการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจ และรักษาไว้นับแต่วันที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ จนถึงวันที่ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ โดยให้จัดเก็บใน ก.พ.๗

๔. การบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

๔.๑ ผลงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายซึ่งได้ปฏิบัติและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของส่วนราชการ

๔.๒ พฤติกรรมการทำคุณงามความดีที่มีคุณประโยชน์ต่อราชการ ประเทศชาติหรือประชาชน

๕. ให้ส่วนราชการกำหนดให้ข้าราชการตำรวจมีหน้าที่เป็นผู้บันทึก โดยกำหนดให้มีการบันทึกผลงานและคุณงามความดี ในแต่ละรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการปีละ ๒ ครั้ง สำหรับรอบระยะ

เวลาการประเมิน ครั้งที่ ๑ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ มี.ค. และ รอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ก.ย. ต่อเนื่องไปจึงถึงวันออกจากราชการ และให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและใกล้ชิดเหนือขึ้นไป ๒ ระดับ ซึ่งรับผิดชอบปกครองบังคับบัญชา ดูแล สั่งการ และควบคุมการปฏิบัติราชการของผู้บันทึกลงนามพร้อมความเห็น

๖. ให้ส่วนราชการกำหนดให้ผู้ประเมินนำข้อมูลจากการบันทึกผลงานและคุณงามความดี ไปประกอบพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ

๗. ให้ผู้บังคับบัญชานำบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจไปใช้ประกอบการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นเครื่องมือการบริหารทรัพยากรบุคคลของหน่วย

๘. แบบบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจนี้ให้ใช้หรือจัดให้มีสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๔ ลงมา ส่วนข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๕ ขึ้นไปนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.ตร. กำหนด

๙. ให้หัวหน้าส่วนราชการ บริหาร กำกับ ดูแล ข้าราชการตำรวจในสังกัด สร้างความเข้าใจ ให้คำแนะนำและกำกับดูแลการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจแต่ละนายให้ปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และทั่วถึงด้วย โดยให้ดำเนินการตั้งแต่รอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๕๑ (๑ เม.ย.๒๕๕๑ - ๓๐ ก.ย.๒๕๕๑) เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติตามที่ ตร. สั่งการดังกล่าว พร้อมนี้ได้แนบแนวทางการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจมาด้วยแล้ว

พ.ต.อ. โชติกร สีมันตร

(โชติกร สีมันตร)

รอง ผบก.ฯ ปรท.ผบก.กพ.

แนวทางการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจ
(ประกอบหนังสือ กพ.ที่ ๐๐๐๔.๕/๑๑๕๐๗ ลง ๒๙ พ.ค.๒๕๕๑)

ที่มาและวัตถุประสงค์

๑. คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธ.ค.๒๕๔๙ ได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ประการหนึ่งคือ ให้มีการจัดทำสมุดพกข้าราชการเพื่อบันทึกผลงานและพฤติกรรมที่ดีหรือพฤติกรรมที่ควรพัฒนาของข้าราชการแต่ละคนโดยให้มีลักษณะเป็นการสะสมผลงานและคุณงามความดี ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างกำลังใจสำหรับข้าราชการตำรวจที่ประพฤติดีประพฤติชอบและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของตน และผู้บังคับบัญชาก็จะได้ใช้บันทึกผลงานและคุณงามความดีนั้น ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการด้วยอีกทางหนึ่ง

๒. ตร. ได้อนุมัติลง ๑๑ เม.ย.๒๕๕๑ ให้ข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๔ ลงมาทุกรายได้มีการบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจเพื่อใช้ประกอบการบริหารงานบุคคลของ ตร. และสอดคล้องกับวาระแห่งชาติ ดังกล่าว ส่วนข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๕ ขึ้นไป อยู่ระหว่างการพิจารณาโดย ก.ตร.

ความหมายของผลงานและคุณงามความดี พร้อมตัวอย่าง

๑. การบันทึกผลงาน

ผลงาน หมายถึง ผลของการปฏิบัติงานที่ผู้ปฏิบิงานได้ดำเนินการสำเร็จตามเป้าหมายข้อตกลง หรือตามที่ผู้มอบหมายสั่งการ ซึ่งอาจเป็นงานตามหน้าที่รับผิดชอบหรืองานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายด้วยก็ได้ เช่น รอง สว.สส. สืบสวนจนกระทั่งจับกุมผู้ต้องหาได้พร้อมของกลางยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) จำนวน ๒๐,๐๐๐ เม็ด

การบันทึกผลงาน คือการที่ข้าราชการตำรวจบันทึกผลงานที่ดำเนินการสำเร็จในแต่ละช่วงของการประเมินผลการปฏิบัติราชการโดยระบุเป็นผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับส่วนราชการ ประชาชน หรือประเทศชาติโดยรวมด้วย โดยให้เสนอผลงานที่เห็นว่าสำคัญหรือโดดเด่นให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาไม่เกิน ๖ ผลงาน และสรุปผลงานตามแบบที่กำหนด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในองค์ประกอบด้านผลงานในแต่ละรอบระยะเวลาการประเมินฯ ต่อเนื่องไปจึงถึงวันออกจากราชการ

๒. การบันทึกคุณงามความดี

คุณงามความดี หมายถึง สิ่งที่ข้าราชการตำรวจได้ประพฤติหรือปฏิบัติในราชการแล้วเกิดผลดี หรือคุณค่าที่ดี หรือเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ส่วนราชการ ประเทศชาติ และประชาชน

การบันทึกคุณงามความดี ให้ข้าราชการตำรวจบันทึกคุณงามความดีที่ประพฤติปฏิบัติในราชการตามกรอบการประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ การประพฤติตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการตำรวจ เช่น ในรอบระยะการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจประจำปี ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑ เป็นผู้ไม่เคยถูกลงทัณฑ์ทางวินัยใด ๆ

๒.๒ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และงานนั้นบรรลุผลเกิดประโยชน์ต่อทางราชการหรือประชาชน เช่น สน.พญาไท ทำให้ชุมชนแออัดเป็นชุมชนปลอดยาเสพติด และได้รับการประกาศจาก กทม. เป็นต้น

๒.๓ พฤติกรรมที่เป็นคุณงามความดีตามมติ ครม. หรือ ตามที่ ตร.กำหนดไว้ หรือได้รับการคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่นหรือหน่วยงานราชการยกย่อง หรือได้รับการชมเชยจากส่วนราชการองค์กรเอกชนเป็นหนังสือ หรือประกาศที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นต้น

สำหรับพฤติกรรมที่เป็นคุณงามความดีตามที่ ตร. กำหนด ตามข้อ ๒.๓ ได้แก่การปฏิบัติหน้าที่ราชการเข้าหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีความสามารถเด่นชัดในการสืบสวนสอบสวนหาหลักฐานและตัวผู้กระทำความผิดในคดีที่ได้กระทำอย่างเร้นลับ มิดชิด หรือได้กระทำด้วยกลอุบาลซับซ้อน ยอกย้อนยากยิ่งแก่การที่จะได้หลักฐานและตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ผู้บันทึกได้ใช้สติปัญญาความสามารถและความมานะบากบั่นเป็นพิเศษ จึงได้หลักฐานและตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี สมเป็นกรณีตัวอย่างในการสืบสวนค้นคว้า และผลคดีถึงที่สุดศาลได้พิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด (ยกเว้นคดีลหุโทษ) หรือทางการสั่งให้เนรเทศ

(๒) เป็นผู้มีความสามารถเด่นชัดในการสืบสวนหาหลักฐานและตัวผู้กระทำความผิดในคดีที่ไม่ถึงกับเร้นลับ แต่ผู้บันทึกได้พยายามสืบสวนติดตามหาตัวผู้กระทำความผิดและหลักฐานด้วยความยากลำบาก ตรากตรำต้องใช้ความอดทนเป็นพิเศษจึงได้ตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย และผลคดีถึงที่สุดแล้ว และศาลพิพากาลงโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป หรือโทษสูงกว่าโทษจำคุก หรือทางการสั่งให้เนรเทศ

(๓) เป็นผู้มีความองอาจกล้าหาญ เสี่ยงอันตรายร้ายแรงปราบปรามผู้กระทำความผิดในลักษณะเป็นการใกล้อันตรายต่อชีวิต หรือได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้กับผู้กระทำความผิด

(๔) เป็นผู้มีผลงานการปราบปรามผู้กระทำความผิดถึงขนาดที่ ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ ผบ.ตร. ขึ้นไป ได้ชมเชยเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ทั้งนี้จะบันทึกได้ต่อเมื่อถ้าคดีวิสามัญฆาตกรรมอัยการสูงสุดได้สั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ถ้าเป็นคดีอยู่ระหว่างฟ้องร้องผู้กระทำความผิดต่อศาล ก็ต้องให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิดและผลคดีถึงที่สุดแล้วและศาลพิพากษาจำคุกหรือโทษสูงกว่าโทษจำคุก

(๕) เป็นผู้ที่จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งมีหลักฐานยืนยันชัดว่า เคยกระทำความผิดคดีอุกฉกรรจ์มาก่อน หรือเป็นคนร้ายสำคัญที่มีพฤติการณ์ทำลายความสงบสุขจนเป็นที่หวาดเกรงของประชาชน หรือเคยต่อสู้เจ้าพนักงานมาแล้ว

(๖) เป็นผู้ที่สืบทราบได้ความลับอันเป็นประโยชน์ยิ่งใหญ่ต่อทางราชการ เช่น สืบคดีการเมืองผู้ที่คบคิดจะทำลายรัฐบาล หรือคบคิดกันเป็นปฏิปักษ์ต่อราชการแผ่นดิน เป็นต้น โดยหลักฐานเป็นที่เชื่อถือได้

(๗) เป็นผู้ปฏิบัติราชการเข้าหลักเกณฑ์ที่ได้รับเงินรางวัลตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด

(๘) เป็นผู้ที่ปรากฏชัดว่าปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่อามิสสินจ้างรางวัลจนได้รับการชมเชยเป็นลายลักษณ์อักษรหรือบำเหน็จรางวัลตอบแทนจากผู้บังคับบัญชาไม่ต่ำกว่า ผบ.ตร.

(๙) เป็นผู้ได้รับ พ.ป.ผ. จำนวนตั้งแต่ ๑ ขั้นขึ้นไป ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบกรณีพิเศษ พ.ศ.๒๕๒๑ ข้อ ๑๑ โดยให้บันทึก ๑ ครั้งต่อพฤติกรรมที่ได้ พ.ป.ผ. ๑ พฤติกรรม

(๑๐) เป็นผู้ที่ได้รับ พ.ส.ร. จำนวนตั้งแต่ ๑ ขั้นขึ้นไป ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการและช่วยเหลือราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ.๒๕๒๑ (ระเบียบ บ.ท.ช.) ข้อ ๑๐ โดยให้บันทึก ๑ ครั้งต่อพฤติกรรมที่ได้ พ.ส.ร. ๑ พฤติกรรม

(๑๑) เป็นผู้ได้รับคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรจาก ผบช. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ปฏิบัติราชการนอกเหนือจากหน้าที่ประจำ และได้ปฏิบัติราชการสำเร็จลุล่วงด้วยดี

(๑๒) เป็นผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือ รักษาราชการแทนในตำแหน่งที่สูงกว่า ตำแหน่งครองอยู่เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และปฏิบัติราชการด้วยความเรียบร้อยได้ผลดีตลอดระยะเวลานั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วทางราชการมิได้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น

(๑๓) เป็นผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากผู้บังคับบัญชาระดับ ตร. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ปฏิบัติราชการนอกเหนือจากหน้าที่ประจำ เช่น เป็นคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ เป็นต้น และได้ปฏิบัติราชการสำเร็จลุล่วงด้วยดี

(๑๔) เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเรียบร้อยในย่านอันตราย (พื้นที่ ๓ จังหวัด

ชายแดนภาคใต้ และ อ.จะนะ, อ.เทพา, อ.สะบ้าย้อย, อ.นาทวี ของ จว.สงขลา) เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(๑๕) เป็นผู้ที่ในรอบระยะเวลาการประเมินนั้น ไม่ลา หรือมาทำงานสายเกินจำนวนครั้งที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งรับผิดชอบกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ กำหนดเป็นข้อตกลงไว้ก่อนแล้ว โดยคำนึงถึงลักษณะงานและสภาพท้องที่อันเป็นที่ตั้งของแต่ละส่วนราชการหรือหน่วยงาน

(๑๖) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานมีภาระหน้าที่หนักเกินกว่าตำแหน่งจนเกิดประโยชน์ต่อทางราชการเป็นพิเศษ และปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ของตนเป็นผลดีด้วย

(๑๗) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ด้วยความตรากตรำ เหน็ดเหนื่อย ยากลำบากเป็นพิเศษและงานนั้นได้ผลดียิ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

วิธีการบันทึกผลงานและคุณงามความดี

ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการให้มีการบันทึกผลงานและคุณงามความดีสำหรับข้าราชการ ตั้งแต่วันที่ ตร. อนุมัติใช้หลักเกณฑ์จนถึงวันออกจากราชการ และกำหนดหน้าที่ของข้าราชการตำรวจและผู้บังคับบัญชาไว้ดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ลงมา บันทึกผลงานและคุณงามความดีแล้วเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและใกล้ชิดเหนือขึ้นไป ๒ ระดับ ซึ่งรับผิดชอบปกครองบังคับบัญชา ดูแล สั่งการ และควบคุมการปฏิบัติราชการของผู้บันทึกลงนามพร้อมความเห็น (ตัวอย่าง รอง สว. บันทึกและเสนอ สว. ลงนามพร้อมความเห็น แล้วเสนอ รอง ผกก. ลงนามพร้อมความเห็น) สำหรับข้าราชการตำรวจชั้นยศ พ.ต.อ. ที่ได้รับเงินเดือนระดับ ส ๕ ขึ้นไป ให้ดำเนินการตามที่ ก.ตร. กำหนด โดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้บันทึกปีละ ๒ ครั้ง สำหรับรอบระยะเวลาการประเมิน ครั้งที่ ๑ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ มี.ค. และ รอบระยะเวลาการประเมินครั้งที่ ๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ก.ย. หากมีเหตุที่ต้องบันทึกเพิ่มเติมในรอบระยะเวลาใด สามารถบันทึกเพิ่มเติมได้ภายในรอบระยะเวลาการประเมินนั้น

๒. นายเวร , ผู้ช่วยนายเวร ของผู้บังคับบัญชา หรือ ผบ.หมู่ประจำ บก. หรือ บช. หรือข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่ง ฝอ.ประจำ ผบ.ตร., จตช., รอง ผบ.ตร. และผู้ช่วย ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นทั้งผู้ลงนามพร้อมความเห็นทั้ง ๒ ระดับ เป็นผู้ลงนามพร้อมความเห็น เช่น ผบช.ภ.๑ เป็นผู้ลงนามพร้อมความเห็นในแบบบันทึกผลงานและคุณงามความดีของ นว.(สบ ๒) ผบช.ภ.๑ เป็นต้น

การนำไปใช้

๑. ให้ส่วนราชการนำไปใช้ประกอบการให้คะแนนประเมินผลการปฏิบัติราชการและพิจารณาเรื่อง การพัฒนา การเลื่อนขั้นเงินเดือน การแต่งตั้งข้าราชการ และการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ

๒. ให้ผู้บังคับบัญชานำบันทึกผลงานและคุณงามความดีของข้าราชการตำรวจไปใช้ประกอบการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติราชการแล้วให้จัดเก็บไว้ใน ก.พ.๗ เพื่อเป็นเครื่องมือการบริหารทรัพยากรบุคคล

ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับดำเนินการกระตุ้น ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติให้เกิดคุณงามความดี ตามเจตนารมณ์ของวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในราชการด้วย

.....

ตรวจแล้วถูกต้อง

พ.ต.อ. พรชัย ขันตี

(พรชัย ขันตี)

ผกก.กลุ่มงานประเมินบุคคล กพ.

๑๑

การว่ากล่าวตักเตือน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๙๗

ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๔๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการว่ากล่าวตักเตือน

ผบช. และ ผบก. หน่วยในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร. ได้มีหนังสือที่ ๐๐๐๖.๔๒/๑๑๓๑๖ ลง ๑๕ ต.ค.๔๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งว่ากล่าวตักเตือนไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น กำหนดขึ้นภายใต้การบังคับใช้ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ แต่โดยที่ปัจจุบันการพิจารณาดำเนินการทางวินัย การสั่งลงโทษหรืองดโทษผู้กระทำผิดวินัย ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ บัญญัติไว้ ซึ่งการที่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งงดโทษโดยว่ากล่าวตักเตือนนั้น ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๙ วรรคสาม กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งได้สำหรับกรณีที่ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการสั่งงดโทษโดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นไปโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงให้ยกเลิกหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๔๒/๑๑๓๑๖ ลง ๑๕ ต.ค.๔๒ และสำหรับการว่ากล่าวตักเตือนซึ่งกฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ทำตามแบบบันทึกที่ ตร. กำหนด แนบท้ายหนังสือนี้

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ชาญวุฒิ วัชรพุกก์

(ชาญวุฒิ วัชรพุกก์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

แบบบันทึกว่ากล่าวตักเตือน (แนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๔๔ ลง ๑๕ ก.ค.๕๑)

บันทึกว่ากล่าวตักเตือน

ส่วนราชการ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ด้วย.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน).....ตำแหน่ง.....(ปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ).....มีกรณีกระทำผิดวินัย.....(ระบุฐานความผิดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย).....ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๘ (.....) (ระบุอนุมาตรา) โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

.....(ระบุพฤติการณ์หรือการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดวินัย).....

.....ซึ่งเป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ คือ.....(ระบุเหตุที่ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจ เช่น ประกอบคุณงามความดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ไม่เคยกระทำผิดมาก่อน บรรเทาผลร้ายหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นต้น).....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๙ จึงให้ว่ากล่าวตักเตือน.....(ระบุยศ ชื่อ สกุล ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน).....

(ลงชื่อ) ผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน

(...ชื่อเต็มผู้ถูกว่ากล่าวตักเตือน...)

.....(ตำแหน่ง).....

(ลงชื่อ) ผู้ว่ากล่าวตักเตือน

(.....ชื่อเต็มผู้ว่ากล่าวตักเตือน.....)

.....(ตำแหน่ง).....

(ลงชื่อ) พยาน

(.....ชื่อเต็มพยาน.....)

.....(ตำแหน่ง).....

(ลงชื่อ) พยาน

(.....ชื่อเต็มพยาน.....)

.....(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ ๑. การระบุมาตราความผิด ถ้าผิดหลายอนุมาตรา ให้ระบุทุกอนุมาตรา

๒. ข้อความใดที่ไม่ใช้ ให้ตัดออก

๑๒

การอุทธรณ์

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) (๓) และ (๘) และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และ มติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยและคำสั่งให้ออกจากราชการ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ในกรณีที่เป็นการลงโทษทางวินัยหรือสั่งให้ออกจากราชการตามกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดเรื่องการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น หากกฎหมายนั้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะก็ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎ ก.ตร. ฉบับนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการถึงแก่ความตายไปก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดของผู้นั้นมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งแทนได้ภายใต้กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จและแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๔ การใช้สิทธิอุทธรณ์กรณีถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการหรือเทียบเท่าลงมาเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ

(๒) กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้บังคับการหรือเทียบเท่าเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ

(๓) กรณีผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าของกองบังคับการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่จเรตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๕) กรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.ตร.

(๖) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาอื่นนอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕) เป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นหัวหน้าสูงสุดของหน่วยงานหรือกลุ่มตำแหน่ง ที่ผู้อุทธรณ์นั้นสังกัดอยู่

กรณีที่ผู้สั่งลงโทษใช้อำนาจสั่งลงโทษในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งใด ให้ถือว่าเป็นการสั่งลงโทษของผู้ดำรงตำแหน่งที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนนั้น

ข้อ ๕ การใช้สิทธิอุทธรณ์กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.ตร.

ในการใช้สิทธิตามวรรคหนึ่ง ผู้อุทธรณ์จะขอแถลงการณ์ด้วยวาจาเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.ตร. ก็ได้ โดยแสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหาก แต่ต้องยื่นหนังสือนั้นต่อ ก.ตร. โดยตรงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์ หาก ก.ตร. พิจารณาเห็นว่าการแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์จะไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์เข้าแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ข้อ ๖ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และข้อ ๕ เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่รับไว้ในแต่ละกรณี

ข้อ ๗ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งประกอบข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนหรือของผู้สืบสวนสอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึก

ถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยและการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเรื่องๆ ไป

ข้อ ๙ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือกรรมการข้าราชการตำรวจผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดา กับผู้กล่าวหาหรือผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาเสียความเป็นธรรม

การคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือ ก.ตร. ผู้พิจารณาอุทธรณ์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นจะถอนตัวไม่พิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้ามิได้ถอนตัว ให้ผู้นั้นส่งคำคัดค้านให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปของผู้ถูกคัดค้าน ประธานกรรมการ หรือประธานอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี พิจารณาเหตุที่คัดค้าน ถ้าเป็นการคัดค้านประธานก็ให้คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่เป็นผู้พิจารณาหากเห็นว่าเหตุนั้นน่าเชื่อถือให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่พิจารณาคำคัดค้านนั้นเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้นแทนผู้ที่ถูกคัดค้าน

(๒) กรณีอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ให้ประธานกรรมการ หรือประธานอนุกรรมการคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ แล้วแต่กรณี แจ้งผู้ถูกคัดค้านทราบและมิให้พิจารณาอุทธรณ์นั้น

ในกรณีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ถูกคัดค้าน ก็ให้ดำเนินการตามวรรคสามโดยอนุโลม

ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ในลำดับเหนือขึ้นไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร.

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับแจ้งคำสั่งเป็นวันทราบคำสั่ง

การแจ้งคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการให้แจ้งแก่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการทราบโดยเร็วโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลเป็นผู้แจ้งแก่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการที่ที่ทำงาน หรือตามที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ หรือภูมิลำเนาของผู้นั้น โดยให้ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานและให้มอบสำเนาคำสั่งแก่ผู้นั้นไว้หนึ่งฉบับ

ในกรณีผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไม่ยอมรับ หากได้วางคำสั่งนั้นหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้นต่อหน้าเจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการอื่น เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ ได้แก่ กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการประจำอำเภอหรือจังหวัด ที่ไปเป็นพยานก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งแล้ว

ในกรณีที่ขณะไปส่งไม่พบผู้ถูกสั่งลงโทษหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการจะส่งคำสั่งแก่บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นก็ได้ และให้ถือว่าผู้ถูกสั่งลงโทษหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับแจ้งในวันที่ได้ส่งคำสั่งให้แก่บุคคลนั้น ยกเว้นผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือถูกสั่งลงโทษกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการแล้วไม่กลับ แล้วแต่กรณี ก็ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งตาม (๒) แทน

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้นหรือตามที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่แล้ว เมื่อปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับคำสั่งดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้วให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

(๓) กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนจะใช้วิธีส่งทางเครื่องโทรสารก็ได้ แต่ต้องมีหลักฐานการได้ส่งจากหน่วยงานผู้จัดบริการโทรคมนาคมที่เป็นสื่อในการส่งโทรสารนั้น และต้องจัดส่งคำสั่งตัวจริงโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กล่าวมาแล้วในข้อนี้ให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในทันทีที่อาจกระทำได้ในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้งคำสั่งตามวัน เวลา ที่ปรากฏในหลักฐานของหน่วยงานผู้จัดบริการโทรคมนาคมดังกล่าว เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๑๑ การอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงผู้บังคับบัญชานั้นพร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ และยื่นที่ส่วนราชการของผู้บังคับบัญชานั้น

การอุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธานกรรมการข้าราชการตำรวจหรือเลขานุการ ก.ตร. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับและยื่นที่สำนักงาน ก.ตร.

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๑๕

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐาน และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือ เป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว หากผู้อุทธรณ์จะยื่นอุทธรณ์เพิ่มเติมหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี พิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่กรณีที่เป็นพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าว

ข้อ ๑๒ อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลา

หนังสืออุทธรณ์ใดที่มีสาระสำคัญไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือสำนักงาน ก.ตร. ให้คำแนะนำแก่ผู้อุทธรณ์เพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสืออุทธรณ์นั้นให้ถูกต้อง และในการนี้ให้ถือวันที่ยื่นอุทธรณ์ครั้งแรกเป็นหลักในการนับระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่แก้ไขเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร.พิจารณาต่อไป โดยไม่ต้องรอการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอุทธรณ์รายใดเป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือสำนักงาน ก.ตร. แล้วแต่กรณี แจ้งคำสั่งหรือมตินั้นให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เหตุผลในการไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ในกรณีที่เป็นคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เป็นมติไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.ตร.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคสี่ ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๔ ได้อีกชั้นหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าว และให้นำข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคห้า ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ผ่านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์คำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเห็นและคำสั่งตลอดจนหลักฐานการรับทราบคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ หนังสืออุทธรณ์คำสั่งเดิม หลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ และเอกสารหลักฐานอื่นที่

เกี่ยวข้องกับ ข้อโต้แย้งคำสั่งของผู้อุทธรณ์ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือสำนักงาน ก.ตร. โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่ไม่รับอุทธรณ์คำสั่งไว้พิจารณาหรือกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติให้รับอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือสำนักงาน ก.ตร. แจ้งให้ผู้อุทธรณ์และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไว้พิจารณา ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เหตุผลในการมีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติให้รับอุทธรณ์คำสั่งไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อมีมติตามข้อ ๑๘ ต่อไป

ข้อ ๑๓ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้วการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดใหม่ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือองค์กรบริหารงานบุคคลที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของหน่วยงานที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดใหม่หลังจากที่ได้ยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์สังกัดเดิมหรือ ก.ตร. ยังมิได้สั่งการหรือมีมติตามข้อ ๑๘ ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๖ ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือองค์กรบริหารงานบุคคลที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสืออุทธรณ์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๑๑ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการภายในสามวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์ และให้ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือให้ออกจากราชการจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวพร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ สำนวนการสืบสวน หรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๘๔ และสำนวนการสอบสวนตาม

มาตรา ๘๖ และมาตรา ๑๐๑ พร้อมทั้งคำชี้แจงของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ (ถ้ามี) ไปยังผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือสำนักงาน ก.ตร. แล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์พร้อมทั้งรายงานการดำเนินการทางวินัยหรือรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการของผู้อุทธรณ์และของผู้อื่นที่เป็นกรณีเกี่ยวเนื่องกันไปด้วย

ข้อ ๑๖ การพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาจากสำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามมาตรา ๘๔ และสำนวนการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ และมาตรา ๑๐๑ และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้อุทธรณ์ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เห็นสมควรที่จะต้องสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสืบสวนสอบสวนเองหรือมอบหมายให้ผู้ใดหรือแต่งตั้งคณะกรรมการให้สืบสวนสอบสวนใหม่ หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สืบสวนสอบสวนเดิมทำการสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม ถ้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือผู้สืบสวนสอบสวน หรือคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคสอง เห็นสมควรส่งประเด็นใดที่ต้องการทราบไปสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นส่งไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแทนได้

การสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นไปเพื่อให้ผู้สืบสวนสอบสวนเดิม หรือหัวหน้าหน่วยงานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๘๔ หรือมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๑๐๑ แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์พร้อมกับพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยหรือรายงานการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการของผู้อุทธรณ์หรือของผู้อื่นที่เป็นกรณีเกี่ยวเนื่องกันไปด้วย

ข้อ ๑๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้วให้สั่งยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดให้ดำเนินการตามกรณีดังต่อไปนี้

(ก) กรณีเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแต่ควรได้รับโทษหนักขึ้นให้สั่งเพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้นแต่การเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นต้องไม่เกินอำนาจของตนตามมาตรา ๘๙ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตน ก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

(ข) กรณีเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงควรได้รับโทษเบาลง ให้สั่งลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง

(ค) กรณีเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้สั่งงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(ง) กรณีเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยให้สั่งยกโทษ

(จ) กรณีเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รับมอบอำนาจ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๘๖ และกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาแล้ว ให้รายงานต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รับมอบอำนาจ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพิ่มโทษเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(ฉ) กรณีเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่สมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐(๑) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๒ ให้นำ (จ) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(ช) กรณีเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้สั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้ถูกต้องเหมาะสม

(๓) กรณีเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้สั่งการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะดำเนินการตาม (๒) (ก) หรือ (๒) (ฉ) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะดำเนินการตาม (๒) (จ) มิได้ด้วย

ในกรณีที่มีผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยในความผิดหรือกรณีที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความผิดหรือกรณีในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกสั่งลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวและผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิ์อุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้วให้สั่งให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติสั่งยกอุทธรณ์ สั่งลดโทษ หรือสั่งงดโทษ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ แต่ถ้าสั่งเพิ่มโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการในทางที่เป็นโทษแก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ได้อีกชั้นหนึ่ง

ข้อ ๒๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๘ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งในกรณีที่อุทธรณ์ต่อไปได้หรือสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีที่อุทธรณ์ต่อไปไม่ได้

ข้อ ๒๑ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีที่อุทธรณ์ต่อ ก.ตร. ให้นำข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำมาตรา ๙๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ เมื่อ ก.ตร. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และมีมติเป็นประการใดแล้วจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่ ก.ตร.มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามนัยข้อ ๑๘ (๒) (จ) หรือ (๒) (ฉ) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑๘ (๒) (จ) ต่อไปโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ เมื่อ ก.ตร.ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงาน ก.ตร. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ตร. และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ข้อ ๒๔ การแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้อุทธรณ์ทราบตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๓ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๕ กรณีที่อุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๒ ผู้อุทธรณ์อาจใช้สิทธิทางศาลได้

ข้อ ๒๖ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.ตร.

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๕๙ก ๑๓ ก.ย.๔๗)

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับอุทธรณ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จึงออกระเบียบ ก.ตร.ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้พิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ดังต่อไปนี้

(๑) เลื่อนการพิจารณาอุทธรณ์ออกไปตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

(๒) ผู้สั่งลงโทษ ผู้สั่งให้ออกจากราชการ หรือผู้บังคับบัญชาอื่น ไม่ส่งเอกสารสำนวนและหรือเอกสารหลักฐานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาให้ตามที่ผู้พิจารณาขอภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๓) ผู้พิจารณาอุทธรณ์ได้สั่งหรือมีมติให้ดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม เช่น

(ก) ให้ทำการสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม

(ข) ขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ค) ขอคำชี้แจงจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร

(ง) เชิญให้ผู้อุทธรณ์ บุคคล หรือผู้แทนจากหน่วยงานหรือองค์กร มาชี้แจง

(จ) รอฟังผลการพิจารณาของศาล หรือการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของหน่วยงานหรือองค์กร

ข้อ ๔ กรณีมีเหตุจำเป็นตามข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหรือ ก.ตร. ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลที่ขยายระยะเวลานั้นให้ปรากฏไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธาน ก.ตร.

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

<u>การอุทธรณ์คำสั่ง</u>

ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ อาจอุทธรณ์คำสั่งได้ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ให้อุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง

๒. ในกรณีผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการถึงแก่ความตายไปก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดของผู้นั้นมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งแทนได้ภายใต้กำหนดระยะเวลาตาม ข้อ ๑

๓. การใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออกหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.ตร.

๔. การใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน

๔.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ รอง ผบก.หรือเทียบเท่าลงมา เป็นผู้สั่งลงโทษ

- ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ดำรงตำแหน่ง ผบก.หรือเทียบเท่า ที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ

๔.๒ ผู้ดำรงตำแหน่ง รอง ผบช.หรือเทียบเท่าลงมา ถึง ผบก.หรือเทียบเท่าเป็นผู้สั่งลงโทษ

- ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ดำรงตำแหน่ง ผบช. หรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ

๔.๓ ผู้ดำรงตำแหน่ง ผบก. หรือเทียบเท่าของ บก. ที่ขึ้นตรงต่อสำนักงาน ผบ.ตร. เป็นผู้สั่งลงโทษ

- ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ผบ.ตร.

๔.๔ ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ รอง ผบ.ตร. หรือเทียบเท่าลงมาถึง ผบช. หรือเทียบเท่า เป็นผู้สั่งลงโทษ

- ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ผบ.ตร.

๔.๕ ผบ.ตร. เป็นผู้สั่งลงโทษ

- ให้อุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.ตร.

๕. การยื่นหนังสืออุทธรณ์

๕.๑ การยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ

- ให้ทำหนังสือถึงผู้บังคับบัญชานั้นพร้อมกับสำเนารับรองถูกต้อง ๑ ฉบับ
- ให้ยื่นที่ส่วนราชการของผู้บังคับบัญชานั้น

๕.๒ การยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อ ก.ตร.

- ให้ทำหนังสือถึง ประธาน ก.ตร. หรือเลขานุการ ก.ตร. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้อง ๑ ฉบับ
- จะยื่นที่สำนักงาน ก.ตร. หรือผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้

ลักษณะของหนังสืออุทธรณ์

ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

สิทธิของผู้อุทธรณ์

๑. สิทธิในการขอแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือสั่งให้ออกจากราชการ (ให้แสดงความประสงค์ในหนังสืออุทธรณ์นั้น หรือในกรณีที่ทำเป็นหนังสือต่างหากก็ต้องยื่นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ยื่นหนังสืออุทธรณ์)

๒. สิทธิขอตรวจ หรือคัดรายงานการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการสืบสวนสอบสวน หรือของผู้สืบสวนสอบสวน

๓. สิทธิคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือกรรมการข้าราชการตำรวจผู้พิจารณาอุทธรณ์

๔. สิทธิยื่นอุทธรณ์เพิ่มเติม หรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. พิจารณาอุทธรณ์ แต่ต้องไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่วันยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่จะเป็นกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานขึ้นภายหลังระยะเวลาดังกล่าว

๕. สิทธิในการรับทราบคำแนะนำถึงสาระสำคัญของหนังสืออุทธรณ์ที่ถูกต้อง ครบถ้วน

๖. สิทธิในการขอถอนอุทธรณ์ (ก่อนผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. พิจารณาวินิจฉัยเสร็จสิ้น)

๗. สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ (อุทธรณ์คำสั่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าว)

๘. สิทธิในการที่จะทราบเหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๙. สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาหรือ ผบ.ตร. สั่งเพิ่มโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการในทางที่เป็นโทษแก่ผู้อุทธรณ์

๑๐. สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

หมายเหตุ

การขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ หรือสั่งให้ออกจากราชการที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยและการปกครองบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

<u>เหตุแห่งการคัดค้านผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือ ก.ตร.</u>

เหตุแห่งการคัดค้านผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือ ก.ตร.

๑. รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๒. มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๓. มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

๔. เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ

๕. มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาเสียความเป็นธรรม

การคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือ ก.ตร.

๑. ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือ

๒. ในกรณีที่เป็นการแจ้งเพิ่มเติม ต้องแจ้งก่อนผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือ ก.ตร. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

<u>การพิจารณาอุทธรณ์</u>

หลักเกณฑ์การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจพิจารณา

๑. ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จและแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบภายใน ๒๔๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น ให้ขยายระยะเวลาได้

๒. ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๖๐ วัน

ขั้นตอนการพิจารณาอุทธรณ์

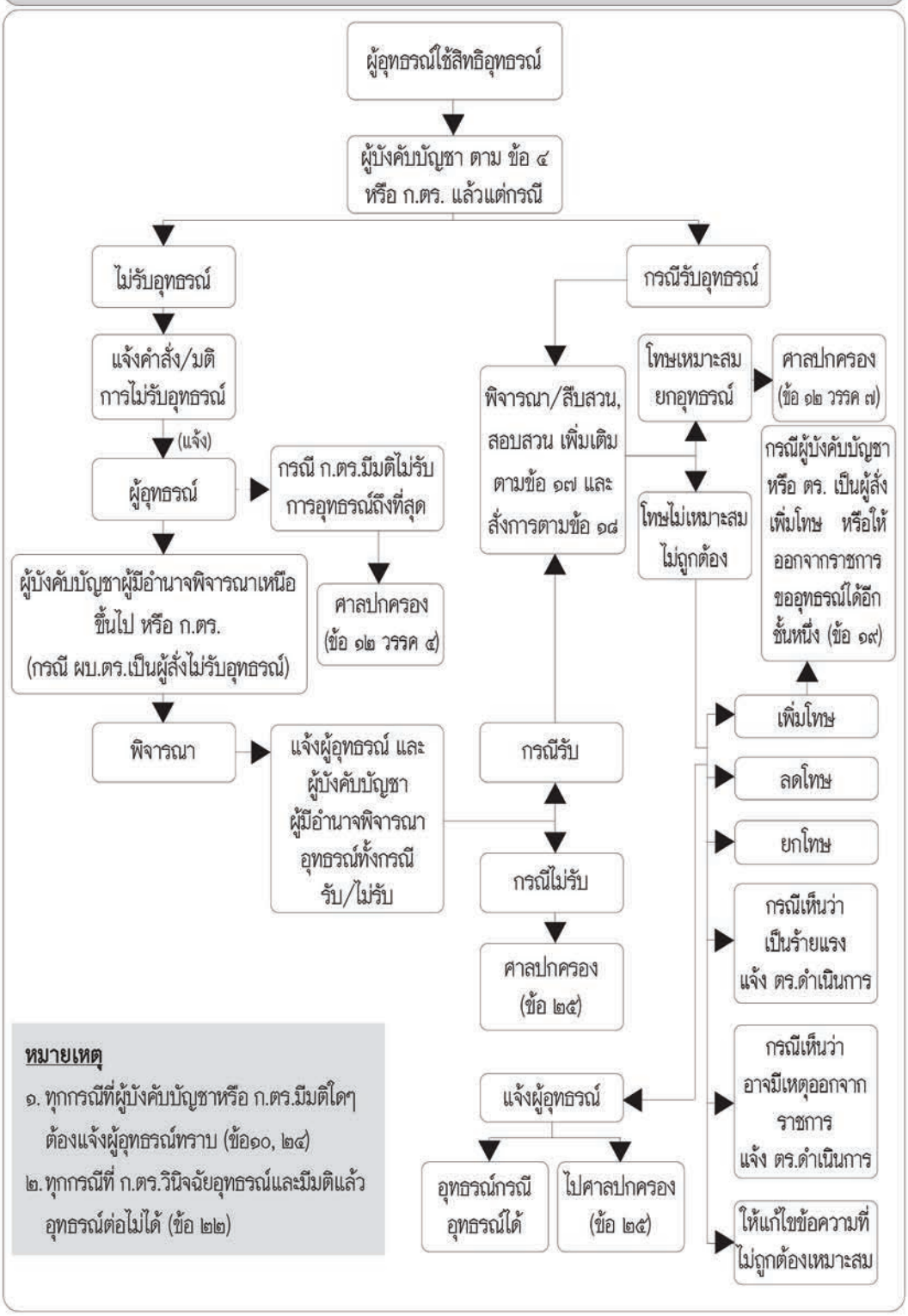

การใช้สิทธิอุทธรณ์ กรณี ถูกลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
(ตาม ข้อ ๕ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๑	รอง ผบก.ลงมา/เทียบเท่า เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ผบก.ผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ
๒	รอง ผบช.ลงมาถึง ผบก. หรือเทียบเท่า เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ผบช./เทียบเท่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ
๓	ผบก./เทียบเท่า หน่วยขึ้นตรง เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ผบ.ตร.
๔	จตช./รอง ผบ.ตร.หรือเทียบเท่า ลงมาถึง ผบช. เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ผบ.ตร
๕	ผบ.ตร.เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ก.ตร.
๖	ผู้บังคับบัญชานอกเหนือจากกรณี ๑-๕ เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ผู้บังคับบัญชาที่เป็นหัวหน้าสูงสุดของหน่วยงานที่ผู้อุทธรณ์สังกัด

การใช้สิทธิอุทธรณ์ กรณี ถูกลงโทษวินัยร้ายแรง
(ตาม ข้อ ๕ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการอุทธรณ์และพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗)

ผู้บังคับบัญชาตาม ม.๗๒ พ.ร.บ.ตำรวจฯ ๒๕๔๗ เป็นผู้สั่งลงโทษ	→	ก.ตร.

๑๓

การร้องทุกข์

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ ก.ตร. จึงออกกฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

บรรดาการร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ได้ร้องทุกข์ และอยู่ระหว่างการพิจารณาก่อนวันที่ กฎ ก.ตร.ฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วย กฎ ก.ตร.นี้

ข้อ ๒ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชาต่อตน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ตร.นี้

ข้อ ๓ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีกรณีเป็นปัญหาขึ้นระหว่างกันควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ฉะนั้น เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชาต่อตน และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจผู้ถูกผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อตน มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๕ การใช้สิทธิร้องทุกข์ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้กำกับการหรือเทียบเท่าลงมาให้ร้องทุกข์ต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์ เว้นแต่กรณีเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองบังคับการ ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์

(๒) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการหรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์

(๓) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้บังคับการหรือเทียบเท่า ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ทำให้เกิดเหตุร้องทุกข์ หรือ ก.ตร.

(๔) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือเทียบเท่าของกองบังคับการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือ ก.ตร.

(๕) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่จเรตำรวจแห่งชาติ หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือเทียบเท่าลงมาถึงผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าให้ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือ ก.ตร.

(๖) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ตร.

(๗) กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาอื่นนอกเหนือจาก (๑) ถึง (๖) ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นหัวหน้าสูงสุดของหน่วยงานหรือกลุ่มตำแหน่งที่ผู้ร้องทุกข์นั้นสังกัดอยู่

กรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่อยู่ในฐานะเป็นผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งใด ให้ถือว่าเหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้ดำรงตำแหน่งที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนนั้น

การใช้สิทธิร้องทุกข์ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร.ได้เฉพาะทางใดทางหนึ่งเท่านั้น

ข้อ ๖ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่รับไว้ในแต่ละกรณี

ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้พิจารณาและดำเนินการตามข้อ ๑๖ ให้แล้วเสร็จโดยเร็วอย่างช้าไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๔ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๗ การร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์พร้อมทั้งแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการร้องทุกข์ให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อตนอย่างใด และความประสงค์ของการร้องทุกข์

ข้อ ๘ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือกรรมการข้าราชการตำรวจผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่ทำให้เกิดเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

(๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การพิจารณาเสียความเป็นธรรม

การคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หรือกรรมการข้าราชการตำรวจแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือกรรมการข้าราชการตำรวจซึ่งจะต้องพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เห็นว่าตนเองมีเหตุคัดค้านหรือถูกคัดค้านจะถอนตัวไม่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้ามิได้ถอนตัว ให้ผู้นั้นส่งคำคัดค้านให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปของผู้ถูกคัดค้าน ประธานกรรมการ หรือประธานอนุกรรมการ แล้วแต่กรณีพิจารณาเหตุที่คัดค้านถ้าเป็นการคัดค้านประธานก็ให้คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่เป็นผู้พิจารณาหากเห็นว่าเหตุนั้นน่าเชื่อถือให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่พิจารณาคำคัดค้านนั้นเป็นผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นแทนผู้ที่ถูกคัดค้าน

(๒) กรณีร้องทุกข์ต่อ ก.ตร.ให้ประธานกรรมการ หรือประธานอนุกรรมการ คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ แล้วแต่กรณี แจ้งผู้ถูกคัดค้านนั้นทราบและมิให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น

ในกรณีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ถูกคัดค้าน ก็ให้ดำเนินการตามวรรคสามโดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในลำดับเหนือขึ้นไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.ตร.

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งได้รับแจ้งคำสั่งเป็นวันทราบคำสั่ง

การแจ้งคำสั่งให้แจ้งโดยเร็วโดยใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ให้บุคคลเป็นผู้แจ้งแก่ผู้ถูกสั่งที่ที่ทำงาน หรือตามที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ หรือภูมิลำเนาของผู้ถูกสั่ง โดยให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน และให้มอบสำเนาคำสั่งแก่ผู้ถูกสั่งไว้หนึ่งฉบับ

ในกรณีผู้ถูกสั่งไม่ยอมรับ หากได้วางคำสั่งนั้นหรือปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้น ต่อหน้าเจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการอื่น เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ ได้แก่ กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการประจำอำเภอหรือจังหวัดที่ไปเป็นพยาน ก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งแล้ว

ในกรณีที่ขณะไปส่งไม่พบผู้ถูกสั่ง จะส่งคำสั่งแก่บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นก็ได้ และให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับแจ้งในวันที่ได้ส่งคำสั่งให้แก่บุคคลนั้น ยกเว้นกรณีผู้ถูกสั่งเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือเป็นผู้ถูกสั่งลงโทษกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการไปแล้วไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีกเลย ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งตาม (ข) แทน

(ข) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ภูมิลำเนาของผู้นั้นหรือตามที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่แล้ว เมื่อปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้นั้นได้รับคำสั่งดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้วให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

(ค) กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนจะใช้วิธีส่งทางเครื่องโทรสารก็ได้ แต่ต้องมีหลักฐานการได้ส่งจากหน่วยงานผู้จัดบริการโทรคมนาคมที่เป็นสื่อในการส่งโทรสารนั้น และต้องจัดส่งคำสั่งตัวจริงโดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กล่าวมาแล้วในข้อนี้ให้แก่ผู้ถูกสั่งในทันทีที่อาจกระทำได้ ในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับแจ้งคำสั่งตาม วัน เวลา ที่ปรากฏในหลักฐานของหน่วยงานผู้จัดบริการโทรคมนาคมดังกล่าว เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรงให้ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้รับทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อผู้ร้องทุกข์ โดยไม่มีคำสั่งอย่างใดให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๐ การร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงผู้บังคับบัญชานั้นพร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับและยื่นที่ส่วนราชการของผู้บังคับบัญชานั้น

การร้องทุกข์ต่อ ก.ตร.ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธานกรรมการข้าราชการตำรวจหรือเลขานุการ ก.ตร.พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับและยื่นที่สำนักงาน ก.ตร.

การยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นดำเนินการตามข้อ ๑๔

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว หากผู้ร้องทุกข์จะยื่นหนังสือร้องทุกข์เพิ่มเติมหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หรือ ก.ตร.แล้วแต่กรณี พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร.แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันยื่นหนังสือร้องทุกข์ เว้นแต่กรณีที่เป็นพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นภายหลังจากระยะเวลาดังกล่าว

ข้อ ๑๑ เรื่องร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลา

เรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นหรือส่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร.แล้วแต่กรณี เห็นว่าการรับพิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารราชการหรือการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจจะรับไว้พิจารณาก็ได้

หนังสือร้องทุกข์ใดที่มีสาระสำคัญไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือสำนักงาน ก.ตร. ให้คำแนะนำแก่ผู้ร้องทุกข์เพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือร้องทุกข์นั้นให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด และในการนี้ให้ถือวันที่ยื่นหนังสือร้องทุกข์ครั้งแรกเป็นหลักในการนับระยะเวลาการยื่นเรื่องร้องทุกข์ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่แก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หรือ ก.ตร. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไปโดยไม่ต้องรอการแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่มีปัญหาว่าเรื่องร้องทุกข์รายใดเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือสำนักงาน ก.ตร. แล้วแต่กรณี แจ้งคำสั่งหรือมตินั้นให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

(๑) เหตุผลในการไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการร้องทุกข์คำสั่งต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ในกรณีที่เป็นคำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีที่เป็นมติไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของ ก.ตร.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ มีคำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคห้า ผู้ร้องทุกข์อาจร้องทุกข์คำสั่งนั้นต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือร้องทุกข์ต่อ ก.ตร.ในกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีคำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้อีกชั้นหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวและให้นำข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การร้องทุกข์คำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหก ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ผ่านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ส่งหนังสือร้องทุกข์คำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเห็นและคำสั่ง ตลอดจนหลักฐานการรับทราบคำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ หนังสือร้องทุกข์เดิม หลักฐานการรับทราบคำสั่งหรือหลักฐานที่ยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งหรือการกระทำของผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อโต้แย้งคำสั่งของผู้ร้องทุกข์ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือสำนักงาน ก.ตร.โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร.มีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณาหรือกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร.มีคำสั่งหรือมติให้รับเรื่องร้องทุกข์คำสั่งดังกล่าวไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือสำนักงาน ก.ตร. แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไป หรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณา ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

(๑) เหตุผลในการมีคำสั่งหรือมติยืนตามคำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปหรือ ก.ตร. มีคำสั่งหรือมติให้รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เพื่อมีมติตามข้อ ๑๖ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ผู้ร้องทุกข์จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร. เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นอันระงับ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือ ก.ตร. เห็นว่าเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารราชการหรือเกิดความเสียหายแก่ทางราชการจะดำเนินการต่อไป หรือส่งให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการต่อไปได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดใหม่ ให้ยื่นร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือองค์กรบริหารงานบุคคลที่มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของหน่วยงานที่ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ได้ย้ายหรือโอนไปสังกัดใหม่หลังจากที่ได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ไว้แล้ว และผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์สังกัดเดิมหรือ ก.ตร.ยังมิได้สั่งการหรือมีมติตามข้อ ๑๖ ให้ส่งเรื่องร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๕ ไปให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือองค์กรบริหารงานบุคคลที่มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ต่อไป

ข้อ ๑๔ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือสำนักงาน ก.ตร.แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๑๐ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามวรรคสองหรือข้อ ๑๐ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นจัดส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปยังผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือสำนักงาน ก.ตร.แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๑๕ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์พิจารณา

จากเรื่องราวการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้ร้องทุกข์ ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ข้อ ๑๖ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย และเป็นไปโดยชอบแล้วให้สั่งยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นไม่ถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมาย หรือมิชอบด้วยประการอื่น ให้สั่งให้แก้ไขโดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือมิชอบ นั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเป็นไปโดยชอบ

(๓) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเป็นไปโดยชอบแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือมิชอบบางส่วน ให้สั่งให้แก้ไขหรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเป็นไปโดยชอบ

(๔) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้สั่งการได้ตามควรแก่กรณี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เป็นผู้สั่งการเว้นแต่ในกรณีที่ระเบียบ กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจการสั่งการของผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์โดยเฉพาะ หรือเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์จะต้องสั่งหรือดำเนินการด้วยตนเองเป็นการเฉพาะตัว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์สั่งการให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ดำเนินการให้เป็นไปตามผลการพิจารณาภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้สั่งการเป็นประการใดแล้วให้เป็นที่สุดจะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๑๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

(๑) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ข้อ ๑๙ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ในกรณีที่ร้องทุกข์ต่อ ก.ตร. ให้นำข้อ ๑๕ และ ข้อ ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ เมื่อ ก.ตร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ตร.และจะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๒๑ เมื่อ ก.ตร. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้สำนักงาน ก.ตร.แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมติ ก.ตร. และแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ในหนังสือแจ้งผู้ร้องทุกข์ต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

(๑) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๒) สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ข้อ ๒๒ การแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทุกข์ทราบตามข้อ ๑๘ และข้อ ๒๑ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในข้อ ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ กรณีร้องทุกข์ต่อไปมิได้ตามข้อ ๑๗ และข้อ ๒๐ ผู้ร้องทุกข์อาจใช้สิทธิทางศาลได้

ข้อ ๒๔ การนับระยะเวลาตามกฎ ก.ตร.นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุดถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๖๘ก ๒๙ ต.ค.๔๗)

การร้องทุกข์

(ตามมาตรา ๑๐๖ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์)

<u>การร้องทุกข์</u>

กรณีที่ข้าราชการตำรวจเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย หรือเกิดจากการปฏิบัติโดยมิชอบของผู้บังคับบัญชาต่อตน สามารถร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ร้องทุกข์สามารถเลือกวิธีปรับความเข้าใจ ปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาผู้ทำให้เกิดทุกข์ และผู้บังคับบัญชาผู้นั้นต้องให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาระหว่างกัน (ข้อ ๓ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๒. ผู้ร้องทุกข์สามารถเลือกร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้บังคับบัญชาผู้ทำให้เกิดทุกข์ หรือ ก.ตร. แล้วแต่กรณี (ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์) (ข้อ ๔ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๓. ผู้ร้องทุกข์จะร้องทุกข์กับผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือในตำแหน่งใด หรือกรณีใดจะร้องทุกข์ต่อ ก.ตร. เป็นไปตามข้อ ๕ ก.ตร.ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗

๓.๑ รองผู้กำกับหรือเทียบเท่าลงมา เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อผู้กำกับการหรือเทียบเท่า

๓.๒ รองผู้บังคับการหรือเทียบเท่าลงมา ถึงผู้กำกับการหรือเทียบเท่า เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับการหรือเทียบเท่า

๓.๓ รองผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าลงมา ถึงผู้บังคับการหรือเทียบเท่า เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการหรือเทียบเท่า หรือ ก.ตร.

๓.๔ ผู้บังคับการหรือเทียบเท่าของหน่วยขึ้นตรง ตร. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อ ตร. หรือ ก.ตร.

๓.๕ จตช. รอง ผบ.ตร. หรือเทียบเท่า ลงมาถึงผู้บัญชาการ หรือเทียบเท่า เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อ ผบ.ตร. หรือ ก.ตร.

๓.๖ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ ผบ.ตร. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ตร.

๔. การยื่นร้องทุกข์

ให้ทำเป็นหนังสือร้องทุกข์ และต้องแสดงรายละเอียดตามข้อ ๗ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยผู้ร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ด้วย

- แสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการร้องทุกข์

- แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้อง หรือปฏิบัติโดยมิชอบต่อตนอย่างใด
- แสดงความประสงค์ของการร้องทุกข์
- ทำสำเนาหนังสือและรับรองความถูกต้องด้วย ๑ ฉบับ และยื่นที่ส่วนราชการของผู้มีอำนาจรับคำร้องทุกข์ หรือ ก.ตร. (ข้อ ๑๐ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

<u>สิทธิผู้ร้องทุกข์</u>

๑. สิทธิคัดค้านผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรือกรรมการ ก.ตร. ผู้พิจารณาตามเหตุผลที่ระบุไว้ในข้อ ๘ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗

๒. สิทธิได้รับการแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือจากผู้ใช้อำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ หรือ ก.ตร.

๓. สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง กรณีได้รับหนังสือว่าไม่รับคำร้องทุกข์ หรือยกคำร้องทุกข์ (ข้อ ๑๑, ๑๘, ๒๑ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๔. สิทธิขอถอนเรื่องร้องทุกข์ (ก่อนผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์หรือ ก.ตร. ตามกรณี มีคำพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้น) (ข้อ ๑๒ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๕. สิทธิร้องทุกข์คำสั่งไม่รับพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันทราบคำสั่งดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไป หรือ ต่อ ก.ตร. ตามกรณี (ข้อ ๑๑ วรรคหก กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

๖. สิทธิในการจะทราบเหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยไม่รับคำร้องทุกข์ หรือข้อพิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๗. สิทธิได้รับคำแนะนำกรณีหนังสือร้องทุกข์มีสาระสำคัญไม่ครบถ้วน หรือสิทธิยื่นหนังสือร้องทุกข์เพิ่มเติมหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ก่อนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ภายในระยะเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันยื่นหนังสือร้องทุกข์เว้นแต่เป็นพยานหลักฐานที่ปรากฏขึ้นภายหลังระยะเวลาดังกล่าว

<u>การพิจารณาคำร้องทุกข์</u>

ผู้รับคำร้องทุกข์ต้องพิจารณาและดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐาน กรณีมีเหตุจำเป็นสามารถขอขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน (ข้อ ๖ วรรคท้าย กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

ขั้นตอนการร้องทุกข์

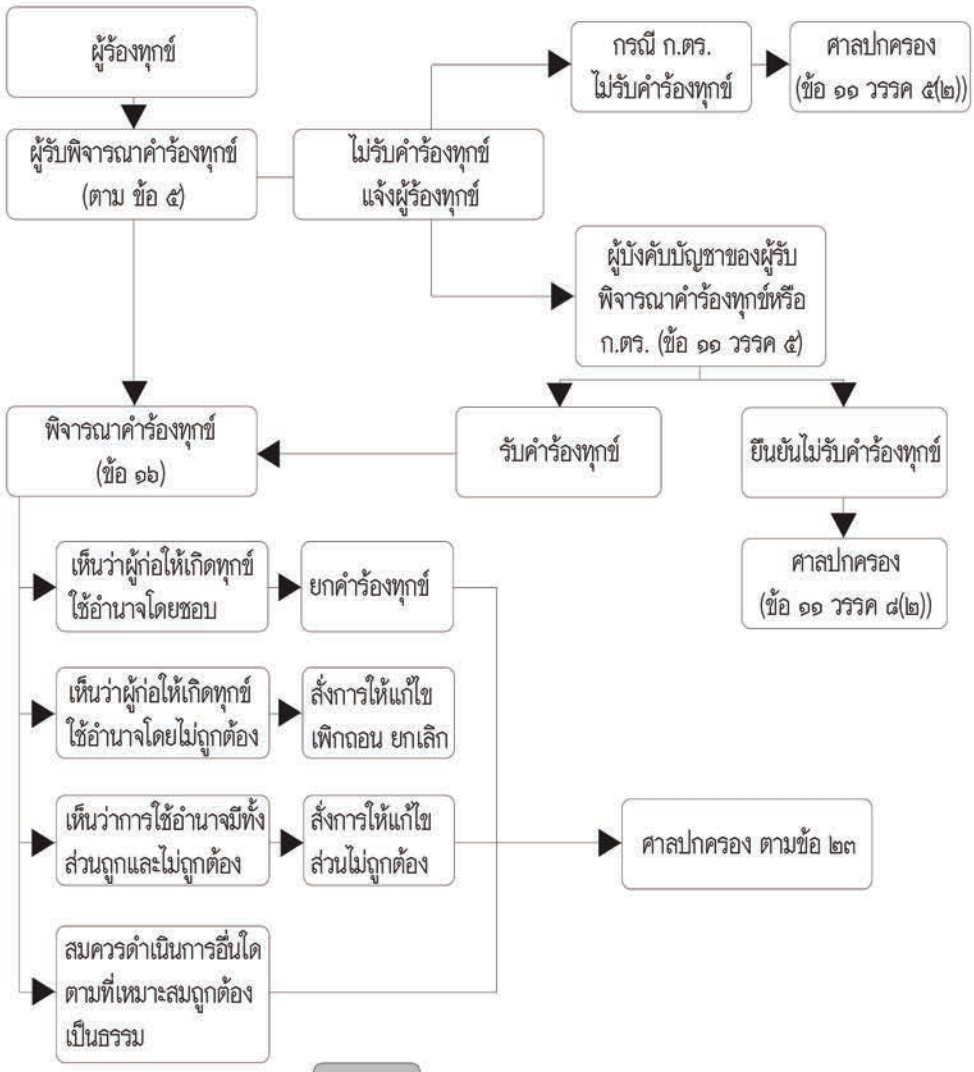

หมายเหตุ

๑. กรณีถ้า ก.ตร.เป็นผู้พิจาณาและมีมติถือว่าถึงที่สุด ร้องทุกข์ต่อไม่ได้ ต้องใช้สิทธิทางศาลปกครองตาม ข้อ ๒๑(๒), ๒๓

๒. กรณี มีการพิจารณาอย่างใดต้องแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบด้วย

๓. กรณี ผู้บังคับบัญชาพิจารณาร้องทุกข์สั่งการเป็นประการใด ให้เป็นที่สุด จะร้องทุกข์ต่อไม่ได้

๔. กรณีการพิจารณาสั่งการตาม ข้อ ๑๖ ผู้พิจารณาร้องทุกข์สามารถสั่งการได้เอง เว้นแต่เป็นกรณีอำนาจเฉพาะของผู้ก่อให้เกิดทุกข์ต้องสั่งให้ดำเนินการภายในระยะเวลากำหนด ตาม ข้อ ๑๖ วรรคสอง

การร้องทุกข์ : การใช้สิทธิร้องทุกข์

(ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๔๗)

	ผู้ร้องทุกข์ →	ผู้บังคับบัญชาที่ก่อให้เกิดทุกข์ (ข้อ ๓)

<u>หรือ</u> (ตามข้อ ๕)

๑	ผู้ร้องทุกข์ →	ผู้กำกับ/ผู้บังคับบัญชาของผู้ทำให้เกิดทุกข์ กรณี รอง ผกก. ลงมา เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๒	ผู้ร้องทุกข์ →	ผบก./ เทียบเท่า กรณี รอง ผบก. ลงมา ถึง ผกก. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๓	ผู้ร้องทุกข์ →	ผบช./ เทียบเท่า หรือ ก.ตร. กรณี รอง ผบช. ลงมาจนถึง ผบก. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๔	ผู้ร้องทุกข์ →	ผบ.ตร. หรือ ก.ตร. กรณี ผบก.หน่วยขึ้นตรง ตร. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๕	ผู้ร้องทุกข์ →	ผบ.ตร. หรือ ก.ตร. กรณี จตช./ รอง ผบ.ตร. ลงมาจนถึง ผบช. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๖	ผู้ร้องทุกข์ →	ก.ตร. กรณี นายกฯ / ผบ.ตร. ลงมาจนถึง ผบช. เป็นผู้ทำให้เกิดทุกข์
๗	ผู้ร้องทุกข์ →	กรณี นอกเหนือจาก ๑-๖ ให้ร้องทุกข์ ต่อผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงาน หรือกลุ่มตำแหน่งที่สังกัด

๑๔

การถอดยศ

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วย การถอดยศตำรวจ
พ.ศ.๒๕๔๗

เนื่องจากผู้ที่ดำรงอยู่ในยศตำรวจ สมควรจะประพฤติหรือวางตนให้เหมาะสมแก่เกียรติศักดิ์มิฉะนั้น ย่อมเป็นทางนำความเสื่อมเสียมาสู่หมู่คณะ โดยเหตุผลดังกล่าว หากผู้ใดประพฤติหรือวางตนให้เหมาะสมแก่เกียรติศักดิ์ไม่ได้ ก็ไม่สมควรจะดำรงอยู่ในยศตำรวจต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การเสนอขอถอดยศตำรวจทั้งแก่ผู้ที่อยู่ในราชการตำรวจ และที่พ้นจากราชการตำรวจไปแล้ว ให้กระทำได้เมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุด ว่าทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้ศาลจะพิพากษารอการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ก็ตาม

(๒) ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๓) ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย เพราะก่อให้เกิดหนี้สินขึ้นโดยทุจริต

(๔) กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

(๕) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง สำหรับผู้ที่มิได้อยู่ในราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

(๖) ต้องหาในคดีอาญาแล้วหลบหนีไป สำหรับผู้ที่มิได้อยู่ในราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

(๗) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะขาดคุณสมบัติมาตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๒ หน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาและดำเนินการถอดยศตำรวจ

(๑) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ให้กองวินัย หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบอำนาจในการดำเนินการทางวินัยมีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาว่า ผู้ใดมีเหตุที่จะต้องดำเนินการถอดยศตาม

ข้อ ๑ แล้วแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้กองทะเบียนพลดำเนินการรวบรวมเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาถอดยศ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๑(๗) เมื่อมีคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วให้หน่วยต้นสังกัด ดำเนินการส่งเรื่องให้กองทะเบียนพล รวบรวมเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาถอดยศต่อไป

(๒) ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งยศเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาว่า ผู้ใดมีเหตุที่จะต้องดำเนินการถอดยศตามข้อ ๑ แล้วดำเนินการสั่งถอดยศ พร้อมทั้งรายงานให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองทะเบียนพล) ทราบ

(๓) ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่รับทราบข้อมูลการต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกฟ้องในคดีล้มละลายอันเนื่องมาจากการก่อหนี้สินขึ้นโดยทุจริตของผู้ที่ดำรงยศตำรวจทั้งในส่วนของผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว หรือยังคงรับราชการอยู่ในหน่วยงานอื่นของรัฐหาข้อมูลเบื้องต้นให้แน่ชัดแล้วส่งเรื่องให้กองวินัยพิจารณา หากเห็นว่าผู้ใดมีเหตุที่จะต้องดำเนินการถอดยศก็ให้ส่งเรื่องไปยังกองทะเบียนพลดำเนินการรวบรวมเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณา ถอดยศต่อไป

ข้อ ๓ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๗

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก สันต์ ศรุตานนท์

(สันต์ ศรุตานนท์)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๑๕

เงินของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

พระราชบัญญัติ
เงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ
พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่นๆ ให้แก่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน และเงินอื่น ๆ ให้แก่ข้าราชการผู้ถูกพักราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เงินเดือน" หมายความรวมถึงเงินอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือนด้วย

"ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๕ ข้าราชการผู้ใดถูกสั่งพักราชการ ให้งดเบิกจ่ายเงินเดือนสำหรับข้าราชการผู้นั้นตั้งแต่วันให้พักราชการเป็นต้นไป

มาตรา ๖ กรณีที่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ได้รับราชการตามหน้าที่ล่วงเลยวันให้พักราชการเพราะมิได้รับทราบคำสั่ง ให้เบิกจ่ายเงินเดือนให้ถึงวันที่ได้รับทราบหรือควรจะได้รับทราบคำสั่งนั้น

ถ้าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการจำเป็นต้องส่งมอบงาน ก็ให้เบิกจ่ายเงินเดือนให้ถึงวันส่งมอบงานเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบหรือควรจะได้รับทราบคำสั่งให้พักราชการนั้น

มาตรา ๗ เงินเดือนระหว่างพักราชการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด

(๑) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ให้จ่ายให้เต็ม

(๒) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมัวหมอง หรือปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักได้กระทำความผิด แต่ถูกลงโทษไม่ถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับก่อนวันให้พักราชการตามที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดแต่เฉพาะค่าเช่าบ้านให้จ่ายให้เต็ม

(๓) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักได้กระทำความผิด และถูกลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ห้ามมิให้จ่าย

มาตรา ๘ ถ้าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการตายเสียก่อนคดี หรือกรณีถึงที่สุดให้เจ้ากระทรวงพิจารณาและวินิจฉัยตามหลักฐานเท่าที่มีอยู่ว่า จะจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการหรือจะไม่จ่าย โดยอนุโลมตามมาตรา ๗

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ส. ธนะรัตน์
นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่นๆ ให้แก่ผู้ถูกพักราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนและเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนระหว่างเวลาต้องขังแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งกระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาสั่งขัง จะเบิกจ่ายได้แต่เบี้ยเลี้ยง ซึ่งเป็นการลงโทษที่หนักกว่าข้าราชการพลเรือนมาก และทำให้เดือนร้อนไปถึงครอบครัวของผู้ถูกขังด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเรื่องนี้ เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการตำรวจ.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐ ตอนที่ ๖๖ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๒

พระราชกฤษฎีกา
การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ
และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น ในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๒๒

(๒) พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น ในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

บรรดากฎ ข้อบังคับ และระเบียบอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้พระราชกฤษฎีกานี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

"เงินเดือน" หมายความว่า เงินเดือนและเงินอื่นที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายประเภทงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน

"เงินปี" หมายความว่า เงินที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายปีจากงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนของสำนักพระราชวัง

"บำเหน็จ" หมายความว่า บำเหน็จตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และหมายความ รวมถึงเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญตามระเบียบกระทรวงการคลังด้วย

"บำนาญ" หมายความว่า บำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการและหมายความรวมถึงเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมด้วย

"ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และเพื่อประโยชน์ของมาตรา ๒๐ ให้หมายความถึงบุคคลอื่นซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายประเภทงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนด้วย

"ปี" หมายความว่า ปีงบประมาณ

มาตรา ๕ การเบิกจ่ายเงินเดือน เงินปี และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ลักษณะ ๑
เงินเดือนและเงินอื่นที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน
หมวด ๑
การถือจ่ายเงินเดือน

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ การจ่ายเงินเดือนแต่ละปี ให้กระทรวง ทบวง กรม จ่ายตามบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปีที่กรมบัญชีกลางอนุมัติ

การปฏิบัติเกี่ยวกับการถือจ่ายเงินเดือน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๘ เมื่อขึ้นปีใหม่ถ้ากรมบัญชีกลางยังมิได้อนุมัติบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปี ให้จ่ายเงินเดือนไปก่อนได้ตามบัญชีถือจ่ายปีที่แล้ว ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๙ การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการที่ได้เลื่อนเงินเดือนเพราะถึงแก่ความตาย เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จ่ายจากอัตราเงินเดือนที่ผู้นั้นครองอยู่หรือเงินเดือนเหลือจ่ายหรือให้โอนเงินหมวดอื่นมาตั้งจ่าย

หมวด ๒
การจ่ายเงินเดือน

มาตรา ๑๐ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๑๑ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือนไม่เต็มเดือน ให้จ่ายตามส่วนของจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับเงินเดือนในเดือนนั้น

มาตรา ๑๒ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรณีบรรจุใหม่หรือกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๑๓ การจ่ายเงินเดือนกรณีที่มีการเลื่อนชั้น เลื่อนระดับ หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

มาตรา ๑๔ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้มีอำนาจแต่งตั้งซึ่งต้องระบุด้วยว่าให้ได้รับเงินเดือนในอัตราใด และให้ขาดจากอัตราเงินเดือนเดิมไปรับอัตราเงินเดือนตำแหน่งใหม่หรือให้โอนอัตราเงินเดือนเดิมไปตั้งจ่ายสำหรับตำแหน่งใหม่ตั้งแต่เมื่อใด

มาตรา ๑๕ การจ่ายเงินเดือนในกรณีโอนข้าราชการ ให้จ่ายทางสังกัดใหม่และงดจ่ายเงินเดือนทางสังกัดเดิมตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งโอน

ในกรณีที่มีการจ่ายเงินเดือนทางสังกัดเดิมล่วงล้ำไป ให้เบิกเงินเดือนทางสังกัดใหม่ส่งใช้สังกัดเดิมโดยวิธีเบิกหักผลักส่ง แล้วให้เจ้าสังกัดใหม่แจ้งการเบิกหักผลักส่งให้เจ้าสังกัดเดิมทราบ ห้ามมิให้เบิกเป็นตัวเงิน

มาตรา ๑๖ ข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนสำหรับวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการหรือหนีราชการดังกล่าว

ข้าราชการที่มิได้มาปฏิบัติราชการในกรณีอื่น จะมีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือไม่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือตามที่อธิบดีกรมบัญชีกลางกำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ การจ่ายเงินเดือนของผู้ซึ่งถูกลงโทษตัดเงินเดือน ถ้าภายหลังผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งโอน หรือปรับเงินเดือน โดยได้รับเงินเดือนต่างจากเดิมและยังไม่พ้นโทษตัดเงินเดือน ให้คงตัดเงินเดือนต่อไปตามจำนวนเดิม หรือถ้าเป็นกรณีตัดเงินเดือนตามส่วนของเงินเดือน ก็ให้ตัดตามส่วนของเงินเดือนเดิม

มาตรา ๑๘ ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการ ให้จ่ายเงินเดือนจนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๑๙ การจ่ายเงินเดือนในกรณีต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ลาออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันถึงกำหนดลาออก แต่ถ้าถึงกำหนดลาออกแล้วยังไม่ได้รับทราบคำสั่งอนุญาตให้ลาออก และข้าราชการผู้นั้นยังคงรับราชการต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง

(๒) ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ระบุในคำสั่ง แต่ถ้ายังไม่ได้รับทราบคำสั่ง และข้าราชการผู้นั้นยังคงรับราชการต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง

(๓) ในกรณีตาม (๑) และ (๒) หากจำเป็นต้องส่งมอบงานในหน้าที่ ก็ให้จ่ายต่อไปได้จนถึงวันส่งมอบงานเสร็จภายในเวลาอันไม่ชักช้าตามที่ผู้บังคับบัญชาจะกำหนดตามสภาพของงาน แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ระบุในคำสั่งหรือวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง แล้วแต่กรณี

(๔) พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้จ่ายได้ถึงวันสิ้นปี สำหรับกรณีที่ได้รับการต่อเวลาราชการ ให้จ่ายได้ถึงวันครบการต่อเวลาราชการ

มาตรา ๒๐ การจ่ายเงินเดือนข้าราชการประจำเดือน ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนสามวันทำการ สำหรับกรณีที่ต้องเบิกเงินจากธนาคาร ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของธนาคารในเดือนนั้นสามวันทำการ แต่ทั้งนี้กรมบัญชีกลางจะกำหนดวันจ่ายเป็นอย่างอื่นก็ได้

หมวด ๓
การจ่ายเงินเดือนข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ

มาตรา ๒๑ การจ่ายเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ให้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือระเบียบข้อบังคับของกระทรวงกลาโหมที่ได้ทำความตกลงไว้กับกระทรวงการคลัง

อัตราเงินเดือนข้าราชการระหว่างพักราชการไม่ถือเป็นอัตราว่าง

ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างถูกสั่งพักราชการ ถ้าเจ้ากระทรวงหรือผู้มีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือตามระเบียบข้อบังคับกระทรวงกลาโหมที่ได้ทำความตกลงไว้กับกระทรวงการคลัง ให้จ่ายเงินเดือนในระหว่างพักราชการอย่างใด ก็ให้จ่ายเงินเดือนตามที่วินิจฉัยนั้นจนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๒๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับแก่การจ่ายเงินเดือนข้าราชการผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออกด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔
การจ่ายเงินช่วยพิเศษในกรณีที่ข้าราชการถึงแก่ความตาย

มาตรา ๒๓ ข้าราชการผู้ใดถึงแก่ความตายในระหว่างรับราชการ ให้จ่ายเงินช่วยพิเศษจำนวนสามเท่าของเงินเดือนเต็มเดือนที่ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับในเดือนที่ถึงแก่ความตาย และหากข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มพิเศษค่าวิชา เงินประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ และเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำผิดให้รวมเงินดังกล่าวกับเงินเดือนเพื่อคำนวณเป็นเงินช่วยพิเศษจำนวนสามเท่าด้วย

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษซึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือนตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ โดยอนุโลม

ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือหนีราชการ ห้ามมิให้จ่ายเงินช่วยพิเศษ

มาตรา ๒๔ เงินช่วยพิเศษตามมาตรา ๒๓ ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งข้าราชการผู้ตายแสดงเจตนาโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ถ้าข้าราชการผู้ตายมิได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคหนึ่ง หรือบุคคลซึ่งข้าราชการผู้ตายแสดงเจตนาไว้ตายก่อนข้าราชการผู้ตายหรือก่อนมีการจ่ายเงิน ก็ให้จ่ายแก่บุคคลตามลำดับ ดังนี้

(๑) คู่สมรส

(๒) บุตร

(๓) บิดามารดา

เมื่อปรากฏว่าบุคคลในลำดับก่อนตามวรรคสองมีชีวิตอยู่ บุคคลในลำดับถัดไปไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยพิเศษ

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยพิเศษตามความในวรรคสองในลำดับเดียวกันมีหลายคน ให้จ่ายให้แก่ผู้ซึ่งบุคคลในลำดับนั้นมอบหมายเป็นหนังสือ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่จัดการศพ

มาตรา ๒๕ การขอรับเงินช่วยพิเศษให้กระทำภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ข้าราชการผู้ซึ่งมีสิทธิรับเงินเดือนตาย เว้นแต่กรณีที่ผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือ ผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ระยะเวลาหนึ่งปีให้นับแต่วันที่การถูกสั่งพักราชการ การออกจากราชการไว้ก่อน หรือการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษสิ้นสุดลง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ทางราชการมีความจำเป็นต้องเข้าจัดการศพข้าราชการผู้ตาย เพราะไม่มีผู้ใดเข้าจัดการในเวลาอันสมควร ให้ทางราชการหักค่าใช้จ่ายจากเงินช่วยพิเศษได้เท่าที่จ่ายจริง แล้วมอบส่วนที่เหลือ ถ้ามี ให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับตามมาตรา ๒๔

หมวด ๕
การจ่ายเงินเดือนระหว่างลา

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ให้ข้าราชการที่ลาป่วย ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ในปีหนึ่งไม่เกินหกสิบวันทำการ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปเห็นสมควร จะให้จ่ายเงินเดือนต่อไปอีกก็ได้ แต่ไม่เกินหกสิบวันทำการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการลาเนื่องจากการคลอดบุตร ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๒๙ ให้ข้าราชการลากิจส่วนตัวโดยได้รับเงินเดือนในปีหนึ่งไม่เกินสี่สิบห้าวันทำการ แต่ในปีที่เริ่มรับราชการ ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ไม่เกินสิบห้าวันทำการ

มาตรา ๓๐ ให้ข้าราชการที่ลาพักผ่อนประจำปี ได้รับเงินเดือนระหว่างลาไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

มาตรา ๓๑ ตั้งแต่เริ่มรับราชการ ข้าราชการผู้ใดยังไม่เคยอุปสมบทในพระพุทธศาสนา หรือยังไม่เคยประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดิอาระเบีย หากประสงค์จะลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ แล้วแต่กรณี ให้ลาโดยได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ทั้งนี้ ต้องรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบสองเดือน

มาตรา ๓๒ ข้าราชการซึ่งลาเข้ารับการตรวจเลือก หรือเข้ารับการเตรียมพล ให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างนั้นได้ แต่ถ้าพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วไม่รายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการภายในเจ็ดวัน ให้งดจ่ายเงินเดือนหลังจากนั้นไว้จนถึงวันเข้าปฏิบัติราชการ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปจะให้จ่ายเงินเดือนระหว่างนั้นต่อไปอีกก็ได้ แต่ไม่เกินสิบห้าวัน

มาตรา ๓๓ ข้าราชการซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลาไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติการวิจัยจนถึงวันก่อนวันมารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุญาตการลา เห็นสมควรให้ข้าราชการลาไปศึกษาฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติการวิจัยเกินสี่ปี ก็ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลาได้ แต่ทั้งนี้เมื่อรวมทั้งสิ้นจะต้องไม่เกินหกปี

มาตรา ๓๔ ข้าราชการที่ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ไม่ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลา เว้นแต่อัตราเงินเดือนที่ได้รับจากองค์การระหว่างประเทศต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของทางราชการที่ผู้นั้นได้รับอยู่ในขณะนั้น ให้ได้รับเงินเดือนจากทางราชการสมทบ ซึ่งเมื่อรวมกับเงินเดือนจากองค์การระหว่างประเทศแล้วไม่เกินอัตราเงินเดือนของทางราชการที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับอยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๓๕ ข้าราชการที่ลาติดตามคู่สมรส ไม่ให้ได้รับเงินเดือนระหว่างลา

มาตรา ๓๖ การจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามข้อบังคับของกระทรวงกลาโหม

ลักษณะ ๒
เงินปีและเงินประจำตำแหน่ง
ที่จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนของสำนักพระราชวัง

มาตรา ๓๗ ผู้มีสิทธิได้รับเงินปีในปีใด ให้จ่ายเงินปีในปีนั้นให้เต็มทั้งปีไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด

มาตรา ๓๘ การจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประธานองคมนตรี หรือองคมนตรี ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นต้นไป สำหรับเงินประจำตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ให้เป็นไปตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประธานองคมนตรี หรือองคมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ให้จ่ายได้เพียงวันก่อนวันพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายสำหรับเดือนที่ถึงแก่ความตายนั้นให้เต็มเดือน

มาตรา ๓๙ การจ่ายเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๓๘ ให้จ่ายในลักษณะเงินเดือน แต่ไม่ต้องทำบัญชีถือจ่าย

ลักษณะ ๓
บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นที่จ่ายในลักษณะบำเหน็จ บำนาญ
หมวด ๑
การจ่ายบำเหน็จ บำนาญ

มาตรา ๔๐ การจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญ ให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้พิจารณาสั่งจ่ายตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญในกรณีผู้เคยรับบำนาญอยู่แล้วกลับเข้ารับราชการใหม่ แล้วออกจากราชการครั้งหลังโดยมีสิทธิได้รับบำนาญในครั้งหลังด้วย ถ้าการรับราชการในครั้งก่อนกับครั้งหลังต่างกระทรวง ทบวง กรมกัน ให้รวมจ่ายบำนาญทางส่วนราชการที่ออกจากราชการครั้งหลัง

ในกรณีที่มีการลดหรืองดบำนาญในระหว่างเวลาที่ข้าราชการกลับเข้ารับราชการใหม่ และต่อมาออกจากราชการครั้งหลังโดยไม่มีสิทธิได้รับบำนาญ การจ่ายบำนาญที่เคยได้รับอยู่เดิมตั้งแต่วันออกจากราชการครั้งหลังจะจ่ายได้ต่อเมื่อกรมบัญชีกลางสั่งจ่ายให้แล้ว และให้จ่ายทางส่วนราชการเดิมที่จ่ายบำนาญนั้น

ในกรณีที่การกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นการกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ให้ผู้นั้นมีสิทธิเลือกขอรับบำนาญทางส่วนราชการเดิมที่ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญมาก่อน หรือทางส่วนราชการที่ออกจากราชการครั้งหลังสุด หรือทางส่วนราชการที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองในขณะนั้น

มาตรา ๔๑ บำนาญปกติและบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันขาดจากอัตราเงินเดือน เป็นต้นไป

บำนาญพิเศษในกรณีถึงแก่ความตายหรือสูญหาย ให้จ่ายได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ถึงแก่ความตายหรือวันถัดจากวันที่สันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๒ ถ้าผู้มีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำนาญให้จนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย นอกจากนี้ให้จ่ายเงินช่วยพิเศษจำนวนเท่ากับบำนาญรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ถ้ามี) สามเดือน แต่ในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับบำนาญที่ถึงแก่ความตายเป็นผู้รับบำนาญตกทอด หรือบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ ไม่ให้จ่ายเงินช่วยพิเศษ

ให้นำความในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่การจ่ายเงินช่วยพิเศษตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตายก่อนที่กรมบัญชีกลางจะสั่งจ่ายบำนาญ ให้นับระยะเวลาเพื่อขอรับเงินช่วยพิเศษตามความในมาตรา ๒๕ ตั้งแต่วันที่กรมบัญชีกลางสั่งจ่ายบำนาญ

มาตรา ๔๓ การจ่ายบำนาญประจำเดือน ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนห้าวันทำการ สำหรับกรณีที่ต้องเบิกเงินจากธนาคาร หรือผู้มีสิทธิรับบำนาญได้รับบำนาญทางธนาคาร ให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของธนาคารในเดือนนั้นห้าวันทำการ แต่ทั้งนี้กรมบัญชีกลางจะกำหนดวันจ่ายเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๔๔ การตรวจสอบการมีชีวิตของผู้รับบำนาญก่อนจ่ายบำนาญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

มาตรา ๔๔ ทวิ ให้ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมืองและเป็นผู้รับบำนาญตามมาตรา ๔๐ ไว้แล้ว มีสิทธิเปลี่ยนส่วนราชการที่จ่ายบำนาญที่เคยได้รับอยู่เดิม โดยอาจเลือกขอรับทางส่วนราชการเดิมที่ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญมาก่อน หรือทางส่วนราชการที่ผู้นั้นออกจากราชการครั้งหลังสุด หรือทางส่วนราชการที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองก็ได้

หมวด ๒
การจ่ายเงินอื่นที่จ่ายในลักษณะบำเหน็จ บำนาญ

มาตรา ๔๕ การจ่ายเงินตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องในการรบ กฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติหน้าที่มนุษยธรรม กฎหมายว่าด้วยบำนาญพิเศษสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน ให้นำความในลักษณะ ๓ หมวด ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อานันท์ ปันยารชุน
นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “เงินเดือน” แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “ข้าราชการ” แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๗ ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๘ ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๑๖ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๒๐ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๒๘ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๙

มาตรา ๔๐ วรรคสี่ เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๔๓ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๔๔ แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

มาตรา ๔๔ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือนฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙

ที่ มท.๔๑๓๒๕/๒๕๐๓ กระทรวงการคลัง

๑๒ กันยายน ๒๕๐๓

เรื่อง การจ่ายเงินเดือนข้าราชการที่ไม่ยอมรับทราบคำสั่งให้ออกจากราชการ

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือที่ กค.๑๐๓๖๘/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๓

ตามที่แจ้งว่า กรมตำรวจได้ออกคำสั่งหมู่ที่ ๔๑๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๓ ให้ ส.ต.ท. เย็น มารักษ์ ประจำใน ผ.๔ ศปก. และพลฯ สมัคร สังเวียน สุดรัก ประจำใน ผช๖ ศปก. ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยหลายกรณีออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๗ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๔ ตั้งแต่วันรับคำสั่ง และทาง หนก.ศปก. ได้รับคำสั่งดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๐๓ และ หนผ.๔ กับ หนผ.๖ ได้นำคำสั่งดังกล่าวให้ตำรวจทั้ง ๒ นายทราบ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๐๓ แต่ตำรวจทั้ง ๒ นายนี้ ยังไม่ยอมรับทราบคำสั่งโดยชี้แจงเหตุผลว่า กำลังทำบันทึกชี้แจงเหตุผลขอความเป็นธรรมไปยังอธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจได้มีบันทึก ที่ ๕๑๐๑/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๓ แจ้งไปยัง หนก.ศปก. ว่าได้ยกคำร้องของตำรวจทั้ง ๒ นี้เสีย เพราะเหตุผลไม่เพียงพอ ผู้บังคับบัญชาของตำรวจทั้งสองได้นำคำสั่งไปให้ตำรวจทั้งสองทราบอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๗ และ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๓ แต่ตำรวจทั้งสองก็ยังไม่ยอมลงนามรับทราบคำสั่งอีก จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๓ จึงได้ยอมลงนามรับทราบคำสั่ง ดังนี้จะสมควรจ่ายเงินเดือนและเงินที่จ่ายควบกับเงินเดือนให้ตำรวจทั้งสองประการใด นั้น

กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้ว เมื่อปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า ผู้บังคับบัญชาได้นำคำสั่งไปให้ทราบ แต่เจ้าตัวไม่ยอมลงชื่อ รับทราบคำสั่ง โดยอ้างว่าได้อุทธรณ์คำสั่งขอความเป็นธรรมอยู่ย่อมถือได้ว่าได้รับทราบคำสั่ง แต่วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๐๓ แล้ว และหมดสภาพเป็นข้าราชการ เงินเดือนและเงินที่จ่ายควบเงินเดือนก็เบิกจ่ายได้เฉพาะ ในระหว่างเป็นข้าราชการอยู่ตามระเบียบเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือย่างสูง

(ลงชื่อ) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ที่ สร ๐๔๐๓/ว ๔ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๖ มกราคม ๒๕๑๕

เรื่อง การเบิกจ่ายเงินเดือนระหว่างควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาลคดีอาญา

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นสมควรวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน ระหว่างควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาลคดีอาญาว่าควรจะได้ยึดถือเอาผลการพิจารณาเมื่อคดีถึงที่สุดเป็นหลักในการพิจารณาจ่ายเงินเดือน ดังนี้

๑. ถ้าไม่มีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือสั่งพักราชการ เมื่อการพิจารณาคดีถึงที่สุดแล้ว

ก. ถ้าปรากฏว่ามีความผิดศาลพิพากษาให้ลงโทษ เงินเดือนระหว่าง นั้น ห้ามมิให้จ่าย

ข. ถ้าปรากฏว่าไม่มีความผิดให้ถือเกณฑ์การจ่ายเงินเดือน ดังนี้

(๑) ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะตั้งกรรมการสอบสวน หรือมีการตั้งกรรมการสอบสวน แต่ปรากฏว่าไม่มีมลทินหรือมัวหมองให้จ่ายเงินเดือนเต็ม

(๒) ถ้ามีการตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏว่ามีมลทินหรือมัวหมองให้จ่ายให้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนตามเกณฑ์อย่างเดียวกับการจ่ายเงินระหว่างพักราชการ

๒. ถ้ามีการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือสั่งพักราชการ ซึ่งไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันแรกที่ถูกจับกุมคุมขัง หรือถูกควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาล สำหรับเงินเดือนในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ถูกจับกุมคุมขังหรือถูกควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาลจนถึงวันก่อนวันสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือวันสั่งพักราชการให้จ่ายตามเกณฑ์อย่างเดียวกับเงินเดือนระหว่างพักราชการโดยอนุโลม และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่โดยที่คณะรัฐมนตรีได้สิ้นสุดลงตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้ส่งไปให้คณะปฏิวัติพิจารณาดำเนินการต่อไป

บัดนี้ เลขาธิการคณะปฏิวัติรายงานว่าสภาบริหารคณะปฏิวัติได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๑๕ อนุมัติหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้งสองข้อ

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเรือเอก อนันต์ เนตรโรจน์ ร.น.

(อนันต์ เนตรโรจน์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ระเบียบกรมบัญชีกลาง
ว่าด้วย การจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ
โดยคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วได้รับการพิจารณายกเลิก
เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น
พ.ศ.๒๕๕๑

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่น ในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๙ เปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจกำหนดสิทธิการได้รับเงินเดือนของข้าราชการ ที่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในกรณีอื่น จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นอธิบดีกรมบัญชีกลาง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ อธิบดีกรมบัญชีกลาง จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วได้รับการพิจารณายกเลิกเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการโดยคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือคำสั่งให้ออกจากราชการแล้วต่อมาได้มีการยกเลิก เพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น ตามคำพิพากษาของศาล หรือคำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจพิจารณาตามกฎหมายให้กลับเข้ารับราชการ ให้จ่ายเงินเดือนให้ผู้นั้นในระหว่างที่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามคำสั่งนั้น ดังนี้

(๑) กรณีมิได้กระทำความผิด หรือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการที่มิใช่คำสั่งลงโทษทางวินัยให้จ่ายเต็มจำนวนของเงินเดือนที่มีสิทธิได้รับ

(๒) กรณีได้กระทำความผิด ให้จ่ายได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่มีสิทธิได้รับตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดกำหนด

ข้อ ๔ ในกรณีที่ข้าราชการตามข้อ ๓ ยังมิได้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ เนื่องจากได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือถึงแก่ความตายก่อนคดีถึงที่สุดหรือก่อนกรณีถึงที่สุด การจ่ายเงินเดือนในระหว่างที่มิได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้จ่ายถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือวันที่ถึงแก่ความตาย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การจ่ายเงินเดือนระหว่างที่มิได้มาปฏิบัตฺหน้าที่ราชการตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ให้กระทรวงทบวง กรมเจ้าสังกัด จ่ายให้ภายในเวลา ๑ ปี นับแต่วันให้ยกเลิก เพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นอย่างอื่น โดยจ่ายจากเงินงบประมาณปีปัจจุบัน

ข้อ ๖ ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑
ปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๖๖ง ๒ เม.ย.๕๑)

ที่ กค ๐๔๓๐.๗/๐๗๐๕๙

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

เรื่อง ขอหารือการพิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๕/๑๘๖๔ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙

ตามที่แจ้งว่า การพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการในกรณีที่ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีที่มีการอุทธรณ์การลงโทษแล้วต่อมาได้รับการพิจารณาการยกโทษหรือลดโทษ และกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาตามกฎหมายนั้นพิจารณาแล้วเห็นว่าคำสั่งลงโทษเป็นคำสั่งที่มิชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้นั้นไม่ได้กระทำผิดจึงสั่งยกโทษและให้กลับเข้ารับราชการ ในปัจจุบันข้าราชการผู้ถูกสั่งลงโทษ ได้มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ และศาลปกครองได้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑. กรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษข้าราชการ ต่อมาข้าราชการผู้นั้นได้ยื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวซึ่งศาลปกครองพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า พฤติการณ์และการกระทำยังไม่เป็นความผิดวินัยร้ายแรง คำสั่งลงโทษจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว และคดีถึงที่สุด

๒. กรณีตามข้อ ๑ ถ้าศาลปกครองพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่า กระบวนการสอบสวนทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งลงโทษจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว และคดีถึงที่สุด

จึงขอหารือว่า กรณีตามข้อเท็จจริงดังกล่าวจะต้องปรับตามกฎหมายหรือระเบียบใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรณีที่หารือหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลปกครองได้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยร้ายแรง (คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก) เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยคดีถึงที่สุดแล้ว และคำพิพากษากำหนดให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ส่วนราชการออกคำสั่ง ในกรณีนี้ย่อมต้องถือว่าข้าราชการรายดังกล่าวมีฐานะเป็นข้าราชการต่อเนื่องตลอดมา เสมือนไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงมาก่อน สิทธิที่จะได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ไม่ได้มาปฏิบัติราชการในช่วงเวลานั้น จึงต้องพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นใน

ลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการที่มิได้มาปฏิบัติราชการ ในกรณีอื่นที่มิใช่การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือหนีราชการจะมีสิทธิได้รับเงินเดือนหรือไม่ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือตามที่อธิบดีกรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งในกรณีตามข้อหารือเป็นกรณีที่ข้าราชการมิได้มาปฏิบัติราชการ เพราะถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง โดยคำสั่งที่มิชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่มิได้มาปฏิบัติราชการในกรณีอื่น มิใช่การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือหนีราชการซึ่งมิได้มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติเกี่ยวกับการนี้ไว้ การพิจารณากำหนดสิทธิในการได้รับเงินเดือนในกรณีนี้ จึงเป็นอำนาจของอธิบดีกรมบัญชีกลางตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และ เงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) มนัส แจ่มเวหา
(นายมนัส แจ่มเวหา)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักบริหารการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ
กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ
โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๖๐๗

ที่ กค ๐๕๐๔/๑๔๕๕๖ กระทรวงการคลัง

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

เรื่อง ข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายเสียก่อนได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดวินัย

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

เนื่องด้วยข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัย และได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น ในทางปฏิบัติคณะกรรมการสอบสวนจะงดการสอบสวนเพราะข้าราชการผู้นั้นได้พ้นจากราชการ เพราะถึงแก่ความตายไปแล้ว แต่โดยที่ข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าถึงแก่ความตายเสียก่อนได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดวินัย นั้น มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๓ บัญญัติให้กระทรวงเจ้าสังกัดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าข้าราชการผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าข้าราชการผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกทายาทไม่มีสิทธิ์ได้รับบำเหน็จตกทอด เพื่ออนุวัติตามนัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ กระทรวงการคลังใคร่ขอความร่วมมือให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของข้าราชการซึ่งถูกตั้งกรรมการสอบสวนปฏิบัติดังนี้

๑. ในกรณีข้าราชการถูกตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัย ต่อมาได้ถึงแก่ความตายเสียก่อนการสอบสวนพิจารณาทางวินัยเสร็จสิ้น ให้ผู้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปและสรุปความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของกระทรวงเจ้าสังกัดตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ โดยเร็วที่สุดเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของทายาทที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

๒. ให้เจ้าสังกัดรีบแจ้งการถึงแก่กรรมของข้าราชการในกรณีดังกล่าวตามข้อ ๑ ให้กรมบัญชีกลางในโอกาสแรกพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัย และคำสั่งให้ทำการสอบสวนต่อไปตามนัยแห่งข้อ ๑ ให้ด้วย

๓. เมื่อคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยได้ทำการสอบสวนต่อไป และสรุปความเห็นประการใด ขอให้ส่งคำแถลงผลการสอบสวนของคณะกรรมการดังกล่าวให้กรมบัญชีกลาง ๑ ชุด ภายใน

๑๕ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนเสร็จ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จตกทอดให้หรือไม่ต่อไป

กระทรวงการคลังหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือในกรณีดังกล่าวด้วยดี จึงขอถือโอกาสขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) อำนวย วีรวรรณ

(นายอำนวย วีรวรรณ)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองบำเหน็จบำนาญ
กรมบัญชีกลาง
โทร. ๒๒๑๕๘๕๑

ที่ กค ๐๕๐๓/๓๐๐๖๖ กระทรวงการคลัง

๑๗ กันยายน ๒๕๒๒

เรื่อง การจ่ายเงินเดือนระหว่างพักให้แก่ข้าราชการ

เรียน (ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี เลขาธิการ)

เนื่องจากได้มีส่วนราชการบางแห่งหารือเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการตามพระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ เพื่อถือปฏิบัติในการพิจารณาจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้แก่ข้าราชการ ซึ่งกระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อให้การปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องและอยู่ในแนวเดียวกัน จึงขอเรียนชี้แจงความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนี้

๑. มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

"มาตรา ๗ เงินเดือนระหว่างพักราชการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด"

(๑) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมองให้จ่ายเต็ม

(๒) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมัวหมองหรือปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักได้กระทำความผิด แต่ถูกลงโทษไม่ถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับก่อนวันให้พักราชการ ตามที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดแต่เฉพาะค่าเช่าบ้านให้จ่ายเต็ม

(๓) ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักได้กระทำความผิด และถูกลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ห้ามมิให้จ่าย

๒. การจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้แก่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ ตามนัยมาตรา ๗(๑) หรือ (๒) หรือกรณีไม่จ่ายให้ตาม (๓) ข้างต้น จึงต้องพิจารณาว่าคดี หรือกรณีที่เป็นเหตุให้ข้าราชการถูกสั่งพักราชการนั้น ได้ถึงที่สุดแล้วหรือไม่ เพียงใดเสียก่อน

การพิจารณาว่า คดีหรือกรณีถึงที่สุดแล้วหรือไม่ เพียงใด ถ้าหากเป็นคดีในศาลคดีถึงที่สุด เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว แต่ถ้าเป็นกรณีที่มิได้ดำเนินคดีในศาลหากแต่ถูกตั้งกรรมการสอบสวน กรณีจะ

ถึงที่สุดเมื่อการสอบสวนพิจารณาเสร็จ และรายงานผลการสอบสวนนั้นไปยังผู้มีอำนาจสูงสุดในกระบวนการพิจารณาทางวินัยของข้าราชการ และผู้มีอำนาจดังกล่าวได้รับทราบผลการสอบสวนนั้น หรือได้มีคำสั่งเกี่ยวกับกรณีนั้นแล้ว

ทั้งนี้ เพราะว่าในการรายงานผลการสอบสวนต่อผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไป ตามลำดับนั้น ผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงโทษได้ เช่น อาจจะสั่งยกโทษ ลดโทษ หรือเพิ่มโทษได้อีก และโดยเฉพาะสำหรับข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ผู้มีอำนาจสูงสุดในกระบวนการพิจารณาโทษทางวินัย ได้แก่ ก.พ. ฉะนั้น กรณีข้าราชการถูกสอบสวนทางวินัยจะถึงที่สุดก็ต่อเมื่อ ก.พ.ได้รับทราบผลการสอบสวนแล้ว โดยมิได้เปลี่ยนแปลงโทษเป็นอย่างอื่น หรือถ้า ก.พ.ได้เปลี่ยนแปลงโทษเป็นอย่างอื่น กรณีจะถึงที่สุดตามผลของการเปลี่ยนแปลงโทษของ ก.พ.เท่านั้น

สำหรับกรณีข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการ และถูกลงโทษทางวินัยได้ร้องทุกข์หรืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษก็เช่นเดียวกัน การพิจารณาจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ถึงที่สุดแล้วเท่านั้น

สำหรับข้าราชการประเภทอื่นๆ นอกจากข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนก็ต้องถือปฏิบัติทำนองเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ชาญชัย ลี้ถาวร

(นายชาญชัย ลี้ถาวร)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองเงินเดือน

โทร. ๒๒๒๓๘๒๑ , ๒๒๒๗๓๕๐ , ๒๒๒๗๓๕๘ , ๒๒๑๕๘๕๐

ที่ กค ๐๕๐๔/๔๖๕๙๑ กระทรวงการคลัง

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง การสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่กระทำผิดวินัยออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาภาพถ่ายหนังสือกรมบัญชีกลางที่ ๐๔/๓๒๖๖๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๙

๒. สำเนาภาพถ่ายหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท. ๐๕๐๓/๖๐๕ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๐

ด้วยกรมบัญชีกลางรายงานว่า ในการพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมักจะปรากฏตามหลักฐานที่ส่งไปว่ากรมตำรวจมีคำสั่งให้ข้าราชการดังกล่าวออกจากราชการ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ.๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๔๙๕ แต่มิได้ระบุให้เป็นการชัดแจ้งว่าการลงโทษนั้นกระทำตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่มาตราใด กรณี ดังกล่าวนี้กรมบัญชีกลางได้เคยทักท้วงมายังกระทรวงมหาดไทย ขอให้แจ้งกรมตำรวจพิจารณาแก้ไขคำสั่งที่ให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเสียใหม่ให้ถูกต้อง (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑) แต่กระทรวงมหาดไทยยืนยันว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบและมีผลตามกฎหมายแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขใหม่ (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒)

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งอยู่ในข่ายจะต้องถูกลงโทษให้ออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจชอบที่จะสั่งลงโทษให้ผู้นั้นออกจากราชการตามหลักเกณฑ์ ที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้ได้ แต่สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของบุคคลดังกล่าวจะมีหรือไม่เพียงใดย่อมต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งบัญญัติว่า "บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด ฯลฯ" ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยโดยปกติไม่อยู่ในข่ายมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าวเว้นแต่กรณีนั้นๆ จะเป็นการลงโทษตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๙๗ ซึ่งให้ถือว่าเป็นกรณีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือเป็นการลงโทษตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๖ ทวิแห่งพระราช

บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งให้ผู้ถูกสั่งลงโทษให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้กรมตำรวจทราบ และถือปฏิบัติในการสั่งลงโทษให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยในโอกาสต่อไปขอให้ระบุในคำสั่งให้เป็นการชัดแจ้งว่ากรณีนั้นๆ เป็นการลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่มาตราใด เพื่อสะดวกแก่การวินิจฉัยว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ กระทรวงการคลังหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ชาญชัย ลี้ถาวร
(นายชาญชัย ลี้ถาวร)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองบำเหน็จบำนาญ
กรมบัญชีกลาง
โทร. ๒๒๑๕๘๕๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ โทร. ๒๕๒๗๙๑๓

ที่ ๐๕๐๓ (พ) / ๑๐๖๕๔ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การสั่งให้ข้าราชการตำรวจที่กระทำผิดวินัยออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

ผบช.ก. , ผบช.น. , ผบช.ภ. ๑ - ๔ , ผบช.ศ. , ผบช.ตชด. , พตร. , จตร. , หน่วยขึ้นตรงต่อกรม

ด้วยกระทรวงการคลังมีหนังสือที่ กค. ๐๕๐๔/๔๖๕๙๑ ลงวันที่ ๑๑ พ.ย.๒๕๒๔ ขอความร่วมมือเกี่ยวกับการออกคำสั่ง ลงโทษข้าราชการตำรวจซึ่งให้ออกจากราชการ โดยขอให้ระบุในคำสั่งว่าให้ออกจากราชการตามมาตราใด ของ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ที่ใช้อยู่ (ขณะเกิดเหตุ) เพื่อสะดวกแก่การวินิจฉัยว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ ดังสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่แนบมาพร้อมนี้

ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาซึ่งกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ออกจากราชการโดยอาศัยอำนาจตาม ม.๙ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ.๒๔๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย ม.๔ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๔๙๕ นั้น กรมบัญชีกลางได้เคยทักท้วงว่าเป็นคำสั่งยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ให้ ตร. ทบทวน ตร. เห็นว่ากรณีเรื่องนี้ คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเห็นชอบในการลงโทษ ว่าเป็นการลงโทษโดยชอบด้วยกฎหมาย ตร. จึงมีหนังสือยันยันในนามกระทรวงมหาดไทย แจ้งให้กรมบัญชีกลางทราบ แต่ก็มีหนังสือของกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวข้างต้น แจ้งผ่านกระทรวงมหาดไทย ขอให้แจ้ง ตร. ทราบ และถือปฏิบัติในการสั่งลงโทษข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยในโอกาสต่อไป ขอให้ระบุในคำสั่งให้เป็นการชัดแจ้งว่ากรณีนั้นๆ เป็นการลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในมาตราใด เพื่อสะดวกในการวินิจฉัยว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ ดังนั้นเพื่อเป็นการให้ความร่วมมือกับกระทรวงการคลัง นอกจากจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่ง พ.ร.บ. วินัยข้าราชการตำรวจฯ แล้ว ต่อไปให้ระบุในคำสั่งว่าเข้าเหตุให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน ที่ใช้อยู่ในขณะเกิดเหตุบทมาตราใด ไว้ในคำสั่งให้ชัดแจ้งด้วย จึงแจ้งมาให้ทราบและถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. อุดม ลัดพลี

(อุดม ลัดพลี)

ผู้ช่วย อ.ตร.บร.

ที่ กค ๐๕๐๓/๔๘๑๙๑ กระทรวงการคลัง

ในพระบรมมหาราชวัง ๑๐๒๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๒๖

เรื่อง การจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้แก่ผู้ถูกสั่งพักราชการเต็มจำนวน

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

โดยที่มาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนของข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ บัญญัติไว้ว่า "เงินเดือนระหว่างพักราชการนั้น เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ให้จ่ายเต็ม" ดังนั้น การจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้แก่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักให้เต็มจำนวนได้ตามนับบทบัญญัติดังกล่าว จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสั่งพักราชการนั้นประกอบกัน หากปรากฏว่าไม่มีความผิดแต่เพียงอย่างเดียวโดยที่ยังมิได้พิจารณาว่า ผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมองหรือไม่ด้วยแล้ว ก็ยังไม่อาจสั่งให้จ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้เต็มได้ ฉะนั้น เพื่อให้การจ่ายเงินเดือนในระหว่างพักราชการเป็นไปโดยถูกต้องตามนัยบทบัญญัติดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงขอเรียนซ้อมความเข้าใจดังนี้

๑. ข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการเนื่องจากมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือข้าราชการที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ซึ่งได้ถูกสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา และได้ถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นไว้ด้วยตามนัยมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่น ถ้าภายหลังผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่า ผู้นั้นมิได้กระทำผิดและได้กลับเข้ารับราชการ ก่อนที่จะสั่งให้จ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้เต็มจำนวน ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาด้วยว่า เมื่อกรณีถึงที่สุด หรือคดีและกรณีถึงที่สุดแล้ว นอกจากข้าราชการผู้นั้นจะไม่มีความผิด ในกรณีที่ถูกสั่งพักราชการนั้นแล้ว ผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสั่งพักราชการนั้นด้วยหรือไม่ เมื่อพิจารณาหรือสอบสวนได้ความว่า ไม่มีมลทินหรือมัวหมองด้วยแล้ว จึงจะสั่งให้จ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้เต็มได้ ทั้งนี้ ให้ระบุในคำสั่งเกี่ยวกับเงินเดือนระหว่างพักราชการให้ชัดแจ้งด้วยว่า "ข้าราชการผู้นั้นมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินหรือมัวหมอง" ในกรณี ที่ถูกสั่ง พักราชการนั้น ถ้าเพียงแต่ระบุในคำสั่งว่าข้าราชการผู้นั้นไม่มีความผิดเพียงอย่างเดียว แม้จะสั่งให้จ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้เต็มจำนวน กระทรวงการคลังก็ อาจจะยังไม่จ่ายเงินเดือนในระหว่างนั้นให้ได้

๒. ข้าราชการที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ได้ถูกสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นไว้ด้วย หากปรากฏว่าเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง เหตุที่สั่งให้พักราชการก็เป็นอันหมดไป เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ผู้นั้นได้กลับเข้ารับราชการแล้ว ก่อนที่จะสั่งให้ได้รับเงินเดือนระหว่างพักราชการเต็มจำนวนหรือไม่ ผู้บังคับบัญชาจะต้องพิจารณาว่า ข้าราชการผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมองหรือไม่เสียก่อน โดยอาจพิจารณาจากคำพิพากษาของศาล แต่ถ้าคำพิพากษาของศาลไม่อาจให้ความกระจ่างในเรื่องนี้ได้ ก็อาจใช้วิธีการสอบสวน แล้วนำผลของการพิจารณา หรือผลการสอบสวนนั้นแล้วแต่กรณี มาพิจารณาว่าจะจ่ายเงินเดือนระหว่างพักราชการให้ได้เพียงใด ซึ่งถ้าปรากฏว่าข้าราชการผู้นั้นไม่มีมลทินหรือมัวหมองด้วยแต่ประการใด ก็ให้สั่งการเกี่ยวกับเงินเดือนเช่นเดียวกับข้อ ๑

๓. สำหรับข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นายภุชงค์ เพ่งศรี

(นายภุชงค์ เพ่งศรี)

รองปลัดกระทรวงฯ รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองเงินเดือน

โทร. ๒๒๒ - ๓๘๒๑, ๒๒๒ - ๕๘๒๕

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ผู้ถูกลงโทษตามคำสั่งเดิม
รับโทษที่เพิ่มขึ้นหรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๙๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออก กฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษข้าราชการตำรวจผู้ใดไปแล้ว ภายหลังได้มีคำสั่งให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งเดิมด้วย

ข้อ ๓ การเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น หรือการลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรืองดโทษ หรือยกโทษคำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันพับไป ทั้งนี้ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามข้อ ๕

ข้อ ๔ การเพิ่มโทษในสถานโทษเดิมเป็นอัตราโทษที่หนักขึ้น หรือการลดโทษในสถานโทษเดิมเป็นอัตราโทษที่เบาลง ให้อัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันพับไป ทั้งนี้สำหรับการลดอัตราโทษให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามข้อ ๕

ข้อ ๕ กรณีมีคำสั่งใหม่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษให้ผู้ถูกสั่งลงโทษกลับคืนสู่ฐานะเดิม ดังนี้

(๑) กรณีคำสั่งลงโทษเดิมเป็นสาเหตุให้ต้องงดจ่ายเงินเดือน หรือไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือน หรือไม่ได้รับเงินอื่นอันพึงได้ตามกฎหมายหรือระเบียบ เมื่อมีคำสั่งใหม่ให้ลดโทษ หรืองดโทษ หรือยกโทษ ให้คืนเงินเท่าที่จะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบหากไม่มีคำสั่งลงโทษเช่นว่านั้น

(๒) กรณีคำสั่งลงโทษใหม่ให้ลดโทษจากคำสั่งเดิมซึ่งลงโทษกักขังหรือกักยามซึ่งผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับโทษไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นลงโทษกักยาม หรือทัณฑกรรม แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นสถานโทษที่เบาลง ผู้ถูกสั่งลงโทษไม่ต้องรับโทษตามคำสั่งลงโทษใหม่อีก

(๓) กรณีคำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน

(ก) ถ้าคำสั่งใหม่ให้งดโทษ หรือยกโทษ หรือลดโทษ เป็นสถานโทษที่เบาลง ได้แก่การลดโทษเป็นลงโทษกักขัง กักยาม ทัณฑกรรม หรือภาคทัณฑ์ ให้คืนเงินเดือนส่วนที่ได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

(ข) ถ้าคำสั่งลงโทษใหม่ให้ลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลงในสถานโทษเดิม ให้คืนเงินเดือนตามอัตราโทษส่วนที่เกินซึ่งได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

(ค) ถ้าคำสั่งลงโทษใหม่ให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ได้แก่ การเพิ่มโทษเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินเดือนส่วนที่ได้ตัดไปแล้วให้แก่ผู้ถูกสั่งลงโทษ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๖๖ก ๑๓ ต.ค.๔๗)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๐๔๕ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวเนื่องกับทางวินัยหรือสิทธิประโยชน์หลังถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

ผบช. , ผบก. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ ตร. ได้มีคำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๔๘ เรื่องมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ ข้อ ๘ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวเนื่องกับทางวินัย หรือสิทธิประโยชน์หลังถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เช่น การพิจารณาเงินเดือนระหว่างพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนการพิจารณาเรื่องบำเหน็จตกทอด โดยให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) (๔) แล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการ แต่ปรากฏว่าบางหน่วยยังดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงซักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การดำเนินการที่เกี่ยวเนื่องกับทางวินัยหรือสิทธิประโยชน์หลังถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ พิจารณาดำเนินการ ตาม พ.ร.บ. เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒, พ.ร.ฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม, ระเบียบการจ่ายเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการแล้วต่อมาได้รับการพิจารณายกโทษ พ.ศ.๒๕๒๓ และตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. กรณีการพิจารณาเงินเดือนระหว่างพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตาม พ.ร.ฎ. การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๑ วรรคแรก และมาตรา ๒๒ ประกอบกับ พ.ร.บ.เงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๗ (๒) กำหนดให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้พิจารณากำหนดการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผู้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ซึ่งตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

มาตรา ๖ กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี การอนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนในกรณีดังกล่าวผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ จึงต้องเสนอขออนุมัติต่อนายกรัฐมนตรีโดยตรง โดยรูปแบบหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีให้ประยุกต์ใช้ตามตัวอย่างที่แนบมาด้วยนี้

๓. กรณีศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย การอนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนในระหว่างที่ไม่ได้ปฏิบัติราชการให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ดำเนินการตามแนวทางหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๓๐.๗/๐๗๐๕๙ ลง ๒๙ ก.ย.๔๙ รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาด้วยนี้

จึงแจ้งมาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. อัมรินทร์ เนียมสกุล
(อัมรินทร์ เนียมสกุล)
ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

(ตัวอย่าง)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่ ตช ...../..... วันที่

เรื่อง ขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกพักราชการ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน) แก่ .....

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

ด้วย สิบตำรวจตรี..... ผู้บังคับหมู่..... มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ข้อกล่าวหา) .....

.....

เหตุเกิดเมื่อ .....

โดย..... (คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน).....

และ..... (คำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) .....

๒. <u>ข้อเท็จจริง</u>

๒.๑ ผลการสอบสวนพิจารณา .....

.....

๒.๒ ผลทางคดีอาญา .....

.....

๒.๓ ผลการพิจารณาของ ก.ตร. .....

.....

๒.๔ อื่นๆ .....

.....

๓. <u>ข้อกฎหมาย ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง</u>

๓.๑ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

มาตรา ๖ วรรคแรก .....

มาตรา ๙๕ วรรคสี่ .....

๓.๒ พระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕

มาตรา ๒๑ วรรคแรก .....

มาตรา ๒๒ .....

๓.๓ พระราชบัญญัติเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒

มาตรา ๗ (๒) .....

๓.๔ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

ข้อ ๘ .....

๔. <u>ข้อพิจารณา</u>

พิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะนี้การดำเนินการทางวินัยของ สิบตำรวจตรี ..... กรณีถึงที่สุดแล้ว ปรากฏว่า สิบตำรวจตรี ..... ผู้ถูกสั่งพักราชการ (หรือถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อน) มิได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามที่กล่าวหา แต่มีมลทินหรือมัวหมองใน กรณีที่ถูกสอบสวน จึงมีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างถูกพักราชการ (หรือถูกให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับก่อนวันที่ให้พักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ตามพระราชบัญญัติเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๗ (๒) และพระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๒๑ วรรคแรก และมาตรา ๒๒ แต่การจะเห็นสมควรเบิกจ่ายในจำนวนเท่าใดนั้นเป็นอำนาจของเจ้ากระทรวงจะพิจารณากำหนด ซึ่งการอนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนในกรณีนี้เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๖

อนึ่ง เรื่องในทำนองเดียวกันนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เคยเสนอขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกพักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ให้ผู้มีสิทธิ จำนวน ๑ ใน ๓ ของเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันพักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ซึ่งก็ได้รับการพิจารณาอนุมัติตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอมาโดยตลอด ในเรื่องของ สิบตำรวจตรี.....นี้ เห็นควรอนุมัติเงินเดือนระหว่างพักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ในทำนองเดียวกับเรื่องอื่นๆ

๕. <u>ข้อเสนอ</u>

เห็นควรอนุมัติเงินเดือนระหว่างพักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ให้ สิบตำรวจตรี ..... จำนวน ๑ ใน ๓ ของเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันพักราชการ (หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ พร้อมนี้ได้เสนอเอกสารที่เกี่ยวกับการพิจารณามาด้วย รวม.....แผ่น

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

<u>หมายเหตุ</u>

๑. การขออนุมัติเบิกจ่ายเงินเดือนตามพระราชบัญญัติเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ ที่ต้องเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เฉพาะกรณี มาตรา ๗ (๒) เท่านั้น คือกรณีการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้ว ปรากฏว่า

- ผู้ถูกพักราชการ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน) มิได้กระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมัวหมอง
- ผู้ถูกพักราชการ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน) ได้กระทำความผิด แต่ถูกลงโทษไม่ถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

๒. ส่วนกรณีผู้ถูกพักราชการ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน) มิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ตามมาตรา ๗ (๑) เป็นกรณีที่กฎหมายได้กำหนดจำนวนเบิกจ่ายไว้อย่างชัดเจนแล้ว จึงให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ดำเนินการไปภายในอำนาจ

พระราชกฤษฎีกา
เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
พ.ศ.๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓
เป็นปีที่ ๖๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ.๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

.....

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

"การรักษาพยาบาล" หมายความว่า การให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตรงแก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ เพื่อการรักษาโรค การตรวจวินิจฉัย การฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต และให้หมายความรวมถึงการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่รวมถึงการเสริมความงาม

.....

"ผู้มีสิทธิ" หมายความว่า

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายงบบุคลากรของกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างรับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ

.....

มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล และก่อนที่การรักษาพยาบาลจะสิ้นสุดลง ผู้มีสิทธิได้พ้นสภาพความเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างชาวต่างประเทศ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือบุคคลในครอบครัวพ้นสภาพความเป็นบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองหรือบุคคลในครอบครัวจนสิ้นสุดการรักษาพยาบาลในคราวนั้น

.....

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๓ก ๒ เม.ย.๕๓)

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๕๑

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง การขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ อธิการบดี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๗
๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. กระทรวงการคลังได้กำหนดเรื่องการขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการด้วยเหตุเกษียณอายุโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด ให้สามารถขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของตนเองหรือบุคคลในครอบครัวได้ โดยไม่ต้องรอหลักฐานการพิจารณาตอบรับทราบว่ากรณีเป็นการถึงที่สุดแล้วจากส่วนราชการเจ้าสังกัด โดยจัดให้มีการประกันด้วยบุคคลตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เนื่องจากได้มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาและออกจากราชการ โดยกรณีหรือคดีอาญาไม่ถึงที่สุด ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ซึ่งมีผลทำให้วิธีปฏิบัติในการขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ไม่ครอบคลุมและสอดคล้องกัน จึงเห็นสมควรยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง ๑ และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของข้าราชการผู้ขอรับบำนาญซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาและออกจากราชการ โดยกรณีหรือคดีอาญาไม่ถึงที่สุด โดยจัดให้มีการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนี้

๑. ข้าราชการผู้ขอรับบำนาญซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ หรือมีกรณีถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่อาจถูกดำเนินการทางวินัยได้ตามกฎหมายเฉพาะอื่นใด และออกจากราชการโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ซึ่งขอใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลจะต้องเป็นผู้ขอรับบำนาญต่อทางราชการโดยจัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินไว้เป็นประกันการรับเงินบำนาญกับส่วนราชการเจ้าสังกัด เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการประเภทนั้นๆ มิได้บัญญัติหรือกำหนดให้ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการดังกล่าวต่อไปได้ภายหลังจากที่ผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๕ / ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. การประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน

๒.๑ การประกันด้วยบุคคล

(๑) กรณีเป็นบุคคลธรรมดา ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำนิติกรรมได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ จำนวนไม่เกินสองคน ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเบี้ยหวัดบำนาญของข้าราชการของผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเบี้ยหวัดบำนาญของผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาค้ำประกัน

(๒) ในกรณีที่ไม่สามารถหาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพตาม (๑) มาค้ำประกันได้ ให้หาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพอื่นไม่เกินสองคน ที่ได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้าง ไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเบี้ยหวัดบำนาญผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้าง รวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเบี้ยหวัดบำนาญของผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาค้ำประกันก็ได้

(๓) กรณีเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งตราสารจัดตั้งหรือข้อบังคับของนิติบุคคลนั้นกำหนดให้สามารถค้ำประกันการชำระหนี้ได้ด้วย เช่น ธนาคาร บริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นต้น

(๔) การประกันด้วยบุคคล จะต้องทำสัญญาค้ำประกัน โดยยอมผูกพันรับผิดในเงินค่ารักษาพยาบาลอย่างไม่จำกัดวงเงิน แต่ไม่เกินจำนวนเท่าที่เบิกไปจริง ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวให้มีผลผูกพันภายในกำหนดระยะเวลาคราวละไม่เกิน ๓ ปี หรือเมื่อกรณีถึงที่สุดและได้มีการตอบรับทราบผลการดำเนินการจากส่วนราชการเจ้าสังกัด

๒.๒ การประกันด้วยทรัพย์สิน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีประกันด้วยอสังหาริมทรัพย์ให้คำนวณตามราคาประเมินการเสียภาษีของทางราชการซึ่งจะต้องมีราคาไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) กรณีประกันด้วยสังหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะกาลและมีราคาประเมินตามที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในวันที่จดทะเบียนไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) กรณีประกันด้วยหลักทรัพย์อื่น เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น หรือหุ้นกู้ ซึ่งมีราคาไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้ดำเนินการตามวิธีการตามกฎหมายในเรื่องนั้นๆกำหนดไว้

๓. ภายในระยะเวลา ๓ เดือนก่อนครบกำหนด ๓ ปีนับแต่วันทำสัญญา หากการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้ผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามวิธีปฏิบัติของหนังสือฉบับนี้ต่อไปอีก เพื่อที่ผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลดังกล่าวมีสิทธิต่อเนื่องไปได้ และให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเร่งดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๔. การขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนั้น สามารถกระทำได้ก็ต่อเมื่อส่วนราชการต้นสังกัดส่งข้อมูลคำขอเบิกเงินบำนาญผ่านระบบบำเหน็จบำนาญให้กรมบัญชีกลางโดยผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญสามารถใช้สิทธิทั้งในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการการรักษาพยาบาลข้าราชการหรือกรณีใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาล ทั้งนี้ เมื่อส่วนราชการต้นสังกัดมีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลแก่บุคคลดังกล่าวแล้วให้แยกเก็บหลักฐานที่เกี่ยวกับการเบิกเงินไว้จนกว่าจะมีคำสั่งกรณีถึงที่สุด

๕. เมื่อการดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าวถึงที่สุดว่าเป็นประการใดแล้ว ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วนพร้อมแนบหลักฐานในการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดด้วยเพื่อว่า

๕.๑ หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ให้การประกันที่ทำไว้ระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๕.๒ การดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ กรมบัญชีกลาง ทราบโดยด่วน เพื่อตรวจสอบค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการของบุคคลดังกล่าวและครอบครัว และพิจารณาดำเนินการเรียกเงินคืน ให้เสร็จสิ้นหากไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ก็ให้บังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และนำเงินส่งคืนคลังตามระเบียบของทางราชการต่อไป

๖. สำหรับผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๗ ไว้แล้วก่อนการกำหนดวิธีปฏิบัตินี้ ให้การประกันดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป ส่วนกรณีผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่ต้องดำเนินการทำประกัน

ด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินต่อไปอีกเพราะการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดภายในระยะเวลา ๑ ปี ก็ให้ดำเนินการตามวิธีปฏิบัตินี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงแจ้งมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นริศ ชัยสูตร

(นายนริศ ชัยสูตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ

โทร ๐-๒๒๙๘-๖๐๘๘

หนังสือสัญญาการใช้เงิน

เขียนที่.....(๑).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(๒).....อายุ.....ปี ผู้ให้สัญญา อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ก่อนออกจากราชการดำรงตำแหน่ง..... สำนัก/ส่วน/กอง.....กรม.....กระทรวง..... ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ได้ทำหนังสือสัญญาให้ไว้กับ.....(๓)..... ผู้รับสัญญา ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑. ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล กรมบัญชีกลาง และ.....(๓).....ได้เบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับการใช้สิทธิของข้าพเจ้า ถ้าปรากฏในภายหลังว่าข้าพเจ้าไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมคืนเงินตามจำนวนที่ได้ใช้สิทธิไปให้แก่ทางราชการ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากทางราชการ

ข้อ ๒. หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมให้ทางราชการเรียกร้องเงินคืน รวมทั้งค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓. เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้ต่อไปนี้

(๑) .....

(๒) .....

(๓) .....

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ.....(๔).....มาเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้โดยทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....(๓).....ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อ ๔. เมื่อ.....(๓).....ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่าไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ หากข้าพเจ้าไม่ดำเนินการดังกล่าว ข้าพเจ้ายินยอมให้.....(๓)..... ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑ ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวก่อน

ในการแจ้งเรื่องใด ๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก.....(๓).....มีหนังสือถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้น ๆ แล้ว

ข้อ ๕. เมื่อ.....(๓).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ.....(๓).....จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ

เพื่อมารับคืนเงินดังกล่าว หากไม่มารับคืนเงินที่เหลือภายในเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายินยอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของแผ่นดิน

หาก.....(๓).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวนที่ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก.....(๓).....

ข้อ ๖. .....(๓).....โดย.....(๕).....ตำแหน่ง..... เป็นผู้ดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑ กับ.....ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย.....สำนัก/ส่วน/กอง..... กรม.....กระทรวง.....จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้ชดใช้หนี้ตามสัญญาครบถ้วนถูกต้องแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่ต้องรับผิดชดใช้เงินตามสัญญานี้.....(๓).....ยินยอมให้ข้าพเจ้าไถ่ถอนการประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นคำขอ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่.....(๓).....หนึ่งฉบับและเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....(๒).....ผู้ให้สัญญา
(.....)
ลงชื่อ.....สามี/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม
(.....)
ลงชื่อ.....(๕).....ผู้รับสัญญา
(.....)
ลงชื่อ.....พยาน
(.....)
ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

(๑) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด หรือจังหวัด
(๒) ชื่อผู้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลพร้อมรายละเอียด
(๓) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือจังหวัด
(๔) ชื่อผู้ค้ำประกัน
(๕) หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔

กรณีผู้ขอใช้สิทธิสวัดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลนำทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตาม ข้อ ๓.๑ หากนำบุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดในข้อ ๔ ข้อ ๕ และ ข้อ ๖

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่.....(๑).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(๒).....อายุ.....ปี อาชีพ.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....อัตราเงินเดือน.....บาท
อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ.....(๓).....เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่.....(๔).....ได้ขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล โดยทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ไว้ต่อ.....(๓).....เพื่อประกันการขอใช้สิทธิสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วม

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนของ.....(๔).....โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามหนังสือการใช้เงินคืนนั้นทุกประการ

ข้อ ๓ หาก.....(๔).....ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดและ.....(๓).....ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชำระหนี้รวมทั้งค่าเสียหายต่าง ๆ จากหนี้ดังกล่าวแทน.....(๔).....โดยมิพักต้องใช้สิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และ ๖๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ประการใด

ข้อ ๔ ในกรณีที่.....(๓).....ยอมผ่อนเวลาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนให้แก่.....(๔).....ในทุกกรณี ถือว่าข้าพเจ้าตกลงในการผ่อนเวลาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ด้วย โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ

ข้อ ๕ ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญานี้ จนกว่ามูลหนี้ตามสัญญาการใช้เงินคืนจะระงับสิ้นไป และจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่.....(๔).....ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

ข้อ ๖ หาก.....(๔).....ตกเป็นบุคคลล้มละลาย หรือตาย หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้.....(๓).....ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใดอันทำให้.....(๔).....ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนได้ ข้าพเจ้ายินยอมให้.....(๓).....เรียกร้องเงินทั้งหมดที่.....(๔).....ค้างชำระจากข้าพเจ้าได้ทันที

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละอียดเข้าใจดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

หมายเหตุ

(๑) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด หรือจังหวัด

(๒) ชื่อผู้ค้ำประกัน

(๓) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือจังหวัด

(๔) ชื่อผู้ขอรับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งใช้สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๖.๕/ว ๑๒๒

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง วิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ อธิการบดี ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๕๒๖.๕ / ว ๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน (แบบ ชงค.)
๒. หนังสือสัญญาค้ำประกัน (แบบ คปก.)

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงการคลังได้กำหนดเรื่องการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด โดยกำหนดให้ข้าราชการดังกล่าวต้องทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้กับส่วนราชการเจ้าสังกัดตามวิธีปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด นั้น

โดยที่ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบบางฉบับ ซึ่งมีผลทำให้วิธีปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ สมควรที่จะกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญและเพื่อให้การจ่ายบำเหน็จบำนาญไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ยกเลิกเรื่อง การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๒ และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ดังนี้

๑. ให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ หรือมีกรณีถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่อาจถูกดำเนินการทางวินัยได้ตามกฎหมายเฉพาะอื่นใด และออกจากราชการ โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการประเภทนั้นๆ หรือระเบียบลูกจ้างประจำมิได้บัญญัติหรือกำหนดให้ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวต่อไปได้ภายหลังจากที่ผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว

๒. การประกันด้วยบุคคล

(๑) กรณีเป็นบุคคลธรรมดา ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำนิติกรรมได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ จำนวนไม่เกินสองคน ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกัน

(๒) ในกรณีที่ไม่สามารถหาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพตาม (๑) มาค้ำประกันได้ ให้หาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพอื่นไม่เกินสองคน ที่ได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญหรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกันก็ได้

(๓) กรณีเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งตราสารจัดตั้งหรือข้อบังคับของนิติบุคคลนั้นกำหนดให้สามารถค้ำประกันการชำระหนี้ได้ด้วย เช่น ธนาคาร บริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นต้น

(๔) การประกันด้วยบุคคล จะต้องทำสัญญาค้ำประกัน ภายในวงเงินบำเหน็จปกติที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำจะได้รับ แต่ในกรณีที่ขอรับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน ให้ทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำจะได้รับภายในระยะเวลา ๓ ปี

๓. การประกันด้วยทรัพย์สิน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีประกันด้วยอสังหาริมทรัพย์ให้คำนวณตามราคาประเมินการเสียภาษีของทางราชการซึ่งจะต้องมีราคาไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒(๔)

(๒) กรณีประกันด้วยสังหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะกาล และมีราคาประเมินตามที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในวันที่จดทะเบียนไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒(๔)

(๓) กรณีประกันด้วยหลักทรัพย์อื่น เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น หรือหุ้นกู้ ซึ่งมีราคาไม่ต่ำกว่า วงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒(๔) ให้ดำเนินการตามวิธีการตามกฎหมายในเรื่องนั้นๆกำหนดไว้

๔. ภายในระยะเวลา ๓ เดือนก่อนครบกำหนด ๓ ปีนับแต่วันทำสัญญา หากการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำเฉพาะผู้ที่รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามวิธีปฏิบัติของหนังสือฉบับนี้ต่อไปอีก เพื่อที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวได้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนต่อเนื่องต่อไปได้ และให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเร่งดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๕. เมื่อการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญถึงที่สุดว่าเป็นประการใดแล้ว ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบโดยด่วนพร้อมแนบหลักฐานในการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดไปด้วย

๖. หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการหรือลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้การประกันที่ทำไว้ระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการหรือลูกจ้างประจำไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดเรียกเงินบำเหน็จบำนาญคืนจากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำดังกล่าว หากไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ก็ให้บังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคลังตามระเบียบของทางราชการต่อไป

๗. สำหรับข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมากที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๒ ไว้แล้วก่อนการกำหนดวิธีปฏิบัตินี้ ให้การประกันดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป ส่วนกรณีที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำผู้ได้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ต้องมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินต่อไปอีกเพราะการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดภายในระยะเวลา ๓ ปี ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๔ ของวิธีปฏิบัตินี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงแจ้งมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นริศ ชัยสูตร

(นายนริศ ชัยสูตร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ

โทรศัพท์ ๐-๒๒๗๓-๙๖๐๗

โทรสาร ๐-๒๖๑๘-๔๘๓๐

(แบบ ชงค.)

หนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

เขียนที่.....(๑).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(๒).....อายุ.....ปี ผู้ให้สัญญา อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ก่อนออกจากราชการดำรงตำแหน่ง..... สำนัก/ส่วน/กอง.....กรม.....กระทรวง..... ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ.....(๓).....ได้ทำหนังสือสัญญาให้ไว้กับ.....(๔).....ผู้รับสัญญา ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑. ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอรับเงิน.....(๓).....และกรมบัญชีกลางได้สั่งจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าพเจ้าตามหนังสือ.....(๕).....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เป็นเงินบำเหน็จปกติ.....บาท.....สตางค์ หรือเป็นเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน เดือนละ.....บาท.....สตางค์ และเมื่อคำนวณเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน ภายในระยะเวลา ๓ ปี เป็นเงิน.....บาท.....สตางค์

ถ้าปรากฏในภายหลังว่าข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมคืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากทางราชการ

ข้อ ๒. หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมให้ทางราชการเรียกร้องเงินดังกล่าวคืน รวมทั้งค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓. เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้ (๖)

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้ต่อไปนี้

(๑) .....

(๒) .....

(๓) .....

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ.....(๗).....มาเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้โดยได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....(๔).....ตามหนังสือสัญญาค้ำประกันลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อ ๔. ถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ เมื่อ.....(๔).....ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ถ้าข้าพเจ้าไม่นำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมให้.....(๔).....ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑ ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวก่อน

ในการแจ้งเรื่องใด ๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก.....(๔).....มีหนังสือถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้น ๆ แล้ว

ข้อ ๕. เมื่อ.....(๔).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ.....(๔).....จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อมารับเงินดังกล่าว หากข้าพเจ้าไม่มารับเงินที่เหลือภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้า.....(๔).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวนที่ข้าพเจ้าได้รับ.....(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก.....(๔).....

ข้อ ๖. .....(๔).....โดย.....(๘).....ตำแหน่ง.....เป็นผู้แทนดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑ กับ.....(๒).....ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย.....สำนัก/ส่วน/กอง.....กรม.....กระทรวง.....จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้ชดใช้หนี้ตามสัญญาถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่ต้องรับผิดชดใช้เงินตามสัญญานี้.....(๔).....ยินยอมให้ข้าพเจ้าไถ่ถอนการประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นคำขอ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่.....(๔).....หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....(๒).....ผู้ให้สัญญา
(.....)
ลงชื่อ.....สามี/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม
(.....)
ลงชื่อ.....(๘).....ผู้รับสัญญา
(.....)
ลงชื่อ.....พยาน
(.....)
ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

(๑) กระทรวง ทบวง กรม เจ้าสังกัด หรือจังหวัด

(๒) ชื่อผู้ทำสัญญาพร้อมทั้งรายละเอียด

(๓) บำเหน็จปกติ บำนาญ บำเหน็จรายเดือน

(๔) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือจังหวัด

(๕) หนังสือสั่งจ่ายบำเหน็จ บำนาญ

(๖) กรณีผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญนำทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตามข้อ ๓.๑ หากนำ บุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖

(๗) ชื่อผู้ค้ำประกัน

(๘) หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔

(แบบ คปก.)

หนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....(๑).....อายุ.....ปี อาชีพ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....อัตราเงินเดือน.....บาท อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ.....(๒).....เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่.....(๓).....ได้ขอรับ.....(๔).....โดยทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ไว้ต่อ.....(๒).....เพื่อประกันการขอรับเงิน.....(๔).....ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันอย่างลูกหนี้ร่วมภายในวงเงิน.....บาท (๕)

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนของ.....(๓).....โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนนั้นทุกประการ

ข้อ ๓ หาก.....(๓).....ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดและ.....(๒).....ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชำระหนี้รวมทั้งค่าเสียหายต่าง ๆ จากหนี้ดังกล่าวแทน.....(๓).....ภายในวงเงินค้ำประกันทันทีโดยมิพักใช้สิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และ ๖๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพานิชย์แต่ประการใด

ข้อ ๔ ในกรณีที่.....(๒).....ยอมผ่อนเวลาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนให้แก่.....(๓).....ในทุกกรณี ถือว่าข้าพเจ้าตกลงในการผ่อนเวลาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น ๆ ด้วย โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ

ข้อ ๕ ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดตามสัญญานี้ จนกว่ามูลหนี้ตามสัญญาการใช้เงินคืนจะระงับสิ้นไปและจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่.....(๓).....ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

ข้อ ๖ หาก.....(๓).....ตกเป็นบุคคลล้มละลาย หรือตาย หรือกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้.....(๒).....ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใด อันทำให้.....(๓).....ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนได้ ข้าพเจ้ายินยอมให้.....(๒).....เรียกร้องเงินทั้งหมดที่.....(๓).....ค้างชำระจากข้าพเจ้าได้ทันที

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละอียดเข้าใจดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

ลงชื่อ.....สามี/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

หมายเหตุ

(๑) ชื่อผู้ค้ำประกัน

(๒) ส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือจังหวัด

(๓) ชื่อผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ

(๔) ประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ / บำนาญ / บำเหน็จรายเดือน)

(๕) จำนวนเงินที่ค้ำประกันซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินบำเหน็จ หรือจำนวนเงินบำนาญ หรือบำเหน็จ รายเดือน ถ้าเป็นจำนวนเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน ให้คำนวณภายในระยะเวลา ๓ ปี

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
พ.ศ.๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๓ กระทรวงการคลังจึงกำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๕"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๓๘

(๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๒

บรรดาคำสั่งหรือระเบียบอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

.....

หมวด ๒
การยื่นขอเบิกเงิน

ข้อ ๘ การขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาล ในสถานพยาบาลของทางราชการประเภทผู้ป่วยภายใน เมื่อผู้มีสิทธิจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อนแล้ว ให้นำใบเสร็จรับเงินมาขอเบิกตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๙ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสถานพยาบาลมีความจำเป็นต้องส่งตัวผู้ป่วยไปเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราวในสถานพยาบาลของเอกชน

(๒) กรณีที่สถานพยาบาลไม่มียา เลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทนน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน อวัยวะเทียมหรืออุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคหรือสถานพยาบาลไม่อาจให้การตรวจทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์ได้ และผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลจะต้องซื้อหรือรับการตรวจทางห้องทดลอง หรือเอกซเรย์จากสถานที่อื่น

(๓) กรณีออกจากราชการของผู้มีสิทธิได้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด และอยู่ในระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญ เบี้ยหวัด

(๔) กรณีถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๙ การขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการประเภทผู้ป่วยภายนอก หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน หรือกรณีการใช้สิทธิเบิกเพิ่มเฉพาะส่วนที่ยังขาดอยู่ หรือกรณีที่กำหนดในข้อ ๘ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลต่อผู้บังคับบัญชาที่กำหนดให้เป็นผู้รับรองการใช้สิทธิตามข้อ ๑๑ ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้มีสิทธิหมดสิทธิในการขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในรักษาพยาบาลครั้งนั้น เว้นแต่จะเป็นกรณีตามข้อ ๘ (๓) และ (๔) ให้นำมาเบิกได้ตามสิทธิภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่รับทราบการสั่งจ่ายบำนาญเบี้ยหวัด หรือวันที่รับทราบคดี หรือกรณีถึงที่สุด

.....

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

วราเทพ รัตนากร

(นายวราเทพ รัตนากร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๑๖

การรายงานและการมอบอำนาจ
การดำเนินการทางวินัย

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย
และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ก.ตร.จึงออกระเบียบ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษไปภายในอำนาจแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยหนึ่งชั้นและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๙๑

การรายงานตามวรรคหนึ่ง สำหรับผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย ให้รายงานพร้อมสำนวนและหรือเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาในเบื้องต้น ส่วนการรายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้รายงานเฉพาะสำเนาคำสั่งที่เกี่ยวข้องจำนวนสามฉบับ ทั้งนี้ ให้รายงานภายในสิบวันนับตั้งแต่วันสั่ง

ข้อ ๔ ในการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาอื่นยกเว้นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษไปภายในอำนาจ ให้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยหนึ่งชั้นและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การรายงานสำหรับผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยให้รายงานพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาภายในสิบวันนับตั้งแต่วันสั่ง

ข้อ ๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือซึ่งได้รับรายงานตามข้อ ๓ เห็นว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้รายงานความเห็นพร้อมสำนวนและหรือเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาในเบื้องต้นไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติภายในสิบวันตั้งแต่วันพิจารณามีความเห็น

ข้อ ๖ เมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ได้รับมอบอำนาจได้รับรายงานตามข้อ ๓ เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้พิจารณาดำเนินการไปภายในอำนาจ

ข้อ ๗ เมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ได้รับมอบอำนาจได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือได้รับรายงานตามข้อ ๔ ให้รายงานผลการดำเนินการให้ ก.ตร.ทราบ

การรายงานให้รายงานความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาพร้อมคำสั่งที่เกี่ยวข้องไปยัง ก.ตร. ภายในสิบวันนับตั้งแต่วันพิจารณามีความเห็น

ข้อ ๘ เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.ได้สั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดออกจากราชการ ให้รายงานการสั่งให้ออกจากราชการให้ ก.ตร.ทราบ

การรายงานให้รายงานคำสั่งพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาไปยัง ก.ตร.ภายในสิบวันนับตั้งแต่วันพิจารณามีความเห็น

ข้อ ๙ การดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการทางวินัยในกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

(ก) เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยหนึ่งชั้นได้พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๙๑ วรรคสองแล้ว เว้นแต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(ข) กรณีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการทางวินัย เมื่อได้สั่งการทางวินัยไปแล้วไม่ว่าจะเป็นการสั่งยุติเรื่อง สั่งลงโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

กรณีตาม (ก) หรือ (ข) หากมีการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือ ก.ตร.ที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของผู้อุทธรณ์หรือของผู้อื่นในเรื่องเดียวกันไปด้วย และให้ถือว่าการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดตามผลการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์

(๒) การดำเนินการทางวินัยในกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ ให้ถึงที่สุดที่ ก.ตร.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๗

ร้อยตำรวจเอก ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
(ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘
เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้วนั้น

เนื่องจากได้มี กฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย มีผลใช้บังคับเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ กับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ ใช้บังคับ ประกอบกับข้อความในคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมถึงหัวหน้าหน่วยงานบางระดับที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการกระจายอำนาจการดำเนินการทางวินัย จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๘๙ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานด้านวินัย) มีอำนาจดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ สำหรับข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการและพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในทุกหน่วยงาน

๒. การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๒.๑ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษไปภายในอำนาจ และได้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย (ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า) พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง แล้ว ให้ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่ารายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าพร้อมสำนวนการสืบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่งและให้ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าพิจารณาตามมาตรา ๙๑ วรรคสามว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่

๒.๑.๑ หากผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าถูกต้องเหมาะสมและไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ถือว่าการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุด นับแต่ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นชอบ แล้วให้รายงานผลการพิจารณาให้กองวินัยทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสถิติด้านวินัย

๒.๑.๒ หากผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ เมื่อดำเนินการแล้วได้สั่งยุติเรื่องงดโทษหรือลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๒.๒ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่ขึ้นตรงต่อผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษไปภายในอำนาจ และได้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย (ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า) พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง แล้ว ให้ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่ารายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า พร้อมสำนวนการสืบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่ง และให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าพิจารณาตามมาตรา ๙๑ วรรคสาม ว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่

๒.๒.๑ หากผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่ขึ้นตรงต่อผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าถูกต้องเหมาะสมและไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ถือว่าการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุด นับแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นชอบ แล้วให้รายงานผลการพิจารณาให้กองวินัยทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสถิติด้านวินัย

๒.๒.๒ หากผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ เมื่อดำเนินการแล้วได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๒.๓ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษ หรือลงโทษไปภายในอำนาจ และได้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว พร้อมสำนวนการสืบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันสั่ง ต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย (ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า) พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๙๑ วรรคสองแล้ว ให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าพิจารณาตามมาตรา ๙๑ วรรคสาม ว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่

๒.๓.๑ หากผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าถูกต้องเหมาะสมและไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ถือว่าการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุด แล้วให้รายงานผลการพิจารณาให้กองวินัยทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสถิติด้านวินัย

๒.๓.๒ หากผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ เมื่อดำเนินการแล้วได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๒.๔ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใดโดยสั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือลงโทษไปภายในอำนาจแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนการสืบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่งต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๒.๕ กรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒.๔ แล้วเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมและไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ถือว่าการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุด

หากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ เมื่อดำเนินการแล้วได้สั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. ทราบ

การรายงาน ก.ตร. ตามข้อ ๒.๑.๒ ๒.๒.๒ ๒.๓.๒ และ ๒.๕ ให้รายงานพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา ส่วนการรายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้รายงานเฉพาะสำเนาคำสั่งที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ฉบับ ทั้งนี้ให้รายงานภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่ง

๓. การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

๓.๑ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใด โดยสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าทราบ

๓.๒ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใด โดยสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ สั่งยุติเรื่อง สั่งงดโทษไปภายในอำนาจแล้ว และได้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว พร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่งต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย (ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า) พิจารณาสั่งการตามมาตรา ๙๑ วรรคสอง แล้วให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าพิจารณาตามมาตรา ๙๑ วรรคสามว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่

๓.๒.๑ หากผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าถูกต้องเหมาะสม ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๓.๒.๒ หากเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าดำเนินการตามมาตรา ๙๐ และเมื่อได้สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการหรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๓.๓ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใด โดยสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการตามมาตรา ๙๐ หรือได้สั่งให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ไปแล้ว ให้รายงาน ก.ตร. และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทราบ

๓.๔ กรณีผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัยซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้ใด โดยสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ สั่งยุติเรื่อง สั่งงดโทษไปภายในอำนาจแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสั่งต่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

การรายงาน ก.ตร. ตามข้อ ๓.๑ ๓.๒ และ ๓.๓ ให้รายงานพร้อมสำนวนการสอบสวนและหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา ส่วนการรายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและผู้บัญชาการหรือ

ตำแหน่งเทียบเท่า ให้รายงานเฉพาะสำเนาคำสั่งที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ฉบับ ทั้งนี้ให้รายงานภายใน ๑๐ วัน นับแต่วันสั่ง

๔. การลงโทษข้าราชการตำรวจที่กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล) หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานด้านวินัย) สั่งลงโทษได้เต็มตามอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๕. กรณีข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าในส่วนราชการนั้นเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ส่วนข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าในส่วนราชการนั้นเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีที่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าหรือผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า ละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๖ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปเป็นผู้ดำเนินการ และให้พิจารณาโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่นั้นตามควรแก่กรณีด้วย

๖. การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่ร่วมกระทำผิดด้วยกันแต่อยู่ต่างสังกัดกัน ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคน เป็นผู้พิจารณาสั่งหรือเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่กรณี

๗. กรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยหรือกระทำผิดอาญาและอยู่ในเกณฑ์ถอดยศตำรวจ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการถอดยศตำรวจทุกรายตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการถอดยศตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗

๘. การดำเนินการที่เกี่ยวเนื่องกับทางวินัยหรือสิทธิประโยชน์หลังถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เช่น การพิจารณาเงินเดือนระหว่างพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนการพิจารณาเรื่องบำเหน็จตกทอด เป็นต้น ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) (๔) หรือผู้ได้รับมอบอำนาจตามข้อ ๑ แล้วแต่กรณีเป็นผู้ดำเนินการ

๙. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ดำเนินการทางวินัยตามอำนาจหน้าที่ หรือได้มีคำสั่งในเรื่องใดเรียบร้อยแล้ว เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือคำสั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน คำสั่งลงโทษ คำสั่งยุติเรื่อง รวมทั้งหนังสือว่ากล่าวตักเตือนหรือทัณฑ์บนให้รายงานคำสั่งหรือหนังสือดังกล่าวจำนวน ๓ ฉบับ ไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผ่านผู้บังคับการกองวินัย) โดยตรงภายใน ๑๐ วันนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือหนังสือนั้น

๑๐. เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกอบ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗

๑๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการตำรวจผู้ใดในกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๖ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบตามเหตุที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๑๒. กรณีข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาว่าพฤติการณ์และการกระทำของข้าราชการตำรวจที่ต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญานั้น เป็นคดีอาญาร้ายแรงหรือไม่ โดยพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป หากเป็นกรณีต้องหาคดีหรือถูกฟ้องคดีอาญาร้ายแรง ซึ่งมิได้มีผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกกลั่นแกล้งกล่าวหา และมีเหตุที่จะสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ ตามเหตุที่กำหนดไว้ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๔๗

หากเป็นกรณีการปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่กระทำโดยพลาดหรือเป็นเหตุสุดวิสัยให้ผู้มีอำนาจใช้มาตรการทางปกครองตามความเหมาะสม เช่น สั่งให้ไปช่วยราชการ ประจำส่วนราชการ หรือสำรองราชการ

๑๓. กรณีข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจากต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากผลการสืบสวนหรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดแจ้งว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ได้กระทำผิดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้น โดยไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาหรือผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากภายหลังผลคดีอาญาถึงที่สุดเป็นประการใดหรือได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรณีตามวรรคแรก หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดแจ้ง จะให้รอฟังผลคดีอาญาหรือรอผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

๑๔. การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ให้เร่งรัดพิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขอขยายระยะเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗ ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจต้องดำเนินการให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมตามมาตรา ๘๗ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๑๕. การพิจารณาของผู้รับมอบอำนาจให้พิจารณาสั่งการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและข้อเท็จจริง โดยวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาด้วยความเป็นธรรมและพิจารณาพฤติกรรมโดยคำนึงถึงคุณลักษณะของการเป็นข้าราชการตำรวจที่ดีของสังคม

ในกรณีที่ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติในเรื่องใดโดยไม่สมควรหรือไม่ถูกต้องเหมาะสม สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะแนะนำ กำกับ และติดตามให้ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปในแนวทาง

เดียวกัน หากผู้ได้รับมอบอำนาจไม่ปฏิบัติตามจะถือว่าขัดคำสั่งและสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะพิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

๑๖. สำหรับสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับไว้ดำเนินการก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะพิจารณาต่อไปจนแล้วเสร็จ

๑๗. ในคำสั่งนี้

"ไม่ถูกต้อง" หมายถึง ความไม่ชอบด้วยกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับอำนาจตามกฎหมายของผู้ดำเนินการทางวินัย และความไม่ชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวกับรูปแบบขั้นตอนและวิธีการของกระบวนการดำเนินการทางวินัยตามที่กฎหมายกำหนด

"ไม่เหมาะสม" หมายถึง ความไม่เหมาะสมในการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ดำเนินการทางวินัย ทั้งดุลพินิจในการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ดุลพินิจในการตีความข้อกฎหมายและดุลพินิจในการปรับบทข้อกฎหมาย กับข้อเท็จจริงอันเป็นดุลพินิจในการกำหนดข้อยุติเรื่องนั้นๆ ซึ่งรวมถึงดุลพินิจในการเลือกมาตรการลงโทษทางวินัยและให้รวมถึงการใช้ดุลพินิจโดยไม่สุจริตด้วย

"การดำเนินการทางวินัย" หมายถึง กระบวนการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

"ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ" หมายถึง ผู้ได้รับมอบอำนาจตามข้อ ๑ ด้วย

"ผู้บังคับบัญชาผู้ดำเนินการทางวินัย" หมายถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่เริ่มดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจที่มีกรณีถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดวินัย

"ผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย" หมายถึง ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยขึ้นไปหนึ่งชั้นและผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ

๑๘. ข้อความในระเบียบหรือคำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

๑๗

กรณีเกี่ยวกับ ป.ป.ช.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๑๐๘๕

ที่ ตช ๐๐๐๖.๔๓/๑๓๔ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๗

เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับกฎหมาย ป.ป.ช.

เรียน ผบช. ภ.๗

ตามหนังสือ ภ.๗ ที่ ๐๐๑๘.๑๑๓/๘๓๓๔ ลง ๗ ต.ค.๔๖ ขอทราบแนวทางการดำเนินการทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ป.ป.ช. ตามที่ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเห็นในกรณีที่มีการร้องขอให้ดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และไต่สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ โดยตามมาตรา ๙๒ ได้กำหนดสาระสำคัญว่า หากการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารพร้อมความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และในมาตรา ๙๐ ยังได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งพักราชการ เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น

ตร.พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ข้อหารือที่ว่า เมื่อมีการกล่าวหาข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อหน้าที่ราชการในการยุติธรรม ซึ่งต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน จะยังสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจผู้นั้นในอำนาจของผู้บังคับบัญชาควบคู่ไปกับการ ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หรือไม่ และจะสามารถพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้หรือไม่ และหากไม่อาจดำเนินการทางวินัยควบคู่ไปกับการไต่สวนของ ป.ป.ช. ได้ การดำเนินการทางวินัยที่ได้กระทำไปแล้ว จะต้องยกเลิกคำสั่งด้วยหรือไม่ หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดสมควรรับโทษปลดออก หรือไล่ออกจะต้องรอมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยหรือไม่ และจะถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักงาน กพ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว.๙ ลง ๖ ต.ค.๐๙ โดยอนุโลมได้หรือไม่

กรณีเมื่อมีการกล่าวหาข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๓๐๑ (๓) และ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ (๓) ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนและวินิจฉัยทั้งมูลทางคดีอาญาและมูลความผิดทางวินัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม แยกเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ประกอบกับ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ และในเรื่องทำนองเดียวกันนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาไว้ว่า กรณีข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วยเหตุถูกกล่าวหา ว่ากระทำความผิดอาญาฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมนั้น ข้าราชการผู้นั้นอาจถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาไปพร้อมกันได้ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งดำเนินการทางวินัยไปก่อนแล้ว แต่ต่อมาต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ นั้น ก็ไม่ได้หมายความว่ากระบวนการดำเนินการทางวินัยแก่ตัวข้าราชการผู้นั้นจะสิ้นสุดลงแต่อย่างใด ฉะนั้น เมื่อการดำเนินการทางวินัยต่อข้าราชการยังต่อเนื่องกันอยู่ การสั่งการใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนของผู้บังคับบัญชาก็ยังมีผลอยู่

ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการในการยุติธรรม ควบคู่ไปกับการไต่สวนและวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ โดยที่การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาไม่ได้สิ้นสุดหรือสะดุดหยุดลงแต่อย่างใด และหากเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐๗ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบด้วย กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๓๘) ออกตามความใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ว่าด้วยการสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนผู้บังคับบัญชาก็สามารถสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้แล้วแต่กรณี หรือเมื่อได้มีการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงไปแล้ว หากผลการสอบสวนพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาก็สามารถดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้ โดยไม่จำต้องรอมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่อย่างใด ส่วนกรณีที่จะสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ต่ำกว่าปลดออกหรือไล่ออกหรือยุติเรื่องหรือให้กลับเข้ารับราชการ ซึ่งเป็นกรณีที่อยู่ระหว่างถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาฐานทุจริตต่อหน้าที่และอยู่ระหว่างการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ กพ. ที่ สร. ๐๙๐๕/ ว ๙ ลง ๖ ต.ค.๐๙ เรื่อง การสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการโดยเคร่งครัด

๒. ข้อหารือที่ว่า กรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๘๙ ของกฎหมายดังกล่าว จะถือว่าเป็นเรื่องที่ข้าราชการตำรวจต้องคดี ซึ่งผู้บังคับบัญชาหรือพนักงานสอบสวนแล้วแต่กรณี จะต้องรายงานเหตุการณ์เกี่ยวกับการต้องคดี และข้าราชการตำรวจผู้นั้นหากได้รับทราบข้อกล่าวหา จะต้องรายงานตนต้องคดีตามนัย ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๑ ตอน ๑ ประเภทบุคคล ลักษณะที่ ๑ บทที่ ๑๓ หรือไม่ และหากกรณีที่ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไม่ได้มาจากเหตุที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกแกล้งกล่าวหา จะถือเอาเหตุที่ถูกร้องทุกข์หรือกล่าวโทษนั้น สั่งให้มีการดำเนินการทางวินัยในทุกกรณีหรือไม่

กรณีที่เมื่อมีผู้เสียหายได้เข้าร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดี กับข้าราชการตำรวจผู้ใดตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ถือได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้ตกเป็นผู้ถูกกล่าวหาในความผิดทางอาญาแล้ว ถึงแม้ยังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้กับข้าราชการตำรวจที่ถูกกล่าวหา พนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งความร้องทุกข์จะต้องรายงานเหตุให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวน และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจที่ถูกกล่าวหาให้ได้รับทราบถึงข้อเท็จจริงในการกล่าวหาดังกล่าว ตาม ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๑ ตอน ๑ ประเภทบุคคล ลักษณะที่ ๑ บทที่ ๑๓ ข้อ ๓ ด้วยโดยอนุโลม และหากข้าราชการตำรวจผู้ใดที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญาดังกล่าว และถูกแจ้งหรือได้รับทราบข้อกล่าวหาตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖ แล้ว ก็ต้องรายงานตนกรณีต้องหาคดีอาญาตาม ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๑ ตอน ๑ ประเภทบุคคล ลักษณะที่ ๑ บทที่ ๑๓ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ส่วนกรณีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วมิได้มาจากเหตุที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกแกล้งกล่าวหาแล้ว ตาม ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๑ ตอน ๑ ประเภทบุคคล ลักษณะที่ ๑ บทที่ ๑๒ ข้อ ๓ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งให้มีการดำเนินการทางวินัยในทุกกรณี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. สุนทร ซ้ายขวัญ
(สุนทร ซ้ายขวัญ)
รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ที่ นร. ๑๐๑๑/ล ๑๔๐

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง หารือการดำเนินการทางวินัย

เรียน อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อ้างถึง หนังสือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๖๐๒/๕๘๗๙ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแจ้งข้อเท็จจริงว่าได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ จำนวน ๒ ราย แล้วสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนข้าราชการดังกล่าว คนละ ๑ ขั้น และ อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยแล้วเห็นชอบ ซึ่งเรื่องเดียวกันนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้รับรายงานเช่นกันและพิจารณามีมติว่าการกระทำของข้าราชการดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๕ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงส่งเรื่องให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิจารณาโทษทางวินัยตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากการดำเนินการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นเรื่องที่มีมูลกรณีเดียวกันกับการดำเนินการทางวินัย จึงทำให้เห็นว่าการกระทำความผิดครั้งเดียวจะต้องถูกลงโทษถึง ๒ ครั้ง ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกลงโทษ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงหารือไปยังสำนักงาน ก.พ. รวม ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ก.พ. พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑) สำหรับปัญหาข้อ ๑ ที่หารือว่า การกระทำความผิดเพียงครั้งเดียวตามที่ปรากฏข้อเท็จจริงข้างต้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถลงโทษสองครั้งได้หรือไม่ เพราะเหตุใด นั้น

ก.พ. เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยข้าราชการทั้งสองรายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้สิ้นสุดแล้ว ส่วนการดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการทั้ง

๒ รายตามฐานความผิดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมตินั้น เป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแม้จะเป็นการดำเนินการตามกฎหมายคนละฉบับกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม แต่ ก.พ. ก็ได้วางแนวทางปฏิบัติให้สอดรับกันไว้ว่า ในกรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจของข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งมติพร้อมรายงานการสอบสวนจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ผู้บังคับบัญชาจะต้องนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการดำเนินการทางวินัยตามนัยมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คือ นำเรื่องเสนอ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ.กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาก่อน เมื่อ อ.ก.พ.ดังกล่าวมีมติเป็นประการใดผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษไปตามนั้น ดังนั้นในกรณีที่หารือนี้จึงต้องปรับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับให้มีความสอดคล้องกัน โดยถือว่าการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และการลงโทษใหม่ตามฐานความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นลักษณะของการเพิ่มโทษตามนัย มาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีผลให้โทษเดิมเป็นอันยกเลิกไป และไม่เป็นการลงโทษสองครั้งในเรื่องเดียวกันแต่อย่างใด

๒) สำหรับปัญหาข้อ ๒ ที่หารือว่า กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะต้องยกเลิกคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนข้าราชการทั้งสองคนก่อนหรือไม่ แล้วจึงมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่บุคคลทั้งสองตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ นั้น

ก.พ. เห็นว่า โดยที่การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.เป็นการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม และการลงโทษตามฐานใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงโทษ ซึ่งจะมีผลให้โทษเดิมเป็นอันยกเลิกไปตามนัยมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ในกรณีตามที่หารือนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้าราชการดังกล่าวสังกัดอยู่พิจารณาโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติก่อน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยมีมติให้ลงโทษอย่างร้ายแรงประการใดแล้ว อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงออกคำสั่งเพิ่มโทษจากโทษลดขั้นเงินเดือนคนละ ๑ ขั้น เป็นโทษใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) สำหรับปัญหาข้อที่ ๓ ที่หารือว่า เมื่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้พิจารณาลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติแล้ว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยและ ก.พ. ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกครั้งใช่หรือไม่ นั้น

ก.พ. เห็นว่า การลงโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ถือได้ว่าเป็นกรณีของการเปลี่ยนแปลงโทษ ดังนั้น เมื่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการสั่งเพิ่มโทษข้าราชการดังกล่าวตามมติ อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยแล้ว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะต้องรายงานการเพิ่มโทษดังกล่าว ไปยัง ก.พ. ตามข้อ ๑๖ ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการออกจาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

วนิดา นวลบุญเรือง
นางสาววนิดา นวลบุญเรือง
รองเลขาธิการ ก.พ.
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย
โทร ๐ ๒๒๘๑ ๘๖๗๗
โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๒๐๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร ๐-๒๒๐๕-๓๔๕๓

ที่ ๐๐๐๔.๑๑/๑๕๘๔ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง กำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช.กับ ตร.

รอง ผบ.ตร., ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบช., ผบก., หน่วยขึ้นตรง ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐๑ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๘๙ บัญญัติว่าในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับ ตร.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ สำนักงาน ป.ป.ช. กับ ตร.จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ช.กับ ตร. เรื่องความร่วมมือในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ โดย รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) ได้ให้ความเห็นชอบตามร่างบันทึกข้อตกลงฯ ที่ ตร.เสนอ และได้อนุมัติให้ข้าราชการตำรวจไปช่วยราชการยังสำนักงาน ป.ป.ช.เป็นการชั่วคราวไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม และปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมาย ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช.โดยนายกล้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ พล.ต.อ.สันต์ ศรุตานนท์ ผบ.ตร. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ ดังกล่าวแล้ว โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้นี้

๑. เรื่องที่จะต้องส่งไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๘๙ มีเจตนารมณ์ต้องการให้เรื่องที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้พนักงานสอบสวนทำการรวบรวมพยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อให้ได้ความจริงชัดเจนเสียก่อนว่า มีการ

กระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่ได้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษจริง โดยมีพยานเอกสาร พยานบุคคล หรือวัตถุพยานเพียงพอที่จะนำไปสนับสนุนข้อกล่าวหาดังกล่าว และจะต้องปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ที่จะดำเนินคดีได้ด้วย กล่าวคือผู้ถูกกล่าวหาจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่หรือได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วไม่เกินสองปี โดยพนักงานสอบสวนมีอำนาจที่จะดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษจากนั้นจึงให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช.ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

๒. การไปช่วยราชการที่สำนักงาน ป.ป.ช. ในทางปฏิบัติหลังจากที่พนักงานสอบสวนส่งเรื่องไปให้สำนักงาน ป.ป.ช.แล้ว ทางสำนักงาน ป.ป.ช.จะใช้อำนาจตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑) ประกอบมาตรา ๔๕ ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน หลังจากมีคำสั่งแต่งตั้งแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช.ก็จะแจ้งให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งไปเข้าร่วมประชุมเพื่อทำการไต่สวนตามระเบียบของสำนักงาน ป.ป.ช.ต่อไป และเมื่อเสร็จการประชุมแล้ว พนักงานสอบสวนก็จะต้องเดินทางกลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ หรือบางครั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ก็อาจจะมอบสำนวนให้พนักงานสอบสวนไปทำการบันทึกปากคำ ดังนั้นการไปช่วยราชการดังกล่าวจะไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม และจะปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จการเท่านั้น

อนึ่ง การเดินทางไปช่วยราชการดังกล่าว พนักงานสอบสวนที่เป็นอนุกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามนัยข้อ ๗ แห่งข้อตกลงฯ ดังกล่าว และมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นรายครั้งเฉพาะที่มาประชุม หรือดำเนินการไต่สวนในอัตราครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท แต่รวมกันแล้วไม่เกินเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตามนัยระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าด้วย ค่าตอบแทนอนุกรรมการ พ.ศ.๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓ และพนักงานสอบสวนก็จะได้รับเงินค่าสำนวนด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้มอบสำนวนให้พนักงานสอบสวนรับไปดำเนินการในฐานะคณะอนุกรรมการไต่สวน ซึ่งขณะนี้สำนักงาน ป.ป.ช.กำลังดำเนินการเสนอร่างระเบียบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณา หากระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว จักได้แจ้งเวียนให้ทราบต่อไป

๓. ข้าราชการตำรวจที่จะไปช่วยราชการ ตามนัยข้อ ๒ แห่งข้อตกลงฯ ดังกล่าวได้กำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ช่วยราชการ คือ

๓.๑ พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามมาตรา ๘๘ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ หรือพนักงานสอบสวนผู้รับมอบสำนวนการสอบสวนดังกล่าว

๓.๒ พนักงานสอบสวนที่หัวหน้าพนักงานสอบสวนระดับผู้บังคับการขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจหรือหน่วยงานผู้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเสนอชื่อไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.จำนวนไม่เกิน ๒ คน

๔. การติดตามตัวผู้เสียหาย ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ในการติดตามตัวผู้เสียหาย ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน เพื่อมาสอบปากคำนั้นให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการไต่สวนเป็นผู้ทำหน้าที่ติดตาม และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ออกหนังสือเรียกบุคคลใดๆ หรือได้ร้องขอต่อศาลให้ออกหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานบุคคลแล้ว การส่งหนังสือหรือหมายเรียกดังกล่าวถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นอื่น และเป็นการสมควรจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการให้ก็ได้

อนึ่ง พยานบุคคลที่ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.นั้น จะได้รับค่าเบี้ยเลี้ยงในอัตราไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาทต่อคน ค่าเดินทางเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราค่าโดยสารรถยนต์ปรับอากาศประจำทาง หรือค่าโดยสารรถไฟชั้น ๒ หรือจ่ายเป็นค่าน้ำมันรถยนต์ส่วนตัวกรณีนำรถยนต์ส่วนตัวเดินทางในอัตรากิโลเมตรละไม่เกิน ๑.๕๐ บาท และจะได้รับค่าตอบแทนไม่เกินวันละ ๒๐๐ บาทต่อคน ตามนัยระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง และค่าตอบแทนพยานบุคคล พ.ศ.๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๓ และกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เดินทางไปติดตามตัว ผู้เสียหายผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคล เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ทำการสอบปากคำ พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวก็จะมีสิทธิได้รับเงินค่าเดินทางและค่าติดตามผู้เสียหาย ผู้กล่าวหาหรือพยานบุคคลด้วย ซึ่งขณะนี้สำนักงาน ป.ป.ช. กำลังดำเนินการยกร่างระเบียบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา หากระเบียบดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว จักได้แจ้งเวียนให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และกำชับให้พนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องในสังกัดถือปฏิบัติตามข้อตกลงฯ ดังกล่าวโดยเคร่งครัด อย่าให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ หากมีปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ หรือปัญหาข้อกฎหมายให้หารือ ตร. (ผ่าน คด.) โดยตรง

พลตำรวจเอก สันต์ ศรุตานนท์

(สันต์ ศรุตานนท์)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ.๒๕๔๖

.....

ตามคำสั่ง กรมตำรวจ ที่ ๙/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘ ให้ใช้ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘ เรื่อง วางระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีไว้เป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว นั้น

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๘๙ บัญญัติว่า "ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการตาม มาตรา ๘๓ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้หากคณะกรรมการ ป.ป.ช.พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่อง ดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป" โดยกฎหมายดังกล่าวยังมิได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวนไว้ จึงสมควรวางหลักเกณฑ์การปฏิบัติในเรื่องนี้ไว้เพื่อให้พนักงานสอบสวนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ แห่งข้อบังคับกระทรวงหมาดไทย ที่ ๔/๒๔๙๙ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๙๙ ประกอบกับมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๑ ที่ให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบการตำรวจ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับคดีและในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความที่แนบท้ายระเบียบนี้เป็น บทที่ ๒๔ ลักษณะ ๑๘ แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๖

พลตำรวจเอก สันต์ ศรุตานนท์
(สันต์ ศรุตานนท์)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะ ๑๘
กรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ
บทที่ ๒๔
แนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

.....

เพื่อให้การปฏิบัติของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงวางระเบียบแนวทางการปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖"

ข้อ ๒. บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วงยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐ ในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

"ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๗) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(๘) ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลนคร

(๙) ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรายได้หรืองบประมาณไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"ผู้เสียหาย" หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

"ผู้ถูกกล่าวหา" หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย

"ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

"ร่ำรวยผิดปกติ" หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

ข้อ ๔. ในกรณีที่มีผู้เสียหายมาร้องทุกข์ หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

๔.๑ สอบสวนปากคำผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษแล้วบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในสมุดรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี โดยไม่ต้องบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไป

๔.๒ ดำเนินการสอบสวนพยานบุคคลที่เป็นประโยชน์ต่อรูปคดี และรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อประกอบคดี

๔.๓ ตรวจสอบว่าผู้ถูกกล่าวหามีชื่อ สกุล เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีตำแหน่งหน้าที่ราชการสังกัดใด พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วตั้งแต่เมื่อใด

๔.๔ ให้พิจารณาคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้น ได้กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ในฐานความผิดใด

๔.๕ เมื่อดำเนินการตาม ๔.๑-๔.๔ แล้วให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษหากพนักงานสอบสวนพิจารณาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ หรือไม่มีการกระทำความผิดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๓ บทที่ ๓ เรื่องคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษโดยเคร่งครัด ด้วยการลงรายงานประจำวันชี้แจงหลักกฎหมายไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้ผู้แจ้งความทราบ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ให้พนักงานสอบสวนชี้แจงแนะนำผู้เสียหายทราบว่า ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ผู้เสียหายไปยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.โดยตรง และให้พนักงานสอบสวนบันทึกการดำเนินการดังกล่าวในรายงานประจำวันไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๕. ในระหว่างที่พนักงานสอบสวนยังมิได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ หากผู้ถูกกล่าวหาเข้าหาพนักงานสอบสวนเองหรือผู้ที่มาปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ถูกกล่าวหา ให้พนักงานสอบสวนทำการตรวจสอบให้ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกกล่าวหา แล้วดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ โดยให้ถามชื่อตัว นามสกุล ชาติบังคับ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้องบอกให้ทราบก่อนว่าถ้อยคำที่กล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยันเขาในการพิจารณาได้ เมื่อเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้ เมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้ว อำนาจของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลง ดังนั้น อำนาจในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือสัญญาประกันกรณีที่มีการปล่อยตัวชั่วคราวย่อมสิ้นสุดลงเช่นเดียวกันและให้ปล่อยตัวหรือขอให้ศาลปล่อยตัวผู้ถูกกล่าวหาไปในทันที

ในกรณีที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ร่วมกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความผิดดังกล่าวข้างต้น ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิด โดยรวมเป็นสำนวนเดียวกันเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.ดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖. เนื่องจากความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ จึงให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่และพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ บทที่ ๒๑ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยเคร่งครัดอีกส่วนหนึ่งด้วย

ข้อ ๗. เมื่อได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.แล้ว ต่อมาปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องคืนมาให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ จึงบันทึกการรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษลงในสมุดสารบบการดำเนินคดีอาญาทั่วไปแล้วรีบสอบสวนต่อไปโดยมิชักช้า

(ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๖)

พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒"

มาตรา ๒[๑] พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓) พระราชบัญญัติการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๙

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

"ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๗)[๒] ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา[๓]

(๘)[๔] สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๙)[๕] (ยกเลิก)

"ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง"[๖] หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

---

[๒] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓] (๗) และ (๘) ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔"**

[๔] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" (๘) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง" (๙) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๖] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง" แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

"ผู้บริหารระดับสูง"[๗] หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง กรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"ผู้อำนวยการกอง"[๘] หมายความว่า ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

"ผู้เสียหาย" หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

"ผู้ถูกกล่าวหา" หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย

"ประธานกรรมการ" หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

"อนุกรรมการ" หมายความว่า อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการ หรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

"พนักงานไต่สวน"[๙] หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยแต่งตั้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

---

[๗] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้บริหารระดับสูง" เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "ผู้อำนวยการกอง" เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙] มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า "พนักงานไต่สวน" เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

"ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

"ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ" หมายความว่า การที่ทรัพย์สินหรือหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งในลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลงผิดปกติ

"ร่ำรวยผิดปกติ" หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติหรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประกาศและระเบียบตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๖[๑๐] ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า "คณะกรรมการ ป.ป.ช." ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๗[๑๑] การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการจำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกจำนวนเก้าคนเสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมี

---

[๑๐] มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๑] มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

คะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ การลงมติให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบในรายชื่อใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่ หากคณะกรรมการสรรหาไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภา และมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ ให้ส่งรายชื่อนั้นให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป แต่ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุให้ต้องดำเนินการดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่อาจสรรหาบุคคลตาม (๑) ได้ภายในเวลาที่กำหนดไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนสามคน และให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสองคนเป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการตาม (๑) แทน

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๘[๑๒] ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องเป็นผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๙[๑๓] ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เคยเป็นรัฐมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่มีอำนาจบริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ หรือเคยเป็นทนายความ หรือผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชน หรือผู้ประกอบวิชาชีพที่มีองค์กรวิชาชีพตามกฎหมายโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งสภาทนายความ หรือองค์การพัฒนาเอกชน หรือองค์กรวิชาชีพนั้นให้การรับรองและเสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหา

มาตรา ๑๐[๑๔] ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

---

[๑๒] มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๓] มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๔] มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๑) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลปกครอง หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๖) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๗) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๙) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๑๐) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๑๓) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๔) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๕) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑

(๑๖) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ [๑๕] ผู้ได้รับความเห็นชอบเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ

---

[๑๕] มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๒ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๔[๑๖] เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๕[๑๗] ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อประธานวุฒิสภาเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ และมาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณีที่ต้องดำเนินการตามวรรคสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ให้ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษา

---

[๑๖] มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๗] มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖[๑๘] สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาว่ากรรมการผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรมจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรงเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งได้

มติของวุฒิสภาให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๗[๑๙] สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ากรรมการผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นข้อๆ ให้ชัดเจนและให้ยื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้วให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาพิพากษา

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง กรรมการผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคสาม และมีกรรมการเหลืออยู่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราว โดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้จนกว่ากรรมการที่ตนดำรงตำแหน่งแทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าผู้นั้นกระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ยกคำร้อง ให้กรรมการที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์อื่นใดในระหว่างที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่นั้นเต็มจำนวน

การดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๑๘ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ และกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

---

[๑๘] มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๙] มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

หมวด ๒
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๙[๒๐] คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภาตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง

(๒) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) และเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๔) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

(๖) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๗) กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ[๒๑]

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

---

[๒๐] มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๒๑] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔"**

(๑๐) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๑๒) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(๑๓) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๔) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศโดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต

(๑๕) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการ

(๑๖) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๗) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป หรืออาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการต่อไปก็ได้

การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการตรวจสอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานไต่สวนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๐[๒๒] การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๑ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

---

[๒๒] มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๒๒ ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุมและเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๒๓ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้[๒๓]

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๔ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกไว้ด้วย

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๓) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานเอกชนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางและค่าตอบแทนของพยานบุคคล และเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้[๒๔]

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนตามมาตรา ๓๐

---

[๒๓] มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๒๔] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งทนายความและการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความ พ.ศ. ๒๕๕๒"**

มาตรา ๒๕/๑[๒๕] เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหา เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะอนุกรรมการไต่สวน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น

ข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

มาตรา ๒๖ ในการดำเนินคดีอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่าข้อกล่าวหามีมูล เพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการต่อไป

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตาม (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานไต่สวน ดำเนินการแทนก็ได้[๒๖]

การดำเนินการของพนักงานไต่สวนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๒๗]

มาตรา ๒๗[๒๘] ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการนี้ประธานกรรมการ กรรมการ หรือเลขาธิการ จะมอบหมายให้รองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการดำเนินการแทนก็ได้ โดยสำหรับกรณีตามมาตรา ๒๘/๒ มาตรา ๓๗/๒ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๕/๑ ให้สามารถมอบหมายให้พนักงานไต่สวนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนลงนามแทนด้วยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

---

[๒๕] มาตรา ๒๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๒๖] มาตรา ๒๖ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๒๗] มาตรา ๒๖ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๒๘] มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๒๘[๒๙] ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการแทน

ให้ผู้ทำหน้าที่ประธานกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับประธานกรรมการ

มาตรา ๒๘/๑[๓๐] ในกรณีที่มีการตั้งคณะทำงานขึ้นระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยคณะทำงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลหรือฟ้องคดีต่อไป

มาตรา ๒๘/๒[๓๑] ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี จะพิจารณามอบหมายให้พนักงานไต่สวนซึ่งมีวุฒิการศึกษาในระดับเนติบัณฑิตหรือวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานดำเนินการดังกล่าวในศาลแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ หรือจะพิจารณาแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้พนักงานไต่สวนซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจว่าความและดำเนินกระบวนพิจารณาในชั้นศาลได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องใด ๆ ห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมในการไต่สวนข้อเท็จจริงพิจารณาหรือวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติหรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากผู้ใดชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติ หรือทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ให้ผู้นั้นได้เงินสินบนตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๓๒]

---

[๒๙] มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๐] มาตรา ๒๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๑] มาตรา ๒๘/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๒] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการจ่ายเงินสินบน พ.ศ. ๒๕๕๓"**

มาตรา ๓๑[๓๓] ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

(๒) ให้อนุกรรมการ พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานหรือการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย โดยในการจับและคุมขังบุคคล คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่น หรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับคุมขัง และการปล่อยชั่วคราว สำหรับการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดี ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓
การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ส่วนที่ ๑
การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณีตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด[๓๔]

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย[๓๕]

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่ง ตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ

---

[๓๓] มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๔] มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔"**

[๓๕] มาตรา ๓๒ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓๓ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่งหรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย[๓๖]

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแทนการยื่นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งจะกำหนดให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยก็ได้[๓๗]

ความในวรรคสามให้ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ ระยะเวลาในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินสำหรับตำแหน่งอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๓๘]

มาตรา ๓๔[๓๙] เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้

---

[๓๖] มาตรา ๓๓ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๗] มาตรา ๓๓ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๘] มาตรา ๓๓ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๓๙] มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ทราบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยชี้ขาดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอแล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๓๕[๔๐] เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามมาตรา ๓๓ แล้ว ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดแทนการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๔๑]

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นจะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือในกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวโดยเร็ว ในการนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหรือตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นแล้วจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประกาศรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

---

[๔๐] มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๔๑] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดแทนการลงลายมือชื่อประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๔"**

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหรือตายและปรากฏว่าผู้นั้นหรือทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้นั้นจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือของกองมรดกได้โดยไม่ต้องอาศัยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่จะต้องยื่นตามมาตรา ๓๓ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการเปรียบเทียบทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่พ้นจากตำแหน่งหรือตาย กับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง แล้วจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประกาศรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗/๑[๔๒] รายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้รายงานว่ามีความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ แต่ในกรณีที่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือเป็นกรณีที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง จะแสดงรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗/๒[๔๓] การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นได้ เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีที่มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ต่อเมื่อมีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว

ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงและความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ด้วย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงและความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) และมาตรา ๒๕/๑ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

---

[๔๒] มาตรา ๓๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๔๓] มาตรา ๓๗/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่าทรัพย์สินมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นผิดปกติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทายาทหรือผู้จัดการมรดก แล้วแต่กรณี ชี้แจงการได้มาของทรัพย์สินดังกล่าวก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ประธานกรรมการส่งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นไว้ชั่วคราวก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม[๔๔]

ส่วนที่ ๒
การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๓๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง ทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๑) ประธานศาลฎีกา
(๒) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด
(๔) อัยการสูงสุด
(๕) กรรมการการเลือกตั้ง
(๖)[๔๕] ผู้ตรวจการแผ่นดิน
(๗) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(๘) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(๙) รองประธานศาลฎีกา
(๑๐) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
(๑๑) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
(๑๒) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา
(๑๓) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
(๑๔) รองอัยการสูงสุด
(๑๕) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

---

[๔๔] มาตรา ๓๘ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๔๕] มาตรา ๓๙(๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อพ้นจากตำแหน่งของบุคคลตาม (๑) (๔) (๙) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้ยื่นเมื่อผู้นั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสามมาใช้บังคับกับการแสดง การยื่น การรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐[๔๖] ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมจากมาตรา ๓๙ ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยจะกำหนดให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นระยะหรือให้มีการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ยื่นไว้เดิมด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

มาตรา ๔๑[๔๗] บุคคลตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป และให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำดังกล่าว และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่มีการยื่นไว้แก่ผู้มีส่วนได้เสียได้ ถ้าเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือการวินิจฉัยการกระทำความผิด หรือในกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

---

[๔๖] มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๔๗] มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔๒[๔๘] ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๗/๒ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
การไต่สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๔๓[๔๙] ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง เนื่องจากได้มีการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙ หรือกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งเนื่องจากเป็นการกระทำผิดมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) มีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๖

(๓) มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๗๕

(๔) มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๗๗ หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๘๘

(๕) มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔

ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้นจะต้องไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม และจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหาลดน้อยลงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่การไต่สวน

(๒) ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องที่อยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงและมูลกรณีแห่งการกล่าวหาเป็นเรื่องเดียวกัน

มาตรา ๔๔/๑[๕๐] ก่อนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวหานั้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปก็ได้ ในการนี้ เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้ถือว่าเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เลขาธิการมอบหมายเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

---

[๔๘] มาตรา ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๔๙] มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕๐] มาตรา ๔๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔๔/๒[๕๑] เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาใดไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว บรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ได้มาตามมาตรา ๔๔/๑ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้

มาตรา ๔๕[๕๒] ในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อไต่สวนกรณีตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๖ ประธานอนุกรรมการต้องเป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะ ระดับของตำแหน่ง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

มาตรา ๔๕/๑[๕๓] ในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน และสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้พนักงานไต่สวนที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓)

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้เป็นอนุกรรมการไต่สวน

(๑)[๕๔] รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มิใช่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นอนุกรรมการไต่สวน ให้อนุกรรมการผู้นั้นแจ้งต่อประธานกรรมการโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้อนุกรรมการผู้นั้นยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการไต่สวน

ความในวรรคสองให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

---

[๕๑] มาตรา ๔๔/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕๒] มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕๓] มาตรา ๔๕/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕๔] มาตรา ๔๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมการไต่สวนแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๕๕]

มาตรา ๔๗ ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง

ในการชี้แจงข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ให้มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้

มาตรา ๔๘ กรณีที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน การรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาหรือการถามปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ต้องมีอนุกรรมการไต่สวนอย่างน้อยสองคนร่วมในการดำเนินการในจำนวนนั้นจะต้องเป็นอนุกรรมการไต่สวนที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่อย่างน้อยหนึ่งคน แต่ถ้าเป็นการรับฟังคำชี้แจงหรือการถามปากคำบุคคลตามมาตรา ๕๘ จะต้องมีอนุกรรมการไต่สวนที่เป็นกรรมการเข้าร่วมดำเนินการด้วย

ห้ามมิให้อนุกรรมการไต่สวนทำหรือจัดให้ทำการใดๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญากับผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานเพื่อจูงใจให้เขาให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ ในเรื่องที่กล่าวหานั้น

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้คณะอนุกรรมการไต่สวนมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๒๖ ได้ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

มาตรา ๕๐ เมื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อประธานกรรมการ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา

(๒) เรื่องที่ถูกกล่าวหา

(๓)[๕๖] ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๔) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

(๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา

มาตรา ๕๑ เมื่อประธานกรรมการได้รับสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๐ แล้ว ให้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติให้คณะอนุกรรมการไต่สวนชุดเดิมไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนชุดใหม่ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแทนก็ได้

---

[๕๕] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. ๒๕๔๗"**

[๕๖] มาตรา ๕๐ (๓) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้กรรมการซึ่งมีเหตุตามมาตรา ๔๖ เข้าร่วมประชุมพิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง เว้นแต่เป็นกรรมการซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาเนื่องจากได้รับแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการไต่สวน

มาตรา ๕๓[๕๗] ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหามีมูลหรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหานั้นเป็นอันตกไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๕๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติตามมาตรา ๕๓ แล้ว ถ้าข้อกล่าวหานั้นเป็นเรื่องที่ประธานวุฒิสภาส่งมาตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือผู้เสียหายยื่นคำร้องเพื่อดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๔๓ (๒) ให้ประธานกรรมการส่งรายงานไปยังประธานวุฒิสภาหรือแจ้งไปยังผู้เสียหายแล้วแต่กรณี โดยเร็ว

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่เข้าร่วมการพิจารณาและต้องระบุความเป็นมาหรือข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริงเหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยและบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

มาตรา ๕๕[๕๘] ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล และข้อกล่าวหานั้นเป็นเรื่องตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติดังกล่าวผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าวุฒิสภาจะมีมติหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล ให้ประธานกรรมการส่งรายการตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง และเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยัง

(๑)[๕๙] ประธานวุฒิสภา ถ้าข้อกล่าวหานั้นเป็นเรื่องตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒)

(๒) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติและผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลตามมาตรา ๕๘ เว้นแต่อัยการสูงสุด หรือเป็นข้าราชการการเมืองอื่นนอกเหนือจากบุคคลตามมาตรา ๕๘ (๑) และ (๒)

(๓) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติและผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

---

[๕๗] มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๕๘] มาตรา ๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

[๕๙] มาตรา ๕๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๔) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดทางวินัย หรือมีมูลความผิดต้องให้พ้นจากตำแหน่ง และผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าข้อกล่าวหาใดที่ประธานวุฒิสภาส่งมาตามมาตรา ๔๓ (๑) เป็นเรื่องสำคัญ จะแยกทำรายงานเฉพาะข้อกล่าวหานั้นส่งไปให้วุฒิสภาพิจารณาก่อนก็ได้

มาตรา ๕๗ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อจะดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

หมวด ๕
การถอดถอนจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๘[๖๐] เมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจดำเนินการถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี
(๒) รัฐมนตรี
(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
(๔) สมาชิกวุฒิสภา
(๕) ประธานศาลฎีกา
(๖) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(๗) ประธานศาลปกครองสูงสุด
(๘) อัยการสูงสุด
(๙) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
(๑๐) กรรมการการเลือกตั้ง
(๑๑) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
(๑๒) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
(๑๔) รองประธานศาลฎีกา
(๑๕) รองประธานศาลปกครองสูงสุด

---

[๖๐] มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๑๖) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร

(๑๗) รองอัยการสูงสุด

(๑๘) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

(๑๙) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับอื่นที่เทียบเท่า

มาตรา ๕๘/๑[๖๑] ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานจากผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น หรือผู้บริหารระดับสูง อันเนื่องมาจากกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนั้นมีมูล ให้รายงานไปยังประธานวุฒิสภา เพื่อให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๔ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่งได้[๖๒]

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

มาตรา ๖๐ กรณีประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง ต้องมีผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยคนเพื่อดำเนินการจัดทำคำร้องและรับรองลายมือชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน[๖๓]

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อและผู้เข้าชื่อต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภาก่อนเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอ

มาตรา ๖๑ การร้องขอให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน และต้องระบุ

---

[๖๑] มาตรา ๕๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๖๒] มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๖๓] มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

พฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ เป็นข้อๆ อย่างชัดเจนว่ามีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใด และต้องระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ และให้ยื่นคำร้องขอดังกล่าวต่อประธานวุฒิสภาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภา

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง หรือในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓[๖๔] เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว หากเห็นว่าคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งให้ประธานวุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอที่ได้แก้ไขตามวรรคหนึ่ง ให้ตรวจสอบคำร้องขอดังกล่าวให้เสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอนั้นว่าได้แก้ไขครบถ้วนถูกต้องแล้วหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มได้แก้ไขถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว แต่หากเห็นว่าคำร้องขอนั้นมิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอคืนให้แก่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่ม แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มจะยื่นคำร้องขอในประเด็นดังกล่าวเข้ามาใหม่

มาตรา ๖๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเสียงข้างมากว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งมีมูล และได้รายงานไปยังประธานวุฒิสภาตามมาตรา ๕๖ (๑) แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณามีมติโดยเร็ว[๖๕]

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานให้นอกสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณากรณีดังกล่าว และให้ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๖๕ สมาชิกวุฒิสภามีอิสระในการออกเสียงลงคะแนน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

---

[๖๔] มาตรา ๖๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๖๕] มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในหน่วยงานของรัฐ หรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี

มติของวุฒิสภาตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด และจะมีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุเดียวกันอีกมิได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี

เมื่อวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

หมวด ๖
การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ[๖๖]

มาตรา ๖๖[๖๗] ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว เว้นแต่ในกรณีที่ผู้กล่าวหามิใช่ผู้เสียหาย และคำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งได้[๖๘]

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย[๖๙]

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ว่ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้รับเรื่องกล่าวหาผู้ดำรง

---

[๖๖] ชื่อของหมวด ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๖๗] มาตรา ๖๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

[๖๘] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการกล่าวหาบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๑"**

[๖๙] มาตรา ๖๖ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ตำแหน่งดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามิได้[๗๐]

กรณีตามวรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง และหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม[๗๑]

มาตรา ๖๗ (ยกเลิก)[๗๒]

มาตรา ๖๘ (ยกเลิก)[๗๓]

มาตรา ๖๙ (ยกเลิก)[๗๔]

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหามีมูลความผิดตามมาตรา ๖๖ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๗๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๐ มาใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอต่อวุฒิสภาตามมาตรา ๕๙ มีมูลความผิดตามมาตรา ๖๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๖ ว่าได้กระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖ ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่เกิดการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ไม่จำต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาเพื่อขอให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

---

[๗๐] มาตรา ๖๖ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๗๑] มาตรา ๖๖ วรรคห้า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๗๒] มาตรา ๖๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

[๗๓] มาตรา ๖๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

[๗๔] มาตรา ๖๙ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๗๓/๑[๗๕] กรณีที่มีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นด้วยก็ได้

สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสียหายนั้นชดใช้ค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป

มาตรา ๗๔ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๗๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายตามวันเวลาที่กำหนด

หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เพื่อส่งอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี ดำเนินคดีต่อไป

การควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อยชั่วคราว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๔/๑[๗๖] ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

หมวด ๗
การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๗๕[๗๗] การกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่กล่าวหานั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ

---

[๗๕] มาตรา ๗๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๗๖] มาตรา ๗๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๗๗] มาตรา ๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นร่ำรวยผิดปกติขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๖[๗๘] การกล่าวหาตามมาตรา ๗๕ จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๗๗[๗๙] ในกรณีที่เรื่องที่กล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๕ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ต่อไป

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายใดของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติและมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน

มาตรา ๘๐ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๖๖ ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(๒)[๘๐] ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนัก

---

[๗๘] มาตรา ๗๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๗๙] มาตรา ๗๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘๐] มาตรา ๘๐(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ตุลาการทหาร รองอัยการสูงสุด หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาล ซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(๓) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธานกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มิใช่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และให้ประธานกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

กรณีตาม (๑) และ (๒) เมื่ออัยการสูงสุดได้รับรายงานและเอกสาร พร้อมทั้งความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว เห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล โดยกรณีตาม (๒) (๓) และ (๔) ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม[๘๑]

มาตรา ๘๑ ให้อัยการสูงสุด หรือประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๘๐ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ในคดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหามีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติ

---

[๘๑] มาตรา ๘๐ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘๑/๑[๘๒] ในกรณีที่มีคำสั่งของศาลอันเป็นที่สุดให้ยกคำร้องของอัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการที่ยื่นตามมาตรา ๘๑ และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามไม่ให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหานั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๘๒ การโอนหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๗๙ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือระงับการกระทำนั้น ๆ ได้ เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน

มาตรา ๘๓ ถ้าศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติตกเป็นของแผ่นดิน แต่ไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมดหรือได้แต่บางส่วน ให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในอายุความสิบปี แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๘
การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ[๘๓]

มาตรา ๘๔[๘๔] ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖

---

[๘๒] มาตรา ๘๑/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘๓] ชื่อของหมวด ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘๔] มาตรา ๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ผู้พิพากษาและตุลาการ

(๓) พนักงานอัยการ

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๗) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘)

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่งจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้ว ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำผิดขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๕ คำกล่าวหาตามมาตรา ๘๔ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๘๔ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว และไม่มีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งคดี หรือ

(๒)[๘๕] เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหานั้นขึ้นพิจารณาก็ได้

---

[๘๕] มาตรา ๘๖ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘๗[๘๖] คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่เป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

มาตรา ๘๗/๑[๘๗] เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นรับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

มาตรา ๘๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๘๔ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมาจากได้กระทำการตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อจะดำเนินการตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

มาตรา ๘๙/๑[๘๘] ในกรณีที่มีการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาลเนื่องจากมีการจับผู้ถูกกล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๘๙ ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้องส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

---

[๘๖] มาตรา ๘๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘๗] มาตรา ๘๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๘๘] มาตรา ๘๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา ให้รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาพิจารณาหรือไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง หรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหานั้นด้วย

มาตรา ๘๙/๒[๘๙] ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

มาตรา ๘๙/๓[๙๐] เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนความผิดในเรื่องที่มีการกล่าวหาร้องเรียนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ โดยให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหานั้นด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้สั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจเรียกสำนวนการสอบสวนมาดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ได้ โดยถือว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวนไม่เสียไปและอาจถือเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการทางวินัยไปตามวรรคหนึ่ง และได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ถูกกล่าวหา ในการลงโทษทางวินัยดังกล่าวให้บังคับตามมาตรา ๘๙/๔

มาตรา ๘๙/๔[๙๑] ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนดำเนินการสอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้น แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการและให้มีผลบังคับตามมาตรา ๙๒

---

[๘๙] มาตรา ๘๙/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙๐] มาตรา ๘๙/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙๑] มาตรา ๘๙/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

เมื่อได้รับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับวินัย หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งถอดถอนนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจดำเนินการตามมาตรา ๙๕ ก็ได้

มาตรา ๙๐ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้ผู้ถูกกล่าวหายังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจจะก่อความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งพักราชการหรือพักงาน เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งพักราชการหรือพักงาน แล้วต่อมาผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหากลับเข้ารับราชการหรือทำงานในตำแหน่งเดิม

มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหานั้นเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

มาตรา ๙๒ ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ แล้วแต่กรณี

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการโดยเร็ว โดยให้ถือเอารายงานและเอกสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้วให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวได้กระทำผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๙๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

มาตรา ๙๔ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือกฎหมายตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการอนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๖[๙๒] ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๘๙/๔ หรือมาตรา ๙๓ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๙๗ ในกรณีที่ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีความผิดทางอาญา ให้ประธานกรรมการส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังอัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาล กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี โดยให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ศาลประทับฟ้องไว้พิจารณาโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง

เมื่ออัยการสูงสุดได้รับรายงานและเอกสาร พร้อมทั้งความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นโดยมีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้

---

[๙๒] มาตรา ๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทน

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้[๙๓]

มาตรา ๙๘[๙๔] เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๙๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๘/๑[๙๕] กรณีที่มีการฟ้องผู้ถูกกล่าวหาเป็นคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียึดรายงานและสำนวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาและอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นควร

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินกระบวนพิจารณาไปโดยใช้ระบบไต่สวน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่ในการดำเนินกระบวนพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลทหารสูงสุดกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙๘/๒[๙๖] ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๓/๑ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๙ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาใดมีมูลความผิดตามมาตรา ๙๑ นอกจากดำเนินการตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๗ แล้วหากปรากฏข้อเท็จจริงในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่ผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติหรืออนุญาตนั้นด้วย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

---

[๙๓] มาตรา ๙๗ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙๔] มาตรา ๙๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙๕] มาตรา ๙๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๙๖] มาตรา ๙๘/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

หมวด ๙
การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา[๙๗]

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๐๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมิใช่บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๐ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๐๒ บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

---

[๙๗] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔"**

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๙๘]

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓/๑[๙๙] บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

หมวด ๙/๑[๑๐๐]
การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐๓/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ การร่ำรวยผิดปกติ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย[๑๐๑]

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

---

[๙๘] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓"**

[๙๙] มาตรา ๑๐๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๐๐] หมวด ๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๐๑] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการคุ้มครองช่วยเหลือพยาน พ.ศ. ๒๕๕๔"**

มาตรา ๑๐๓/๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีเงินสินบนแก่บุคคลตามมาตรา ๓๐ หรืออาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี จากงบประมาณตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๑๐๒]

มาตรา ๑๐๓/๔ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างยิ่ง และสมควรได้รับยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และระดับตำแหน่งให้แก่บุคคลนั้นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐๓/๕ ในกรณีบุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อบุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามีพยานหลักฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๑๐๓/๖ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหารายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหารายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด[๑๐๓]

มาตรา ๑๐๓/๗ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่มีการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่แสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อกรมสรรพากร นอกเหนือจากบัญชีงบดุลปกติที่ยื่นประจำปี เพื่อให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการคำนวณภาษีเงินได้ในโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด[๑๐๔]

ในกรณีที่ปรากฏจากการตรวจสอบหรือการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าบุคคลหรือนิติบุคคลใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรณีมีความจำเป็นที่จะต้อง

---

[๑๐๒] ดูรายละเอียดใน **"ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๔"**

[๑๐๓] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๕๔"**

[๑๐๔] ดูรายละเอียดใน **"ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำและแสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่บุคคลหรือนิติบุคคลเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๔"**

ตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการชำระภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประสานงานและสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับเรื่องดังกล่าวไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เนื่องจากการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรในการกำหนดมาตรการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐรับไปปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการในเรื่องนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าวด้วย

หน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐๓/๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดีด้วย

หมวด ๙/๒[๑๐๕]
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด

มาตรา ๑๐๓/๑๐ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดคนหนึ่งและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

มาตรา ๑๐๓/๑๑ ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติ

(๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๒) มีความรู้ความสามารถและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

---

[๑๐๕] หมวด ๙/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) มีสัญชาติไทย

(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๕) รับหรือเคยรับราชการในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือเป็นผู้ซึ่งองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองและปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีโดยองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพให้การรับรอง

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้าม

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้ว่าคดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ หรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด

มาตรา ๑๐๓/๑๒ ในการแต่งตั้งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนเก้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรในแต่ละจังหวัดตาม (๑) ถึง (๙) โดยการคัดเลือกกันเองให้เหลือหน่วยงานหรือองค์กรละหนึ่งคน

(๑) สมาคมหรือชมรมครู อาจารย์ หรือสมาคมทางด้านการศึกษา

(๒) สภาทนายความหรือผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย

(๓) สมาคมหรือชมรมพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือสภาแรงงาน หรือสหภาพแรงงาน

(๔) สภาหอการค้าจังหวัดหรือสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือชมรมธนาคารพาณิชย์จังหวัด

(๕) กลุ่มอาสาสมัคร

(๖) องค์กรเอกชน

(๗) องค์กรเกษตรกร

(๘) สมาคมหรือชมรมสื่อมวลชน

(๙) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

ในกรณีที่มีผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรตามวรรคหนึ่งไม่ครบจำนวน หรือไม่สามารถดำเนินการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดได้ ให้ดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓/๑๓ การคัดเลือกกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดยื่นความประสงค์เพื่อเข้ารับการสรรหาต่อประธานกรรมการสรรหาโดยให้แจ้งความประสงค์ว่าต้องการเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดใด

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจำนวนสองเท่าของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือกซึ่งจะต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือกบุคคลตาม (๒) และแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด

(๔) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประกาศรายชื่อกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้ารับการสรรหา การตรวจสอบคุณสมบัติ และวิธีการเลือกกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๑๔ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๓) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ได้รับแต่งตั้งจะปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกหรือได้พ้นจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือได้พ้นหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดและให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๑๐๓/๑๕ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินหนึ่งวาระไม่ได้ไม่ว่าในจังหวัดใด

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๐๓/๑๖นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓/๑๑ หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๓/๑๔

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๖) กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๗) ในกรณีที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง

(๘) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๙) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดถูกกล่าวหาตาม (๗) หรือ (๘) หรือในกรณีที่มีเหตุอันควร คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดผู้นั้นยุติการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๗ ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๓/๑๖ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งใหม่โดยเร็วและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐๓/๑๘ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดดังนี้

(๑) ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยการประสานความร่วมมือกับประชาชนและส่วนราชการเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนในทุกระดับได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการทุจริต โดยดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลในทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) พิจารณาเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เว้นแต่การไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓

หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรือผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีอำนาจลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๙ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๑๐๓/๒๐ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๒๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รับผิดชอบงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรืองานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

หมวด ๑๐
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๐๔[๑๐๖] ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า "สำนักงาน ป.ป.ช." เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๐๕ สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมือง

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๐๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงานโดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน

(๓) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๔) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๕) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

(๗) การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใดๆ ตามแต่จะมอบหมาย

(๘) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน ป.ป.ช.

---

[๑๐๖] มาตรา ๑๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๑) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกาย การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี การลาหยุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นของลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๒)[๑๐๗] การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง

(๑๓)[๑๐๘] การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐๘ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. โดยจะให้มีรองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออก

(๔) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภา

(๕) ถูกลงโทษทางวินัยไล่ออก หรือปลดออก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

---

[๑๐๗] มาตรา ๑๐๗ (๑๒) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๐๘] มาตรา ๑๐๗ (๑๓) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๙) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรคการเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

(๑๐)เป็นผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การใด ๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อหากำไร

มาตรา ๑๑๐[๑๐๙] ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล คำว่า "ก.พ." ให้หมายถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คำว่า "ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี" ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๑๑๐/๑[๑๑๐] ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำรงตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีพื้นความรู้ในระดับเนติบัณฑิต หรือเป็นผู้สำเร็จปริญญาทางกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการไต่สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะให้มีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

ในส่วนของตำแหน่งทางบริหารนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

---

[๑๐๙] มาตรา ๑๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

[๑๑๐] มาตรา ๑๑๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๑๑ อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ให้ประธานกรรมการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการหรือเทียบเท่า ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๑๑๓[๑๑๑] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๑๔ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๑๑๕ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑๖ ในการเสนอหรือพิจารณางบประมาณรายจ่าย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑๕ หรือในการพิจารณาเรื่องใดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ถ้าเลขาธิการร้องขอคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมาธิการที่เกี่ยวข้อง อาจอนุญาตให้เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมาชี้แจงได้

มาตรา ๑๑๗ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

---

[๑๑๑] มาตรา ๑๑๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

หมวด ๑๑
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมิใช่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึด อายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ หรือมาตรา ๑๐๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีความผิดตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด

มาตรา ๑๒๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๓/๑[๑๑๒] เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

[๑๑๒] มาตรา ๑๒๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๒๔[๑๑๓] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๒๕ ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุดให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๗ มีจำนวนสิบสี่คนประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน และผู้แทนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เป็นกรรมการ

มาตรา ๑๒๗ ให้กรรมการที่วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม มีมติเลือก มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเพียงกึ่งหนึ่งของวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ และมิให้นำบทบัญญัติที่ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว มาใช้บังคับกับกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๑๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหาร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการที่กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่เรื่องกล่าวหาร้องเรียนตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๒๙ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และเก็บอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งเกินห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้

---

[๑๑๓] มาตรา ๑๒๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๓๐ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือนรวมทั้งเงินประจำตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม

มาตรา ๑๓๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๓๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๑๐๐ ซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ถ้าได้รับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญา หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าวอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญาหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าวนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัมปทานหรือครบอายุสัญญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๑๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ไต่สวนข้อเท็จจริงและทำความเห็นในกรณีที่มีการร้องขอให้ถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับสูงออกจากตำแหน่ง หรือดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และไต่สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ โดยมาตรา ๓๒๙ บัญญัติให้ตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมาตรา ๓๓๑ บัญญัติให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการร่ำรวยผิดปกติและการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการและกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา ตลอดจนโทษที่ประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะได้รับในกรณีที่กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานธุรการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๒ ก หน้า ๔ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓(๒) ,มาตรา ๕๕, มาตรา ๕๖(๑), มาตรา ๖๖ และยกเลิกมาตรา ๖๗ – ๖๙

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำผิดยังมีข้อจำกัดบางประการ โดยกำหนดให้ต้องมีผู้เสียหายมายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะสามารถดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ ทำให้บางกรณีแม้มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวกระทำผิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่สามารถดำเนินการกับบุคคลนั้นได้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและวิธีการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตในกรณีดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๒๖ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๖๗ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ บรรดาการดำเนินการใดๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๖๙ บรรดาคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปในคดีดังกล่าวให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๗๐ ในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้มีการจัดตำแหน่งข้าราชการ เพื่อให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้นำบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการวางระเบียบตามมาตรา ๑๐๓/๓ กำหนดหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐๓/๗ และดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓/๘ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๗๓ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ได้บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปโดยให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยพระราชบัญญัติที่ได้ประกาศใช้บังคับในระหว่างวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มีผลใช้บังคับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และโดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๐ (๓) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไปร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับที่ต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐขึ้นใหม่ ประกอบกับรัฐธรรมนูญยังได้เปลี่ยนแปลงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในหลายประการไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสรรหาคณะกรรมการ ป.ป.ช. การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บางประการโดยเฉพาะการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินและการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

พระราชบัญญัติ
มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๕๑
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑
เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ทุจริตในภาครัฐ" หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

"ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ

สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

"ประพฤติมิชอบ" หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

"คณะกรรมการ ป.ป.ช." หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บริหารระดับสูง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) ผู้พิพากษาและตุลาการ

(๓) พนักงานอัยการ

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาล รัฐสภา องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระจากการควบคุมหรือกำกับของฝ่ายบริหารที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๗) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

"ผู้กล่าวหา" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้พบเห็นการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้กล่าวหาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

"ผู้ถูกกล่าวหา" หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐว่าได้กระทำการทุจริตในภาครัฐอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย

"ไต่สวนข้อเท็จจริง" หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐด้วย

"พนักงาน ป.ป.ท." หมายความว่า เลขาธิการ รองเลขาธิการ และผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าหัวหน้างานหรือเทียบเท่าให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าหน้าที่ ป.ป.ท." หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานราชการให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

"รองเลขาธิการ" หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีอำนาจออกระเบียบและประกาศกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เรียกโดยย่อว่า "คณะกรรมการ ป.ป.ท." ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการและมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๖ กรรมการต้อง

(ก) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๒) มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) มีสัญชาติไทย

(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๕) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ผู้พิพากษาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา หรือรับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจบริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๒) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๓) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๕) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ หรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๗ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๓) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เว้นแต่ในฐานะเป็นกรรมการในคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ในการแต่งตั้งกรรมการ คณะรัฐมนตรีจะเสนอบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ได้ แต่เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้ว คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวได้เมื่อบุคคลนั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๔) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอบุคคลเข้ามาใหม่แทนเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

มาตรา ๘ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๔) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือร่ำรวยผิดปกติหรือจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๕) คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) หรือไม่ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมิได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสามคน

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการไปจนกว่าประธานกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๑ ให้ถือว่ากรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๓ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุมให้ประธานกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใดๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๕ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัยหรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกไว้ด้วย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๓) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๕) ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบด้วย

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗ (๔) และ (๕) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้สถาบันการเงิน ส่วนราชการ องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดๆ มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสารหรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อไต่สวนหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการหรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) ขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือสนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐปฏิบัติการตามที่ขอได้ตามสมควรแก่กรณี

คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะแจ้งให้หน่วยงานใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องใด คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมีมติมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมดำเนินการ

ไต่สวนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติรับคำกล่าวหาไว้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้นั้นต่อไปให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจกำหนดให้กรรมการผู้นั้นยุติการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าคำกล่าวหาไม่มีมูลความผิด ให้กรรมการที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นในระหว่างที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่เต็มจำนวน

มาตรา ๒๒ ให้กรรมการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้กรรมการโดยตำแหน่งได้รับเงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้อนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒
การไต่สวนข้อเท็จจริง

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

(๑) เมื่อได้รับการกล่าวหาตามมาตรา ๒๔

(๒) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ

(๓) เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๓๐

(๔) เมื่อได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนด้วย

มาตรา ๒๔ การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐ จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้

ในกรณีที่กล่าวหาด้วยวาจา ให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. บันทึกคำกล่าวหาและจัดให้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหาในบันทึกการกล่าวหานั้นไว้ และในกรณีที่ผู้กล่าวหาไม่ประสงค์จะเปิดเผยตน

ห้ามไม่ให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เปิดเผยชื่อหรือที่อยู่ รวมทั้งหลักฐานอื่นใดที่เป็นการสำแดงตัวของผู้กล่าวหา

ในกรณีที่กล่าวหาเป็นหนังสือ ผู้กล่าวหาจะต้องลงชื่อและที่อยู่ของตน แต่หากผู้กล่าวหาจะไม่ลงชื่อและที่อยู่ของตนต้องระบุพฤติการณ์แห่งการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งถูกกล่าวหาและพยานหลักฐานเบื้องต้นไว้ให้เพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องกล่าวหาที่รับไว้ดังต่อไปนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป

(๑) เรื่องกล่าวหาบุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากระทำความผิดร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) เรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา

ในกรณีเรื่องกล่าวหาตาม (๓) ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะถือสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือจะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับหรือพิจารณาเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาหรือได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว และไม่มีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งคดี

(๓) เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกฟ้องเป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้วโดยไม่มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังไม่ได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี

(๔) เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนถูกกล่าวหาเกินกว่าห้าปี

มาตรา ๒๗ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะไม่รับหรือสั่งจำหน่ายเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือระบุพฤติการณ์แห่งการกระทำที่ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาและเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าไม่ใช่เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๔) เรื่องที่องค์กรบริหารงานบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐกำลังพิจารณาอยู่หรือได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว และไม่มีเหตุแสดงให้เห็นว่าการพิจารณานั้นไม่ชอบ

มาตรา ๒๘ เรื่องใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ไม่รับหรือสั่งจำหน่ายตามมาตรา ๒๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาเห็นสมควรให้แจ้งผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเร็วและแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ท ทราบ

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้เลขาธิการเป็นผู้พิจารณารับหรือไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๗ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ อันเนื่องมาจากการกระทำการทุจริตในภาครัฐ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเสียก่อนและส่งสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะถือว่าสำนวนการสอบสวนดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษและหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกับสำนักงาน โดยกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติต่างๆ รวมถึงการจัดทำสำนวนการสอบสวน การควบคุมตัว การปล่อยชั่วคราว และการดำเนินการอื่นๆ เพื่อถือปฏิบัติร่วมกัน

มาตรา ๓๑ เรื่องที่พนักงานสอบสวนส่งมายังคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๓๐ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไป

(๑) เรื่องที่ไม่ใช่กรณีตามมาตรา ๒๓

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ต้องห้ามมิให้รับหรือพิจารณาตามมาตรา ๒๖ (๑) (๒) และ (๓)

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ต้องห้ามมิให้รับหรือพิจารณาตามมาตรา ๒๖ (๔)

ในกรณีตาม (๑) และ (๓) ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแทนหรือมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและระดับและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่นั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๓๓ เพื่อประสิทธิภาพในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาชนเข้าร่วมในคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

การได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาชนที่จะแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดขึ้นโดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้แทนภาคประชาชนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พักและสิทธิประโยชน์อื่น ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรม โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งบุคคลเป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือคณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย แล้วแต่กรณี

การแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้เป็นอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ในการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา เว้นแต่ในฐานะอื่นที่มิใช่ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดานหรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติ หรือเป็นหุ้นส่วน หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. วินิจฉัยโดยพลัน ในระหว่างที่รอการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท.หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

มาตรา ๓๖ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำประกอบการชี้แจง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการชี้แจงข้อกล่าวหาและการให้ถ้อยคำ ผู้ถูกกล่าวหามีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังการชี้แจงหรือให้ถ้อยคำของตนได้

มาตรา ๓๗ ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหายังอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนข้อเท็จจริง สมควรสั่งพักราชการ พักงานหรือให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหานั้นไว้ก่อน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการสั่งพักราชการ พักงานหรือให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ แล้วแต่กรณีตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหานั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเพื่อพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีวินิจฉัยประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการไปตามคำวินิจฉัยนั้น

ในกรณีที่ผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่มีมูลให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีมติ และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นกลับเข้ารับราชการหรือกลับเข้าทำงานตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. กระทำการใดๆ อันเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญากับผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นให้ถ้อยคำใดๆ ในเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง

ถ้อยคำใดที่ได้มาโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่งไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา ๓๙ เมื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะสั่งให้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐและเป็นกรณีมีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ แล้วแต่กรณี

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวได้กระทำผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและ

เอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๔๐ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องและให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

มาตรา ๔๒ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๑ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือกฎหมายตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๔๑ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๑ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการอนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้มีการดำเนินการที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

มาตรา ๔๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๔๑ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้นๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔๐ เป็นความผิดทางอาญาด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องพร้อมทั้งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง รายงาน เอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป โดยให้ถือว่าการดำเนินการและสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าข้อเท็จจริง รายงาน เอกสาร หรือความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ได้รับยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้พนักงานอัยการแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะร่วมกับอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง แต่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติยืนยันให้ฟ้องให้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย คำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดให้เป็นที่สุด

บทบัญญัติในมาตรานี้ให้นำมาใช้บังคับในกรณีที่พนักงานอัยการยื่นอุทธรณ์ ฎีกา หรือถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา โดยอนุโลม

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและจำเป็นต้องนำตัวผู้ถูกกล่าวหาไปศาลให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามาพบพนักงานอัยการตามเวลาที่กำหนดและในกรณีมีความจำเป็นต้องจับตัวผู้ถูกกล่าวหาให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ผู้ถูกกล่าวหามีภูมิลำเนาหรือที่อยู่เป็นผู้ดำเนินการ และเพื่อการนี้ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดังกล่าว มีอำนาจร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่นั้นให้ออกหมายจับได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเรื่องการจับ การขังและการปล่อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีการจับกุม ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับไปยังศาลแล้วแจ้งให้พนักงานอัยการทราบภายในสี่สิบแปดชั่วโมง

มาตรา ๔๗ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดี โดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหารหรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้

มาตรา ๔๘ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นควรตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา และเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้มาให้ตรวจสอบได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหามิได้เป็นผู้ที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามรายการและภายในเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดได้

ในการไต่สวนตามวรรคหนึ่งหรือในกรณีอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ส่งเรื่องทั้งหมดพร้อมทั้งสำนวนการไต่สวนและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ในกรณีเช่นนั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะถือเอาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยจะไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นมิได้ร่ำรวยผิดปกติหรือมิได้มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ แต่มีกรณีต้องดำเนินการเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะส่งเรื่องคืนให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือจะไต่สวนและชี้มูลตามอำนาจหน้าที่ของตนต่อไปก็ได้

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลนอกจากดำเนินการตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๕ แล้ว หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติ อนุญาตออกเอกสารสิทธิ ให้สิทธิประโยชน์หรือการสั่งการใดๆ แก่บุคคลใดโดยมิชอบ หรืออาจเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนการอนุมัติ อนุญาต ออกเอกสารสิทธิ ให้สิทธิประโยชน์ หรือการสั่งการใดๆ นั้น ต่อไปด้วย

มาตรา ๕๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตในภาครัฐ และคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติรับไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้ แม้ภายหลังเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่นไม่เกินห้าปี นอกจากตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหานั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือวันที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นในกรณีที่มีการกล่าวหาเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่งกระทำการทุจริตในภาครัฐ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญาด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการตามมาตรา ๔๕

หมวด ๓
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

มาตรา ๕๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชา ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยมีเลขาธิการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน โดยมีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ทั้งนี้ ในส่วนของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้เลขาธิการปฏิบัติงานขึ้นตรงต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

(๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๔) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

(๕) จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ใน (๓) ให้สำนักงานหารือและทำความตกลงร่วมกันกับสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๕๒ ให้ผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษดังกล่าว

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจกำหนดเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง โดยมีอัตราเทียบเคียงได้กับตำแหน่งพนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามลำดับ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานอาจจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเบื้องต้นสำหรับผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ หรือข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าคดีใดสมควรให้จัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่บุคคลตามมาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไป หรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาสำหรับบุคคลดังกล่าวด้วย

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

มาตรา ๕๕ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๕๓ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

มาตรา ๕๖ ในกรณีบุคคลตามมาตรา ๕๓ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างยิ่ง และสมควรได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนและระดับตำแหน่งให้แก่บุคคลนั้นเป็นกรณีพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๗ ในกรณีบุคคลตามมาตรา ๕๓ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเมื่อบุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๕๘ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหารายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหารายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นนั้นหากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

หมวด ๔
เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๕๙ ให้สำนักงานจัดทำบัญชีเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. รับไว้พิจารณาและผลการดำเนินการ เพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทราบ เพื่อเป็นการประสานงานตามระยะเวลาวิธีการ และรายการที่ตกลงร่วมกัน

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงาน ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยให้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วยเว้นแต่อำนาจในการจับและคุมขัง ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ดำเนินการ

มาตรา ๖๑ ค่าใช้จ่ายในเรื่องดังต่อไปนี้ รวมทั้งวิธีการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๑) การไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน

(๒) การมาช่วยปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๘ (๔)

(๓) การดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นแก่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานหรือไม่ดำเนินการใดๆ ตามมาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่สั่งตามมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. และมิใช่การกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ กรรมการ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดกระทำการทุจริตในภาครัฐ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๗ ให้กระทรวงยุติธรรม สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างสำนักงาน กรอบอัตรากำลังข้าราชการและพนักงานราชการและกำหนดงบประมาณรวมถึงการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระยะเริ่มแรก การกำหนดโครงสร้าง อัตรากำลังและงบประมาณตามวรรคหนึ่งต้องรองรับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในเขตพื้นที่ตามความจำเป็นและเหมาะสมด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๒๑ ก ๒๔ ม.ค.๕๑)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายสำคัญและเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ยังไม่มีส่วนราชการในส่วนของฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง ทำให้รัฐบาลไม่สามารถกำกับดูแลและผลักดันเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่มีอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก สมควรที่จะมีส่วนราชการในฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านนโยบายดังกล่าว และเป็นศูนย์กลางประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในฝ่ายบริหารสามารถดำเนินการในลักษณะบูรณาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมจากมาตรา ๓๙ ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมาตรา ๑๙ (๕) บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๙ (๕) และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเป็นตำแหน่งที่ต้องเสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ดังนี้

๑) ประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๒) ประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๓) คณะกรรมการธุรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
๕) ผู้ว่าราชการจังหวัด
๖) ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
๗) ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
๘) ผู้บัญชาการ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๙) ผู้บัญชาการ ตำรวจภูธรภาค
๑๐) ผู้บังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๑๑) ผู้บังคับการตำรวจจราจร
๑๒) ผู้บังคับการตำรวจนครบาล
๑๓) ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๑๔) ผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ
๑๕) ผู้บังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน
๑๖) ผู้บังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
๑๗) ผู้บังคับการปราบปราม
๑๘) ผู้บังคับการตำรวจทางหลวง

๑๙) ผู้บังคับการตำรวจรถไฟ
๒๐) ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว
๒๑) ผู้บังคับการตำรวจน้ำ
๒๒) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๓) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์
๒๔) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
๒๕) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
๒๖) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
๒๗) ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
๒๘) ผู้บังคับการอำนวยการ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๒๙) ผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง
๓๐) ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๓๑) ผู้บังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค
๓๒) ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค
๓๓) ผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัด
๓๔) สรรพากรภาค
๓๕) สรรพากรพื้นที่
๓๖) ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค
๓๗) สรรพสามิตพื้นที่
๓๘) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๓๙) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ
๔๐) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๔๑) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าลาดกระบัง
๔๒) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ
๔๓) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง
๔๔) ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาค
๔๕) นายด่านศุลกากร

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญโดยย่อ)

คำวินิจฉัยที่ ที่ ๒/๒๕๔๖ **ลงวันที่** ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย คืออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยแล้ว เป็นอันยุติ หรือไม่

เมื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ แล้ว เห็นได้ว่า มีสาระสำคัญที่แตกต่างกัน คือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช.ในการไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งเน้นการปฏิรูปการเมืองด้วยการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นกลไกในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ เป็นกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวไว้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เป็นกฎหมายทั่วไปที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย

การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติเป็นหลัก และดำเนินการตามกระบวนการที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยการไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถือได้ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติไว้ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น การวินิจฉัยข้อเท็จจริงและการมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง จึงต้องฟังเป็นที่ยุติ

ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่และผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษไล่ออกนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มิได้ตัดสิทธิผู้นั้นในการอุทธรณ์ โดยมาตรา ๙๖ บัญญัติให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๙๓ ใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหานั้น ๆ ก็ได้ ขณะที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มาตรา ๑๒๔ บัญญัติว่า “ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้”

และมาตรา ๑๒๖ บัญญัติว่า "การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง...."

เห็นว่า การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้คำว่า "อุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษ" พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ใช้คำว่า "อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ" การใช้สิทธิอุทธรณ์ของผู้ถูกล่าวหา อันเนื่องมาจากการลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ มิใช่ฐานความผิดจากการสอบสวนวินัยโดยผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเอง และมิใช่กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ การอุทธรณ์จึงต้องอยู่ในขอบเขตที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติไว้โดยมีสิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น อุทธรณ์ได้เฉพาะระดับโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา (ก.พ.) และองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาตามขั้นตอนต่อจากกระบวนการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสมบูรณ์เสร็จสิ้นแล้ว จึงมีอำนาจพิจารณาเฉพาะเรื่องดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามฐานความผิดเดิมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเท่านั้น การที่องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ใช้อำนาจหน้าที่ล่วงล้ำ หรือกระทบกระเทือนอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการเฉพาะ โดยการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงใหม่ แล้วเปลี่ยนฐานความผิดเพื่อกำหนดโทษใหม่ จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่จึงเป็นอันยุติ ดังนั้น องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยยุติแล้ว ให้เป็นประการอื่นได้อีก

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๑๒๑ ก. ๑๕ ธ.ค.๔๖)

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘
เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากได้มี กฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย มีผลใช้บังคับเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ กับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ ใช้บังคับ ประกอบกับข้อความในคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมถึงหัวหน้าหน่วยงานบางระดับที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการกระจายอำนาจการดำเนินการทางวินัย จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๘๙ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักยาม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติขึ้นใหม่ ดังนี้

.....

๑๓. กรณีข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจากต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากผลการสืบสวนหรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดแจ้งว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ได้กระทำผิดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้น โดยไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาหรือผลการ

ชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากภายหลังผลคดีอาญาถึงที่สุดเป็นประการใดหรือได้รับแจ้งผลการพิจารณาจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรณีตามวรรคแรก หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดแจ้ง จะให้รอฟังผลคดีอาญาหรือรอผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

.....

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ
(โกวิท วัฒนะ)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมายเหตุ

คำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ฉบับสมบูรณ์ ปรากฏตามหัวข้อที่ ๑๖ การรายงานและการมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย

ที่ ปช ๐๐๑๙/ว๐๐๑

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง (ตามแนบ)

ด้วยปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าในการพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ดำรงตำแหน่งหรือระดับที่สูงขึ้น หรือการเลื่อนเงินเดือนประจำปี ซึ่งอยู่ในอำนาจและดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย ด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม ผู้บังคับบัญชาบางรายได้นำเอาเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีเรื่องถูกกล่าวหาร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาประกอบการพิจารณาด้วย

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงใคร่ขอชักซ้อมความเข้าใจว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีเรื่องถูกกล่าวหาร้องเรียนอยู่ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนใดหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้พิจารณามีมติวินิจฉัยว่ามีมูลความผิด ย่อมถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นมีความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาร้องเรียน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงไม่ควรนำเหตุนี้ไปเป็นเหตุผลในการพิจารณาปรับย้าย การเลื่อนเงินเดือน การเลื่อนระดับ หรือตำแหน่ง หรือการให้สิทธิประโยชน์อื่นๆ ในทางที่เป็นโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ
อภินันท์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
(นายอภินันท์ อิศรางกูร ณ อยุธยา)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักอำนวยการคณะกรรมการ
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๓๑๖๑-๕ ต่อ ๑๒๑, ๑๒๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๔๒๑

๑๘

ประจำหรือสำรองราชการ

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
หรือส่วนราชการใด หรือสำรองราชการในส่วนราชการใด
พ.ศ.๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๘ ก.ตร.จึงออก กฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร.นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการใด โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม เนื่องจากผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีความจำเป็น และเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ให้สั่งได้ในกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้

(๑) มีเวลารับราชการก่อนครบเกษียณอายุไม่เกินหกเดือน และได้รับอนุมัติจาก ก.ตร.

(๒) ไปปฏิบัติราชการนอกสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือไปราชการต่างประเทศมีกำหนดระยะเวลาเกินหนึ่งปี

(๓) ไปศึกษาหรือฝึกอบรมมีกำหนดระยะเวลาเกินหนึ่งปี

(๔) ไปปฏิบัติงานในส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือในส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีปริมาณงานเพิ่มขึ้น เป็นการชั่วคราวตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

(๕) ได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสที่ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตามระเบียบว่าด้วยการลา

(๖) ได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศตามระเบียบว่าด้วยการลา

(๗) มีการยุบเลิกส่วนราชการหรือยุบเลิกตำแหน่ง และยังแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นมิได้

(๘) มีเหตุความจำเป็นอื่นและได้รับอนุมัติจาก ก.ตร.

ข้อ ๓ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจสำรองราชการในส่วนราชการใด โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิม ให้สั่งได้เมื่อมีเหตุในกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่ความผิดซึ่งถูกฟ้องหรือต้องหาเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ยังไม่ถึงขั้นถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๙๕

(๒) อยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๑

(๓) ประพฤติตนไม่สมควร โดยไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติราชการ ตามระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หรือนโยบายสำคัญที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด อันส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายในหน้าที่ของตำรวจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจที่มีพฤติการณ์ตามข้อ ๓ (๓) ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๖๑ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้นให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๕ วัน โดยหากผลการตรวจสอบรับฟังได้ว่ามีพฤติการณ์ดังกล่าวจริง ให้ดำเนินการสั่งสำรองราชการทุกราย

เมื่อมีคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจสำรองราชการตามวรรคหนึ่งแล้วให้กันตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันกับตำแหน่งเดิมของผู้ที่ถูกสั่งให้สำรองราชการไว้ มีกำหนด ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งสำรองราชการมีผลใช้บังคับ หากผู้ที่ถูกสั่งให้สำรองราชการยังไม่หมดเหตุสำรองราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้พิจารณาแต่งตั้งผู้อื่นไปดำรงตำแหน่งที่กันไว้ได้

ข้อ ๕ วิธีการดำเนินการในระหว่างข้าราชการตำรวจสำรองราชการ และเงื่อนไขการพิจารณาแต่งตั้งภายหลังหมดเหตุสำรองราชการ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร.

ข้อ ๖ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำหรือสำรองราชการ โดยให้ขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม ให้สั่งประจำหรือสำรองราชการได้ในส่วนราชการที่มีอัตราประจำหรือสำรองราชการตามที่ ก.ตร.กำหนด ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดอัตราประจำให้นำอัตราสำรองราชการที่ ก.ตร.กำหนดไว้เดิมมาใช้เป็นอัตราประจำหรืออัตราสำรองราชการแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจตัดโอนอัตราประจำ หรืออัตราสำรองราชการตามที่ ก.ตร. กำหนด จากส่วนราชการหนึ่งไปเพิ่มให้อีกส่วนราชการหนึ่ง ตั้งแต่ระดับกองบังคับการหรือเทียบเท่าขึ้นไปได้

ข้อ ๘ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้บังคับการ และพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป ประจำหรือสำรองราชการในส่วนราชการใด ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

การสั่งให้ข้าราชการตำรวจตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือตำแหน่งเทียบเท่า ประจำหรือสำรองราชการในส่วนราชการใด ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง นับตั้งแต่วันประจำหรือสำรองราชการตามมาตรา ๑๐๔

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือน การรักษาวินัย การออกจากราชการและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ของข้าราชการตำรวจที่ถูกสั่งให้ประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือส่วนราชการใดหรือสำรองราชการในส่วนราชการใดตามกฎ ก.ตร.นี้ ให้ถือเสมือนว่าข้าราชการตำรวจดังกล่าวดำรงตำแหน่งระดับเดิม

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่หมดความจำเป็นในการให้ข้าราชการตำรวจประจำ หรือหมดเหตุในการให้ข้าราชการตำรวจสำรองราชการ และได้ดำเนินการตามเงื่อนไขที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ตามข้อ ๕ แล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ดำเนินการแต่งตั้งในโอกาสแรกที่มีตำแหน่งว่างและเหมาะสมดังนี้

(๑) กรณีถูกสั่งประจำให้แต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งเดิม

(๒) กรณีถูกสำรองราชการ ให้แต่งตั้งไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าตำแหน่งเดิม แต่ถ้าจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าหรือสูงกว่าตำแหน่งเดิมให้เสนอ ก.ตร.เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

ข้อ ๑๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดถูกสั่งให้ประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือส่วนราชการใด หรือสำรองราชการส่วนราชการใด ก่อนวันที่ กฎ ก.ตร.ฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ถูกสั่งให้ประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือส่วนราชการใด หรือสำรองราชการส่วนราชการใด ตาม กฎ ก.ตร.ฉบับนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๘

พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์
(ชิดชัย วรรณสถิตย์)
รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔๒ก ๒๘ พ.ค. ๔๘)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๙๖๗

ที่ ๐๐๓๙.๒๓/๑๐๘ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง แจ้งมติ ก.ตร. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

เรียน จตช., รอง ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผู้ช่วย ผบ.ตร., รอง จตช.(สบ ๙) หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช.หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อ ๒๑ ม.ค.๒๕๕๒ ได้มีมติอนุมัติในหลักการให้ข้าราชการตำรวจที่มีกรณีถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก หรือให้ออกไว้ก่อน และต่อมาได้รับการพิจารณาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ตร.(โดย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ และ อ.ก.ตร.วินัย) หรือศาลปกครอง หรือโดยผลของกฎหมายให้กลับเข้ารับราชการ หรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม ให้ใช้วิธีการสั่งให้ประจำส่วนราชการได้ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยถือเป็นกรณีมีเหตุความจำเป็นและได้รับอนุมัติจาก ก.ตร. ตามข้อ ๒(๘) แห่ง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือส่วนราชการใดหรือสำรองราชการในส่วนราชการใด พ.ศ.๒๕๔๘ และเมื่อมีคำสั่งให้ประจำส่วนราชการแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.ตร.ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันมีคำสั่ง ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขให้พิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเข้าดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติราชการตามปกติในโอกาสแรกที่มีตำแหน่งว่าง แต่ต้องไม่เกิน ๖ เดือน นับแต่วันที่มีคำสั่งให้ประจำ ถ้าครบ ๖ เดือนแล้วไม่มีตำแหน่งว่างให้ขอขยายต่อ ก.ตร. ได้อีกแต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑ ปี

สง.ก.ตร. จึงขอส่งสำเนามติ ก.ตร.ดังกล่าวมาพร้อมหนังสือนี้ จำนวน ๑ แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ต. วิชาญ ทองประชาญ

(วิชาญ ทองประชาญ)

รอง ผบช.ฯ ปรท.ผบช.สง.ก.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ก.ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๙๘๘
ที่ ๐๐๓๙.๒๒/๓ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๒
เรื่อง แจ้งมติ ก.ตร. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒

เรียน ผบ.ตร. (ผ่าน ผบก.พน.)

ด้วยในการประชุม ก.ตร. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อ ๒๑ ม.ค.๒๕๕๒ มีเรื่องที่เกี่ยวข้องบรรจุอยู่ในวาระการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

วาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา
เรื่องที่ ๔ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำส่วนราชการ

มติที่ประชุม อนุมัติในหลักการให้ข้าราชการตำรวจที่มีกรณีถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก หรือให้ออกไว้ก่อน และต่อมาได้รับการพิจารณาจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ตร. (โดย อ.ก.ตร.อุทธรณ์ และ อ.ก.ตร.วินัย) หรือศาลปกครอง หรือโดยผลของกฎหมายให้กลับเข้ารับราชการ หรือกลับคืนสู่ฐานะเดิม ให้ใช้วิธีการสั่งให้ประจำส่วนราชการได้ ตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ โดยถือเป็นกรณีมีเหตุความจำเป็นและได้รับอนุมัติจาก ก.ตร. ตามข้อ ๒(๘) แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจประจำสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือส่วนราชการใดหรือสำรองราชการในส่วนราชการใด พ.ศ.๒๕๔๘ และเมื่อมีคำสั่งให้ประจำส่วนราชการแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.ตร.ทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีคำสั่ง ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขให้พิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเข้าดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติราชการตามปกติในโอกาสแรกที่มีตำแหน่งว่าง แต่ต้องไม่เกิน ๖ เดือนนับแต่วันที่มีคำสั่งให้ประจำ ถ้าครบ ๖ เดือนแล้วไม่มีตำแหน่งว่างให้ขอขยายต่อ ก.ตร.ได้อีกแต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑ ปี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.ต.ท. อาจิณ โชติวงศ์
(อาจิณ โชติวงศ์)
เลขานุการ ก.ตร.

๑๙

การสั่งให้ออกจากราชการ

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ
กรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๑๐๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนกรณีไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น ให้พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นหลัก และให้ส่วนราชการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๓ การพิจารณาผลการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามข้อ ๒ ให้ผู้บังคับบัญชาประเมินจากผลงานและคุณลักษณะผู้ปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจโดยอนุโลม

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วเห็นว่ามีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดและไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนประจำปีเป็นเวลาติดต่อกันสองครั้งในรอบปีงบประมาณ ให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งผลการประเมินหรือผลการพิจารณาพร้อมเหตุผล และกำหนดให้ผู้นั้นพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองภายในระยะเวลาสามเดือนแต่ไม่เกินหกเดือนหรือตามจำนวนครั้งที่จะกำหนดภายในระยะเวลาดังกล่าวนับแต่วันที่แจ้งผลการประเมินหรือผลการพิจารณาให้ทราบโดยให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอาจพิจารณาแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งอาจคาดหมายได้ว่าจะทำให้ผู้นั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานภายหลังการปรับปรุงตนเองของผู้นั้นอย่างน้อยสองครั้งภายในระยะเวลาห่างเท่าๆ กัน ในการประเมินผลการปฏิบัติงานภายหลังการปรับปรุงตนเองแต่ละครั้งผู้บังคับบัญชาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินการและเสนอความคิดเห็นก็ได้

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานตามกฎ ก.ตร. นี้แล้ว เห็นว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดมีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดแต่ไม่เข้ากรณีตามข้อ ๔ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงตนเองเพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแล้ว ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๔ ได้

ข้อ ๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ให้โอกาสพัฒนาและปรับปรุงตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๔ แล้ว แต่ผลการประเมินยังต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาทำความเห็นเสนอผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เพื่อพิจารณาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๕๙ก ๑๓ ก.ย.๔๗)

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการประเมินผล
การปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ
พ.ศ.๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ จึงออกกฎ ก.ตร.ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ กฎ ก.ตร. นี้ มีหลักการที่จะประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจบนพื้นฐานของผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก

ข้อ ๓ การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการและนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนเงินเดือน

ข้อ ๔ การประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ให้ประเมินจากผลงานและคุณลักษณะผู้ปฏิบัติราชการ ดังนี้

(๑) การประเมินผลงานให้พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(ก) ปริมาณงาน

(ข) คุณภาพของผลงาน

(ค) ความทันเวลา

(ง) ผลลัพธ์ ประโยชน์ในการนำไปใช้และประสิทธิผลของงาน

(จ) การประหยัดทรัพยากรหรือความคุ้มค่าของผลงาน

(๒) การประเมินคุณลักษณะผู้ปฏิบัติราชการ ให้พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(ก) ความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติราชการ

(ข) การรักษาวินัย

(ค) การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการตำรวจ

(ง) ความคิดริเริ่ม การสร้างสรรค์ และงานเชิงรุก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจกำหนดให้มีองค์ประกอบการประเมินอื่นๆ เพิ่มเติม ได้ตามความเหมาะสมของลักษณะภารกิจและสภาพการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ในตำแหน่งต่างๆ โดยให้กำหนดตัวชี้วัดขององค์ประกอบการประเมิน รวมทั้งแบบประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม

ข้อ ๕ ให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับผลการปฏิบัติราชการร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน เช่น แผนงาน โครงการ กิจกรรม หรือผลงานที่กำหนดในการมอบหมายงาน เป็นต้น ทั้งนี้ให้คำนึงถึงข้อตกลงผลการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือภารกิจหลักที่ได้มีการกำหนดไว้ด้วย

ข้อ ๖ ให้ประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการตำรวจ ปีละ ๒ ครั้ง ตามรอบปีงบประมาณ คือ

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ถึง ๓๑ มีนาคม ของปีถัดไป

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึง ๓๐ กันยายน ของปีเดียวกัน

ข้อ ๗ การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ให้มีสัดส่วนคะแนนการประเมินจากผลงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ และแบ่งกลุ่มผลการประเมินไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม เช่น กลุ่มสูงกว่ามาตรฐานกลาง กลุ่มอยู่ในมาตรฐานกลาง และกลุ่มต่ำกว่ามาตรฐานกลาง เป็นต้น โดยให้ผู้บังคับบัญชา จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่มีผลการประเมินไว้ให้ชัดเจนทุกครั้งที่มีการประเมิน

ข้อ ๘ ให้มีการแจ้งการประเมินและผลการประเมิน การเปิดโอกาสให้เข้าพบเพื่อปรึกษาหารือแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและผลการประเมิน การประกาศรายชื่อผู้ที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มสูงกว่ามาตรฐานกลางในที่เปิดเผย

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลการประเมิน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้รับการประเมินที่เห็นว่า ผลการประเมินของตนไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๐ เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลการปฏิบัติราชการแต่ละครั้งแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ประเมินนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้รับการประเมินเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติราชการให้มีสมรรถนะและผลสัมฤทธิ์ของงานดียิ่งขึ้น

ข้อ ๑๑ ให้มีระบบการจัดเก็บผลการประเมิน เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ข้อ ๑๒ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการกำหนดรายละเอียด วิธีการ เพื่อถือปฏิบัติตาม กฎ ก.ตร. นี้ รวมทั้ง การปรับปรุงและพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ภารกิจและลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง และมีอำนาจในการวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับข้าราชการตำรวจ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
(ชวลิต ยงใจยุทธ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๓๓ก ๑๖ ก.ค. ๔๗)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศปก.ลต.ตร. โทร. ๐ ๒๖๑๙ ๗๔๗๒-๓

ที่ ๐๐๕๗.๑ (ศปก.ลต.ตร.)/๔๑ วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง กำชับการวางตัวเป็นกลางของข้าราชการตำรวจ

จตช., รอง ผบ.ตร., ที่ปรึกษากฎหมาย (สบ ๑๑) , ผู้ช่วย ผบ.ตร.

ผบช., ผบก. หรือ ตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามที่มี พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทั่วไปในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ นั้น นอกจากข้าราชการตำรวจทุกนายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจการรักษาความสงบการเลือกตั้ง และสนับสนุน คณะกรรมการการเลือกตั้งตามร้องขอ โดยเฉพาะการสนับสนุนในเรื่อง การป้องกันปราบปรามการทุจริตเลือกตั้ง ในทุกเขตเลือกตั้ง จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความไว้วางใจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการป้องกันปราบปรามการทุจริต แต่ขณะเดียวกันกลับมีข้าราชการตำรวจบางนาย ประพฤติตนในลักษณะไม่เป็นกลางทางการเมือง ถูกร้องเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงขอกำชับและให้แนวทางในการวางตัวเป็นกลางทางการเมืองดังนี้

๑. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่ปฏิบัติการใด ๆ ทั้งในทางส่วนตัวและราชการ โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดโดยเด็ดขาด

๒. การวางตัวเป็นกลางนั้น มิได้หมายความว่าข้าราชการตำรวจจะเพิกเฉยไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหรือลงประชามติ แต่หมายถึง การไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือมีพฤติการณ์ใน ทางส่วนตัวเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้สมัครคนใดหรือพรรคการเมืองใด โดยเฉพาะเจาะจงทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอาจเสียความเที่ยงธรรมได้ นอกจากการไม่สนับสนุนผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดดังกล่าวข้างต้น ในทางกลับกันจะต้องไม่กีดกันหรือกลั่นแกล้งใส่ร้ายป้ายสี ตำหนิติเตียน ทับถม หรือให้ร้ายผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดให้ได้รับความเสียหายอีกด้วย

๓. ข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางการเมือง จะต้องแยกแยะระหว่างหน้าที่การรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของตำรวจ ไม่ใช่หน้าที่ในการช่วยบุคคลดังกล่าวหาเสียง ซึ่งจะเสียความเป็นกลางทางการเมือง และสำหรับผู้ที่มีญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเป็นผู้สมัครหรือผู้สนับสนุนผู้สมัคร ขอให้แบ่งแยกระหว่างความเป็นญาติกับความเป็นกลางทางการเมืองให้ถูกต้อง

๔. ให้ข้าราชการตำรวจทุกระดับให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินการเลือกตั้ง และไปใช้สิทธิเลือกตั้งและลงประชามติให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งให้คำแนะนำชักชวนบุคคลผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในครอบครัว ญาติ มิตรสหาย ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียงกัน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับสอดส่อง ดูแล ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งและการแสดงประชามติอย่างเคร่งครัด ผู้ใดละเลยให้ถือว่ากระทำผิดวินัย

๖. สำหรับมาตรการในการดำเนินการ สำหรับข้าราชการตำรวจที่วางตัวไม่เป็นกลาง ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ การดำเนินการทางปกครอง เมื่อได้รับข้อมูลข่าวสาร ที่พิจารณาได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดมีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง

๖.๑.๑. สั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการในหน่วยอื่นโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมหรือพ้นจากเขตพื้นที่เดิม

๖.๑.๒. สั่งให้ประจำหรือสำรองราชการ

๖.๑.๓. แต่งตั้งโยกย้ายให้พ้นจากตำแหน่งเดิม

๖.๑.๔. ตั้งคณะกรรมการการสอบสวน ฐานประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่อันจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๖.๒ การดำเนินการทางวินัย เมื่อปรากฏผลการสืบสวนข้อเท็จจริงชัดเจนว่า มีพฤติการณ์วางตัวไม่เป็นกลางในการเลือกตั้ง หรือเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติราชการ ให้พิจารณาลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี

๖.๓ การดำเนินการทางกฎหมาย เมื่อพบว่ามีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งหรือกฎหมายอาญา อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกตั้ง ให้ดำเนินคดีอาญาโดยเฉียบขาด และเร่งรัดให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนอย่างรวดเร็ว

เพื่อทราบและแจ้งข้าราชการตำรวจทราบทั่วกัน

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

แนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง

(แนบท้ายหนังสือ สง.ก.ตร.ที่ ๐๐๓๙.๓/๐๖๒๐ ลง ๑๑ มิ.ย.๕๒)

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
..... ๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ..... ๒.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการเป็นเวลาหลายครั้ง โดยไม่มีเหตุอันสมควรและลงโทษไปแล้วแต่ยังไม่เข็ดหลาบ กระทำผิดซ้ำอีก	ให้ออกหย่อนความสามารถ	
..... ๑๑. เกี่ยวกับงานสอบสวน ..... ๑๑.๒ เกียจคร้านทำสำนวนคดีอาญาล่าช้าค้างจำนวนมาก และผู้บังคับบัญชาเร่งรัดแล้วยังไม่ดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา	ให้ออกหย่อนความสามารถ	

หมายเหตุ

แนวทางการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงฉบับสมบูรณ์ ปรากฏตามหัวข้อที่ ๙ ระดับโทษและบางกรณีที่มีการสั่งเป็นการเฉพาะ / ระดับโทษวินัยร้ายแรง ก.ตร.

มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

(แนบท้ายหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๖.๓/ ว ๐๐๙๕ ลง ๓ พ.ย.๕๒)

ความผิด	ระดับโทษ	เหตุผล
.....		
๑๒. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันชู้สาว		
.....		
๑๒.๕ ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในใบสำคัญการหย่าเกี่ยวกับการอุปการะบุตร		
๑๒.๕.๑ ความผิดครั้งแรก	ภาคทัณฑ์	
๑๒.๕.๒ ความผิดครั้งที่สอง ไม่ว่าเป็นการหย่ารายเดียวกันหรือไม่ก็ตาม	กักยาม ๓ วัน	
๑๒.๕.๓ ความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไป	กักยาม ๓ วัน และพิจารณาตั้งกรรมการสอบสวนตาม ม.๑๐๑ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗	

หมายเหตุ

มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฉบับสมบูรณ์ ปรากฏตามหัวข้อที่ ๙ ระดับโทษและบางกรณีที่มีการสั่งเป็นการเฉพาะ / ระดับโทษ ตร.

ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี

ลักษณะที่ ๙

การออกจากราชการ

พ.ศ.๒๕๕๔

ข้อ ๑ การออกจากราชการ วันออกจากราชการ และผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ กฎ ระเบียบ ที่ ก.ตร. กำหนด

เมื่อผู้มีอำนาจได้พิจารณาและมีคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการแล้ว ให้ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวไปยังสำนักงานกำลังพลภายใน ๓ วัน เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารงานบุคคล

ข้อ ๒ การพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนเนื่องจากสาเหตุเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ หรือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเพราะมีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่ กฎ ก.ตร. กำหนด ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงทุกราย

ข้อ ๓ การสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ออกจากราชการเนื่องจากสาเหตุตามข้อ ๒ ให้สั่งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๓.๑ แพทย์ไม่สามารถยืนยันได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปได้หรือไม่ อย่างไร และหรือหากให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปแล้วอาจเกิดความเสียหายหรือไม่ อย่างไร

๓.๒ ข้าราชการตำรวจผู้ใดลาป่วยบ่อยครั้งโดยจะมีใบรับรองแพทย์หรือไม่ก็ตาม เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยสม่ำเสมอ และผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่าหากให้รับราชการต่อไปอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่การปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๔ การพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนกรณีสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๔.๑ ข้าราชการตำรวจผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้นจะต้องสมัครใจไปปฏิบัติงานใด ๆ นั้นเอง มิใช่เป็นกรณีทางราชการสั่งให้ไปตามความจำเป็นหรือเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๔.๒ เป็นการปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งมิใช่งานราชการ เช่น งานเอกชน รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

๔.๓ ต้องเป็นความประสงค์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและต้องเป็นการไปปฏิบัติงานที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐก็ได้ โดยเมื่อหน่วยต้นสังกัดใดได้รับการประสานจากหน่วยงานซึ่งข้าราชการตำรวจในสังกัดประสงค์จะขอออกจากราชการตามความในข้อนี้ เพื่อไปปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ให้หน่วยต้นสังกัดตรวจสอบรายละเอียดของข้าราชการตำรวจดังกล่าว และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๔.๓.๑ ยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง พร้อมเลขที่ตำแหน่ง ที่ถูกต้อง

๔.๓.๒ ขณะนี้ได้รับอัตราเงินเดือนระดับใด ขั้นใด มีเงินเพิ่มพิเศษอื่นหรือไม่ อย่างไร

๔.๓.๓ มีคุณวุฒิใด จากสถานศึกษาใด

๔.๓.๔ มีความประพฤติ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติราชการเป็นประการใด มีความสามารถพิเศษหรือไม่ อย่างไร

๔.๓.๕ เคยหรืออยู่ระหว่างต้องโทษหรือต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องในคดีอาญา หรือคดีแพ่ง หรือถูกดำเนินการทางวินัยหรือไม่ อย่างไร

๔.๓.๖ มีหนี้สินหรือข้อผูกพัน หรือมีเงื่อนไขที่ต้องอยู่ปฏิบัติราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือไม่ อย่างไร

๔.๓.๗ เจ้าตัวสมัครใจหรือไม่

๔.๓.๘ หน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงาน ต้องการรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงานเมื่อใด

๔.๓.๙ การไปปฏิบัติงานดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงานอย่างไร แล้วส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดตามข้อ ๔.๓.๑ - ๔.๓.๘ และหลักฐานการประสานงานกับหน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดไปปฏิบัติงานเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ เพื่อประกอบการพิจารณาเป็นรายกรณีไปด้วย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๔๖๒-๓

ที่ ๐๐๐๔.๑๕/๗๑๘๕ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการตาม มาตรา ๑๐๐(๒) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

เรียน ผบช. หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร. ได้มีบันทึก ลง ๑๔ ส.ค.๒๕๕๐ ท้ายหนังสือ กพ. ที่ ๐๐๐๔.๑๕/๗๐๗๙ ลง ๙ ส.ค.๒๕๕๐ ให้ กพ. แจ้งเวียนแนวทางที่ ตร. กำหนดเกี่ยวกับการพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนกรณีสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการตามมาตรา ๑๐๐(๒) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้นจะต้องสมัครใจไปปฏิบัติงานใด ๆ นั้นเอง มิใช่เป็นกรณีทางราชการสั่งให้ไปตามความจำเป็นหรือเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ

๒. เป็นการปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งมิใช่งานราชการ เช่น งานเอกชน รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

๓. ต้องเป็นความประสงค์ของ ตร. และต้องเป็นการไปปฏิบัติงานที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการด้วย ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์แก่ ตร. รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้การพิจารณาสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการในกรณีนี้ ก่อนที่หน่วยจะมีคำสั่งให้ออกจากราชการหน่วยต้นสังกัดจะต้องเสนอ ตร. (ผ่าน กพ.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบว่าการสั่งให้ไปปฏิบัติราชการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่ ตร. หรือไม่ เป็นรายกรณีไป โดยเมื่อหน่วยต้นสังกัดใดได้รับการประสานจากหน่วยงานซึ่งข้าราชการตำรวจในสังกัดประสงค์จะขอออกจากราชการตามมาตรา ๑๐๐(๒) แห่ง พ.ร.บ. ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ให้หน่วยต้นสังกัดตรวจสอบรายละเอียดของข้าราชการตำรวจดังกล่าวและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๓.๑ ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง พร้อมเลขที่ตำแหน่งที่ถูกต้อง

๓.๒ ขณะนี้ได้รับเงินเดือนระดับใด ขั้นใด มีเงินเพิ่มพิเศษอื่นหรือไม่ อย่างไร

๓.๓ มีวุฒิใด จากสถาบันการศึกษาใด

๓.๔ มีความประพฤติ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติราชการเป็นประการใด มีความสามารถพิเศษอย่างไรหรือไม่

๓.๕ เคยหรืออยู่ระหว่างต้องโทษ หรือต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องในคดีแพ่ง หรือถูกดำเนินการทางวินัยหรือไม่ อย่างไร

๓.๖ มีหนี้สินหรือข้อผูกพัน หรือมีเงื่อนไขที่ต้องอยู่ปฏิบัติราชการใน ตร. หรือไม่ อย่างไร

๓.๗ เจ้าตัวสมัครใจหรือไม่ อย่างไร

๓.๘ หน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงานต้องการรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงานเมื่อใด

๓.๙ การไปปฏิบัติงานดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ตร. หรือหน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติงานอย่างไร

แล้วส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดตามข้อ ๓.๑ - ๓.๙ และหลักฐานการประสานงานกับหน่วยงานที่ประสงค์จะรับตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดไปปฏิบัติงานเสนอไปยัง ตร. (ผ่าน กพ.) เพื่อประกอบการพิจารณาเป็นรายกรณีไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติตามที่ ตร. สั่งการข้างต้นต่อไป

พล.ต.ต. ชัยยง กีรติขจร

(ชัยยง กีรติขจร)

ผบก.กพ.

๒๐

การควบคุม เสริมสร้าง ความประพฤติและวินัย

คำสั่งกรมตำรวจ
ที่ ๑๒๑๒ / ๒๕๓๗
เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติ
และวินัยข้าราชการตำรวจ

ข้าราชการตำรวจมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยภายในราชอาณาจักร เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน รักษากฎหมายเกี่ยวแก่การกระทำผิดในทางอาญา และ ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ จึงต้องยึดถือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ตลอดจนแบบแผนธรรมเนียมเป็นหลักสำคัญ

ปัจจุบันมีข้าราชการตำรวจบางคนประพฤติตนหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่ยึดถือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผนธรรมเนียม เป็นเหตุให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชน เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของกรมตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยส่วนรวม ประชาชนขาดความเลื่อมใสศรัทธา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจ

ความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดของข้าราชการตำรวจไม่กวดขัน กำกับ ดูแล สอดส่องความประพฤติ และพฤติกรรมของข้าราชการตำรวจภายใต้การปกครองบังคับบัญชา ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผนธรรมเนียมของทางราชการอย่างสม่ำเสมอโดยใกล้ชิด กรมตำรวจมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องสร้างขวัญ กำลังใจ ความสามัคคี ภาพลักษณ์ของกรมตำรวจให้ดีขึ้น และสร้างความเชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน เพื่อให้ยอมรับว่าข้าราชการตำรวจเป็นมิตรที่ดีของประชาชน เป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริง จึงเห็นสมควรปรับปรุงมาตรการควบคุม และเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจังโดย

ให้ยกเลิกคำสั่งกรมตำรวจดังต่อไปนี้

- คำสั่งกรมตำรวจที่ ๔๕๕/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๘ เรื่อง มาตรการควบคุมความประพฤติ และกวดขันระเบียบวินัยข้าราชการตำรวจ
- คำสั่งกรมตำรวจที่ ๘๗๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๑ เรื่อง กวดขันการรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

- คำสั่งกรมตำรวจที่ ๑๓๗๐/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๒ เรื่อง มาตรการควบคุมความประพฤติของข้าราชการตำรวจ

- คำสั่งกรมตำรวจที่ ๗๑๘/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมความประพฤติและกวดขันระเบียบวินัยข้าราชการตำรวจ

ให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติ และวินัยข้าราชการตำรวจดังต่อไปนี้

๑. หลักการ

๑.๑ ข้าราชการตำรวจจักต้องเป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมแก่หน้าที่ในฐานะเป็นผู้รักษากฎหมาย ต้องรักษาวินัยตามระเบียบแบบแผนของกรมตำรวจโดยเคร่งครัด ต้องถือปฏิบัติตามคุณธรรมตำรวจ ค่านิยมของตำรวจ อุดมคติของตำรวจ หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจ และข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจ ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งกรมตำรวจที่ ๑๓๘๘/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๒๕

๑.๒ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดังนี้

๑.๒.๑ เสริมสร้างและพัฒนา ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนา ทัศนคติ จิตสำนึกและพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ที่มีวินัย

๑.๒.๒ ป้องกัน มิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์ขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณี และต้องกวดขัน ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพเป็นผลดีต่อทางราชการ

๑.๒.๓ ดำเนินการทางวินัย แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทันที เมื่อปรากฏกรณีมีมูลควรกล่าวหาว่าผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว

กรณีข้าราชการตำรวจถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกกลั่นแกล้งกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาจักต้องดำเนินการทางวินัยและทางคดีอาญาตามกฎหมาย ระเบียบ โดยเฉียบขาด รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

๑.๒.๔ ปกครองดูแล ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรมเสมอหน้ากัน ในการพิจารณาบำเหน็จความชอบและการแต่งตั้งโยกย้ายต้องพิจารณาดำเนินการด้วยความเป็นธรรมตามกฎเกณฑ์ของกรมตำรวจโดยเคร่งครัด

๒. มาตรการควบคุม

๒.๑ หน่วยงานที่มีผู้บังคับบัญชาระดับรองหรือผู้ช่วย ให้หัวหน้าหน่วยงานมอบหมายการปกครองบังคับบัญชาให้ผู้บังคับบัญชาระดับรอง หรือ ผู้ช่วยรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในการปกครองหรือกวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้แจ้งชัด เพื่อผู้บังคับบัญชาระดับรองหรือผู้ช่วย จะได้

ร่วมกัน กวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยนั้นๆ อย่างทั่วถึง โดยหัวหน้าหน่วยงานผู้มอบหมายต้องร่วมรับผิดชอบ กวดขัน ควบคุม กำกับดูแลกับผู้บังคับบัญชาระดับรองหรือผู้ช่วยอย่างใกล้ชิดด้วย

การมอบหมายการปกครองบังคับบัญชาดังกล่าวข้างต้น ให้ทำเป็นคำสั่งระบุให้ชัดเจนว่าผู้บังคับบัญชาคนใด รับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดบ้างลดหลั่นกันลงไป

๒.๒ เมื่อทราบหรือพบว่า ผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดทางอาญาหรือวินัยหรือมีพฤติการณ์ที่ไม่เหมาะสมหรืออันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต้องรีบดำเนินการแก้ไข หากเป็นกรณีที่กระทำผิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผน ธรรมเนียม ต้องรีบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเฉียบขาดทันที และทันต่อเหตุการณ์

๒.๓ ผู้บังคับบัญชาที่ละเลย นอกจากจะต้องถูกพิจารณาความบกพร่อง ถูกงดการขอเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนประจำปี หรือถูกงดบำเหน็จความชอบ และงดการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในรอบปีแล้ว ให้พิจารณาแต่งตั้งปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ หรือเปลี่ยนแปลงหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในโอกาสแรกตามควรแก่กรณีอีกส่วนหนึ่งด้วย

๒.๔ เมื่อมีกรณีที่จะต้องพิจารณาข้อบกพร่อง หรือพิจารณาทัณฑ์แก่ผู้บังคับบัญชาที่ละเลย ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๔.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดดำเนินการพิจารณาข้อบกพร่องและรายงานผลการดำเนินการในเบื้องต้น โดยใช้เครื่องมือสื่อสารที่รวดเร็วที่สุดไปให้กรมตำรวจทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง แล้วให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน ๓ วัน นับแต่วันพบข้อบกพร่อง

๒.๔.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๔.๑ กำกับดูแลการปฏิบัติและติดตามผลเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด และรายงานผลการดำเนินการให้กรมตำรวจทราบ

๒.๔.๓ กรณีที่ตรวจพบว่าผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๔.๑ มิได้ดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๔.๒ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และพิจารณาข้อบกพร่องของผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๔.๑ แล้วรายงานผลให้กรมตำรวจทราบ

๒.๔.๔ กรณีกรมตำรวจพบว่าผู้บังคับบัญชาตามที่กล่าวตาม ข้อ ๒.๔.๑, ๒.๔.๒ และ ๒.๔.๓ มิได้ดำเนินการตามคำสั่งนี้ กรมตำรวจจะพิจารณาข้อบกพร่องผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบทุกระดับตามควรแก่กรณี

๒.๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใด ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องหน้าที่ราชการอยู่เสมอ หรือหย่อนความสามารถด้วยเหตุใด แต่พฤติการณ์การกระทำดังกล่าว ยังไม่ถึงขั้นที่จะดำเนินการลงโทษทางวินัยหรือทางอาญาหรือดำเนินการตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาดำเนินการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการส่งตัวข้าราชการตำรวจผู้นั้นไปเข้ารับการอบรม หรือจัดให้มีการอบรม เพื่อเสริมสร้างฟื้นฟู

จิตใจและพัฒนา ทัศนคติ จิตสำนึกและพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่มีวินัย หากข้าราชการตำรวจผู้รับการฝึกอบรมดังกล่าว ยังไม่ประพฤติและปฏิบัติตนให้ดีขึ้น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ หรือตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำสั่งที่กำหนดไว้โดยเฉียบขาด

๓. มาตรการเสริมสร้าง

กรมตำรวจและหน่วยงานในสังกัดกรมตำรวจ จัดให้มีการคัดเลือกข้าราชการตำรวจผู้มีความประพฤติและวินัยดีเด่น โดยประกาศยกย่องเกียรติคุณและมอบรางวัลเชิดชูเกียรติให้ปรากฏเป็นประจำทุกปีเพื่อเป็นการยกย่องส่งเสริมและจูงใจ ให้ข้าราชการตำรวจได้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง แบบแผน ธรรมเนียมที่ดีและเป็นผู้รักษาวินัยดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการตำรวจอื่นๆ

๔. ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา

๔.๑ ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามหลักการ ตามข้อ ๑.๑ และปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาบกพร่องต่อหน้าที่ตามข้อ ๑.๒ และหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมข้อ ๒ หรือมาตรการเสริมสร้างข้อ ๓ จักต้องถูกพิจารณาทัณฑ์ทางวินัยตามควรแก่กรณี

๔.๒ กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถึงขั้นมีการตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือถูกฟ้อง หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ยกเว้นความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ หากปรากฏว่า ผู้บังคับบัญชาพึงรู้ หรือมีเหตุอันควรรู้ และสามารถแก้ไขป้องกันได้แต่ไม่ดำเนินการแก้ไขป้องกัน หรือ ปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ให้งดการขอเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษเกิน ๑ ขั้น และงดการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในรอบปีนั้นแก่ผู้บังคับบัญชาผู้ใกล้ชิดและผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชา

๔.๓ กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาถูกกล่าวหา ถูกฟ้อง หรือต้องหา ตามข้อ ๔.๒ โดยปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาผู้ใดมีพฤติการณ์รู้เห็นหรือสนับสนุน แต่ไม่มีพยานหลักฐานพอที่จะดำเนินการทางวินัยและอาญาได้ ให้พิจารณางดบำเหน็จความชอบประจำปีแก่ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นตามความในข้อ ๓ วรรคสามแห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความใน พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ และให้งดการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นในปีนั้น

๕. การรายงานและการติดตามประเมินผล

๕.๑ ให้ผู้บังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่ออกตรวจราชการ ตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๒ ประเภทการบริหาร ลักษณะที่ ๕๖ เป็นผู้ตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการแห่งคำสั่งนี้ว่า มีการดำเนินการ, การปฏิบัติ, ตลอดจนผลการพิจารณาดำเนินการตามคำสั่งนี้ หรือไม่อย่างใด

๕.๒ ให้จเรตำรวจ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีเล่ม ๒ ประเภทการบริหาร ลักษณะที่ ๕๖ ข้อ๕ เป็นผู้ตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติตามข้อ ๕.๑

๕.๓ ให้สำนักงานจเรตำรวจเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ในการตรวจสอบและรับรายงานการปฏิบัติจากหน่วยต่างๆ และทำการประเมินผล ทั้งที่จเรตำรวจตรวจสอบเองและที่หน่วยต่างๆ รายงานมาเสนอกรมตำรวจทราบทุกระยะ ๓ เดือน โดยให้สำนักจเรตำรวจกำหนด รูปแบบรายงานแจ้งให้หน่วยต่างๆ ถือปฏิบัติโดยด่วน และให้เริ่มรายงานผลตามคำสั่งนี้ ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๓๘ เป็นต้นไป สำหรับปี ๒๕๓๗ ให้หน่วยรายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งนี้ ระหว่างเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๓๘

อนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ตามมาตรการนี้ และให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง กรมตำรวจจะได้แต่งตั้งให้มีคณะกรรมการควบคุมความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจทั้งในระดับกรมตำรวจ ภาค กองบัญชาการ กองบังคับการ และจังหวัด เพื่อให้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบติดตามผลและพิจารณากลั่นกรองการดำเนินการ ของทุกหน่วยเสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งการตามหน้าที่อีกส่วนหนึ่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗

พลตำรวจเอก พจน์ บุณยะจินดา

(พจน์ บุณยะจินดา)

อธิบดีกรมตำรวจ

คำสั่งกรมตำรวจ
ที่ ๑๓๓๒/๒๕๔๐
เรื่อง แก้ไขคำสั่งกรมตำรวจ

ตามคำสั่งกรมตำรวจที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ ได้กำหนดมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากในข้อ ๔.๓ ของคำสั่งกรมตำรวจดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณางดบำเหน็จความชอบประจำปี แก่ผู้บังคับบัญชาตามความในข้อ ๓ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๒๑ ว่าด้วยการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือน ซึ่งปัจจุบันกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้ว ดังนั้น จึงให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๔.๓ ของคำสั่งกรมตำรวจที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ เสียทั้งหมดแล้วใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๔.๓ กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาถูกกล่าวหา ถูกฟ้อง หรือต้องหา ตามข้อ ๔.๒ โดยปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาผู้ใดมีพฤติการณ์รู้เห็นหรือสนับสนุน แต่ไม่มีพยานหลักฐานพอที่จะดำเนินการทางวินัยและอาญาได้ ให้พิจารณางดบำเหน็จความชอบประจำปี และให้งดการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นแก่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวในปีนั้น"

ส่วนข้อความอื่นนอกนั้นให้เป็นไปตามคำสั่งเดิม

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๐

พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก
(ประชา พรหมนอก)
อธิบดีกรมตำรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/๐๓ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง มาตรการควบคุม กำกับ ดูแลและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยผู้ใต้บังคับบัญชา

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

เนื่องจากที่ผ่านมามีข้าราชการตำรวจกระทำผิดเป็นจำนวนมากปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและข้าราชการตำรวจโดยรวม แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชายังไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งในการควบคุมเสริมสร้างความประพฤติและวินัยผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด จึงกำชับการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ผู้บังคับบัญชาต้องกวดขัน กำกับ ดูแล เอาใจใส่ เสริมสร้างความประพฤติและวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ และคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ เรื่องมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ อย่างเคร่งครัด

๒. การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๐ โดยมีแนวทางปฏิบัติตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๖๔ ลง ๒๗ ก.ค.๕๔ และหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๓๕ ลง ๒๗ มี.ค.๕๕ เช่น หน่วยต้องจัดให้มีสถิติข้าราชการตำรวจที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยแยกตามข้อกล่าวหา ต้องจัดให้มีการอบรมข้าราชการตำรวจให้ทราบข้อห้าม ข้อปฏิบัติต่างๆ ต้องจัดให้มีการอบรมความรู้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านวินัย เป็นต้น

๓. การจัดทำคำสั่งมอบหมายการปกครองบังคับบัญชาของหัวหน้าหน่วยงานตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ ต้องชัดเจนและเป็นปัจจุบัน โดยพิจารณา ให้มีการควบคุม กำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยอย่างทั่วถึงลดหลั่นกันลงไป ในแต่ละกลุ่มให้มีจำนวนไม่มากเกินไปประมาณ ๔-๕ คน

๔. ผู้บังคับบัญชาต้องจัดประชุมอบรมผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยตนเองให้สม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อให้ทราบถึงข้อห้ามและข้อปฏิบัติ กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ซึ่งหากฝ่าฝืนจะเป็นความผิดวินัย และต้องทำบันทึกการประชุมอบรมชี้แจงในแต่ละครั้งด้วยตนเองเป็นหลักฐานในสมุดที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบ

๕. กรณีที่ข้าราชการตำรวจต้องหาคดียาเสพติดทุกเรื่อง โดยเฉพาะคดีเสพยาเสพติดหรือคดีจำหน่ายยาเสพติด ให้พิจารณาถึงพฤติการณ์ก่อนถูกจับกุมด้วยว่า ผู้บังคับบัญชาควรรู้หรือทราบพฤติการณ์มาก่อนหรือไม่ และได้มีการกวดขัน ควบคุม กำกับ ดูแลความประพฤติของผู้ใต้บังคับบัญชามากน้อยเพียงใด เนื่องจากผู้ติดยาเสพติดหรือจำหน่ายยาเสพติดน่าจะมีพฤติการณ์มาก่อนที่จะถูกจับกุม การที่ผู้บังคับบัญชาอ้างเหตุเพียงว่าได้ประชุมชี้แจงอบรมแล้วนั้น ยังไม่พอฟังได้ว่าไม่บกพร่อง ทั้งนี้ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๔๒/๗๓๗๗ ลง ๔ ก.ย.๔๓

๖. ผู้บังคับบัญชาควรสอดส่องผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีทรัพย์สินเกินฐานะและมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ หากมีกรณีกระทำผิดอาญาหรือวินัยแล้วให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยความรวดเร็วเฉียบขาด ทั้งนี้เพื่อขจัดโอกาสการกระทำผิดในทางที่ร้ายแรงขึ้น

๗. การละทิ้งหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจ เป็นกรณีความผิดวินัยที่เกิดขึ้นมากสุด เมื่อข้าราชการตำรวจไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้บังคับบัญชาต้องเอาใจใส่ รีบดำเนินการตรวจสอบหรือติดตามตัวในทันที เพื่อเป็นการขจัดโอกาสกระทำผิดอย่างอื่นในทางที่ร้ายแรงขึ้น

๘. ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ ต้องปรากฏว่าเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพึงรู้หรือมีเหตุอันควรรู้และสามารถแก้ไขป้องกันได้แต่ไม่ดำเนินการแก้ไขป้องกันหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้น โดยพิจารณาโทษผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับตามสมควรแก่เหตุตามหนังสือ ตร. ที่ มท ๐๖๐๔.๔๒/๑๖๕๖๒ ลง ๒ ธ.ค.๔๐ หากผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบใกล้ชิดปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมกำกับดูแล เป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบอย่างต่ำกักยาม ส่วนกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ลงโทษผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบอย่างต่ำภาคทัณฑ์

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและแจ้งข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. อดุลย์ แสงสิงแก้ว
(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)
ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมตำรวจ โทร. ๒๕๑๑๐๖๘ (โทรสาร ๒๕๑๑๐๘๖)

ที่ มท ๐๖๐๔.๔๒/๑๖๕๖๒ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๐

เรื่อง กำชับการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและระเบียบวินัยข้าราชการตำรวจ

ผบช., ผบก.หน่วยขึ้นตรงต่อ ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๓๘๘/๒๕๒๕ ลง ๒๔ ก.ย.๒๕ กำหนดโครงสร้างจริยธรรมตำรวจ และวิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจ และคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ ได้กำหนดมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจให้ข้าราชการตำรวจ และผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากปัจจุบัน ยังคงมีข้าราชการตำรวจที่กระทำผิดทางวินัยและอาญาในลักษณะที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ภาพลักษณ์ของกรมตำรวจอยู่เสมอๆ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยยังไม่ได้ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและละเลยไม่ควบคุม กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด รวมทั้งไม่ได้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยข้าราชการตำรวจดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัดจริงจัง

ดังนั้น เพื่อให้การกวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจได้ผลในทางปฏิบัติสมความมุ่งหมายของกรมตำรวจ ตามที่ได้กำหนดไว้เป็นมาตรการดังกล่าว จึงให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นถือปฏิบัติตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุม และเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจอย่างเคร่งครัดจริงจัง และกระทำอย่างต่อเนื่อง

๒. หากผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบใกล้ชิดปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมกำกับดูแลเป็นเหตุให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงทัณฑ์ผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบอย่างต่ำกักยาม ส่วนกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ลงทัณฑ์ผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบอย่างต่ำภาคทัณฑ์

๓. ให้หน่วยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิด จะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือทราบ โดยระบุตัวผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องรับผิดชอบใกล้ชิดกับข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดในคราวเดียวกับที่มีการรายงานการดำเนินการทางวินัยชั้นต้น พร้อมกับยืนยันให้ปรากฏ

ด้วยว่าได้มีการดำเนินการกับผู้บังคับบัญชาใกล้ชิดกับข้าราชการตำรวจผู้กระทำผิดดังกล่าว ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ ไปแล้วหรือไม่อย่างไร

จึงแจ้งมาให้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก
(ประชา พรหมนอก)
อ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานกำลังพล โทร. ๒๐๕๒๓๗๓

ที่ ๐๖๐๔.๔๑๓/ว๕๙๖๓ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐

เรื่อง ให้กวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

เรียน ผู้ช่วย อ.ตร.(ปป.๑-๕), จตร. , ผบช.น. , ผบช.ก. , ผบช.ตชด. , ผบช.ปส. , ผบช.สตม. , ผบช.ส. และ ผบช.ภ.๑-๙

ด้วย ตร. ได้อนุมัติในหลักการลง ๑๑ ก.ค.๒๕๔๐ ตามเสนอของ รอง อ.ตร.(ปป.) ให้ผู้บังคับบัญชากวดขันความประพฤติและระเบียบวินัย พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกแก่ข้าราชการตำรวจรายละเอียดปรากฏตามนัยหนังสือ สง.รอง อ.ตร.(ปป.) ที่ ๐๖๐๑(ปป.)/๓๘๔ ลง ๙ ก.ค.๒๕๔๐ ที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดถือปฏิบัติตามอนุมัติ ตร. ดังกล่าวต่อไป

พล.ต.ท. สัมฤทธิ์ เภตรา
(สัมฤทธิ์ เภตรา)
ผบช.สกพ.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.รอง อ.ตร.(ปป.) โทร. ๒๕๕๑๙๗๕-๘

ที่ ๐๖๐๑ (ปป.)/๓๘๔ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐

เรื่อง ให้กวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

เรียน อ.ตร.

๑. จากการประชุม เร่งรัดป้องกันปราบปรามอาชญากรรมประจำเดือน ระดับ รอง และผู้ช่วย อ.ตร. ในสายงานป้องกันและปราบปราบอาชญากรรม เมื่อวันที่ ๒๗ มิ.ย.๒๕๔๐ ที่ประชุมได้มีการหารือกันถึงพฤติกรรมของข้าราชการตำรวจในปัจจุบัน ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีตำรวจบางส่วนไม่ประพฤติตนให้อยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของตำรวจมีพฤติการณ์กระทำการเสื่อมเสียมุ่งหาประโยชน์ส่วนตนและบ่อยครั้งที่เป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง พฤติการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เป็นการทำลายภาพพจน์ของกรมตำรวจโดยรวม

๒. จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ที่ประชุมจึงได้พิจารณาว่าควรที่ ตร. จะได้จัดการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยรีบด่วน เพราะหากปล่อยไปโดยไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง จะทำให้ปัญหาลุกลามบานปลายยากที่จะแก้ไข สำหรับการดำเนินการแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่ากรมตำรวจจะต้องกวดขันความประพฤติและระเบียบวินัย พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการตำรวจโดยมีมาตรการดำเนินการดังนี้

๒.๑ ให้ผู้บังคับบัญชา ระดับ หัวหน้าสถานีตำรวจ (ผกก., รองผกก., สว.) หรือหน่วยเทียบเท่า สร้างความใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากขึ้น ด้วยการจัดประชุมผู้ใต้บังคับบัญชาทุกเช้าวันอังคาร เพื่ออบรม ตักเตือน แนะนำ ปลุกจิตสำนึก หรือปลุกเร้าให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรักอาชีพ รักหน่วย รักสถาบันตำรวจ ช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ส่วนรวม ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนของกรมตำรวจ ประพฤติปฏิบัติตนให้ประชาชนเลื่อมใสศรัทธา การประชุมแต่ละครั้งผู้บังคับบัญชาอาจจะหยิบยกเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องมาอบรม เช่น

๒.๑.๑ การแสดงความเคารพระหว่างผู้ใหญ่และผู้น้อย

๒.๑.๒ การแต่งเครื่องแบบ

๒.๑.๓ การพกพาอาวุธปืน

๒.๑.๔ การวางตัวในการปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชน

๒.๑.๕ การให้บริการแก่ประชาชนในหน้าที่ของตำรวจ

๒.๑.๖ การปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต

๒.๑.๗ ความสามัคคี

๒.๑.๘ การรับฟังความต้องการและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

(การดำเนินการดังกล่าวข้างต้น จะบังเกิดผลมากน้อยขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาระดับ หน.สถานี หรือ เทียบเท่าขึ้นไป ถ้าแสดงออกถึงความจริงใจ และประพฤติปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีก็น่าจะได้ผล)

๒.๒ ให้หน่วย ระดับ สถานีตำรวจ หรือ หน่วยเทียบเท่า ทำการฝึกวิชาทหารสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนทุกวันศุกร์

๒.๓ ในระดับ สถานีตำรวจ ให้ รอง ผกก. หรือ สว.ผู้ทำหน้าที่ หน.สายงาน ด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และด้านการจราจร ลงปล่อยแถวพร้อมทั้งให้คำแนะนำการปฏิบัติ รวมทั้งการอบรม ตามข้อ ๒.๑ แก่สายตรวจในบังคับบัญชาด้วยตนเอง อย่างน้อยวันละผลัดหมุนเวียนกันไป

๒.๔ ให้ผู้บังคับบัญชา ตาม ๒.๑ และ ๒.๓ ทำการบันทึกแนวทางการชี้แจงในแต่ละครั้งด้วยตนเองให้เป็นหลักฐานในสมุดบันทึกที่จัดทำขึ้นไว้เป็นการเฉพาะ และให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

๒.๕ ให้หน่วยระดับกองบัญชาการ หรือ ภาค และหน่วยระดับกองบังคับการทำการตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติของหน่วยในสังกัดตามสายงานปกติ และให้ จต.ควบคุมการปฏิบัติของทุกหน่วยใน ตร. ด้วยการสุ่มตรวจเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัดอีกทางหนึ่งด้วย

๓. จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกรุณาอนุมัติหลักการตาม ๒ เพื่อแจ้งหน่วยปฏิบัติดำเนินการต่อไป

พล.ต.อ. พรศักดิ์ ดุรงควิบูลย์

(พรศักดิ์ ดุรงควิบูลย์)

รอง อ.ตร.(ปป.)

- อนุมัติหลักการตามเสนอ

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก

(ประชา พรหมนอก)

อ.ตร.

๑๑ ก.ค.๒๕๔๐

ที่ ๐๖๐๑(ปป.)/๔๐๐

ผบช.สกพ.

- แจ้งหน่วยปฏิบัติดำเนินการตามอนุมัติ ตร.
- ให้ควบคุมการปฏิบัติของทุกหน่วยใน ตร. และติดตามรายงานผลการดำเนินการให้ทราบ

(ลงชื่อ) พล.ต.อ. พรศักดิ์ ดุรงควิบูลย์

(พรศักดิ์ ดุรงควิบูลย์)

รอง อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

๑๕ ก.ค.๒๕๔๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๑๖๔๙

ที่ ๐๐๓๒.๖๒๑/ว ๐๒๗ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

เรื่อง ให้กวดขันเกี่ยวกับความประพฤติและระเบียบวินัยของข้าราชการตำรวจ

ผบช.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.

ตามคำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยถือปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจไว้แล้วนั้น

เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธ.ค.๒๕๔๐ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ให้ข้อสังเกตเพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแก้ไขปัญหาการประพฤติตนของข้าราชการตำรวจที่ไม่เหมาะสม เช่น เป็นผู้กระทำผิดเสียเอง หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อให้ภาพพจน์ของตำรวจเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากข้อสังเกตดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอาจมีตำรวจบางนายประพฤติตนไม่อยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของตำรวจ มีพฤติการณ์กระทำการเสื่อมเสียมุ่งหาประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง รวมทั้งวางตัวไม่เป็นกลางเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง พฤติการณ์ดังกล่าวแม้จะเป็นพฤติการณ์ของข้าราชการตำรวจส่วนน้อย แต่ก็ทำให้ประชาชนเสื่อมศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ซึ่งจะเป็นการทำลายภาพพจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้การประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจอยู่ในกรอบระเบียบและวินัยของข้าราชการตำรวจ เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาต่อสาธารณชน จึงให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๒๕๓๗ เรื่อง มาตรการควบคุมและเสริมสร้างความประพฤติและวินัยข้าราชการตำรวจ จัดประชุมหรืออบรมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตักเตือน แนะนำ ปลุกจิตสำนึก หรือปลุกเร้าให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรักอาชีพ รักหน่วย รักสถาบันตำรวจ ช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ส่วนรวม ปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้วางตัวเป็นกลางไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ทั้งนี้ให้ ผู้บังคับบัญชาทำบันทึกการประชุม

หรือการอบรมในแต่ละครั้งไว้เป็นหลักฐาน ให้พร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปด้วย และในการตรวจราชการให้ จต. สุ่มตรวจด้วยว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัดหรือไม่

เพื่อทราบและถือปฏิบัติ

พล.ต.อ. ปทีป ตันประเสริฐ

(ปทีป ตันประเสริฐ)

จตช.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สง.ผบ.ตร. โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๗๒๔

ที่ ๐๐๐๑(ส)/๒๗๕ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง กำชับผู้บังคับบัญชาให้กวดขันดูแลความประพฤติข้าราชการตำรวจในสังกัด

เรียน ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.หน่วยที่สังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย สน.บางพลัด ได้รายงานเหตุคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ที่ ๐๐๑๖.(บก.น.๗)๓/๔๑๖ ลง ๒๕ ม.ค.๕๑ กรณีจับกุมตัว ร.ต.อ.ณัฏฐ์ ชลนิธิวณิชย์ ผบ.มว.ร้อย ตชด.ที่ ๔๒๖ ช่วยราชการ กก.ตชด.๔๑ กับพวกรวม ๑๒ นาย ในข้อหาปล้นทรัพย์โดยมีอาวุธปืน เหตุเกิดระหว่าง ๒๐ ม.ค.๕๑ เวลา ๑๑.๐๐ น. ถึง ๒๒ ม.ค.๕๑ เวลา ๑๗.๐๐ น. และ สภ.เมืองมหาสารคาม ได้รายงานเหตุอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ที่ มค ๐๑๒๙/๓๔ ลง ๒๕ ม.ค.๕๑ กรณี พ.ต.ท.วีรพงศ์ ฉิมคล้าย หน.ชปส. สภ.เมืองมหาสารคาม ได้ทำการจับกุมตัว ส.ต.ท.ศักดิ์ปรีชา แสนศิลา ผบ.หมู่ งานสายตรวจ ๒ กก.๑ บก.ตปพ. บช.น. พร้อมด้วยของกลางยาบ้า จำนวน ๗๓๑ เม็ด โดยกล่าวหาว่ามียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ (ยาบ้า) ไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่าย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ทั้ง ๒ กรณีข้างต้นทาง สง.ผบ.ตร. ได้นำเรียนท่าน ผบ.ตร.ทราบแล้ว และได้สั่งการความว่า

"...กำชับผู้บังคับบัญชาทุกหน่วยในสังกัด ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ลง ๑ ต.ค.๓๗ อย่างเคร่งครัด กวดขันสอดส่องดูแลความประพฤติและพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาในปกครองอย่างใกล้ชิด โดยให้นำระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้องมากำกับดูแลความประพฤติ เช่น การตรวจจำนวนกำลังพลก่อนและหลังจากปฏิบัติงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การลา การเปลี่ยนหรือแทนหน้าที่เวรยาม เป็นต้น ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องเคร่งครัดในการตรวจสอบติดตามความประพฤติผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องสอดส่องดูแลอย่าให้ประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่จะสร้างความเสื่อมเสียให้แก่ สตช. เป็นอันขาด หากพบว่าปล่อยปละละเลยหรือเกิดความเสียหายแก่ สตช. จะพิจารณาดำเนินการลงโทษทางปกครองและทางวินัยอย่างเฉียบขาด นอกจากนี้ขอให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเร่งรัดดำเนินการตามแผนพัฒนา สตช. พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔ ในส่วนของแผนพัฒนาตำรวจและครอบครัวอย่างเร่งด่วนและ

น้อมนำกระแสพระราชดำรัสเกี่ยวกับการครองตน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาอบรมปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างจริงจังและต่อเนื่องอีกด้วย...”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

พล.ต.ท. เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน

(เฉลิมเกียรติ ศรีวรขาน)

ผบช.ประจำ สง.ผบ.ตร.(ทนท.หน.ฝอ.ประจำ ผบ.ตร.)

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ และมาตรา ๒๘๐ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๓๑(๒) และมาตรา ๗๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑ ก.ตร.จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ให้ใช้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจท้ายกฎ ก.ตร.นี้ เป็นกรอบแห่งการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๓ ให้ถือว่าประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจท้ายกฎ ก.ตร.นี้ เป็นประมวลจริยธรรมของข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๒๗๙ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ และเป็นจรรยาบรรณของตำรวจตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

ข้อ ๔ ในการพิจารณาสรรหา กลั่นกรอง หรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้ใดรวมทั้งการโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการลงโทษบุคคล ทั้งในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการหรือหน่วยเทียบเท่ากองบัญชาการ กองบังคับการ กองกำกับการ สถานีตำรวจ และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ควรคำนึงถึงพฤติกรรม การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของบุคคลดังกล่าวด้วย

ข้อ ๕ ให้กองบัญชาการศึกษาทำหน้าที่เป็นศูนย์ส่งเสริมจริยธรรมและพัฒนาคุณธรรมของข้าราชการตำรวจ มีหน้าที่กำหนดตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการตำรวจที่ประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ รวมทั้งรณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ กำหนดหลักสูตร พัฒนาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณ รวมทั้งสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมจริยธรรมและจรรยาบรรณของข้าราชการตำรวจให้เทียบเท่าระดับสากล

ตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อประกาศเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการตำรวจที่ประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ รวมทั้งแผนดำเนินงานตามความในวรรคแรกให้กองบัญชาการศึกษาเสนอขอความเห็นชอบตามลำดับชั้น และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ตร. ด้วย

ข้อ ๖ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติประกาศเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการตำรวจในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ประพฤติปฏิบัติดีเยี่ยมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจประจำทุกปี ตามหลักเกณฑ์การประเมินตามข้อ ๕ วรรคสอง

ให้สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการ และหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการประกาศเชิดชูเกียรติหน่วยงานและข้าราชการตำรวจในสังกัดตามความในวรรคแรกโดยอนุโลม

ข้อ ๗ ให้สถาบันการฝึกอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินำประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจไปกำหนดเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของกองบัญชาการศึกษาตามข้อ ๕ วรรคแรก

ข้อ ๘ ให้จเรตำรวจแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ จัดทำคู่มือและคำอธิบายแนวทางการปฏิบัติ และสอดส่องดูแลการรักษาประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจในภาพรวมระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หากจเรตำรวจแห่งชาติพบว่าหน่วยงานตำรวจและหรือข้าราชการตำรวจใดละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือวิชาชีพตำรวจ ให้จเรตำรวจแห่งชาติรายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และแจ้งผู้บังคับบัญชาในระดับกองบัญชาการหรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการสอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หากเห็นสมควรจเรตำรวจแห่งชาติอาจมอบหมายให้รองจเรตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจ หรือรองจเรตำรวจ ไปกำกับและติดตามการสอบข้อเท็จจริงหรือตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่เป็นอิสระจากกองบัญชาการหรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการนั้นก็ได้

ให้จเรตำรวจแห่งชาติจัดให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวรรคหนึ่งในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งประสานกับกองบัญชาการต่าง ๆ จัดตั้งศูนย์ดังกล่าวหรือแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจในระดับกองบัญชาการหรือกองบังคับการตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานทุกระดับมีอำนาจและหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจอย่างเคร่งครัด รวมทั้งสอดส่องดูแลมิให้มีการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม หากพบว่ามีการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม และไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นจงใจละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจพบว่าผู้บังคับบัญชาของตน ข้าราชการตำรวจ หรือหน่วยงานตำรวจใดละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ให้สามารถรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือหน่วยงานที่ตนสังกัดได้อย่างน้อยสามลำดับชั้น และหากผู้บังคับบัญชาที่ตนรายงานมิได้ดำเนินการใด ให้สามารถรายงานถึงจเรตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้

การรายงานตามวรรคแรก ไม่ถือว่าเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยการเสนอแนะของจเรตำรวจแห่งชาติวางระเบียบเกี่ยวกับการรายงานตามวรรคแรกให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่กฎ ก.ตร.นี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๑ ให้จเรตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่เสนอความเห็นต่อ ก.ตร. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจให้เหมาะสมกับกาลเวลาและสถานการณ์

ข้าราชการตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจทุกระดับมีสิทธิและเสรีภาพที่จะเสนอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ หรือเสนอความเห็นในการแก้ไขปรับปรุงประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ โดยส่งข้อเสนอหรือความเห็นดังกล่าวไปยังจเรตำรวจแห่งชาติ

ข้อ ๑๒ ข้าราชการตำรวจซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยวิชาชีพใดซึ่งมีการกำหนดประมวลจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพนั้นไว้เป็นการเฉพาะ ต้องถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมหรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้นด้วย

ก.ตร. อาจให้มีการกำหนดประมวลจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานใดได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๑

สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

นายกรัฐมนตรี / ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๑๐๐ ก ๑๙ ก.ย.๕๑)

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ และมาตรา ๒๘๐ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๓๑ (๒) มาตรา ๗๗ และมติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงแก้ไขปรับปรุงกฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่ง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๒ ให้ใช้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจท้าย กฎ ก.ตร.นี้ เป็นกรอบแห่งการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ มาตรฐานคุณธรรม และอุดมคติของตำรวจ

ส่วนที่ ๒ มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ"

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของข้อ ๘ แห่ง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หากจเรตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่จเรตำรวจแห่งชาติมอบหมาย พบว่าหน่วยงานตำรวจหรือข้าราชการตำรวจใดละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือวิชาชีพตำรวจ ให้จเรตำรวจแห่งชาติรายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และแจ้งผู้บังคับบัญชาในระดับกองบัญชาการหรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการ สอบข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการตาม

อำนาจหน้าที่ หากเห็นสมควรจเรตำรวจแห่งชาติอาจมอบหมายให้ รองจเรตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจ หรือรองจเรตำรวจ ไปกำกับและติดตามการสอบข้อเท็จจริง หรือตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่เป็นอิสระจากกองบัญชาการ หรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการ นั้นก็ได้

ให้จเรตำรวจแห่งชาติ จัดให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวรรคหนึ่งในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งประสานกับกองบัญชาการต่างๆ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง และส่งเสริมจริยธรรมและพัฒนาคุณธรรมของข้าราชการตำรวจตามข้อ ๕ หรือแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณของตำรวจระดับกองบัญชาการหรือกองบังคับการตามความเหมาะสม แล้วแต่กรณี”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้ เป็นวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของข้อ ๙ แห่ง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

“ในการสอดส่องดูแลให้กองบัญชาการ กองบังคับการ สถานีตำรวจ ที่มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจภาคประชาชน จัดให้คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลด้วย

ในกรณีที่มีการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมและอุดมคติของตำรวจในส่วนที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจรวมทั้งวินัยของตำรวจ หากเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่เจตนา และไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อหน่วยงานหรือชื่อเสียงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางการปกครองโดยอบรมชี้แนะแนวทางปฏิบัติ ด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้สำนึกและแก้ไขปรับปรุงตน เมื่อได้อบรมชี้แนะแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาผู้นั้นยังหลีกเลี่ยง หรือขัดขืนไม่ปฏิบัติตามให้ว่ากล่าวตักเตือน

การละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ ของตำรวจในข้อประพฤติปฏิบัติที่เป็นข้อห้ามในการรักษาวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยไปภายในอำนาจหน้าที่

ในการพิจารณาว่าการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนั้น เป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาจากพฤติกรรมของการฝ่าฝืน อายุประวัติและความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณี ผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอันควรนำมาประกอบการพิจารณา โดยพิจารณาจากแนวทางข้างต้นเป็นรายๆไป”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ (แนบท้าย กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑) และให้ใช้ประมวลจริยธรรมและ

จรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๓ (แนบท้าย กฎ ก.ตร. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓)

สำหรับข้อความอื่นนอกจากนี้ คงเป็นไปตามที่กำหนดไว้เดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สุเทพ เทือกสุบรรณ
(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

หมายเหตุ : โดยที่ข้าราชการตำรวจที่มีการกระทำหรือความประพฤติที่ยังไม่ถึงขั้นทำผิดวินัย ประกอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีข้าราชการตำรวจจำนวนมาก จำเป็นต้องกระจายอำนาจ โดยให้จเรตำรวจแห่งชาติสามารถมอบหมายหน่วยงานอื่นสามารถสอดส่องดูแลแทนจเรตำรวจแห่งชาติได้ โดยให้มีศูนย์รับผิดชอบงานของหน่วยงานต่างๆ ด้านจริยธรรม เป็นศูนย์เดียวเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน และต้องการกระจายอำนาจให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลข้าราชการตำรวจ จึงจำเป็นต้องออก กฎ ก.ตร.นี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๑๕ ก ๑๑ มี.ค.๕๔)

ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๓

(แนบท้ายกฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓)

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ และการรักษากฎหมายคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม บริการชุมชนให้เกิดความร่มเย็น ป้องกันและปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย และดำเนินการเพื่อนำผู้กระทำผิดกฎหมายเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และประชาชนมีความศรัทธาเชื่อมั่น จึงจำเป็นต้องกำหนดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เป็นกรอบการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจให้มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีและเป็นมาตรฐาน

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ มาตรฐานคุณธรรม และอุดมคติของตำรวจ เป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งให้ข้าราชการตำรวจอยู่ในกรอบของศีลธรรมและคุณธรรม ขณะเดียวกันก็เป็นแนวทางชี้นำให้ข้าราชการตำรวจบรรลุถึงปณิธานของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์

ส่วนที่ ๒ มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ประกอบด้วย

(๑) มาตรฐานทางจริยธรรมตำรวจ คือ คุณความดีที่เป็นข้อประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเพื่อให้ประชาชนศรัทธา เชื่อมั่นและยอมรับ

(๒) จรรยาบรรณของตำรวจ คือ ประมวลความประพฤติในการปฏิบัติหน้าที่ของวิชาชีพตำรวจที่ข้าราชการตำรวจต้องยึดถือปฏิบัติ เพื่อธำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของข้าราชการตำรวจและวิชาชีพตำรวจ

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจนี้

"การไม่เลือกปฏิบัติ" หมายความว่า การไม่ใช้ความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจส่วนตัวต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อันเนื่องมาจากชาติกำเนิด เพศ ศาสนาหรือความเชื่อ เชื้อชาติ สัญชาติ อายุ การศึกษา ความเห็นทางการเมืองหรือความเห็นอื่น ความนิยมทางเพศส่วนบุคคล ความพิการ สภาพร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม

"ประโยชน์" หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน บริการ ตำแหน่งหน้าที่การงานสิทธิประโยชน์ หรือประโยชน์อื่นใดหรือคำมั่นสัญญาที่จะให้หรือจะได้รับสิ่งดังกล่าวในอนาคตด้วย

"การทารุณหรือทารุณกรรม" หมายความว่า การปฏิบัติหรือกระทำใดๆ ต่อร่างกายหรือจิตใจของ

บุคคล ในลักษณะที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส หรือดูถูกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจต้องเคารพและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจอย่างเคร่งครัด เมื่อตนได้ละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือทันที

หากไม่แน่ใจว่าการที่ตนได้กระทำหรือตัดสินใจ หรือจะกระทำหรือจะตัดสินใจเป็นหรือจะเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจหรือไม่ ให้ข้าราชการตำรวจนั้นปรึกษาหารือผู้บังคับบัญชา หรือปรึกษากับศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำตามกฎ ก.ตร. ข้อ ๘ วรรคสาม

ส่วนที่ ๑

มาตรฐานคุณธรรม และอุดมคติของตำรวจ

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือคุณธรรมสี่ประการตามพระบรมราโชวาทเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งในการประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

(๑) การรักษาความสัจ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

(๒) การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีเท่านั้น

(๓) การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริต ไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

(๔) การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ข้อ ๕ ข้าราชการตำรวจพึงยึดถืออุดมคติของตำรวจ ๙ ประการ เป็นแนวทางชี้นำการประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุถึงปณิธานของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ดังนี้

(๑) เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่

(๒) กรุณาปราณีต่อประชาชน

(๓) อดทนต่อความเจ็บใจ

(๔) ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก

(๕) ไม่มักมากในลาภผล

(๖) มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

(๗) ดำรงตนในยุติธรรม

(๘) กระทำการด้วยปัญญา

(๙) รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

ข้อ ๖ ข้าราชการตำรวจพึงหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเอง ให้ทันโลกทันเหตุการณ์ และมีความชำนาญการในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ รวมทั้งต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ธรรมเนียมการปฏิบัติของส่วนราชการในกระบวนการยุติธรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของตน เพื่อสามารถประสานงานได้อย่างกลมกลืนแนบเนียน และเป็นประโยชน์ต่อราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ

(๑) มาตรฐานทางจริยธรรมของตำรวจ

ข้อ ๗ ข้าราชการตำรวจต้องเคารพ ศรัทธา และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จงรักภักดีและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาท และไม่ยอมให้ผู้ใดล่วงละเมิด

(๒) สนับสนุนการเมืองประชาธิปไตยด้วยศรัทธา มีความเป็นกลางทางการเมืองไม่เป็นผู้บริหารหรือกรรมการพรรคการเมือง และไม่กระทำการใดๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

ข้อ ๘ ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๙ ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน ชุมชน และประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นธรรม

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบกล้าหาญและอดทน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความเต็มใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ ไม่หลีกเลี่ยงหรือปัดความรับผิดชอบ

(๔) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดคุ้มค่าโดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

(๕) รักษาความลับของทางราชการ และความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ กำหนด

ข้อ ๑๐ ข้าราชการตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่น ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษย์สัมพันธ์อันดี และมีความสุภาพอ่อนโยนต่อประชาชนผู้รับบริการ รวมทั้งให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ รวดเร็ว และไม่เลือกปฏิบัติ

(๒) ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ไม่เบียดเบียน ไม่แสดงกริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำ กริยา หรือท่าทาง ที่มีลักษณะหยาบคาย ดูหมิ่นหรือเหยียดหยามประชาชน

(๓) เอื้อเฟื้อ สงเคราะห์ และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุ การละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่

(๔) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่ร้องขอ ต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและไม่ให้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จแก่ประชาชน

ข้อ ๑๑ ข้าราชการตำรวจต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและยึดมั่นในศีลธรรม โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเหนือประโยชน์ส่วนตน ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ของตนไปในทางจูงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของข้าราชการตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลให้การตัดสินใจ การใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้นั้นสูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม

(๓) ไม่รับของขวัญนอกเหนือจากโอกาสและกาลตามประเพณีนิยม และของขวัญนั้นต้องมีมูลค่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกาศกำหนด เว้นแต่ญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูปหรือการให้โดยธรรมจรรยา

(๔) ไม่ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์ของราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตน

(๕) ไม่ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อน หรือเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

(๖) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่ทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อหรูหรา และใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน

ข้อ ๑๒ ข้าราชการตำรวจต้องภาคภูมิใจในวิชาชีพ กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามเพื่อเกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรีของความเป็นตำรวจ ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๒) ไม่สั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติการในสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือขัดต่อคุณธรรมและศีลธรรม

(๓) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ตนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการนี้ให้ทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาผู้สั่ง

(๔) ไม่เลี่ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม

ข้อ ๑๓ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา

(๒) หมั่นอบรมให้ผู้ใต้บังคับบัญชายึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ว่ากล่าวตักเตือนด้วยจิตเมตตา และให้ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่

(๓) ปกครองบังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็น และไม่ผลักความรับผิดชอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

(๔) ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างเคร่งครัด และปราศจากความลำเอียง

ข้อ ๑๔ ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติดังนี้

(๑) เคารพเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) รักษาวินัยและความสามัคคีในหมู่คณะ

(๓) ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพมีน้ำใจ รักใคร่สมานฉันท์และมีมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

(๔) อุทิศตนเอง ไม่หลีกเลี่ยงหรือเกี่ยงงาน ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความสำเร็จของงานและชื่อเสียงของหน่วยเป็นที่ตั้ง

ข้อ ๑๕ ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ดังนี้

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ

(๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

(๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

(๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์การ

(๒) จรรยาบรรณของตำรวจ

ข้อ ๑๖ ข้าราชการตำรวจจะต้องสำนึกในการให้บริการประชาชนด้านอำนวยความยุติธรรมและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนมีความเลื่อมใส เชื่อมั่นและศรัทธา ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาต ขอข้อมูลข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตร ไม่เลือกปฏิบัติ และรวดเร็ว เพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย

(๒) สุภาพ อ่อนน้อม และให้เกียรติประชาชนเพื่อให้เกิดความน่าเคารพยำเกรงไม่ใช้ถ้อยคำ กริยา หรือท่าทาง ที่มีลักษณะหยาบคาย ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามประชาชน

(๓) ในขณะปฏิบัติหน้าที่ ต้องดำรงตนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมและเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ

(๔) พกพาอาวุธตามระเบียบแบบแผน ไม่จับหรือถืออาวุธ หรือเล็งอาวุธไปยังบุคคลโดยปราศจากเหตุอันสมควร

(๕) พกพาเอกสารหรือตราประจำตัว และแสดงเอกสารหรือตราประจำตัวเมื่อมีบุคคลร้องขอ

ข้อ ๑๗ เมื่อเข้าจับกุมหรือระงับการกระทำผิด ข้าราชการตำรวจต้องยึดถือและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) แสดงถึงการอุทิศตนและจิตใจให้แก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างกล้าหาญและมีสติปัญญา

(๒) ยืนหยัดเจตนารมณ์ในการรักษากฎหมายให้ถึงที่สุด และดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ให้ระลึกเสมอว่าการใช้กฎหมายจะต้องคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมด้วย

(๓) ไม่ใช้มาตรการรุนแรง เว้นแต่การใช้มาตรการปกติแล้ว ไม่เพียงพอที่จะหยุดยั้งผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัยได้

ข้อ ๑๘ ข้าราชการตำรวจต้องตระหนักว่า การใช้อาวุธ กำลัง หรือความรุนแรง เป็นมาตรการที่รุนแรงที่สุด ข้าราชการตำรวจอาจใช้อาวุธ กำลัง หรือความรุนแรง ได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นภายใต้กรอบ

ของกฎหมายและระเบียบแบบแผน หรือเมื่อผู้กระทำความผิด หรือผู้ต้องสงสัยใช้อาวุธต่อสู้ขัดขวางการจับกุม หรือเพื่อช่วยบุคคลอื่นที่อยู่ในอันตรายต่อชีวิต

เมื่อมีการใช้อาวุธ กำลัง หรือความรุนแรง ไม่ว่าจะมีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่ ข้าราชการตำรวจต้องรายงานเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบแบบแผนทันที

ข้อ ๑๙ ในการรวบรวมพยานหลักฐาน การสืบสวนสอบสวน การสอบปากคำ หรือการซักถามผู้กระทำความผิด ผู้ต้องหา ผู้ที่อยู่ในความควบคุมตามกฎหมาย ผู้เสียหาย ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือบุคคลอื่น ข้าราชการตำรวจต้องแสดงความเป็นมืออาชีพโดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการตำรวจ รวมทั้งใช้ปฏิภาณไหวพริบและสติปัญญา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ทำการทารุณหรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

(๒) ไม่ใช้ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการทารุณหรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

(๓) ไม่กระทำการข่มขู่หรือรังควาน หรือไม่ใช้อำนาจที่มิชอบ หรือแนะนำเสี้ยมสอนบุคคลให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือปรักปรำผู้อื่น

(๔) ไม่กักขังหรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลที่ยังไม่ได้ถูกจับกุมตามกฎหมาย เพื่อการสอบปากคำ

(๕) ไม่ใช้อำนาจที่มิชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน

ข้อ ๒๐ ข้าราชการตำรวจต้องควบคุมดูแลบุคคลที่อยู่ในการควบคุมของตนอย่างเคร่งครัดตามกฎหมายและมีมนุษยธรรม ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ผ่อนปรนให้บุคคลนั้นมีสิทธิหรือได้ประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผน

(๒) ไม่รบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับทนายความตามสิทธิแห่งกฎหมาย

(๓) จัดให้บุคคลได้รับการรักษาพยาบาลหรือการดูแลทางการแพทย์ตามสมควรแก่กรณี เมื่อบุคคลนั้นมีอาการเจ็บป่วยหรือร้องขอ

(๔) ไม่ควบคุมเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ หรือไม่คุมขังผู้หญิงร่วมกับผู้ชาย เว้นแต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายและระเบียบแบบแผนอนุญาต

ข้อ ๒๑ ข้อมูลข่าวสารที่ข้าราชการตำรวจได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๑๙ หรือจากการปฏิบัติหน้าที่อื่น ข้าราชการตำรวจจะต้องรักษาข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นความลับอย่างเคร่งครัด เพราะอาจเป็นอันตรายต่อผลประโยชน์หรือชื่อเสียงของบุคคล หรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษทั้งต่อผู้เสียหายหรือผู้กระทำความผิด

ข้าราชการตำรวจจะเปิดเผยข้อมูลนั้นได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในราชการตำรวจที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๗๓๘

ที่ ๐๐๐๑ (ผบ.)/๑๕๑ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง แนวทางการรายงานตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

จตช.,รอง ผบ.ตร.,ผู้ช่วย ผบ.ตร.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบช.,ผบก.ใน สง.ผบ.ตร. และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

ข้อ ๘ กำหนดให้จเรตำรวจแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ จัดทำคู่มือและคำอธิบายแนวทางปฏิบัติและสอดส่องดูแลการรักษาประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจในภาพรวมระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และในข้อ ๑๐ วรรคสามให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการเสนอแนะของจเรตำรวจแห่งชาติวางระเบียบเกี่ยวกับการรายงาน ตามข้อ ๑๐ วรรคแรก ให้แล้วเสร็จ ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ กฎ ก.ตร.นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับ การรายงานกรณีมีการพบข้าราชการตำรวจละเมิด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจตามนัยกฎ ก.ตร. ดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการรายงานไว้ดังนี้

๑. กรณีจเรตำรวจแห่งชาติพบว่าหน่วยงานตำรวจและหรือข้าราชการตำรวจใด ละเมิด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ให้จเรตำรวจแห่งชาติดำเนินการดังนี้

๑.๑ ในกรณีที่พบข้าราชการตำรวจตั้งแต่ระดับ ผู้บังคับการ ขึ้นไปให้รายงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อทราบ

๑.๒ แจ้งผู้บังคับบัญชาในระดับกองบัญชาการหรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการ หรือผู้บังคับการในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สอบข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๑.๓ ในกรณีที่จเรตำรวจแห่งชาติเห็นสมควร อาจมอบหมายให้ รองจเรตำรวจแห่งชาติ, จเรตำรวจ รองจเรตำรวจ ไปกำกับและติดตามการพิจารณาข้อเท็จจริง หรือ ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่เป็นอิสระจากกองบัญชาการหรือหน่วยงานเทียบเท่ากองบัญชาการ หรือ กองบังคับการในสังกัด สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติก็ได้

๒. กรณีข้าราชการตำรวจพบว่าผู้บังคับบัญชาของตน ข้าราชการตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจใดละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ตามข้อ ๑๐ วรรคแรกให้สามารถรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือหน่วยงานที่ตนสังกัดได้อย่างน้อยสามลำดับชั้น

๓. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับรายงานตามข้อ ๒ แล้ว ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงหรือตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับการรายงานเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔. หากผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานมิได้ดำเนินการใด ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้สามารถรายงานถึงจเรตำรวจแห่งชาติ หรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ทั้งนี้ การรายงานกรณีมีการพบข้าราชการตำรวจละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้รายงานพร้อมทั้งแสดงพยานหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งยืนยันว่ามีการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจให้ผู้รับรายงานทราบด้วย

๕. เมื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริง หรือตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วมีมูลฟังได้ว่าข้าราชการตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจใดกระทำละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจให้ดำเนินการทางวินัยไปตามอำนาจหน้าที่

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ. พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
(พัชรวาท วงษ์สุวรรณ)
ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง แจ้งการพบข้าราชการตำรวจละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

เรียน (ผู้บังคับบัญชาของผู้ตรวจพบอย่างน้อย ๓ ลำดับ)

ด้วย (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ตรวจพบ) พบว่า (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ถูกตรวจพบ) ได้ละเมิด ฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ กล่าวคือ (สรุปย่อเหตุการณ์ที่ตรวจพบ) โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือวิชาชีพตำรวจ อันเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ (ระบุข้อที่ละเมิด)

จึงเรียนมายังท่าน ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(ลงชื่อ ยศ ชื่อ และตำแหน่ง ของผู้แจ้ง)

หมายเหตุ กรณี ข้าราชการตำรวจตรวจพบผู้บังคับบัญชาของตน ข้าราชการตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจใดละเมิด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง แจ้งการพบข้าราชการตำรวจละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

เรียน ผบ.ตร. / จตช.

ด้วย (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ตรวจพบ) พบว่า (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ถูกตรวจพบ) ได้ละเมิด ฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ กล่าวคือ (สรุปย่อเหตุการณ์ที่ตรวจพบ) โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือวิชาชีพตำรวจ อันเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ (ระบุข้อที่ละเมิด) ซึ่งกระผม ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสามลำดับชั้นทราบแล้วคือ (ระบุ ยศ ชื่อ ชื่อสกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาที่รายงาน) แต่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวยังมิได้ดำเนินการในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด

จึงเรียนมายังท่าน ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป พร้อมนี้ได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ ยศ ชื่อ และตำแหน่ง ของผู้แจ้ง)

หมายเหตุ กรณี ผู้บังคับบัญชาที่รับรายงานเบื้องต้นแล้วไม่ดำเนินการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง รายงานการพบข้าราชการตำรวจละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑

เรียน ผบ.ตร.

ด้วย (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ตรวจพบ) พบว่า (ยศ ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่ง ผู้ถูกตรวจพบ) ได้ละเมิด ฝ่าฝืน หรือ ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ กล่าวคือ (สรุปย่อเหตุการณ์ที่ตรวจพบ) โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบในทางเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและเกียรติภูมิของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือวิชาชีพตำรวจ อันเป็นการละเมิด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ (ระบุข้อที่ละเมิด)

จึงขอรายงานกรณีดังกล่าวมายังท่าน ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๘ วรรคสอง เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(ลงชื่อ ยศ ชื่อ และตำแหน่ง ของผู้รายงาน)

หมายเหตุ กรณี จตช. ตรวจพบ และรายงาน ผบ.ตร.

ระเบียบ ก.ตร.
ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย
และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย
พ.ศ.๒๕๔๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มติ ก.ตร.ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และมติอนุกรรมการ ก.ตร.เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในประการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๘ ก.ตร.จึงให้ออกระเบียบ ก.ตร.ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ระเบียบ ก.ตร.นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจทุกระดับชั้นมีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ข้อ ๔ วิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) จัดฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ

(๓) สร้างขวัญและกำลังใจอย่างพอเพียงและเหมาะสม

(๔) ปกครองและดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรมและเสมอหน้ากัน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมคนดีและงดเว้นการช่วยเหลือผู้ประพฤติผิดวินัย

(๕) จูงใจหรือกระทำการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมให้เป็นผู้มีวินัย

ข้อ ๕ วิธีการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เอาใจใส่ สังเกตการณ์ รายงานเหตุ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องที่อยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

(๒) กวดขัน ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเป็นผลดีต่อทางราชการ

(๓) ดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และด้วยความรวดเร็ว เป็นธรรม

ในการดำเนินการทางวินัย ให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำและแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

ข้อ ๖ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระเบียบ ก.ตร.นี้ จึงให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย และในการดำเนินการทางวินัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยให้แยกวิธีการดำเนินการทางวินัยเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้โดยไม่ต้องดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง เรื่องที่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงแต่ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และเรื่องที่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงและต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

รายละเอียดและวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด

(๒) ศึกษา รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เหตุแห่งการกระทำผิดวินัยเพื่อนำมาปรับปรุงเป็นแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย

(๓) จัดทำและเผยแพร่คู่มือ วิดีทัศน์ ตลอดจนสื่อต่าง ๆ ในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ

(๔) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการสั่งการทางวินัยหรือแนวทางการลงโทษ

(๕) ให้บรรจุวิชาการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยไว้ในทุกหลักสูตรของสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบงานด้านวินัย อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๙

พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์
(ชิดชัย วรรณสถิตย์)
รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๒๙๕

ที่ ๐๐๐๖.๓ /ว ๖๔ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยฯ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยมาตรา ๘๐ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้าง และพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาฯ เป็นไปตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ ซึ่ง ตร.โดย วน.ได้ดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ฯ โดยมีผลการดำเนินการเสนอ อ.ก.ตร.วินัย ในการประชุม อ.ก.ตร.วินัย ครั้งที่ ๘ / ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ในวาระที่ ๒ เรื่องการศึกษาแนวทางลดการกระทำผิดวินัยของข้าราชการตำรวจ

ดังนั้น เพื่อให้การเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ และได้ข้อมูลที่ชัดเจน จึงให้รายงานผลการดำเนินการตามแบบที่กำหนดท้ายนี้ ดังนี้

๑. ตั้งแต่ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ มีผลบังคับใช้ ได้ดำเนินการตามระเบียบไปแค่ไหนเพียงใด พร้อมหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการ และมีปัญหาในทางปฏิบัติอย่างไรหรือไม่ โดยให้รายงานผ่าน วน. ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔

๒. รายงานผลการดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ ทุก ๆ ๖ เดือน พร้อมหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการ ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน และวันที่ ๒๐ ตุลาคม ผ่าน วน. โดยเริ่มรายงานในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

จึงแจ้งมาเพื่อดำเนินการและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ. ชลอ ชูวงษ์

(ชลอ ชูวงษ์)

รอง ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

การดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนา
ให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๖

ระหว่าง.....ถึง.....

ของ.....(ชื่อหน่วย).....

ลำดับ	ระเบียบ ก.ตร.ฯ	ผลการดำเนินการ	ปัญหาในทางปฏิบัติ
๑	ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย		
๒	วิเคราะห์เหตุแห่งการกระทำผิดวินัย		
๓	จัดทำและเผยแพร่คู่มือ วีดีทัศน์ สื่อต่างๆ ในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย		
๔	จัดพิมพ์และเผยแพร่คำสั่ง ตร.ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสั่งการทางวินัยหรือแนวทางการลงโทษ		
๕	บรรจุวิชาการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยฯ ในหลักสูตรของสถานศึกษา		
๖	จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบงานด้านวินัยอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง		

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

ที่ ๐๐๐๖.๓ /ว๐๓๕ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓ / ว ๖๔ ลง ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยฯ โดยกำหนดให้รายงานผลการดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ทุกๆ ๖ เดือน พร้อมหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการ ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน และวันที่ ๒๐ ตุลาคม ผ่าน วน. โดยเริ่มรายงานในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป นั้น

เพื่อให้การเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยเกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน จึงขอกำชับการรายงานผลการดำเนินการให้ตรงตามกำหนด และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ให้สามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการ ดังนี้

๑. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ข้อ ๖(๑) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย

ควรมีตารางหรือกราฟแสดงสถิติตัวเลขข้อมูลข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยโดยให้ปรากฏจำนวนข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยแยกตามประเภทข้อกล่าวหา และหน่วยที่กระทำผิด

๒. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯข้อ ๖(๒) วิเคราะห์เหตุแห่งการกระทำผิดวินัย

ให้ผู้บังคับบัญชาศึกษาข้อมูลสถิติข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยและวิเคราะห์เหตุแห่งการกระทำผิดวินัยเพื่อนำมาปรับปรุงเป็นแนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและเพื่อการป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย

๓. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ข้อ ๖(๓) จัดทำและเผยแพร่คู่มือ วีดีทัศน์ สื่อต่างๆในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย

อาจจัดทำแผ่นพับ สติกเกอร์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อพัฒนาทัศนคติ จูงใจให้เป็นผู้มีวินัยหรือจัดทำสื่อในรูปแบบทดสอบความรู้เพื่อสื่อให้ทราบกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เพื่อจะได้ไม่กระทำผิดวินัย หรือใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆที่ ตร.โดย วน. ส่งมอบให้เป็นเครื่องมือ

๔. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯข้อ ๖(๔) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำสั่ง ตร.ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสั่งการทางวินัยหรือแนวทางการลงโทษ

นอกจากการจัดพิมพ์หรือการเผยแพร่คำสั่ง ตร. ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสั่งการทางวินัยหรือแนวทางการลงโทษผ่านสื่อต่างๆของหน่วยแล้ว ควรจัดให้มีการประชุมหรืออบรมในภาพรวมของหน่วยเพิ่มเติมจากหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามคำสั่ง ตร.ที่ ๑๒๑๒ / ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจได้ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำต่างๆที่สำคัญตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือระเบียบคำสั่งต่างๆ ที่ ตร.หรือผู้บังคับบัญชาสั่งการไว้ ซึ่งจะต้องยึดถือและปฏิบัติเพื่อมิให้ฝ่าฝืนจนเป็นการกระทำผิดวินัย

๕. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ข้อ ๖(๕) บรรจุวิชาเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยฯในหลักสูตรของสถานศึกษา

ควรมีวิชาหรือหัวข้อการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย ปรากฏในการอบรมในโอกาสต่างๆ ของหน่วย (โดยเนื้อหาสาระการอบรมเป็นไปตามข้อ ๔.)

๖. ตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ข้อ ๖(๖) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ข้าราชการตำรวจผู้รับผิดชอบด้านวินัยอย่างสม่ำเสมอ

ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานวินัยของหน่วยให้ทราบกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง แนวทางปฏิบัติด้านวินัย ที่เป็นปัจจุบัน โดยอาจส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการอบรมตามที่ ตร. บช. หรือ บก. จัดให้มีการอบรม

สำหรับการรายงานตามระเบียบ ก.ตร.ฯ ข้อ ๖(๑) ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ นี้ นอกจากมีตารางสถิติในรอบระยะเวลา ๖ เดือนของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ แล้ว เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์เหตุแห่งการกระทำผิดวินัย ขอให้รายงานสถิติข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยย้อนหลังเป็นรายปีในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ ด้วย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. เจตน์ มงคลหัตถี

(เจตน์ มงคลหัตถี)

ผู้ช่วย ผบ.ตร. ปรท.ผบ.ตร.

๒๑

ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 1

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี
ลักษณะที่ ๑
ความประพฤติและระเบียบวินัย
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย เพื่อให้การปฏิบัติไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่ได้บัญญัติเรื่องเกี่ยวกับวินัยไว้แล้ว ตลอดจน ก.ตร. ได้ออกกฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายครอบคลุมชัดเจนแล้ว แต่มีบางกรณีสำคัญที่สมควรวางระเบียบไว้เป็นการเฉพาะเรื่องเพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัยแห่งประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีเสียทั้งหมด และให้ใช้ข้อความที่แนบท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

พลตำรวจเอก เพรียวพันธ์ ดามาพงศ์
(เพรียวพันธ์ ดามาพงศ์)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะที่ ๑

ความประพฤติและระเบียบวินัย

กฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ได้บัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ไว้ ตลอดจน ก.ตร. ได้ออกกฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ แต่มีบางกรณีสำคัญที่สมควรวางระเบียบไว้เป็นการเฉพาะเรื่องเพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติ ดังนี้

บทที่ ๑

การสอบสวนกรณีข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการอื่น

กรณีข้าราชการตำรวจกระทำความผิดวินัยร่วมกับข้าราชการสังกัดกระทรวง กรมอื่น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบที่ ก.พ. ได้วางไว้ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

ข้อ ๑ ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการสังกัดกระทรวง กรมอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจหารือกับผู้บังคับบัญชาของข้าราชการอื่นในการตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของแต่ละฝ่าย สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตัวบุคคลชุดเดียวกันเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงจากการสอบสวนไปในทางเดียวกัน และถ้าคณะกรรมการมีความเห็นควรให้ลงโทษ ควรลงโทษในระดับเดียวกัน

ข้อ ๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัยในเรื่องใด ผลการสอบสวนมีมูลกรณีพาดพิงไปถึงข้าราชการสังกัดกระทรวง กรมอื่น ให้คณะกรรมการรายงานผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการตามข้อ ๑ ซึ่งอาจใช้คณะกรรมการสอบสวนชุดเดิม หรือตั้งกรรมการสอบสวนสมทบ แล้วแต่เห็นสมควร

ข้อ ๓ เมื่อการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑ และข้อ ๒ เสร็จสิ้น ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจที่สั่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ หารือกับผู้บังคับบัญชาของข้าราชการอื่นในการพิจารณาข้อเท็จจริงจากสำนวนการสอบสวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงไปในทางเดียวกัน และถ้าจะลงโทษ ควรให้ลงโทษในระดับเดียวกัน

บทที่ ๒

วิธีปฏิบัติเมื่อข้าราชการตำรวจกระทำผิดอาญา

ข้อ ๑ ข้าราชการตำรวจผู้ใดต้องหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

หากการต้องหาหรือถูกฟ้องคดีอาญานั้น เป็นกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต หรือถูกแกล้งกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาหาทางช่วยเหลือให้ได้รับความเป็นธรรมจนเต็มความสามารถเท่าที่จะทำได้ โดยไม่ต้องดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวนเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแต่อย่างใด เว้นแต่เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกอันจะต้องออกจากราชการตามกฎหมายก็ให้เป็นไปตามนั้น

ข้อ ๒ กรณีถูกฟ้องคดีอาญาตามข้อ ๑ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังนี้

๒.๑ ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปรายงานถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติผ่านกองคดีอาญา ขอความร่วมมืออัยการสูงสุดจัดพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างให้ และรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อทราบ

๒.๒ นอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปขอความร่วมมืออัยการจังหวัดที่ผู้นั้นต้องถูกฟ้องร้องดำเนินคดีจัดพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างให้ และรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติผ่านกองคดีอาญาเพื่อทราบ เว้นแต่ผู้ถูกฟ้องร้องมีความประสงค์ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอให้พนักงานอัยการจากส่วนกลางเป็นทนายแก้ต่างให้ก็ให้รายงานถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติผ่านกองคดีอาญาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๓ การช่วยเหลือขอปล่อยชั่วคราวผู้ที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา โดยให้แสดงความจำนงขอรับความช่วยเหลือต่อหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่รับราชการครั้งสุดท้ายก่อนที่จะออกจากราชการ หรือหน่วยงานที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ออกหนังสือรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดท้ายระเบียบนี้ เพื่อนำไปมอบให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้ออกหนังสือรับรองตามข้อ ๓

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญา ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่รับราชการครั้งสุดท้ายก่อนที่จะออกจากราชการหรือหน่วยงานที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ แล้วแต่กรณี เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงาน กรณีหน่วยมีงบประมาณไม่เพียงพอ ให้ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หนังสือรับรองเพื่อช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างที่ต้องหาคดีอาญา

เลขที่ ..... /..... .....

วันที่.....

เรื่อง ขอปล่อยชั่วคราว

เรียน .....

ตามที่.....ได้ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาโดย.....
ต่อ.....ในคดีหมายเลขดำที่.....หมายเลขแดงที่.....
ข้อหาหรือฐานความผิด.....
และ.....ได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว นั้น

.....โดย.....ตำแหน่ง.....
ขอรับรองว่า.....ตำแหน่ง.....สังกัดกรม.....
กระทรวง.....ส่วนราชการ.....จังหวัด.....
อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขอให้ปล่อยชั่วคราวตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ. ..... ภายในวงเงินไม่เกิน.....
หากมีการผิดสัญญาประกันที่ทำไว้กับ.....และ.....ต้องถูกบังคับหรือชดใช้เงินตามสัญญาประกันแล้ว.....ยินยอมชำระเงินจำนวนดังกล่าวแทนให้ทันทีโดยไม่ต้องเรียกร้องให้ผู้ต้องรับผิดตามสัญญาขอปล่อยชั่วคราวชำระก่อน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการใช้ออก

บทที่ ๓

การรายงานเมื่อข้าราชการตำรวจต้องคดี

ข้อ ๑ ข้าราชการตำรวจต้องรายงานตนเมื่อต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องในคดีอาญาหรือคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลายหรือถูกยึดทรัพย์ตามคำพิพากษาของศาล ครั้งแรกให้รายงานโดยชี้แจงพฤติการณ์ที่เกิดขึ้นโดยละเอียดภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่ถูกจับกุมหรือแจ้งข้อกล่าวหา หรือศาลประทับรับฟ้องกรณีราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา หรือรับหมายศาลในคดีแพ่ง คดีล้มละลาย หรือถูกยึดทรัพย์ หัวข้อที่จะรายงานให้รายงานโดยละเอียดพอที่ผู้รับรายงานจะทราบเรื่องได้ดี โดยรายงานตามลำดับชั้นถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติผ่านกองคดีอาญาหรือกองคดีปกครองและคดีแพ่งแล้วแต่กรณี ครั้งต่อๆ ไปให้รายงาน เมื่อคดีคืบหน้าจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ข้อ ๒ การรายงานเหตุการณ์เมื่อข้าราชการตำรวจต้องคดี

๒.๑ กรณีข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งผู้บังคับบัญชาของข้าราชการตำรวจผู้นั้นทราบ หรือกรณีถูกฟ้องคดีอาญา ทั้งสองกรณีให้ผู้บังคับบัญชารายงานเหตุการณ์ตามลำดับชั้นจนถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผ่านกองคดีอาญา โดยให้ปรากฏรายละเอียดดังนี้

๒.๑.๑ ยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด

๒.๑.๒ วัน เดือน ปี สถานที่ ที่เกิดเหตุ

๒.๑.๓ พฤติการณ์แห่งคดี ถ้าเป็นกรณีเกี่ยวกับทรัพย์ก็ให้ปรากฏจำนวนทรัพย์เสียหายมากน้อยเพียงใด ถ้าเป็นกรณีเกี่ยวกับประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกาย ก็ให้ปรากฏชัดเจนว่าถึงตายเพราะถูกทำร้ายหรือเหตุอื่นใด ในกรณีบาดเจ็บให้ปรากฏชัดเจนว่าบาดเจ็บอย่างไร แพทย์ลงความเห็นว่ารักษากี่วันหาย และถึงสาหัสเพียงใดหรือไม่

๒.๑.๔ ถูกจับเมื่อใด ถูกควบคุมตัวอยู่หรือให้ปล่อยชั่วคราวแต่เมื่อใด

๒.๑.๕ พยานหลักฐานทางคดีมีอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาว่า หากยังคงอยู่ในหน้าที่จะเกิดความเสียหายแก่ราชการหรือไม่ สมควรสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรือไม่ หรือได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร

๒.๒ กรณีข้าราชการตำรวจถูกฟ้องคดีแพ่ง คดีล้มละลาย หรือถูกยึดทรัพย์ตามคำพิพากษาของศาล ให้ผู้บังคับบัญชารายงานรายละเอียดแห่งคดีตามลำดับถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผ่านกองคดีปกครองและคดีแพ่ง

๒.๓ การรายงานตาม ๒.๑ และ ๒.๒ ให้ผู้บังคับบัญชารายงานผลคดีความคืบหน้า

ทุกระยะพร้อมด้วยหลักฐานคำพิพากษาหรือคำสั่งของพนักงานอัยการจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และความเห็นควรจะให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือกลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการหรือไม่อย่างไร หรือได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร

ข้อ ๓ กรณีข้าราชการสังกัดกระทรวง กรมอื่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐถูกจับกุม หรือถูกแจ้งข้อกล่าวหาคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นทราบ

บทที่ ๔

การใช้แบบพิมพ์และการเรียงลำดับเอกสารในสำนวน

เมื่อการสืบสวนหรือสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้รวบรวมบันทึกและเอกสารต่างๆ ในการสืบสวนหรือสอบสวน รวมสำนวนเข้าไว้ โดยให้เรียงลำดับเอกสาร ดังนี้

๑. ปกสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวน

๒. บัญชีสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวน

๓. รายงานการสืบสวนหรือสอบสวน

๔. บันทึกคำให้การของผู้กล่าวหา

๕. บันทึกคำให้การของผู้ถูกกล่าวหา

๖. บันทึกคำให้การพยานฝ่ายผู้กล่าวหา (เรียงตามลำดับความสำคัญของพยาน)

๗. บันทึกคำให้การพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา (เรียงตามลำดับความสำคัญของพยาน)

๘. พยานหลักฐานอื่นที่สนับสนุนฝ่ายผู้กล่าวหา

๙. พยานหลักฐานอื่นที่สนับสนุนฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา

๑๐. พยานเอกสาร

๑๑. บัญชีพยานวัตถุ

๑๒. บันทึกการแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

๑๓. บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา

๑๔. หลักฐานการขึ้นทะเบียนกองประจำการของผู้ถูกกล่าวหา (ถ้าอยู่ในระหว่างรับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร)

๑๕. สำเนาประวัติผู้ถูกกล่าวหา

๑๖. เอกสารการติดต่อระหว่างคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวนกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๑๗. หลักฐานการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

๑๘. หลักฐานการรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหา

๑๙. คำสั่งแต่งตั้งผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวน

๒๐. เอกสารเรื่องเดิม

๒๑. บันทึกผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวน

เอกสารนอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว ให้ผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนหรือสอบสวนพิจารณาเทียบเคียงว่าควรจะจัดอยู่ในเรื่องใดลำดับใด แล้วให้จัดเรียงเข้าอยู่ในเรื่องและลำดับนั้นๆ

เอกสารลำดับ ๑ - ๒, ๑๑ ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้เอกสารอื่นให้เป็นไปตาม กฎ ก.ตร.

การให้หมายเลขในเอกสารสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวน ให้เรียงลำดับจากแผ่นล่างสุด เป็นลำดับแรกขึ้นมา และหากมีการสืบสวนหรือสอบสวนเพิ่มเติม ไม่ว่าในขั้นใด ให้เรียงเอกสารเพิ่มเติมต่อจากบัญชีสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนเดิม และให้หมายเลขลำดับเอกสารที่เพิ่มเติมใหม่เรียงลำดับเช่นเดียวกันโดยอนุโลม สำหรับกรณีที่การสืบสวนหรือสอบสวนมีคำให้การคนเดียวกันหลายแผ่น หรือเอกสารเรื่องเดียวกันมีหลายแผ่น ให้ใช้เลขลำดับบัญชีสำนวนการสืบสวนหรือสอบสวนเพียงเลขเดียวแล้วใช้ทับ (/) ตามจำนวนแผ่น โดยให้แผ่นท้าย เป็น /๑ ขึ้นมาก่อน

ปกสำนวน

การ (สืบสวนข้อเท็จจริง หรือ สอบสวน) .....

คำสั่ง (ให้สืบสวน หรือ ตั้งกรรมการสืบสวน หรือ สอบสวน) .....

ผู้ถูกกล่าวหา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่องกล่าวหา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันเกิดเหตุ.....

เริ่มทำการ (สืบสวนหรือสอบสวน) เมื่อวันที่.....

(สืบสวนหรือสอบสวน) เสร็จสิ้นเมื่อวันที่.....

บัญชีสำนวนการ (สืบสวนข้อเท็จจริงหรือสอบสวน)

ผู้ถูกกล่าวหา.....

เรื่องกล่าวหา.....

.....

ลำดับ	ชนิดและเลขหนังสือ	ของ	ถึง	จำนวน
				รวม ..... แผ่น

บัญชีพยานวัตถุ

ผู้ถูกกล่าวหา.....

เรื่องกล่าวหา.....

.....

ลำดับ	ชนิด	ได้มาจาก	หมายเหตุ

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยที่เป็นการสมควรช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ กระทรวงการคลังด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ส่วนราชการเจ้าสังกัด" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมและเป็นนิติบุคคล ซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ส่วนราชการดังกล่าว

"หัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัด" หมายความรวมถึง ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดมอบหมายด้วย

"ข้าราชการหรือลูกจ้าง" หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการซึ่งรับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย บุคคลอื่นใดที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ และให้รวมถึงบุคคลดังกล่าวที่ออกหรือพ้นจากหน้าที่ราชการไปแล้ว แต่ได้ถูกกล่าวหา หรือถูกฟ้อง คดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ข้อ ๔ ผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ จะต้องเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด และหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีนั้น เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ และทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง

ข้อ ๕ ผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามข้อ ๔ ให้ได้รับความช่วยเหลือทั้งในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล แต่สำหรับการได้รับความช่วยเหลือในชั้นศาลให้ได้รับความช่วยเหลือเฉพาะคดีที่มิใช่พนักงานอัยการเป็นโจทก์เท่านั้น

ข้อ ๖ เมื่อผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบนี้ แสดงความจำนงขอรับความช่วยเหลือต่อหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดเพื่อขอให้ออกหนังสือรับรองเพื่อช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างที่ต้องหาคดีอาญา ให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดพิจารณาว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้น เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือไม่ และทางราชการเป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเองหรือไม่ หากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีนั้น เป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ และทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง จึงจะออกหนังสือรับรองเพื่อนำไปมอบให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี

หนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องระบุจำนวนเงินที่ส่วนราชการนั้นต้องชดใช้ให้แก่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล เมื่อข้าราชการหรือลูกจ้างผิดสัญญาประกัน และให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญา ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดจ่ายจากเงินงบประมาณได้เท่าที่จ่ายจริงตามจำนวนที่พนักงานอัยการเรียกเก็บ

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้ได้รับความช่วยเหลือหลบหนี เมื่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาล เรียกให้ชดใช้เงินตามสัญญาประกัน ให้ส่วนราชการนั้นเบิกหักผลักส่งเงินงบประมาณในหมวดค่าตอบแทนใช้สอย วัสดุ เป็นเงินรายได้แผ่นดินของกรมตำรวจ กรมอัยการ หรือกระทรวงยุติธรรมแล้วแต่กรณี และแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบพร้อมทั้งแจ้งให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลทราบด้วย

ข้อ ๙ ภายใต้บังคับตามความในข้อ ๔ ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดซึ่งได้วางหลักประกันไปก่อนที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดได้ออกหนังสือรับรองให้ตามความในข้อ ๖ อาจขอให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดออกหนังสือรับรอง เพื่อนำไปมอบให้แก่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี แทนหลักประกันเดิมหรือเป็นหลักประกันเพิ่มเติมจากหลักประกันเดิมที่ได้วางไว้ได้

ข้อ ๑๐ การปฏิบัติอื่นใดนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๘

(ลงชื่อ) สมหมาย ฮุนตระกูล

(นายสมหมาย ฮุนตระกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หนังสือรับรองเพื่อช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างที่ต้องหาคดีอาญา

เลขที่.....(๑)...../..... .....(๒).....

วันที่.....

เรื่อง ขอปล่อยชั่วคราว

เรียน .....(๓).....

ตามที่.....(๔).....ได้ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา โดย.....(๕).....ต่อ.....(๓)..... ในคดีหมายเลขดำที่.....หมายเลขแดงที่.....ข้อหาหรือฐานความผิด.....(๖)..... และ.....(๗).....ได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว นั้น

.....(๘).....โดย.....(๙)..... ตำแหน่ง.....ขอรับรองว่า.....(๔)..... ตำแหน่ง.....สังกัดกรม..... กระทรวง.....ส่วนราชการ.....จังหวัด..... อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขอให้ปล่อยชั่วคราว ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.....ภายในวงเงินไม่เกิน.....หากมีการผิดสัญญาประกันที่ทำไว้กับ.....(๓)..... และ.....(๗).....ต้องถูกบังคับหรือชดใช้เงินตามสัญญาประกันแล้ว.....(๘).....ยินยอมชำระเงินจำนวนดังกล่าวแทนให้ทันทีโดยไม่ต้องเรียกร้องให้ผู้ต้องรับผิดตามสัญญาขอปล่อยชั่วคราวชำระก่อน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการใช้ออก

คำอธิบาย

(๑) ให้ลงเลขที่ของหนังสือรับรองโดยเฉพาะ เริ่มตั้งแต่เลข ๑ เรียงเป็นลำดับไปจนถึงสิ้นปีปฏิทิน ทับเลขปีพุทธศักราชที่ออกหนังสือรับรอง

(๒) ให้ระบุส่วนราชการที่ออกหนังสือรับรอง เช่นเดียวกับหนังสือราชการทั่วไป

(๓) "พนักงานสอบสวน" หรือ "พนักงานอัยการ" หรือ "ผู้พิพากษา" แล้วแต่กรณี

(๔) ให้ระบุชื่อข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

(๕) ให้ระบุชื่อผู้กล่าวหาหรือโจทก์

(๖) ให้ระบุฐานความผิดที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

(๗) ให้ระบุชื่อผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

(๘) ให้ระบุชื่อส่วนราชการเจ้าสังกัด

(๙) ให้ระบุชื่อหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อื่นซึ่งมีอำนาจลงนามในนิติกรรมแทนส่วนราชการ

หมายเหตุ

ผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ จะต้องเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด และหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีนั้นเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการและทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเอง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กมค. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๕๘

ที่ ๐๐๑๑.๒๓๔/๑๖๕๖ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การให้ความช่วยเหลือข้าราชการตำรวจที่ต้องหาคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกกลั่นแกล้งกล่าวหา

เรียน ผบช.หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
ผบก.ใน สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย ตร.มีคำสั่ง ที่ ๓๘๒/๒๕๕๕ ลง ๒๘ มิ.ย.๒๕๕๕ เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการประสานงานพนักงานอัยการแก้ต่างคดีอาญา รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ได้แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ต. วิชัย รัตนยศ
(วิชัย รัตนยศ)
รอง ผบช.ฯ ปรท.ผบช.กมค.

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๓๘๒/๒๕๕๕

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการประสานงานพนักงานอัยการแก้ต่างคดีอาญา

ตามที่ได้มีระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย พ.ศ.๒๕๕๕ กำหนดวิธีปฏิบัติเมื่อข้าราชการตำรวจกระทำผิดอาญา ในกรณีเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกแกล้งกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาหาทางช่วยเหลือให้ได้รับความเป็นธรรม โดยขอความร่วมมือให้มีพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างให้ ตลอดจนการช่วยเหลือขอปล่อยชั่วคราวผู้ที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ นั้น

เนื่องจาก ปัจจุบันมีกรณีข้าราชการตำรวจถูกฟ้องคดีอาญาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่จำนวนมาก ซึ่งได้มีการขอให้พนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีให้ แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันเป็นมูลเหตุแห่งการถูกฟ้องคดีอาญาได้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติและให้ความร่วมมือในการแก้ต่างคดีอาญา ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะในกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจประสานงานคดี ซึ่งมีความสำคัญต่อความต่อเนื่องของการไต่สวนหรือพิจารณาคดี ตลอดจน หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็มีหน้าที่จะต้องให้ความร่วมมือในการจัดทำคำชี้แจง และจัดส่งเอกสารอันเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการแก้ต่างหรือชักค้านของพนักงานอัยการ ในการนี้ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจหรือลูกจ้างซึ่งต้องหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาอันเป็นกรณีที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือถูกแกล้งกล่าวหา และมีความประสงค์จะขอให้ประสานงานเพื่อให้มีพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดี ให้รายงานผู้บังคับบัญชาพร้อมรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์แห่งคดี

๑.๒ สำเนาคำฟ้องพร้อมเอกสารท้ายคำฟ้อง

๑.๓ สำเนาหมายนัดไต่สวนมูลฟ้อง

๑.๔ ใบแต่งทนายความตามแบบฟอร์มของศาลที่ลงลายมือชื่อของผู้ถูกฟ้องคดี พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๒ ชุด (ผนวก ก)

๑.๕ รายละเอียดสถานที่อยู่ซึ่งสามารถติดต่อได้ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ถูกฟ้อง

๑.๖ รายชื่อนายตำรวจประสานงานคดี กับพนักงานอัยการ พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ หากไม่สามารถหาได้ก็ให้ร้องขอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งให้

สำหรับ กรณีผู้ถูกฟ้องออกหรือพ้นจากหน้าที่ราชการไปแล้ว ให้แจ้งความประสงค์พร้อมรายละเอียดต่างๆ ต่อหน่วยงานที่รับราชการครั้งสุดท้ายหรือผู้บังคับบัญชาหน่วยงานที่เป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดี เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนกรณีผู้ถูกฟ้องที่มิใช่ข้าราชการตำรวจ แต่เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางราชการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ หรือได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการให้แจ้งความประสงค์ไปยังหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่เป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองคดีอาญา) แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานซึ่งได้รับเรื่องตาม ๑ พิจารณาเสนอตามลำดับชั้นถึงผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองคดีอาญา) แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาแต่งตั้งนายตำรวจประสานงานคดีและดำเนินการขอความร่วมมือไปยังพนักงานอัยการโดยเร็ว พร้อมทั้งสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมทำคำชี้แจงแก้ต่างคดี แล้วแจ้งให้ผู้ถูกฟ้อง นายตำรวจประสานงานคดี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๓. ให้ผู้ถูกฟ้อง นายตำรวจประสานงานคดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจและกองคดีอาญา มีหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ ผู้ถูกฟ้อง มีหน้าที่

(๑) ประสานงานนายตำรวจประสานงานคดีและติดตามคดีโดยใกล้ชิด

(๒) จัดทำคำชี้แจงแก้ต่างคดีนำส่งพนักงานอัยการตลอดจนส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่พนักงานอัยการร้องขอ

(๓) รายงานความคืบหน้าของคดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

๓.๒ นายตำรวจประสานงานคดี ควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญงานด้านกฎหมายหรือเป็นผู้ที่สามารถให้รายละเอียดและข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ต่างคดี โดยมีหน้าที่

(๑) ประสานผู้ถูกฟ้อง พนักงานอัยการ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหรือกองคดีอาญาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ต่างคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ประสานพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำคำชี้แจง แก้ต่างคดีและจัดส่งเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ โดยในกรณีจำเป็นก็ให้เสนอเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองคดีอาญา) แล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

(๓) ดำเนินการตามที่พนักงานอัยการมอบหมาย และไปศาลทุกครั้งที่มีการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดี

(๔) รายงานความคืบหน้าของคดี ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองคดีอาญา) ทราบ และเมื่อศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาประการใดให้สำเนาคำสั่งหรือคำพิพากษาประกอบการรายงานแล้วแจ้งผู้ถูกฟ้องทราบด้วย

(๕) หากศาลมีคำสั่งให้ประทับฟ้อง ให้แจ้งผู้ถูกฟ้องทราบเพื่อดำเนินการขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาออกหนังสือรับรองในการขอปล่อยชั่วคราว

(๖) ในกรณีโจทก์อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษา ก็ให้ดำเนินการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือพนักงานอัยการแก้ต่างคดีในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา หรือจัดทำคำแถลงหรือแก้อุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป

(๗) กรณีนายตำรวจประสานงานคดีได้รับคำสั่งแต่ตั้งโยกย้ายไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานอื่น หรือมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งนายตำรวจประสานงานคดีแทนและแจ้งพนักงานอัยการทราบ

๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้อง หน่วยงานเจ้าของเรื่องที่เป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งหน่วยงานขึ้นไป ให้มีหน้าที่จัดทำร่างคำชี้แจงแก้ต่างคดี จัดส่งข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามที่นายตำรวจประสานงานคดีหรือพนักงานอัยการร้องขอ ให้ความร่วมมือสนับสนุนข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของเรื่องจัดทำร่างคำชี้แจงแก้ต่างคดีจัดเจ้าหน้าที่ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริง ตลอดจนข้อกฎหมายและระเบียบที่เป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดีตามที่พนักงานอัยการร้องขอหรือที่ได้รับแจ้งจากนายตำรวจ ประสานงานคดีอำนวยความสะดวกในการจัดยานพาหนะรับ-ส่งพนักงานอัยการตามที่ได้รับการประสานจากนายตำรวจประสานงานคดี

๓.๔ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป มีหน้าที่ประสานขอพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีตามที่ได้รับการร้องขอ รวมทั้งการขอความร่วมมือพนักงานอัยการในชั้นอุทธรณ์และฎีกาเป็นหน่วยงานประสานงานกลางเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการแก้ต่างคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็วให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการแก้ต่างคดีแก่ผู้ถูกฟ้อง นายตำรวจประสานงานคดี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำสถิติข้อมูลข้าราชการตำรวจในสังกัดที่ถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ รายงานให้กองบัญชาการต้นสังกัดทราบและรวบรวมเพื่อรายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผ่านกองคดีอาญา) ทุกสิ้นปี (ผนวก ข.)

๓.๕ กองคดีอาญา มีหน้าที่

(๑) พิจารณาและเสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อประสานขอพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีตามที่ได้รับการร้องขอ

(๒) เป็นหน่วยประสานงานกลางเพื่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการให้การแก้ต่างคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการแก้ต่างคดีแก่ผู้ถูกฟ้อง นายตำรวจประสานงานคดี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ติดตามความคืบหน้าคดีที่ผู้ถูกฟ้องเป็นผู้บังคับบัญชาระดับสูงเพื่อรายงานให้ผู้ถูกฟ้องทราบทุกราย

(๕) รวบรวมและจัดทำสถิติข้อมูลข้าราชการตำรวจที่ถูกฟ้องคดีอาญา เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่และรายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติทราบทุกสิ้นปี

๔. ในกรณีต้องดำเนินการในเรื่องขอปล่อยชั่วคราว ให้ผู้ถูกฟ้องคดีแสดงความจำนงขอรับความช่วยเหลือต่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจ เพื่อขอให้ออกหนังสือรับรอง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.๒๕๒๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องคดีนั้นเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ให้ออกหนังสือรับรองเพื่อนำไปมอบให้ศาลเพื่อใช้เป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว

การออกหนังสือรับรองข้างต้น ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรองและหนังสือมอบอำนาจ ให้นายประกันนำไปมอบต่อศาล ทั้งนี้ เป็นการรับรองในนามสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยผู้บังคับบัญชาที่ลงนามในหนังสือรับรองไม่ต้องรับผิดตามสัญญาประกันเป็นการส่วนตัว (ผนวก ค และ ผนวก ง)

๕. ให้ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายตำรวจประสานงานคดี และหน่วยงานประสานงานกลาง สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีอาญาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดได้ตามระเบียบของทางราชการ กรณีหน่วยมีงบประมาณไม่เพียงพอให้ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๕

พลตำรวจเอก เพรียวพันธ์ ดามาพงศ์
(เพรียวพันธ์ ดามาพงศ์)
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

○ (๙)
ใบแต่งทนายความ

ผนวก ก

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕.....

ศาล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

ความ.....

..... โจทก์

ระหว่าง

..... จำเลย

ข้าพเจ้า.....

.....

ขอแต่งให้.....

.....

เป็นทนายความของข้าพเจ้าในคดีเรื่องนี้ และให้มีอำนาจ

.....

.....

ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบตามที่.....

ทนายความจะได้ดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปตามกฎหมาย

ลงชื่อ .....ผู้แต่งทนายความ

( )

<u>หมายเหตุ</u>* ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๖๒ ทนายความไม่มีอำนาจดำเนินกระบวนพิจารณาใดไปในทางจำหน่ายสิทธิของคู่ความนั้น เช่นการยอมรับ ตามที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความการสละสิทธิ์หรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ ถ้าจะมอบให้มีอำนาจดังกล่าวประการใดบ้าง ให้กรอกลงในช่องที่ว่างไว้โดยระบุให้แจ้งชัด (คำที่ไม่ใช้และช่องว่างที่เหลือให้ขีดเสีย)

คำรับเป็นทนายความ

ข้าพเจ้า.....

.....

ทนายความชั้นที่.....ใบอนุญาตที่.....ได้รับอนุญาตให้ว่าความ.....

.....สำนักงานอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตรอก/ซอย.....ใกล้เคียง.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ขอเข้ารับเป็นทนายความของ.....

เพื่อดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปตามหน้าที่ในกฎหมาย.....

.....ทนายความ

( )

คำสั่ง

.....

.....

.....

.....ผู้พิพากษา

แบบรายงานข้าราชการตำรวจถูกฟ้องคดีอาญา เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่
ของ บก./บช.....
ระหว่าง ๑ มกราคม พ.ศ..... ถึง ๓๑ ธันวาคม พ.ศ.....

ลำดับ	ยศ ชื่อ ชื่อสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขคดี... ของศาล...	ฐานความผิด	พฤติการณ์ที่เป็นมูลเหตุแห่งคดี	พนักงานอัยการ		การดำเนินการทางวินัย (ถ้ามี)	หมายเหตุ
						รับแก้ต่าง	ไม่รับแก้ต่าง		

ตรวจแล้วถูกต้อง

(ลงชื่อ) .....
(ตำแหน่ง).....

หนังสือรับรองเพื่อช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างที่ต้องหาคดีอาญา

เลขที่.....(๑)...../..... .....(๒).....

วันที่.....

เรื่อง ขอปล่อยชั่วคราว

เรียน .....(๓).....

ตามที่.....(๔).....ได้ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา
โดย.....(๕).....ต่อ.....(๓).....
ในคดีหมายเลขดำที่.....หมายเลขแดงที่.....
ข้อหาหรือฐานความผิด.....(๖).....
และ.....(๗).....ได้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว นั้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย.....(๘).....
ตำแหน่ง.....ขอรับรองว่า.....(๔).....
ตำแหน่ง.....สังกัดกรม.....
กระทรวง.....ส่วนราชการ.....
จังหวัด.....อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขอให้ปล่อยชั่วคราว ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา พ.ศ.....ภายในวงเงินไม่เกิน.....หากมีการผิดสัญญาประกันที่ทำไว้กับ.....(๓).....และ.....(๗).....
ต้องถูกบังคับหรือชดใช้เงินตามสัญญาประกันแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติยินยอมชำระเงินจำนวนดังกล่าวแทนให้ทันทีโดยไม่ต้องเรียกร้องให้ผู้ต้องรับผิดตามสัญญาขอปล่อยชั่วคราวชำระก่อน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการใช้ออก

คำอธิบาย

(1) ให้ลงเลขที่ของหนังสือรับรองโดยเฉพาะ เริ่มตั้งแต่เลข 1 เรียงเป็นลำดับไปจนถึงสิ้นปีปฏิทินทับเลขปีพุทธศักราชที่ออกหนังสือรับรอง

(2) ให้ระบุส่วนราชการที่ออกหนังสือรับรอง เช่นเดียวกับหนังสือราชการทั่วไป

(3) "พนักงานสอบสวน" หรือ "พนักงานอัยการ" หรือ "ผู้พิพากษา" แล้วแต่กรณี

(4) ให้ระบุชื่อข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

(5) ให้ระบุชื่อผู้กล่าวหาหรือโจทก์

(6) ให้ระบุฐานความผิดที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

(7) ให้ระบุชื่อผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

(8) ให้ระบุชื่อส่วนราชการเจ้าสังกัด

(9) ให้ระบุชื่อหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้อื่นซึ่งมีอำนาจลงนามในนิติกรรมแทนส่วนราชการ

หมายเหตุ

ผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ จะต้องเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีอาญาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด และหัวหน้าส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การกระทำที่ถูกกล่าวหาหรือถูกฟ้องคดีนั้นเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการและทางราชการมิได้เป็นผู้กล่าวหาหรือฟ้องคดี

หนังสือมอบอำนาจ

ทำที่.....

วันที่.....

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย .....

ตำแหน่ง..... ขอมอบอำนาจให้.....

ตำแหน่ง..... ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ดำเนินการนำหนังสือรับรองเพื่อช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างที่ต้องหาคดีอาญา เลขที่...../..... ลงวันที่.....

ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกันตัว..... ต่อ.....

การดำเนินการของ ..... ตามอำนาจหน้าที่ในหนังสือมอบอำนาจฉบับนี้ถือเสมือนการดำเนินการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ลงชื่อ) ..... ผู้มอบอำนาจ

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ) ..... ผู้รับมอบอำนาจ

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

(ลงชื่อ) ..... พยาน

(.....)

ตำแหน่ง .....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๕๘-๙

ที่ ๐๐๑๑.๒๓/๒๑๖๐ วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การรายงานตนต้องหาคดีอาญาของข้าราชการตำรวจ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตาม ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย พ.ศ.๒๕๕๕ บทที่ ๓ ข้อ ๑ กำหนดวิธีปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจต้องรายงานตนเมื่อต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องในคดีอาญา โดยรายงานตามลำดับชั้นถึง ตร. (ผ่าน คด.) และรายงานความคืบหน้า ของคดีทุกระยะจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และตามข้อ ๒.๑.๑ กำหนดให้ข้าราชการตำรวจซึ่งต้องหาคดีอาญาหรือกรณีถูกฟ้องคดีอาญารายงานยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล ตำแหน่ง สังกัด นั้น

ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลการรายงานตนต้องหาคดีอาญาของข้าราชการตำรวจ มีความสำคัญสำหรับใช้เป็นข้อมูลการตรวจสอบความประพฤติและระเบียบวินัย เป็นข้อมูลในการแต่งตั้งโยกย้าย รวมทั้งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านอื่น ๆ ของข้าราชการตำรวจ แต่จากการตรวจสอบพบว่าข้าราชการตำรวจบางรายมีชื่อสกุลซ้ำกัน บางรายเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล หรือบางรายเปลี่ยนทั้งชื่อทั้งนามสกุล ทำให้บางครั้งไม่พบข้อมูลการต้องหาคดีอาญาของข้าราชการตำรวจผู้มีรายชื่อดังกล่าวอาจทำให้ผลการตรวจสอบคลาดเคลื่อน ดังนั้น เพื่อให้การสืบค้นมีความถูกต้อง จึงให้ผู้รายงานตนต้องหาคดีอาญารายงานเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักเพิ่มเติมเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวบุคคลของผู้รายงานตน ตามข้อ ๒.๑.๑ แห่ง ป.ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ บทที่ ๓ ในการรายงานตนต้องหาคดีอาญาทุกครั้ง ส่วนกรณีที่ได้รับรายงานตนต้องหาคดีอาญาไปยัง ตร.(ผ่าน คด.) ก่อนหน้านี้แล้ว ให้รายงานเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักของผู้รายงานตนมาพร้อมกับการรายงานความคืบหน้าของคดีหรือการรายงานตนพ้นคดี แล้วแต่กรณี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.ท. ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์

(ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

๒๒

พ.ร.บ.ล้างมลทิน พ.ศ.๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ

ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
พ.ศ.๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ต้องโทษ" หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

"ผู้ถูกลงโทษทางวินัย" หมายความว่า ผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

มาตรา ๔ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

มาตรา ๖ บรรดาผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และบรรดาผู้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีกระทำผิดวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการ ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไป

มาตรา ๗ การล้างมลทินตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ได้รับการล้างมลทินในอันที่จะเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม
รองนายกรัฐมนตรี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๗๐ ก ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

บันทึก

บันทึก